

Grupa Kapitałowa **TAURON** Polska Energia S.A.

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe
zgodne z Międzynarodowymi Standardami
Sprawozdawczości Finansowej
za rok zakończony dnia 31 grudnia 2012 roku

12 marca 2013 r.

SPIS TREŚCI

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z CAŁKOWITYCH DOCHODÓW	5
SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ	6
SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE ZE ZMIAN W KAPITAŁACH WŁASNYCH	8
SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE ZE ZMIAN W KAPITAŁACH WŁASNYCH – ciąg dalszy	9
SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z PRZEPIŃWÓW PIENIĘŻNYCH	10
ZASADY (POLITYKA) RACHUNKOWOŚCI ORAZ DODATKOWE NOTY OBJAŚNIAJĄCE	12
1. Informacje ogólne.....	12
2. Skład Grupy	13
3. Skład Zarządu Spółki dominującej.....	15
4. Zatwierdzenie sprawozdania finansowego	15
5. Kontynuacja działalności.....	15
6. Podstawa sporządzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego	15
6.1. Oświadczenie o zgodności.....	15
6.2. Waluta pomiaru i waluta sprawozdań finansowych	16
7. Nowe standardy i interpretacje, które zostały opublikowane, a nie weszły jeszcze w życie	16
8. Zmiany stosowanych zasad rachunkowości, prezentacji danych oraz efekt ostatecznego rozliczenia nabycia GZE S.A.	17
9. Istotne zasady (polityka) rachunkowości	22
9.1. Zasady konsolidacji	22
9.2. Przeliczanie pozycji wyrażonych w walutach obcych	23
9.3. Rzeczowe aktywa trwałe.....	23
9.4. Aktywa niematerialne	25
9.5. Wartość firmy	26
9.6. Utrata wartości niefinansowych aktywów trwałych	27
9.7. Koszty finansowania zewnętrznego	28
9.8. Udział we wspólnym przedsięwzięciu	28
9.9. Aktywa finansowe	29
9.10. Utrata wartości aktywów finansowych	30
9.11. Pochodne instrumenty finansowe	30
9.12. Rachunkowość zabezpieczeń.....	31
9.13. Pozostałe aktywa niefinansowe	32
9.14. Krótkoterminowe aktywa niematerialne	33
9.15. Zapasy.....	33
9.16. Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności.....	34
9.17. Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych	34
9.18. Kapitał podstawowy	34
9.19. Rezerwy	34
9.20. Kredyty, pożyczki i dłużne papiery wartościowe	36
9.21. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania finansowe	37
9.22. Pozostałe zobowiązania niefinansowe	37
9.23. Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych	37
9.24. Leasing.....	37
9.25. Podatki	38
9.26. Połączenia jednostek gospodarczych	40
9.27. Przychody.....	40
9.28. Koszty.....	41
9.29. Pozostałe przychody i koszty operacyjne	41
9.30. Przychody i koszty finansowe	42
9.31. Wynik netto na akcję	42
9.32. Rachunek przepływów pieniężnych	42
10. Istotne wartości oparte na profesjonalnym osądzie i szacunkach	42
11. Informacje dotyczące segmentów działalności	46
11.1. Segmenty operacyjne	48
11.2. Geograficzne obszary działalności.....	51
12. Przychody i koszty	51
12.1. Przychody ze sprzedaży	51
12.2. Pozostałe przychody operacyjne	51

12.3.	Pozostałe koszty operacyjne.....	52
12.4.	Przychody finansowe	52
12.5.	Koszty finansowe	53
12.6.	Koszty według rodzaju	53
12.7.	Koszty amortyzacji oraz odpisy aktualizujące	54
12.8.	Koszty świadczeń pracowniczych	54
13.	Podatek dochodowy.....	55
13.1.	Obciążenia podatkowe.....	55
13.2.	Uzgodnienie efektywnej stawki podatkowej.....	55
13.3.	Odroczony podatek dochodowy.....	55
13.4.	Podatkowa Grupa Kapitałowa.....	57
14.	Rzeczowe aktywa trwale.....	58
15.	Długoterminowe aktywa niematerialne i wartość firmy	61
16.	Udziały i akcje we wspólnych przedsięwzięciach wykazywane metodą praw własności	64
17.	Pozostałe aktywa niefinansowe długoterminowe	66
18.	Krótkoterminowe aktywa niematerialne	67
19.	Zapasy	68
20.	Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	68
21.	Pozostałe aktywa finansowe	69
22.	Pozostałe aktywa niefinansowe krótkoterminowe	70
23.	Środki pieniężne i ich ekwiwalenty.....	70
24.	Aktywa trwale zaklasyfikowane jako przeznaczone do sprzedaży	71
25.	Prawa do emisji dwutlenku węgla	71
26.	Kapitał podstawowy i pozostałe kapitały.....	73
26.1.	Kapitał podstawowy	73
26.2.	Prawa akcjonariuszy	73
26.3.	Kapitał zapasowy	73
26.4.	Niepodzielony wynik finansowy oraz ograniczenia w wypłacie dywidendy	74
26.5.	Kapitał z aktualizacji wyceny instrumentów finansowych	74
26.6.	Udziały niekontrolujące	75
27.	Zysk przypadający na jedną akcję.....	75
28.	Dywidendy wypłacone i zaproponowane do zapłaty	76
29.	Połączenia jednostek i nabycie udziałów niekontrolujących.....	77
30.	Leasing.....	80
30.1.	Zobowiązania z tytułu leasingu operacyjnego – Grupa jako leasingobiorca	80
30.2.	Zobowiązania z tytułu umów leasingu finansowego i umów dzierżawy z opcją zakupu	81
31.	Rezerwy na świadczenia pracownicze	81
31.1.	Rezerwy na świadczenia pracownicze po okresie zatrudnienia oraz na nagrody jubileuszowe	81
31.2.	Rezerwy na świadczenia z tytułu rozwiązywania stosunku pracy.....	83
32.	Pozostałe rezerwy.....	84
32.1.	Zmiana stanu pozostałych rezerw.....	84
32.2.	Opis istotnych tytułów rezerw.....	85
32.2.1	Rezerwa na roszczenia od kontrahentów, na spory sądowe, na umowę rodzącą obciążenia.....	85
32.2.2	Rezerwa na rekultywację i koszty likwidacji środków trwałych	85
32.2.3	Rezerwa z tytułu obowiązku przedstawienia świadectw pochodzenia energii	86
32.2.4	Rezerwa na zobowiązania z tytułu emisji gazów	86
32.2.5	Inne rezerwy.....	86
33.	Rozliczenia międzyokresowe.....	87
33.1.	Rozliczenia międzyokresowe przychodów i dotacje rządowe	87
33.2.	Bierne rozliczenia międzyokresowe - krótkoterminowe	87
34.	Pozostałe zobowiązania niefinansowe krótkoterminowe	88
35.	Majątek socjalny, zobowiązania ZFŚS oraz fundusze specjalne	88
36.	Zobowiązania inwestycyjne	89
37.	Zobowiązania warunkowe.....	89
38.	Rozliczenia podatkowe	93
39.	Informacja o podmiotach powiązanych.....	94
39.1.	Transakcje ze spółkami będącymi pod wspólną kontrolą	94
39.2.	Transakcje z udziałem spółek Skarbu Państwa.....	94
39.3.	Wynagrodzenie kadry kierowniczej.....	95

40.	Instrumenty finansowe	96
40.1.	Wartość bilansowa i wartość godziwa kategorii i klas instrumentów finansowych	96
40.2.	Hierarchia wartości godziwej.....	97
40.3.	Pozycje przychodów, kosztów, zysków i strat ujęte w sprawozdaniu z całkowitych dochodów w podziale na kategorie instrumentów finansowych	98
40.4.	Opis istotnych pozycji w ramach poszczególnych kategorii instrumentów finansowych	98
40.4.1	Aktywa wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy.....	98
40.4.2	Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	99
40.4.3	Pożyczki i należności	99
40.4.4	Aktywa finansowe wyłączone z zakresu MSR 39.....	99
40.4.5	Zobowiązania finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu	99
40.4.5.1	Kredyty i pożyczki	99
40.4.5.2	Zobowiązania z tytułu wyemitowanych obligacji.....	102
40.4.6	Instrumenty pochodne zabezpieczające (zobowiązania)	103
40.4.7	Zabezpieczenie spłaty zobowiązań	103
41.	Cele i zasady zarządzania ryzykiem finansowym.....	105
41.1.	Ryzyko stopy procentowej	106
41.2.	Ryzyko walutowe	107
41.3.	Ryzyko cen surowców i towarów	108
41.4.	Ryzyko kredytowe	109
41.4.1	Nabyte obligacje, bony skarbowe oraz inne dłużne papiery wartościowe	110
41.4.2	Należności z tytułu dostaw i usług	110
41.4.3	Lokaty, depozyty, środki pieniężne i ich ekwiwalenty	110
41.4.4	Instrumenty pochodne.....	110
41.4.5	Odpisy aktualizujące i wiekowanie aktywów finansowych.....	111
41.4.5.1	Odpisy aktualizujące i wiekowanie należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałych należności	111
41.4.5.2	Odpisy aktualizujące pozostałe aktywa finansowe	111
41.5.	Ryzyko związane z płynnością.....	112
41.6.	Instrumenty pochodne.....	112
41.7.	Ryzyko rynkowe – analiza wrażliwości	113
41.7.1	Analiza wrażliwości na ryzyko walutowe.....	113
41.7.2	Analiza wrażliwości na ryzyko stopy procentowej.....	114
42.	Zarządzanie finansami	115
43.	Wynagrodzenie biegłego rewidenta lub podmiotu uprawnionego	117
44.	Zdarzenia następujące po dniu bilansowym	117

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z CAŁKOWITYCH DOCHODÓW

	Nota	Rok zakończony 31 grudnia 2012	Rok zakończony 31 grudnia 2011 (dane przekształcone)
Działalność kontynuowana			
Przychody ze sprzedaży towarów, produktów i materiałów bez wyłączenia akcyzy		19 025 982	16 282 481
Podatek akcyzowy		(518 561)	(393 757)
Przychody ze sprzedaży towarów, produktów i materiałów		18 507 421	15 888 724
Przychody ze sprzedaży usług		6 186 627	4 825 806
Pozostałe przychody		47 209	40 692
Przychody ze sprzedaży	12.1	24 741 257	20 755 222
Koszt własny sprzedaży	12.6	(21 282 054)	(18 174 354)
Zysk brutto ze sprzedaży		3 459 203	2 580 868
Pozostałe przychody operacyjne	12.2	118 901	99 446
Koszty sprzedaży	12.6	(552 291)	(283 382)
Koszty ogólnego zarządu	12.6	(734 754)	(663 970)
Pozostałe koszty operacyjne	12.3	(137 658)	(87 458)
Zysk operacyjny		2 153 401	1 645 504
Przychody finansowe	12.4	131 306	115 767
Koszty finansowe	12.5	(347 124)	(160 274)
Udział w zysku (stracie) wspólnego przedsięwzięcia wykazywanego metodą praw własności	16	(1 734)	(1 046)
Zysk brutto		1 935 849	1 599 951
Podatek dochodowy	13.1	(394 550)	(333 017)
Zysk netto z działalności kontynuowanej		1 541 299	1 266 934
Zysk netto za rok obrotowy		1 541 299	1 266 934
Pozostałe całkowite dochody:			
Zmiana wartości instrumentów zabezpieczających		(189 756)	-
Zyski/(straty) aktuarialne dotyczące rezerw na świadczenia pracownicze po okresie zatrudnienia		(221 074)	37 149
Różnice kursowe z przeliczenia jednostki zagranicznej		(457)	358
Podatek dochodowy odnoszący się do elementów pozostałych całkowitych dochodów	13.1	77 693	(7 058)
Pozostałe całkowite dochody za rok obrotowy, po uwzględnieniu podatku		(333 594)	30 449
Całkowite dochody za rok obrotowy		1 207 705	1 297 383
Zysk przypadający:			
Akcjonariuszom jednostki dominującej		1 466 802	1 245 116
Udziałom niekontrolującym		74 497	21 818
Całkowity dochód przypadający:			
Akcjonariuszom jednostki dominującej		1 148 027	1 273 637
Udziałom niekontrolującym		59 678	23 746
Zysk na jedną akcję (w złotych):			
27			
– podstawowy i rozwodniony z zysku za okres przypadającego akcjonariuszom jednostki dominującej		0,84	0,71
– podstawowy i rozwodniony z zysku z działalności kontynuowanej za okres przypadającego akcjonariuszom jednostki dominującej		0,84	0,71

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ

	Nota	Stan na 31 grudnia 2012	Stan na 31 grudnia 2011 (dane przekształcone)	Stan na 1 stycznia 2011 (dane przekształcone)
AKTYWA				
Aktywa trwałe				
Rzeczowe aktywa trwałe	14	24 112 737	22 475 647	17 524 936
Aktywa niematerialne i wartość firmy	15	617 219	560 344	346 340
Udziały i akcje we wspólnych przedsięwzięciach wykazywane metodą praw własności	16	51 986	22 717	764
Pozostałe aktywa finansowe	21, 40.1	305 444	193 067	177 452
Pozostałe aktywa niefinansowe	17	359 709	144 923	181 832
Aktywa z tytułu podatku odroczonego	13.3	24 135	20 079	163 063
		25 471 230	23 416 777	18 394 387
Aktywa obrotowe				
Aktywa niematerialne	18	711 099	870 954	624 190
Zapasy	19	708 282	574 790	408 560
Należności z tytułu podatku dochodowego		1 434	64 266	74 749
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	20, 40.1, 41.4	3 036 695	2 743 344	2 273 145
Pozostałe aktywa finansowe	21, 40.1	5 422	108 024	28 193
Pozostałe aktywa niefinansowe	22	272 371	234 220	145 361
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	23	1 030 929	505 670	1 473 981
		5 766 232	5 101 268	5 028 179
Aktywa trwałe zaklasyfikowane jako przeznaczone do sprzedaży	24	36 215	8 951	4 397
SUMA AKTYWÓW		31 273 677	28 526 996	23 426 963

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ – ciąg dalszy

	Nota	Stan na 31 grudnia 2012	Stan na 31 grudnia 2011 (dane przekształcone)	Stan na 1 stycznia 2011 (dane przekształcone)
PASYWA				
Kapitał własny przypadający akcjonariuszom jednostki dominującej				
Kapitał podstawowy	26.1	8 762 747	8 762 747	15 772 945
Kapitał zapasowy	26.3	7 953 021	7 412 882	475 088
Kapitał z aktualizacji wyceny instrumentów zabezpieczających	26.5	(153 703)	-	-
Różnice kursowe z przeliczenia jednostki zagranicznej		(370)	87	(271)
Zyski zatrzymane/ Niepokryte straty	26.4	(326 585)	(543 395)	(1 641 605)
		16 235 110	15 632 321	14 606 157
Udziały niekontrolujące	26.6	493 123	454 897	496 279
Kapitał własny ogółem		16 728 233	16 087 218	15 102 436
Zobowiązania długoterminowe				
Kredyty, pożyczki i dłużne papiery wartościowe	40.1, 40.4	5 222 882	4 251 944	1 076 178
Zobowiązania z tytułu leasingu oraz umów dzierżawy z opcją zakupu	30.2, 40.1	41 796	56 232	67 810
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług i pozostałe zobowiązania finansowe	40.1	7 890	7 968	6 910
Instrumenty pochodne	40.1, 41.6	150 594	-	-
Rezerwy na świadczenia pracownicze	31	1 568 219	1 203 375	1 158 941
Pozostałe rezerwy	32	82 523	61 200	30 861
Rozliczenia międzyokresowe i dotacje rządowe	33	723 315	642 549	644 522
Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	13.3	1 350 848	1 373 813	1 191 155
		9 148 067	7 597 081	4 176 377
Zobowiązania krótkoterminowe				
Bieżąca część kredytów, pożyczek i dłużnych papierów wartościowych	40.1, 40.4	286 990	214 169	325 027
Bieżąca część zobowiązań z tytułu leasingu oraz umów dzierżawy z opcją zakupu	30.2, 40.1	14 482	14 761	23 452
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług i pozostałe zobowiązania	40.1	2 628 449	2 349 121	1 622 806
Instrumenty pochodne	40.1, 41.6	40 624	80	6 917
Rezerwy na świadczenia pracownicze	31	167 704	153 676	169 492
Pozostałe rezerwy	32	1 103 036	1 023 328	989 253
Rozliczenia międzyokresowe i dotacje rządowe	33	273 824	279 058	189 712
Zobowiązania z tytułu podatku dochodowego		113 034	163 437	68 672
Pozostałe zobowiązania niefinansowe	34	769 234	645 067	752 819
		5 397 377	4 842 697	4 148 150
Zobowiązania razem		14 545 444	12 439 778	8 324 527
SUMA PASYWÓW		31 273 677	28 526 996	23 426 963

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE ZE ZMIAN W KAPITAŁACH WŁASNYCH

Rok zakończony dnia 31 grudnia 2012 roku

	Nota	Kapitał własny przypadający akcjonariuszom jednostki dominującej					Razem	Udziały niekontrolujące	Razem kapitał własny
		Kapitał podstawowy	Kapitał zapasowy	Kapitał z aktualizacji wyceny instrumentów zabezpieczających	Różnice kursowe z przeliczenia jednostki zagranicznej	Zyski zatrzymane/ Niepokryte straty			
Na dzień 1 stycznia 2012 roku <i>(dane przekształcone)</i>		8 762 747	7 412 882	-	87	(543 395)	15 632 321	454 897	16 087 218
Wynik okresu		-	-	-	-	1 466 802	1 466 802	74 497	1 541 299
Inne całkowite dochody		-	-	(153 703)	(457)	(164 615)	(318 775)	(14 819)	(333 594)
Razem całkowite dochody za rok obrotowy		-	-	(153 703)	(457)	1 302 187	1 148 027	59 678	1 207 705
Podział zysków z lat ubiegłych	26.3	-	540 139	-	-	(540 139)	-	-	-
Wypłata dywidendy	26.6, 28	-	-	-	-	(543 290)	(543 290)	(16 870)	(560 160)
Odkup udziałów niekontrolujących	26.6, 29	-	-	-	-	1 215	1 215	(6 510)	(5 295)
Nabycie udziałów niekontrolujących	26.6, 29	-	-	-	-	185	185	(1 420)	(1 235)
Zmiana udziałów niekontrolujących w wyniku połączeń	26.6, 29	-	-	-	-	(3 348)	(3 348)	3 348	-
Na dzień 31 grudnia 2012 roku		8 762 747	7 953 021	(153 703)	(370)	(326 585)	16 235 110	493 123	16 728 233

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE ZE ZMIAN W KAPITAŁACH WŁASNYCH – ciąg dalszy

Rok zakończony dnia 31 grudnia 2011 roku

	Kapitał własny przypadający akcjonariuszom jednostki dominującej						Razem	Udziały niekontrolujące	Razem kapitał własny
	Kapitał podstawowy	Kapitał zapasowy	Kapitał z aktualizacji wyceny instrumentów zabezpieczających	Różnice kursowe z przeliczenia jednostki zagranicznej	Zyski zatrzymane/ Niepokryte straty				
Na dzień 1 stycznia 2011 roku	15 772 945	475 088	-	(271)	(1 542 937)	14 704 825	507 246	15 212 071	
Zmiana polityki rachunkowości	-	-	-	-	(98 668)	(98 668)	(10 967)	(109 635)	
Na dzień 1 stycznia 2011 roku (dane przekształcone)	15 772 945	475 088	-	(271)	(1 641 605)	14 606 157	496 279	15 102 436	
Wynik okresu	-	-	-	-	1 245 116	1 245 116	21 818	1 266 934	
Inne całkowite dochody	-	-	-	358	28 163	28 521	1 928	30 449	
Razem całkowite dochody za rok obrotowy	-	-	-	358	1 273 279	1 273 637	23 746	1 297 383	
Obniżenie kapitału podstawowego poprzez zmniejszenie wartości nominalnej akcji	(7 010 198)	7 010 198	-	-	-	-	-	-	
Wyplata dywidendy	26.6, 28	(72 404)	-	-	(190 478)	(262 882)	(14 278)	(277 160)	
Odkup udziałów niekontrolujących	26.6	-	-	-	15 192	15 192	(50 582)	(35 390)	
Nabycie udziałów niekontrolujących	26.6	-	-	-	192	192	(1 104)	(912)	
Zmiana udziałów niekontrolujących w wyniku połączeń	26.6	-	-	-	25	25	(62)	(37)	
Nabycie spółek zależnych z Grupy GZE S.A.	26.6	-	-	-	-	-	898	898	
Na dzień 31 grudnia 2011 roku (dane przekształcone)	8 762 747	7 412 882	-	87	(543 395)	15 632 321	454 897	16 087 218	

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z PRZEPLÝWÓW PIENIĘŻNYCH

	Nota	Rok zakończony 31 grudnia 2012	Rok zakończony 31 grudnia 2011 (dane przekształcone)
Przepływy środków pieniężnych z działalności operacyjnej			
Zysk/ (strata) brutto		1 935 849	1 599 951
Korekty o pozycje:			
Udział w zysku wspólnego przedsięwzięcia wykazywanego metodą praw własności	16	1 734	1 046
Amortyzacja		1 686 204	1 411 097
Zysk/strata z tytułu różnic kursowych		(391)	2 819
Odsetki i dywidendy, netto		225 526	58 294
(Zysk)/ strata na działalności inwestycyjnej		35 315	(16 568)
(Zwiększenie)/ zmniejszenie stanu należności		(291 704)	(147 945)
(Zwiększenie)/ zmniejszenie stanu zapasów		(136 092)	(184 588)
Zwiększenie/ (zmniejszenie) stanu zobowiązań z wyjątkiem kredytów i pożyczek		70 212	(76 220)
Zmiana stanu pozostałych aktywów długo- i krótkoterminowych		(37 043)	(76 604)
Zmiana stanu rozliczeń międzyokresowych przychodów i dotacji rządowych oraz rozliczeń międzyokresowych biernych kosztów		(13 266)	(39 152)
Zmiana stanu rezerw		372 501	(210 035)
Podatek dochodowy zapłacony		(328 845)	(111 929)
Pozostałe		329	(1 240)
Środki pieniężne netto z działalności operacyjnej		3 520 329	2 208 926
Przepływy środków pieniężnych z działalności inwestycyjnej			
Sprzedaż rzeczowych aktywów trwałych i aktywów niematerialnych		50 192	39 957
Nabycie rzeczowych aktywów trwałych i aktywów niematerialnych		(3 302 471)	(2 302 270)
Sprzedaż obligacji i innych dłużnych papierów wartościowych	21	102 506	1 493
Sprzedaż innych aktywów finansowych	21	22 011	112 811
Nabycie innych aktywów finansowych		(10 463)	(147 989)
Nabycie udziałów i akcji we wspólnych przedsięwzięciach wykazywanych metodą praw własności	16	(32 576)	(23 000)
Przejęcie jednostki zależnej, po potrąceniu przejętych środków pieniężnych		(5 613)	(3 379 615)
Dywidendy otrzymane		8 349	8 173
Odsetki otrzymane		136	666
Splata udzielonych pożyczek	16	24 500	240
Udzielenie pożyczek	16	(139 500)	-
Środki pieniężne netto z działalności inwestycyjnej		(3 282 929)	(5 689 534)

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z PRZEPLÝWÓW PIENIĘŻNYCH - ciąg dalszy

	Nota	Rok zakończony 31 grudnia 2012	Rok zakończony 31 grudnia 2011 (dane przekształcone)
Przepływy środków pieniężnych z działalności finansowej			
Splata zobowiązań z tytułu leasingu finansowego		(14 834)	(25 603)
Wpływy z tytułu zaciągnięcia pożyczek/kredytów	40.4.5	1 005 000	87 254
Splata pożyczek/kredytów	40.4.5	(257 210)	(467 183)
Emisja dłużnych papierów wartościowych		150 000	3 300 000
Dywidendy wypłacone akcjonariuszom jednostki dominującej	28	(543 290)	(262 882)
Dywidendy wypłacone udziałowcom niekontrolującym		(16 434)	(13 676)
Odsetki zapłacone	12.5	(222 089)	(52 292)
Nabycie udziałów niekontrolujących		(6 535)	(37 800)
Otrzymane dotacje		64 805	4 725
Pozostałe		(10 975)	(17 779)
Środki pieniężne netto z działalności finansowej		148 438	2 514 764
Zwiększenie/ (zmniejszenie) netto stanu środków pieniężnych i ich ekwiwalentów		385 838	(965 844)
Różnice kursowe netto		(1 375)	(3)
Środki pieniężne na początek okresu		505 816	1 471 660
Środki pieniężne na koniec okresu, w tym	23	891 654	505 816
o ograniczonej możliwości dysponowania	23	290 063	176 241

ZASADY (POLITYKA) RACHUNKOWOŚCI ORAZ DODATKOWE NOTY OBJAŚNIAJĄCE

1. Informacje ogólne

Grupa Kapitałowa TAURON Polska Energia S.A. („Grupa”, „Grupa Kapitałowa”, „Grupa TAURON”) składa się z TAURON Polska Energia S.A. („jednostka dominująca”, „Spółka”, „Spółka dominująca”) i jej spółek zależnych. TAURON Polska Energia S.A. prowadzi działalność w formie spółki akcyjnej, związanej aktem notarialnym w dniu 6 grudnia 2006 roku. Do dnia 16 listopada 2007 roku Spółka działała pod firmą Energetyka Południe S.A. Skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy obejmuje rok zakończony dnia 31 grudnia 2012 roku oraz zawiera dane porównawcze za rok zakończony dnia 31 grudnia 2011 roku.

Jednostka dominująca jest wpisana do rejestru przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego prowadzonego przez Sąd Rejonowy, Katowice-Wschód Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego, pod numerem KRS 0000271562.

Jednostce dominującej nadano numer statystyczny REGON 240524697.

Czas trwania jednostki dominującej oraz jednostek wchodzących w skład Grupy Kapitałowej jest nieoznaczony.

Podstawowym przedmiotem działania Grupy jest:

1. Wydobycie węgla kamiennego.
2. Wytwarzanie energii elektrycznej ze źródeł konwencjonalnych.
3. Wytwarzanie energii elektrycznej ze źródeł odnawialnych.
4. Dystrybucja energii elektrycznej.
5. Sprzedaż energii i pozostałych produktów rynku energetycznego.
6. Wytwarzanie i dystrybucja energii cieplnej.
7. Obsługa klienta.
8. Świadczenie innych usług związanych z realizacją zadań, o których mowa powyżej.

Działalność prowadzona jest na podstawie odpowiednich koncesji przyznanych poszczególnym jednostkom wchodzącym w skład Grupy.

2. Skład Grupy

Na dzień 31 grudnia 2012 roku TAURON Polska Energia S.A. posiadała bezpośrednio udziały i akcje w następujących istotnych spółkach zależnych:

Lp.	Nazwa spółki	Adres	Podstawowy przedmiot działalności	Udział bezpośredni TAURON w kapitale spółki	Udział bezpośredni TAURON w organie stanowiącym spółki
1	TAURON Wytwarzanie S.A.	40-389 Katowice; ul. Lwowska 23	Wytwarzanie, przesyłanie i dystrybucja energii elektrycznej i ciepła	99,72%	99,79%
2	TAURON Dystrybucja S.A. ¹	30-390 Kraków; ul. Zawila 65 L	Dystrybucja energii elektrycznej	99,68%	99,69%
3	TAURON Sprzedaż Sp. z o.o.	30-417 Kraków; ul. Łagiewnicka 60	Obrót energią elektryczną	100,00%	100,00%
4	TAURON Obsługa Klienta Sp. z o.o.	53-128 Wrocław; ul. Sudecka 95-97	Działalność usługowa	100,00%	100,00%
5	TAURON Ekoenergia Sp. z o.o. ¹	58-500 Jelenia Góra; ul. Obrońców Pokoju 2B	Wytwarzanie energii elektrycznej, obrót energią elektryczną	100,00%	100,00%
6	Polska Energia Pierwsza Kompania Handlowa Sp. z o.o.	41-400 Mysłowice; Obrzeźna Północna 12	Obrót energią elektryczną	100,00%	100,00%
7	TAURON Ciepło S.A. ¹	40-126 Katowice; ul. Grażyńskiego 49	Produkcja i dystrybucja ciepła	88,27%	89,12%
8	TAURON Czech Energy s.r.o.	720 00 Ostrawa; Na Rovince 879/C Republika Czeska	Obrót energią elektryczną	100,00%	100,00%
9	TAURON Sprzedaż GZE Sp. z o.o. ²	44-100 Gliwice; ul. Barlickiego 2a	Obrót energią elektryczną	99,998%	99,998%
10	TAURON Obsługa Klienta GZE Sp. z o.o.	44-100 Gliwice; ul. Wybrzeże Armii Krajowej 19b	Działalność usługowa	100,00%	100,00%

¹ W roku zakończonym dnia 31 grudnia 2012 roku miały miejsce zmiany powiązań organizacyjnych i kapitałowych, które miały głównie charakter reorganizacyjny i wynikały z połączeń spółek należących do TAURON Polska Energia S.A., co zostało szerzej opisane w nocie 29.

² TAURON Polska Energia S.A. posiada pośrednio poprzez spółkę TAURON Serwis GZE Sp. z o.o. 0,002% w kapitale i organie stanowiącym spółki TAURON Sprzedaż GZE Sp. z o.o. W konsekwencji Spółka dysponuje 100% udziałem w kapitale zakładowym i organie stanowiącym spółki TAURON Sprzedaż GZE Sp. z o.o.

Grupa Kapitałowa TAURON Polska Energia S.A.
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2012 roku zgodne z MSSF
(w tysiącach złotych)

Na dzień 31 grudnia 2012 roku TAURON Polska Energia S.A. posiadała udział pośredni w następujących istotnych spółkach zależnych:

Lp.	Nazwa spółki	Adres	Podstawowy przedmiot działalności	Udział pośredni TAURON w kapitale spółki	Jednostka posiadająca udziały/akcje na 31 grudnia 2012 roku	Udział pośredni TAURON w organie stanowiącym spółki	Jednostka posiadająca udziały/akcje na 31 grudnia 2012 roku
1	Kopalnia Wapienia Czatkowice Sp. z o.o. ¹	32-063 Krzeszowice 3; os. Czatkowice 248	Wydobywanie, kruszenie i rozdrabnianie skał wapiennych oraz wydobywanie kamienia dla potrzeb budownictwa	99,72%	TAURON Wytwarzanie S.A. – 100,00%	99,79%	TAURON Wytwarzanie S.A. – 100,00%
2	Południowy Koncern Węglowy S.A. ¹	43-600 Jaworzno; ul. Grunwaldzka 37	Wydobywanie węgla kamiennego	52,33%	TAURON Wytwarzanie S.A. – 52,48%	67,87%	TAURON Wytwarzanie S.A. – 68,01%
3	BELS INVESTMENT Sp. z o.o.	58-500 Jelenia Góra; ul. Obrońców Pokoju 2B	Wytwarzanie energii elektrycznej	100,00%	TAURON Ekoenergia Sp. z o.o. – 100,00%	100,00%	TAURON Ekoenergia Sp. z o.o. – 100,00%
4	MEGAWAT MARSZEWO Sp. z o.o.	58-500 Jelenia Góra; ul. Obrońców Pokoju 2B	Wytwarzanie energii elektrycznej	100,00%	TAURON Ekoenergia Sp. z o.o. – 100,00%	100,00%	TAURON Ekoenergia Sp. z o.o. – 100,00%
5	TAURON Serwis GZE Sp. z o.o.	44-100 Gliwice; ul. Myśliwska 6	Naprawa i konserwacja maszyn i urządzeń elektrycznych, wykonanie instalacji elektrycznych, budowa linii elektroenergetycznych	99,68%	TAURON Dystrybucja S.A. – 100,00%	99,69%	TAURON Dystrybucja S.A. – 100,00%

¹ TAURON Polska Energia S.A. jest użytkownikiem udziałów/akcji będących własnością TAURON Wytwarzanie S.A. W następstwie podpisania umów użytkowania udziałów TAURON Polska Energia S.A. dysponuje 100% udziałem w kapitale zakładowym i organie stanowiącym spółki Kopalnia Wapienia Czatkowice Sp. z o.o. oraz 52,48% udziałem w kapitale zakładowym, dającym 68,01% głosów na Walnym Zgromadzeniu spółki Południowy Koncern Węglowy S.A.

Dodatkowo, na dzień 31 grudnia 2012 roku TAURON Polska Energia S.A. posiadała także udział pośredni w następujących istotnych spółkach współzależnych:

Lp.	Nazwa spółki	Adres	Podstawowy przedmiot działalności	Udział pośredni TAURON w kapitale spółki	Jednostka posiadająca udziały/akcje na 31 grudnia 2012 roku	Udział pośredni TAURON w organie stanowiącym spółki	Jednostka posiadająca udziały/akcje na 31 grudnia 2012 roku
1	Elektrociepłownia Stalowa Wola S.A.	37-450 Stalowa Wola; ul. Energetyków 13	Wytwarzanie, przesyłanie, dystrybucja i handel energią elektryczną	49,86%	TAURON Wytwarzanie S.A. – 50,00%	49,90%	TAURON Wytwarzanie S.A. – 50,00%
2	Elektrownia Blachownia Nowa Sp. z o.o.	47-225 Kędzierzyn Koźle; ul. Energetyków 11	Wytwarzanie energii elektrycznej	49,86%	TAURON Wytwarzanie S.A. – 50,00%	49,90%	TAURON Wytwarzanie S.A. – 50,00%

3. Skład Zarządu Spółki dominującej

W skład Zarządu na dzień 31 grudnia 2012 roku wchodził:

- Dariusz Lubera – Prezes Zarządu,
- Joanna Schmid – Wiceprezes Zarządu,
- Dariusz Stolarczyk – Wiceprezes Zarządu,
- Krzysztof Zamasz – Wiceprezes Zarządu,
- Krzysztof Zawadzki – Wiceprezes Zarządu.

W dniu 29 listopada 2012 roku Wiceprezes Zarządu - Krzysztof Zamasz złożył rezygnację z pełnionej funkcji Wiceprezesa Zarządu Spółki z dniem 31 grudnia 2012 roku.

Po dniu bilansowym do dnia sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego nie wystąpiły zmiany w składzie Zarządu Spółki.

4. Zatwierdzenie sprawozdania finansowego

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało zatwierdzone do publikacji przez Zarząd w dniu 12 marca 2013 roku.

5. Kontynuacja działalności

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone przy założeniu kontynuowania działalności gospodarczej przez spółki Grupy w dającej się przewidzieć przyszłości. Na dzień zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego nie stwierdza się istnienia okoliczności wskazujących na zagrożenie kontynuowania działalności przez spółki Grupy.

6. Podstawa sporządzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego

6.1. Oświadczenie o zgodności

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej („MSSF”) oraz MSSF zatwierdzonymi przez Unię Europejską („UE”).

Biorąc pod uwagę toczący się w UE proces wprowadzania standardów MSSF oraz prowadzoną przez Grupę działalność, w zakresie stosowanych przez Grupę zasad rachunkowości nie ma różnicy między standardami MSSF, które weszły w życie, a standardami MSSF zatwierdzonymi przez UE dla roku finansowego zakończonego 31 grudnia 2012 roku. MSSF obejmują standardy i interpretacje zaakceptowane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości („RMSR”) oraz Komitet ds. Interpretacji Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej.

TAURON Wytwarzanie S.A., TAURON Sprzedaż Sp. z o.o., BELS INVESTMENT Sp. z o.o. oraz MEGAWAT MARSZEWO Sp. z o.o. prowadzą swoje księgi rachunkowe oraz sporządzają sprawozdania finansowe zgodnie z polityką (zasadami) rachunkowości określonymi przez ustawę z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości („ustawa o rachunkowości”) z późniejszymi zmianami i wydanymi na jej podstawie przepisami („polskie standardy rachunkowości”, „PSR”).

TAURON Czech Energy s.r.o. prowadzi swoje księgi rachunkowe oraz sporządza sprawozdanie finansowe zgodnie z zasadami rachunkowości obowiązującymi w Republice Czeskiej.

Pozostałe spółki Grupy oraz jednostka dominująca prowadzą swoje księgi rachunkowe i sporządzają sprawozdania finansowe zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej („MSSF”).

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe zawiera korekty nie zawarte w księgach rachunkowych jednostek Grupy wprowadzone w celu doprowadzenia niniejszego sprawozdania skonsolidowanego do zgodności z MSSF.

6.2. Waluta pomiaru i waluta sprawozdań finansowych

Walutą pomiaru jednostki dominującej i innych spółek, z wyjątkiem TAURON Czech Energy s.r.o., uwzględnionych w niniejszym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym oraz walutą sprawozdawczą niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego jest złoty polski. Walutą funkcjonalną TAURON Czech Energy s.r.o. jest korona czeska („CZK”). Pozycje sprawozdania finansowego TAURON Czech Energy s.r.o. są przeliczane przy użyciu odpowiednich kursów wymiany na walutę prezentacji Grupy TAURON.

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe jest przedstawione w złotych („PLN”), a wszystkie wartości, o ile nie wskazano inaczej, podane są w tysiącach PLN.

7. Nowe standardy i interpretacje, które zostały opublikowane, a nie weszły jeszcze w życie

Następujące standardy i interpretacje zostały wydane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości lub Komitet ds. Interpretacji Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej, a nie weszły jeszcze w życie:

- Faza pierwsza standardu MSSF 9 *Instrumenty Finansowe: Klasyfikacja i wycena* – mająca zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2015 roku lub później – do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzona przez UE. W kolejnych fazach Rada Międzynarodowych Standardów Rachunkowości zajmie się rachunkowością zabezpieczeń i utratą wartości. Zastosowanie pierwszej fazy MSSF 9 będzie miało wpływ na klasyfikację i wycenę aktywów finansowych Grupy. Grupa dokona oceny tego wpływu w powiązaniu z innymi fazami, gdy zostaną one opublikowane, w celu zaprezentowania spójnego obrazu,
- Zmiany do MSR 1 *Prezentacja sprawozdań finansowych: Prezentacja pozycji pozostałych całkowitych dochodów* - mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 lipca 2012 roku lub później,
- Zmiany do MSR 12 *Podatek dochodowy: Realizacja podatkowa aktywów* – mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2012 roku lub później – w UE mające zastosowanie najpóźniej dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2013 roku lub później,
- Zmiany do MSSF 1 *Zastosowanie Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej po raz pierwszy: znacząca hiperinflacja i usunięcie stałych dat dla stosujących MSSF po raz pierwszy* – mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 lipca 2011 roku lub później – w UE mające zastosowanie najpóźniej dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2013 roku lub później,
- MSSF 10 *Skonsolidowane sprawozdania finansowe* – mający zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2013 roku lub później – w UE mający zastosowanie najpóźniej dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2014 roku lub później. Grupa planuje wdrożyć MSSF 10 od okresu rocznego rozpoczynającego się dnia 1 stycznia 2014 roku,
- MSSF 11 *Wspólne przedsięwzięcia* – mający zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2013 roku lub później – w UE mający zastosowanie najpóźniej dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2014 roku lub później. Grupa planuje wdrożyć MSSF 11 od okresu rocznego rozpoczynającego się dnia 1 stycznia 2014 roku,
- MSSF 12 *Ujawnianie informacji na temat udziałów w innych jednostkach* – mający zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2013 roku lub później – w UE mający zastosowanie najpóźniej dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2014 roku lub później. Grupa planuje wdrożyć MSSF 12 od okresu rocznego rozpoczynającego się dnia 1 stycznia 2014 roku,
- Zmiany do MSSF 10, MSSF 11 i MSSF 12 *Przepisy przejściowe* – mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2013 roku lub później – do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzony przez UE,

- MSSF 13 *Wycena według wartości godziwej* – mający zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2013 roku lub później,
- MSR 27 *Jednostkowe sprawozdania finansowe* – mający zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2013 lub później – w UE mający zastosowanie najpóźniej dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2014 roku lub później,
- MSR 28 *Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych i wspólne przedsięwzięcia* – mający zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2013 lub później – w UE mający zastosowanie najpóźniej dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2014 roku lub później,
- KIMSF 20 *Koszty usuwania nadkładu w fazie produkcyjnej w kopalni odkrywkowej* – mająca zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2013 roku lub później,
- Zmiany do MSSF 7 *Instrumenty finansowe: ujawnianie informacji: Kompensowanie aktywów finansowych i zobowiązań finansowych* - mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2013 roku lub później,
- Zmiany do MSR 32 *Instrumenty finansowe: prezentacja: Kompensowanie aktywów finansowych i zobowiązań finansowych* - mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2014 roku lub później,
- Zmiany do MSSF 1 *Zastosowanie Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej po raz pierwszy: Pożyczki rządowe* – mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2013 roku lub później – do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzone przez UE,
- Zmiany wynikające z przeglądu MSSF (opublikowane w maju 2012 roku) - mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2013 roku lub później – do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzone przez UE,
- Zmiany do MSSF 10, MSSF 12 oraz MSR 27 *Jednostki inwestycyjne* (opublikowane dnia 31 października 2012 roku) – mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2014 roku – do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania niezatwierdzone przez UE.

Poza wcześniejszym zastosowaniem zmienionego MSR 19 *Świadczenia pracownicze*, Grupa nie zdecydowała się na wcześniejsze zastosowanie innego standardu lub interpretacji, które zostały opublikowane, a nie weszły jeszcze w życie.

Ze względu na planowany termin wdrożenia MSSF 10, MSSF 11 i MSSF 12 od okresu rocznego rozpoczynającego się dnia 1 stycznia 2014 roku, na dzień zatwierdzenia do publikacji niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego Spółka jest w trakcie analizy wpływu wspomnianych MSSF na stosowane przez Grupę zasady rachunkowości. Wprowadzenie pozostałych powyższych standardów oraz interpretacji w ocenie Zarządu nie wpłynie istotnie na stosowane przez Grupę zasady (politykę) rachunkowości.

8. Zmiany stosowanych zasad rachunkowości, prezentacji danych oraz efekt ostatecznego rozliczenia nabycia GZE S.A.

Zasady (polityka) rachunkowości zastosowane do sporządzenia niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego są spójne z tymi, które zastosowano przy sporządzaniu skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy za rok zakończony 31 grudnia 2011 roku, z wyjątkiem zastosowania następujących zmian:

- **Zmiana polityki rachunkowości w związku z wcześniejszym zastosowaniem zmienionego MSR 19 *Świadczenia pracownicze***

Zmieniony standard MSR 19 *Świadczenia pracownicze* ma zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2013 roku lub później, jednak dopuszcza wcześniejsze zastosowanie. Grupa zdecydowała się na wcześniejsze zastosowanie

zmienionego standardu MSR 19 począwszy od 1 stycznia 2012 roku, z odpowiednią zmianą okresu porównywalnego zakończonego 31 grudnia 2011 roku.

Najistotniejsza dla Grupy zmiana do MSR 19 dotyczy likwidacji „metody korytarzowej” i konieczności retrospektywnego ujęcia zysków i strat aktuarialnych w pozostałych całkowitych dochodach oraz likwidacji możliwości rozliczania w czasie kosztów przeszłego zatrudnienia, które księgowane są w całości w wyniku finansowym w momencie zmiany programu.

W związku z powyższym na dzień 1 stycznia 2011 roku Grupa rozpoznała wszystkie zyski i straty aktuarialne oraz koszty przeszłego zatrudnienia, nie rozpoznawane wcześniej, zwiększając wartość rezerwy na świadczenia pracownicze po okresie zatrudnienia o 135 352 tysiące złotych, niepokryte straty Grupy wzrosły o 98 668 tysięcy złotych, a udziały niekontrolujące spadły o 10 967 tysięcy złotych. Grupa skorygowała odpowiednio odroczony podatek dochodowy, zwiększając wartość aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego o 1 257 tysięcy złotych i zmniejszając wartość rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego o 24 460 tysięcy złotych.

Na dzień 31 grudnia 2011 roku, w porównaniu do danych zaprezentowanych w zatwierdzonym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym za rok zakończony dnia 31 grudnia 2011 roku, rezerwa na świadczenia pracownicze wzrosła o 64 188 tysięcy złotych, niepokryte straty wzrosły o 45 382 tysiące złotych, a udziały niekontrolujące spadły o 6 570 tysięcy złotych. Korekta odroczonego podatku dochodowego spowodowała wzrost aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego o 663 tysiące złotych i spadek rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego o 11 573 tysiące złotych.

- Zmiany do MSSF 7 *Instrumenty finansowe: ujawnianie informacji: transfer aktywów finansowych* – mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 lipca 2011 roku lub później. Grupa uwzględniła w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym zakończonym dnia 31 grudnia 2012 roku zmiany w zakresie ujawnień wynikające z przyjętych zmian do MSSF 7.

Zmiana danych porównywalnych w związku z ostatecznym rozliczeniem nabycia GZE S.A.

Dane porównywalne zostały przekształcone w związku z ostatecznym rozliczeniem nabycia Górnośląskiego Zakładu Elektroenergetycznego S.A. („GZE S.A.”). Z uwagi na fakt, iż transakcja nabycia GZE S.A. miała miejsce pod koniec poprzedniego roku obrotowego, TAURON jako jednostka przejmująca nie ukończyła do dnia sporządzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego za rok obrotowy zakończony 31 grudnia 2011 roku wyceny przejętych aktywów i zobowiązań, z tego względu przejęte aktywa i zobowiązania zostały wówczas zaprezentowane w tymczasowych wartościach.

Ostateczne rozliczenie nabycia GZE S.A. i wpływ przeprowadzonych wycen do wartości godziwej na skonsolidowane sprawozdanie finansowe na dzień objęcia kontroli, tj. na dzień 13 grudnia 2011 roku został przedstawiony w nocy 29 Połączenia jednostek i nabycie udziałów niekontrolujących.

Wpływ zmian wynikających z ostatecznego rozliczenia nabycia akcji GZE S.A. na skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone na dzień 31 grudnia 2011 roku i na dzień objęcia kontroli, tj. 13 grudnia 2011 roku był identyczny, z uwagi na fakt iż Grupa nie uwzględniła niematerialnego wpływu zmiany amortyzacji za okres od dnia objęcia kontroli do dnia 31 grudnia 2011 roku, od ostatecznej wartości godziwej rzeczowych aktywów trwałych.

Poniższa tabela prezentuje zmianę wartości nabytych aktywów i przejętych zobowiązań na dzień 31 grudnia 2011 roku.

Zmiana w pozycji skonsolidowanego sprawozdania z sytuacji finansowej	Zmiana wartości na dzień 31.12.2011
Rzeczowe aktywa trwałe	564 600
Aktywa niematerialne	50 706
Pozostałe aktywa finansowe	(4 403)
Aktywa z tytułu podatku odroczonego	(12 549)
Zmiana aktywów	598 354
Rezerwy na świadczenia pracownicze	3 787
Pozostałe zobowiązania	157
Zyski zatrzymane/ Niepokryte straty	(18)
Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	114 996
Zmiana pasywów	118 922
Zmiana aktywów netto	479 432

Poniższa tabela prezentuje zmianę wartości nabytych aktywów i przejętych zobowiązań GZE S.A., zmianę wartości firmy i zmianę udziałów niekontrolujących na dzień 31 grudnia 2011 roku.

	Zmiana wartości na dzień 31.12.2011
zmiana aktywów netto GZE S.A.	479 432
zmiana wartość firmy	(479 312)
zmiana udziałów niekontrolujących	120

Zmiana prezentacyjna dotycząca nadwyżki Funduszu Likwidacji Zakładów Górniczych nad zdyskontowanymi szacowanymi kosztami przyszłej likwidacji obiektów zakładów górniczych

W 2012 roku Grupa zdecydowała o zmianie prezentacji nadwyżki tworzonego przez spółki wydobywcze Funduszu Likwidacji Zakładów Górniczych (FLZG) nad zdyskontowanymi szacowanymi kosztami przyszłej likwidacji obiektów zakładów górniczych. Dotychczas nadwyżka ta była prezentowana w pozostałych długoterminowych aktywach niefinansowych w aktywach trwałych, a pełna wartość FLZG utworzonego zgodnie z przepisami prawa w pozostałych rezerwach długoterminowych. Po zmianie prezentacyjnej saldo FLZG wykazywane jest w wartości po skompensowaniu z nadwyżką w rezerwach długoterminowych – w wysokości zobowiązania netto. W konsekwencji wartość prezentowanej rezerwy na rekultywację jest równa wartości zdyskontowanych szacowanych przyszłych kosztów likwidacji obiektów zakładów górniczych.

Grupa zdecydowała o dokonaniu zmiany prezentacji, ponieważ w ocenie Zarządu Spółki taka prezentacja bardziej właściwie prezentuje przyszłe zobowiązania Grupy z tytułu obowiązku rekultywacji i likwidacji środków trwałych.

Zmiana prezentacyjna dotycząca podziału aktywów górniczych na część długo i krótkoterminową

W 2012 roku Grupa zdecydowała o zmianie podziału aktywów górniczych: kosztów drażenia wyrobisk chodnikowych produkcyjnych i kosztów zbrojenia ścian w zakładach górniczych na część długo i krótkoterminową. Dotychczas Grupa zaliczała do pozycji krótkoterminowych aktywa górnicze, które podlegały rozliczeniu w okresie do 12 miesięcy, licząc od dnia bilansowego. Po zmianie prezentacyjnej Grupa zalicza do pozycji krótkoterminowych aktywa górnicze, które

Grupa Kapitałowa TAURON Polska Energia S.A.
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2012 roku zgodne z MSSF
(w tysiącach złotych)

podlegają realizacji w okresie do 12 miesięcy, licząc od momentu zakończenia gromadzenia nakładów.

Grupa zdecydowała o dokonaniu zmiany prezentacji aktywów górniczych, ponieważ w ocenie Zarządu Spółki zmiana ta przyczyni się do bardziej właściwego podziału aktywów Grupy z tytułu kosztów drażenia wyrobisk chodnikowych i kosztów zbrojenia ścian w zakładach górniczych na część długo i krótkoterminową.

Wpływ zmian polityki rachunkowości, efekt ostatecznego rozliczenia nabycia GZE S.A. oraz wpływ zmian prezentacyjnych na skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej na dzień 31 grudnia 2011 roku oraz na dzień 1 stycznia 2011 roku przedstawiony został w poniższych tabelach:

	Stan na 31 grudnia 2011 <i>(dane zatwierdzone)</i>	Zmiana prezentacyjna nadwyżki FLZG nad zdyskontowanymi szacowanymi kosztami likwidacji oraz podziału aktywów górniczych na część długo i krótkoterminową	Zmiana polityki rachunkowości wynikająca z wcześniejszego zastosowania zmienionego MSR 19	Zmiana wynikająca z ostatecznego rozliczenia nabycia GZE	Stan na 31 grudnia 2011 <i>(dane przekształcone)</i>
Aktywa trwałe	23 248 498	48 574	663	119 042	23 416 777
Rzeczowe aktywa trwałe	21 911 047	-	-	564 600	22 475 647
Aktywa niematerialne	988 950	-	-	(428 606)	560 344
Pozostałe aktywa finansowe	197 470	-	-	(4 403)	193 067
Pozostałe aktywa niefinansowe	96 349	48 574	-	-	144 923
Aktywa z tytułu podatku odroczonego	31 965	-	663	(12 549)	20 079
Aktywa obrotowe	5 156 082	(54 814)	-	-	5 101 268
Pozostałe aktywa niefinansowe	289 034	(54 814)	-	-	234 220
SUMA AKTYWÓW	28 413 531	(6 240)	663	119 042	28 526 996
Kapitał własny przypadający akcjonariuszom jednostki dominującej	15 677 721	-	(45 382)	(18)	15 632 321
Zyski zatrzymane/ Niepokryte straty	(497 995)	-	(45 382)	(18)	(543 395)
Udziały niekontrolujące	461 347	-	(6 570)	120	454 897
Zobowiązania długoterminowe	7 431 923	(6 240)	52 615	118 783	7 597 081
Rezerwy na świadczenia pracownicze	1 135 400	-	64 188	3 787	1 203 375
Pozostałe rezerwy	67 440	(6 240)	-	-	61 200
Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	1 270 390	-	(11 573)	114 996	1 373 813
Zobowiązania krótkoterminowe	4 842 540	-	-	157	4 842 697
Pozostałe zobowiązania niefinansowe	644 910	-	-	157	645 067
SUMA PASYWÓW	28 413 531	(6 240)	663	119 042	28 526 996

Grupa Kapitałowa TAURON Polska Energia S.A.
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2012 roku zgodne z MSSF
(w tysiącach złotych)

	Stan na 1 stycznia 2011 (dane przekształcone zaprezentowane w sprawozdaniu finansowym za rok zakończony 31 grudnia 2011)	Zmiana prezentacyjna nadwyżki FLZG nad zdyskontowanymi szacowanymi kosztami likwidacji oraz podziału aktywów górniczych na część długo i krótkoterminową	Zmiana polityki rachunkowości wynikająca z wcześniejszego zastosowania zmienionego MSR 19	Stan na 1 stycznia 2011 (dane przekształcone)
Aktywa trwałe	18 334 911	58 219	1 257	18 394 387
Pozostałe aktywa niefinansowe	123 613	58 219	-	181 832
Aktywa z tytułu podatku odroczonego	161 806	-	1 257	163 063
Aktywa obrotowe	5 090 976	(62 797)	-	5 028 179
Pozostałe aktywa niefinansowe	208 158	(62 797)	-	145 361
SUMA AKTYWÓW	23 430 284	(4 578)	1 257	23 426 963
Kapitał własny przypadający akcjonariuszom jednostki dominującej	14 704 825	-	(98 668)	14 606 157
Zyski zatrzymane/ Niepokryte straty	(1 542 937)	-	(98 668)	(1 641 605)
Udziały niekontrolujące	507 246	-	(10 967)	496 279
Zobowiązania długoterminowe	4 070 063	(4 578)	110 892	4 176 377
Rezerwy na świadczenia pracownicze	1 023 589	-	135 352	1 158 941
Pozostałe rezerwy	35 439	(4 578)	-	30 861
Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	1 215 615	-	(24 460)	1 191 155
SUMA PASYWÓW	23 430 284	(4 578)	1 257	23 426 963

Wpływ zmian polityki rachunkowości oraz efekt ostatecznego rozliczenia nabycia GZE S.A. na skonsolidowane sprawozdanie z całkowitych dochodów za rok zakończony dnia 31 grudnia 2011 roku przedstawiony został w poniższej tabeli:

Grupa Kapitałowa TAURON Polska Energia S.A.
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2012 roku zgodne z MSSF
(w tysiącach złotych)

	Rok zakończony 31 grudnia 2011 (dane zatwierdzone)	Zmiana polityki rachunkowości wynikająca z wcześniejszego zastosowania zmienionego MSR 19	Zmiana wynikająca z ostatecznego rozliczenia nabycia GZE	Rok zakończony 31 grudnia 2011 (dane przekształcone)
Przychody ze sprzedaży	20 755 222	-	-	20 755 222
Koszt własny sprzedaży	(18 184 818)	10 464	-	(18 174 354)
Zysk brutto ze sprzedaży	2 570 404	10 464	-	2 580 868
Pozostałe przychody operacyjne	106 162	(6 716)	-	99 446
Koszty sprzedaży	(283 684)	302	-	(283 382)
Koszty ogólnego zarządu	(664 350)	380	-	(663 970)
Pozostałe koszty operacyjne	(117 043)	29 585	-	(87 458)
Zysk operacyjny	1 611 489	34 015	-	1 645 504
Zysk brutto	1 565 936	34 015	-	1 599 951
Podatek dochodowy	(326 576)	(6 423)	(18)	(333 017)
Zysk netto z działalności kontynuowanej	1 239 360	27 592	(18)	1 266 934
Zysk netto za rok obrotowy	1 239 360	27 592	(18)	1 266 934
Pozostałe całkowite dochody:				
Zyski/(straty) aktuarialne dotyczące rezerw na świadczenia pracownicze po okresie zatrudnienia	-	37 149	-	37 149
Różnice kursowe z przeliczenia jednostki zagranicznej	358	-	-	358
Podatek dochodowy odnoszący się do elementów pozostałych całkowitych dochodów	-	(7 058)	-	(7 058)
Pozostałe całkowite dochody za rok obrotowy, po uwzględnieniu podatku	358	30 091	-	30 449
Całkowite dochody za rok obrotowy	1 239 718	57 683	(18)	1 297 383
Zysk przypadający:				
Akcjonariuszom jednostki dominującej	1 220 011	25 123	(18)	1 245 116
Udziałom niekontrolującym	19 349	2 469	-	21 818
Całkowity dochód przypadający:				
Akcjonariuszom jednostki dominującej	1 220 369	53 286	(18)	1 273 637
Udziałom niekontrolującym	19 349	4 397	-	23 746
Zysk na jedną akcję (w złotych):				
– podstawowy i rozwodniony z zysku za okres przypadającego akcjonariuszom jednostki dominującej	0,70	0,01	-	0,71
– podstawowy i rozwodniony z zysku z działalności kontynuowanej za okres przypadającego akcjonariuszom jednostki dominującej	0,70	0,01	-	0,71

9. Istotne zasady (polityka) rachunkowości

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone zgodnie z zasadą kosztu historycznego, z wyjątkiem pochodnych instrumentów finansowych oraz aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży, które są wyceniane według wartości godziwej.

9.1. Zasady konsolidacji

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe obejmuje dane finansowe TAURON Polska Energia S.A. oraz jej jednostek zależnych sporządzone przez poszczególne jednostki za rok zakończony dnia 31 grudnia 2012 roku oraz dnia 31 grudnia 2011 roku, a w przypadku jednostek zależnych przejętych w trakcie roku 2011 (nota 29) za okres od dnia objęcia kontroli przez jednostkę dominującą do dnia 31 grudnia 2011 roku. Sprawozdania finansowe jednostek zależnych, po uwzględnieniu korekt doprowadzających do zgodności z MSSF, sporządzane są za ten sam okres sprawozdawczy, co sprawozdanie jednostki dominującej, w oparciu o jednolite zasady rachunkowości zastosowane dla transakcji i zdarzeń gospodarczych o podobnym charakterze.

Wszystkie znaczące salda i transakcje pomiędzy jednostkami Grupy, w tym niezrealizowane zyski wynikające z transakcji w ramach Grupy, zostały w całości wyeliminowane.

Jednostki zależne podlegają konsolidacji w okresie od dnia objęcia nad nimi kontroli przez Grupę, a przestają być konsolidowane od dnia ustania kontroli. Sprawowanie kontroli przez jednostkę dominującą ma miejsce wtedy, gdy posiada ona bezpośrednio lub pośrednio, poprzez swoje jednostki zależne, więcej niż połowę liczby głosów w danej spółce, chyba że możliwe jest do udowodnienia, że taka własność nie stanowi o sprawowaniu kontroli. Sprawowanie kontroli ma miejsce również wtedy, gdy Spółka ma możliwość kierowania polityką finansową i operacyjną danej jednostki bez zaangażowania kapitałowego.

9.2. Przeliczanie pozycji wyrażonych w walutach obcych

Transakcje wyrażone w walutach innych niż polski złoty są przeliczane na moment początkowego ujęcia na złote polskie przy zastosowaniu kursu obowiązującego w dniu zawarcia transakcji. Na dzień bilansowy:

- pozycje pieniężne są przeliczane przy zastosowaniu kursu zamknięcia (za kurs zamknięcia przyjmuje się kurs średni ustalony dla danej waluty przez Narodowy Bank Polski na ten dzień),
- pozycje niepieniężne wyceniane według kosztu historycznego w walucie obcej przelicza się przy zastosowaniu kursu wymiany z dnia pierwotnej transakcji (kurs banku z którego korzysta jednostka) oraz
- pozycje niepieniężne wyceniane w wartości godziwej w walucie obcej przelicza się przy zastosowaniu kursu wymiany z dnia ustalenia wartości godziwej.

Powstałe z przeliczenia różnice kursowe ujmowane są odpowiednio w pozycji przychodów (kosztów) finansowych lub, w przypadkach określonych zasadami (polityką) rachunkowości, kapitalizowane w wartości aktywów. Aktywa i zobowiązania niepieniężne ujmowane według kosztu historycznego wyrażonego w walucie obcej są wykazywane po kursie historycznym z dnia transakcji.

Różnice kursowe powstałe na pozycjach niepieniężnych, takich jak instrumenty kapitałowe wyceniane w wartości godziwej przez zysk lub stratę, ujmuje się jako element zmian wartości godziwej.

Następujące kursy zostały przyjęte dla potrzeb wyceny bilansowej:

Waluta	31 grudnia 2012	31 grudnia 2011
USD	3,0996	3,4174
EUR	4,0882	4,4168
CZK	0,1630	0,1711

9.3. Rzeczowe aktywa trwałe

Rzeczowe aktywa trwałe to środki trwałe:

- utrzymywane przez jednostkę w celu wykorzystania ich w procesie produkcyjnym lub przy dostawach towarów i świadczeniu usług lub w celach administracyjnych, a nie stanowiące nieruchomości inwestycyjnych, oraz
- którym towarzyszy oczekiwanie, że będą wykorzystywane przez czas dłuższy niż jeden rok,
- w stosunku do których istnieje prawdopodobieństwo, że jednostka uzyska przyszłe korzyści ekonomiczne związane ze składnikiem majątkowym,
- cenę nabycia lub koszt wytworzenia składnika aktywów przez jednostkę można wycenić w wiarygodny sposób.

Jako składnik rzeczowych aktywów trwałych Grupa ujmuje grunty oraz prawo wieczystego użytkowania gruntów.

Rzeczowe aktywa trwałe wyceniane są według ceny nabycia lub kosztu wytworzenia pomniejszonych o umorzenie oraz odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości. Wartość

początkowa środków trwałych obejmuje ich cenę nabycia lub koszt wytworzenia powiększone o wszystkie koszty bezpośrednio związane z zakupem i przystosowaniem składnika majątku do stanu zdatnego do używania. W skład kosztu wchodzi również przewidywany koszt demontażu rzeczowych aktywów trwałych, usunięcia i przywrócenia do stanu pierwotnego miejsca, w którym dany składnik aktywów się znajduje, których obowiązek poniesienia powstaje w chwili instalacji składnika aktywów lub jego używania dla celów innych niż produkcja zapasów. Koszty poniesione po dacie oddania środka trwałego do używania, takie jak koszty konserwacji i napraw, obciążają zysk lub stratę w momencie ich poniesienia.

Na dzień nabycia składnika rzeczowych aktywów trwałych są identyfikowane i wyodrębniane wszystkie istotne elementy wchodzące w skład danego składnika aktywów, mające różny okres ekonomicznej użyteczności (komponenty). Komponentem składników rzeczowych aktywów trwałych są również koszty remontów kapitalnych, przeglądów okresowych, jeśli ich wartość jest istotna, oraz koszty wymiany głównych części składowych.

Grupa ujmuje jako odrębne pozycje rzeczowych aktywów trwałych specjalistyczne części zamienne oraz sprzęt serwisujący, jeżeli ich okres użytkowania wynosi więcej niż 1 rok.

Pozostałe części zamienne oraz wyposażenie związane z serwisem wykazuje się jako zapasy i ujmuje w zysku lub stracie w momencie ich wykorzystania, za wyjątkiem kosztów wymiany części w ramach remontu kapitalnego danego składnika aktywów trwałych.

Podstawę naliczania odpisów amortyzacyjnych stanowi cena nabycia lub koszt wytworzenia środka trwałego pomniejszone o jego wartość rezydualną. Rozpoczęcie amortyzacji następuje, gdy składnik jest dostępny do użytkowania. Amortyzacja środków trwałych następuje na podstawie planu amortyzacji określającego przewidywany okres użytkowania środka trwałego. Zastosowana metoda amortyzacji odzwierciedla tryb konsumowania korzyści ekonomicznych ze składnika aktywów.

Specjalistyczne części zamienne oraz sprzęt serwisujący – ujmowane w pozycji rzeczowych aktywów trwałych – amortyzuje się przez okres użytkowania środka trwałego, którego dotyczą (tj. od dnia zakupu danej części do dnia zakończenia użytkowania środka trwałego).

Średnie pozostałe okresy użytkowania poszczególnych grup środków trwałych są następujące:

Grupa rodzajowa	Średni pozostały okres amortyzacji w latach
Budynki, lokale i obiekty inżynierii lądowej i wodnej	16 lat
Maszyny i urządzenia techniczne	12 lat
Środki transportu	5 lat
Inne środki trwałe	3 lata

Metoda amortyzacji, stawka amortyzacyjna oraz wartość rezydualna środków trwałych podlegają weryfikacji co najmniej na koniec każdego roku obrotowego. Wszelkie zmiany wynikające z przeprowadzonej weryfikacji ujmuje się jako zmianę szacunków. Odpis amortyzacyjny ujmuje się w zysku lub stracie w ciężar tej kategorii kosztów, która odpowiada funkcji danego składnika aktywów trwałych.

Grupa nie dokonuje odpisów amortyzacyjnych gruntów oraz prawa wieczystego użytkowania gruntu.

Dana pozycja rzeczowych aktywów trwałych może zostać usunięta ze sprawozdania z sytuacji finansowej po dokonaniu jej zbycia lub w przypadku, gdy nie są spodziewane żadne ekonomiczne korzyści wynikające z dalszego użytkowania takiego składnika aktywów. Wszelkie zyski lub straty

wynikające z usunięcia danego składnika aktywów ze sprawozdania z sytuacji finansowej są ujmowane w wyniku okresu, w którym dokonano takiego usunięcia.

Inwestycje rozpoczęte dotyczą środków trwałych będących w toku budowy lub montażu i są wykazywane według cen nabycia lub kosztu wytworzenia, pomniejszonych o ewentualne odpisy z tytułu utraty wartości. Środki trwałe w budowie nie podlegają amortyzacji do czasu zakończenia budowy i przekazania środka trwałego do używania. Elementem wartości środków trwałych w budowie są także koszty finansowe podlegające kapitalizacji. Kwestię ich kapitalizacji opisano szerzej w nocie 9.7.

9.4. Aktywa niematerialne

Do aktywów niematerialnych Grupa zalicza możliwe do zidentyfikowania niepieniężne składniki aktywów, nie posiadające postaci fizycznej, takie jak:

- nabyte lub otrzymane z tytułu produkcji świadectwa pochodzenia energii wytworzonej z odnawialnych źródeł energii oraz świadectwa pochodzenia energii wytworzonej w kogeneracji lub źródłach zasilanych gazem ziemnym przeznaczone na własne potrzeby - w celu umorzenia, w przypadku gdy intencją jednostki jest wypełnienie obowiązku umorzenia za lata kolejne (w przypadku gdy intencją jednostki jest wypełnienie obowiązku umorzenia za rok bieżący, świadectwa pochodzenia energii klasyfikowane są jako krótkoterminowe aktywa niematerialne w aktywach obrotowych – szerzej opisane w nocie 9.14).
- prawa do emisji gazów cieplarnianych nabyte w celu umorzenia, w przypadku gdy w momencie zakupu intencją jednostki jest wypełnienie obowiązku umorzenia za lata kolejne (w przypadku gdy prawa do emisji gazów cieplarnianych nabywane są z zamiarem spełnienia obowiązku za rok bieżący prawa do emisji gazów cieplarnianych klasyfikowane są jako krótkoterminowe aktywa niematerialne w aktywach obrotowych – szerzej opisane w nocie 9.14),
- nabyte przez jednostkę, zaliczane do aktywów trwałych, prawa majątkowe nadające się do gospodarczego wykorzystania, o przewidywanym okresie ekonomicznej użyteczności dłuższym niż rok, przeznaczone do używania na potrzeby własne, w szczególności:
  - autorskie lub pokrewne prawa majątkowe, koncesje, licencje (w tym dotyczące programów komputerowych),
  - prawa do wynalazków, patentów, znaków towarowych, wzorów użytkowych oraz zdobniczych, programy komputerowe,
  - know-how, tzn. wartość stanowiącą równowartość uzyskanych informacji związanych z wiedzą w dziedzinie przemysłowej, handlowej, naukowej lub organizacyjnej,
- koszty prac rozwojowych,
- wartość firmy z wyłączeniem wartości firmy wytworzonej przez jednostkę we własnym zakresie,
- inne aktywa niematerialne rozpoznane na nabyciu w ramach połączenia jednostek gospodarczych.

Nabyte lub otrzymane z tytułu produkcji świadectwa pochodzenia energii wytworzonej w odnawialnych źródłach energii oraz świadectwa pochodzenia energii wytworzonej w kogeneracji lub źródłach zasilanych gazem ziemnym desygnowane na własne potrzeby ujmowane odpowiednio w cenie nabycia lub wartości godziwej na datę otrzymania.

Prawa do emisji przyznane nieodpłatnie w ramach Krajowego Planu Rozdziału Uprawnień są rozpoznawane w wartości nominalnej tzn. wartości zerowej. Zakupione dodatkowo uprawnienia do emisji wyceniane są w koszcie nabycia pomniejszonym o ewentualne odpisy z tytułu utraty wartości.

Na dzień początkowego ujęcia składnik aktywów niematerialnych wycenia się w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia w przypadku prac rozwojowych. Po ujęciu początkowym, aktywa

niematerialne są wykazywane w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia pomniejszonym o umorzenie i odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości.

Aktywa niematerialne o ograniczonym okresie użytkowania są amortyzowane przez szacowany okres użytkowania oraz poddawane testom na utratę wartości każdorazowo, gdy istnieją przesłanki wskazujące na utratę ich wartości. Okres i metoda amortyzacji aktywów niematerialnych o ograniczonym okresie użytkowania są weryfikowane przynajmniej na koniec każdego roku bilansowego. Zmiany w oczekiwanym okresie użytkowania lub oczekiwanym sposobie konsumowania korzyści ekonomicznych pochodzących z danego składnika aktywów są ujmowane prospektywnie poprzez zmianę odpowiednio okresu lub metody amortyzacji, i traktowane jak zmiany wartości szacunkowych. Odpis amortyzacyjny składników aktywów niematerialnych o ograniczonym okresie użytkowania ujmuje się w zysku lub stracie w ciężar tej kategorii, która odpowiada funkcji danego składnika aktywów niematerialnych.

Aktywa niematerialne o nieokreślonym okresie użytkowania oraz te, które nie są użytkowane, są corocznie poddawane testowi na utratę wartości.

Za wyjątkiem kosztów prac rozwojowych wszystkie aktywa niematerialne wytworzone przez Grupę nie podlegają aktywowaniu i ujmowane są w zysku lub stracie okresu, w którym dotyczące ich koszty zostały poniesione. Aktywa niematerialne powstałe w wyniku prac rozwojowych ujmuje się wtedy i tylko wtedy, gdy można udowodnić:

- możliwość, z technicznego punktu widzenia, ukończenia składnika aktywów niematerialnych tak, aby nadawał się do użytkowania lub sprzedaży,
- zamiar ukończenia składnika aktywów niematerialnych oraz jego użytkowania lub sprzedaży,
- zdolność do użytkowania lub sprzedaży składnika aktywów niematerialnych,
- sposób, w jaki składnik aktywów niematerialnych będzie wytwarzał prawdopodobne przyszłe korzyści ekonomiczne,
- dostępność stosownych środków technicznych, finansowych i innych, które mają służyć ukończeniu prac rozwojowych oraz użytkowaniu lub sprzedaży składnika aktywów niematerialnych,
- możliwość wiarygodnego ustalenia nakładów poniesionych w czasie prac rozwojowych, które można przyporządkować temu składnikowi aktywów niematerialnych.

Dla poszczególnych grup aktywów niematerialnych przyjęto następujące średnie pozostałe okresy użytkowania:

Grupa rodzajowa	Średni pozostały okres amortyzacji w latach
Patenty i licencje	3 lata
Koszty zakończonych prac rozwojowych	2 lata
Inne (w tym oprogramowanie)	7 lat

9.5. Wartość firmy

Wartość firmy z tytułu przejęcia jednostki jest początkowo ujmowana według ceny nabycia stanowiącej kwotę nadwyżki

- sumy:
  - przekazanej zapłaty oraz
  - kwoty wszelkich niekontrolujących udziałów w jednostce przejmowanej,
- nad kwotą netto ustaloną na dzień przejęcia wartości możliwych do zidentyfikowania nabytych aktywów i przejętych zobowiązań.

Na dzień przejęcia nabyta wartość firmy jest alokowana do każdego z ośrodków wypracowujących środki pieniężne ("CGU"), które mogą skorzystać z synergii połączenia. Każdy CGU, do którego została przypisana wartość firmy:

- odpowiada najniższemu poziomowi w Grupie TAURON, na którym Wartość firmy jest monitorowana na wewnętrzne potrzeby zarządcze oraz
- jest nie większy niż jeden segment operacyjny Grupy TAURON przed agregacją do celów sprawozdawczych określony na podstawie MSSF 8 *Segmenty operacyjne*.

Po początkowym ujęciu, wartość firmy jest wykazywana według ceny nabycia pomniejszonej o wszelkie skumulowane odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości. Wartość firmy nie podlega amortyzacji. Test na utratę wartości przeprowadza się raz na rok lub częściej, jeśli wystąpią ku temu przesłanki. Test polega na porównaniu wartości odzyskiwalnej ośrodka wypracowującego środki pieniężne, do którego została alokowana wartość firmy z jego wartością bilansową.

9.6. Utrata wartości niefinansowych aktywów trwałych

Na każdy dzień bilansowy Grupa ocenia, czy istnieją jakiegokolwiek przesłanki wskazujące na to, że mogła nastąpić utrata wartości któregoś ze składników niefinansowych aktywów trwałych. W razie stwierdzenia, że przesłanki takie zachodzą, lub w razie konieczności przeprowadzenia corocznego testu sprawdzającego, czy nastąpiła utrata wartości, Grupa dokonuje oszacowania wartości odzyskiwalnej danego składnika aktywów lub ośrodka wypracowującego środki pieniężne, do którego dany składnik aktywów należy.

Wartość odzyskiwalna składnika aktywów lub ośrodka wypracowującego środki pieniężne odpowiada wartości godziwej pomniejszonej o koszty sprzedaży tego składnika aktywów lub odpowiednio ośrodka wypracowującego środki pieniężne, lub jego wartości użytkowej, zależnie od tego, która z nich jest wyższa. Wartość odzyskiwalną ustala się dla poszczególnych aktywów, chyba że dany składnik aktywów nie generuje samodzielnie wpływów pieniężnych, które w większości są niezależne od tych, które są generowane przez inne aktywa lub grupy aktywów. Jeśli wartość bilansowa składnika aktywów jest wyższa niż jego wartość odzyskiwalna, ma miejsce utrata wartości i dokonuje się wówczas odpisu do ustalonej wartości odzyskiwalnej. Przy szacowaniu wartości użytkowej prognozowane przepływy pieniężne są dyskontowane do ich wartości bieżącej przy zastosowaniu stopy dyskontowej przed uwzględnieniem skutków opodatkowania, która odzwierciedla bieżące rynkowe oszacowanie wartości pieniądza w czasie oraz ryzyko typowe dla danego składnika aktywów. Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości składników majątkowych używanych w działalności kontynuowanej ujmują się w tych kategoriach kosztów, które odpowiadają funkcji składnika aktywów, w przypadku którego stwierdzono utratę wartości.

Na każdy dzień bilansowy Grupa ocenia, czy występują przesłanki wskazujące na to, że odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości, który był ujęty w okresach poprzednich w odniesieniu do danego składnika aktywów jest zbędny, lub czy powinien zostać zmniejszony. Jeżeli takie przesłanki występują, Grupa szacuje wartość odzyskiwalną tego składnika aktywów. Poprzednio ujęty odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości ulega odwróceniu wtedy i tylko wtedy, gdy od czasu ujęcia ostatniego odpisu aktualizującego nastąpiła zmiana wartości szacunkowych stosowanych do ustalenia wartości odzyskiwalnej danego składnika aktywów. W takim przypadku, podwyższa się wartość bilansową składnika aktywów do wysokości jego wartości odzyskiwalnej. Podwyższona kwota nie może przekroczyć wartości bilansowej składnika aktywów, jaka zostałaby ustalona (po odjęciu umorzenia), gdyby w ubiegłych latach w ogóle nie ujęto odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości w odniesieniu do tego składnika aktywów. Odwrócenie odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości składnika aktywów ujmują się niezwłocznie jako przychód w zysku lub stracie. Po odwróceniu odpisu aktualizującego, w kolejnych okresach odpis amortyzacyjny dotyczący danego składnika jest korygowany w sposób, który pozwala w ciągu pozostałego okresu użytkowania tego składnika aktywów dokonywać systematycznego odpisania jego zweryfikowanej wartości bilansowej pomniejszonej o wartość końcową.

9.7. Koszty finansowania zewnętrznego

Koszty finansowania zewnętrznego są kapitalizowane jako część kosztu wytworzenia środków trwałych i aktywów niematerialnych (dostosowywanych składników aktywów). Na koszty finansowania zewnętrznego składają się odsetki wyliczone przy zastosowaniu metody efektywnej stopy procentowej, obciążenia finansowe z tytułu umów leasingu finansowego oraz zyski lub straty z tytułu różnic kursowych powstających w związku z finansowaniem zewnętrznym do wysokości odpowiadającej korekcie kosztu odsetek. Grupa TAURON kapitalizuje także efektywną część zabezpieczenia dla kontraktów spełniających warunki rachunkowości zabezpieczeń i zawieranych w związku z budową środków trwałych lub aktywów niematerialnych.

Dostosowywany składnik aktywów to taki składnik aktywów, który wymaga znacznego czasu niezbędnego do przygotowania go do zamierzonego użytkowania lub sprzedaży. Za znaczny okres czasu przyjmuje się okres 12 miesięcy.

Koszty finansowania zewnętrznego, które można bezpośrednio przyporządkować nabyciu, budowie lub wytworzeniu dostosowywanego składnika aktywów to koszty, których można by uniknąć gdyby jednostka nie ponosiła wydatków związanych z nabyciem, budową lub dostosowywaniem składnika aktywów.

Mogą to być:

- koszty związane z finansowaniem zaciągniętym w celu nabycia, budowy konkretnego zadania inwestycyjnego (kredyty inwestycyjne, celowe) – finansowanie specyficzne,
- koszty związane z finansowaniem bez określonego celu, ale przeznaczone na sfinansowanie dostosowywanego składnika aktywów (finansowanie inne niż kredyty inwestycyjne) – finansowanie ogólne.

Finansowanie zewnętrzne inne niż finansowanie specyficzne uznawane jest do celów kalkulacji kosztów finansowania zewnętrznego podlegających kapitalizacji za finansowanie ogólne, w stopniu w jakim można by uniknąć ponoszenia kosztów finansowania zewnętrznego, gdyby środki pieniężne zostały wykorzystane do spłaty zobowiązań wynikających z finansowania zewnętrznego.

Po zakończeniu dostosowywania składnika aktywów finansowanego przez finansowanie specyficzne finansowanie specyficzne jak i związane z nim koszty finansowania nie są brane pod uwagę przy określaniu kosztów finansowania podlegających kapitalizacji.

Kwotę kosztów ogólnego finansowania zewnętrznego podlegającą aktywowaniu określa się poprzez zastosowanie stopy kapitalizacji do nakładów poniesionych na dostosowywane składniki aktywów. Stopa kapitalizacji stanowi średnią ważoną stopę wszystkich kosztów finansowania zewnętrznego dotyczących finansowania zewnętrznego stanowiących zobowiązania w danym okresie, ale innych niż finansowanie specyficzne.

Zakończenie kapitalizacji ma miejsce, gdy zasadniczo wszystkie działania niezbędne do przygotowania danego składnika aktywów do zamierzonego użytkowania zostały zakończone. Przerwy w kontynuacji realizacji projektu inwestycyjnego wynikające z charakterystyki prowadzonych działań nie powodują przerwania aktywacji kosztów związanych z obsługą finansowania zewnętrznego. W przypadku zawieszenia prac inwestycyjnych z jakiegokolwiek innego powodu, koszty finansowania zewnętrznego nie powinny być aktywowane od momentu przerwania realizacji działań inwestycyjnych do momentu ich ponownego podjęcia.

9.8. Udział we wspólnym przedsięwzięciu

Udziały we wspólnych przedsięwzięciach, gdzie Grupa sprawuje współkontrolę są ujmowane metodą praw własności. Przed obliczeniem udziału w aktywach netto wspólnego przedsięwzięcia dokonuje się odpowiednich korekt w celu doprowadzenia danych finansowych tych jednostek do zgodności z MSSF stosowanymi przez Grupę.

Ocena inwestycji w spółki współzależne pod kątem utraty wartości ma miejsce, kiedy istnieją przesłanki wskazujące na to, że nastąpiła utrata wartości lub odpis z tytułu utraty wartości dokonany w latach poprzednich już nie jest wymagany.

9.9. Aktywa finansowe

Aktywa finansowe dzielone są na następujące kategorie:

- aktywa utrzymywane do terminu wymagalności,
- aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy,
- pożyczki i należności,
- aktywa dostępne do sprzedaży.

Aktywa utrzymywane do terminu wymagalności

Grupa nie posiada aktywów utrzymywanych do terminu wymagalności.

Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy

Składnikiem aktywów finansowych wycenianym w wartości godziwej przez wynik finansowy jest składnik spełniający jeden z warunków:

- Jest kwalifikowany jako przeznaczony do obrotu. Składniki aktywów finansowych kwalifikuje się jako przeznaczone do obrotu, jeśli są:
  - nabyte głównie w celu sprzedaży w krótkim terminie,
  - częścią portfela określonych instrumentów finansowych zarządzanych razem i co do których istnieje prawdopodobieństwo uzyskania zysku w krótkim terminie, lub
  - instrumentami pochodnymi, z wyłączeniem instrumentów pochodnych będących elementem rachunkowości zabezpieczeń i umów gwarancji finansowych,
- Został zgodnie z MSR 39 zakwalifikowany do tej kategorii w momencie początkowego ujęcia. Aktywa finansowe mogą być przy pierwotnym ujęciu zakwalifikowane do kategorii wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy, jeżeli spełnione są kryteria określone w MSR 39.

Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy są wyceniane w wartości godziwej uwzględniając ich wartość rynkową na dzień bilansowy bez uwzględnienia kosztów transakcji sprzedaży. Zmiany wartości tych instrumentów finansowych ujmowane są w sprawozdaniu z całkowitych dochodów jako przychody lub koszty finansowe.

Pożyczki i należności

Pożyczki udzielone i należności to nie zaliczane do instrumentów pochodnych aktywa finansowe o ustalonych lub możliwych do ustalenia płatnościach, nie notowane na aktywnym rynku. Zalicza się je do aktywów obrotowych, o ile termin ich wymagalności nie przekracza 12 miesięcy od dnia bilansowego. Pożyczki udzielone i należności o terminie wymagalności przekraczającym 12 miesięcy od dnia bilansowego zalicza się do aktywów trwałych. Pożyczki i należności ujmowane są według zamortyzowanego kosztu.

Aktywa dostępne do sprzedaży

Wszystkie pozostałe aktywa finansowe są aktywami dostępnymi do sprzedaży. Aktywa dostępne do sprzedaży są ujmowane według wartości godziwej na każdy dzień bilansowy. Wartość godziwa inwestycji, dla których nie ma notowanej ceny rynkowej, jest ustalana w odniesieniu do aktualnej wartości rynkowej innego instrumentu posiadającego zasadniczo takie same cechy lub w oparciu o przewidywane przepływy pieniężne z tytułu składnika aktywów stanowiącego przedmiot inwestycji (wycena metodą zdyskontowanych przepływów pieniężnych). W przypadku braku notowań giełdowych na aktywnym rynku i braku możliwości wiarygodnego określenia ich wartości godziwej metodami alternatywnymi, aktywa finansowe dostępne do sprzedaży wyceniane są w cenie nabycia skorygowanej o odpis z tytułu utraty wartości.

Dodatnią i ujemną różnicę pomiędzy wartością godziwą aktywów dostępnych do sprzedaży a ich ceną nabycia, po pomniejszeniu o podatek odroczone, odnosi się na kapitał z aktualizacji wyceny, za wyjątkiem:

- strat z tytułu utraty wartości,
- zysków i strat z tytułu różnic kursowych, które powstają dla aktywów pieniężnych,
- odsetek wyliczonych przy pomocy efektywnej stopy procentowej.

Dywidendy z instrumentów kapitałowych w portfelu aktywów dostępnych do sprzedaży są rozpoznawane w zysku lub stracie w momencie, kiedy prawo jednostki do otrzymania płatności jest ustalone.

9.10. Utrata wartości aktywów finansowych

Na każdy dzień bilansowy Grupa ocenia, czy istnieją obiektywne przesłanki utraty wartości składnika aktywów finansowych lub grupy aktywów finansowych.

Aktywa ujmowane według zamortyzowanego kosztu

Jeżeli istnieją obiektywne przesłanki na to, że została poniesiona strata z tytułu utraty wartości pożyczek udzielonych i należności wycenianych według zamortyzowanego kosztu, to kwota odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości równa się różnicy pomiędzy wartością bilansową składnika aktywów finansowych a wartością bieżącą oszacowanych przyszłych przepływów pieniężnych (z wyłączeniem przyszłych strat z tytułu nieściągnięcia należności, które nie zostały jeszcze poniesione), zdyskontowanych z zastosowaniem pierwotnej (tj. ustalonej przy początkowym ujęciu) efektywnej stopy procentowej. Wartość bilansową składnika aktywów obniża się poprzez odpis aktualizujący. Kwotę straty ujmuje się w wyniku okresu.

Jeżeli w następnym okresie odpis z tytułu utraty wartości zmniejszył się, a zmniejszenie to można w obiektywny sposób powiązać ze zdarzeniem następującym po ujęciu odpisu, to uprzednio ujęty odpis odwraca się. Późniejsze odwrócenie odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości ujmuje się w zysku lub stracie w zakresie, w jakim na dzień odwrócenia wartość bilansowa składnika aktywów nie przewyższa jego zamortyzowanego kosztu.

Aktywa finansowe wykazywane według kosztu

Jeżeli występują obiektywne przesłanki, że nastąpiła utrata wartości nienotowanego instrumentu kapitałowego, który nie jest wykazywany według wartości godziwej, gdyż jego wartości godziwej nie można wiarygodnie ustalić, albo instrumentu pochodnego, który jest powiązany i musi zostać rozliczony poprzez dostawę takiego nienotowanego instrumentu kapitałowego, to kwotę odpisu z tytułu utraty wartości ustala się jako różnicę pomiędzy wartością bilansową składnika aktywów finansowych oraz wartością bieżącą oszacowanych przyszłych przepływów pieniężnych zdyskontowanych przy zastosowaniu bieżącej rynkowej stopy zwrotu dla podobnych aktywów finansowych.

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży

Jeżeli występują obiektywne przesłanki, że nastąpiła utrata wartości składnika aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży, to kwota stanowiąca różnicę pomiędzy ceną nabycia tego składnika aktywów (pomniejszona o wszelkie spłaty kapitału i odsetki) i jego bieżącą wartością godziwą, pomniejszoną o wszelkie odpisy z tytułu utraty wartości tego składnika uprzednio ujęte w zysku lub stracie, zostaje wyksięgowana z kapitału własnego i przeniesiona do zysku lub straty. Nie można ujmować w zysku lub stracie odwrócenia odpisu z tytułu utraty wartości instrumentów kapitałowych kwalifikowanych jako dostępne do sprzedaży. Jeżeli w następnym okresie wartość godziwa instrumentu dłużnego dostępnego do sprzedaży wzrośnie, a wzrost ten może być obiektywnie łączony ze zdarzeniem następującym po ujęciu odpisu z tytułu utraty wartości w zysku lub stracie, to kwotę odwracanego odpisu ujmuje się w zysku lub stracie.

9.11. Pochodne instrumenty finansowe

Instrumenty pochodne, z których korzysta Grupa w celu zabezpieczenia się przed ryzykiem związanym ze zmianami stóp procentowych i kursów wymiany walut, to przede wszystkim. *kontrakty walutowe typu forward oraz kontrakty na zamianę stóp procentowych typu IRS (interest rate swap).*

Grupa zawiera również transakcje terminowe typu forward i futures na zakup i sprzedaż uprawnień do emisji zanieczyszczeń i energii. Transakcje zawierane i utrzymywane w celu zabezpieczenia własnych potrzeb Grupy są wyłączone z zakresu MSR 39. Transakcje zawierane i utrzymywane w celach spekulacyjnych spełniają definicję instrumentu finansowego i zgodnie z MSR 39 podlegają wycenie na dzień bilansowy.

Tego rodzaju pochodne instrumenty finansowe są wyceniane w wartości godziwej. Instrumenty pochodne wykazuje się jako aktywa, gdy ich wartość jest dodatnia, i jako zobowiązania – gdy ich wartość jest ujemna.

Wartość godziwa kontraktów walutowych jest ustalana poprzez odniesienie do bieżących kursów terminowych (forward) występujących przy kontraktach o takim samym terminie zapadalności lub na podstawie wyceny otrzymanej z instytucji finansowych. Wartość godziwa kontraktów na zamianę stóp procentowych jest ustalana w oparciu o wyliczenia pochodzące z modelu matematycznego bazującego na bieżących wartościach kontraktów FRA oraz kwotowaniach IRS publikowanych na stronach Reutersa lub na podstawie wyceny otrzymanej z niezależnych instytucji finansowych.

9.12. Rachunkowość zabezpieczeń

W celu zabezpieczenia się przed ryzykiem związanym ze zmianami stóp procentowych, Grupa korzysta z finansowych instrumentów pochodnych typu swap procentowych (Interest Rate Swap). Transakcje te są objęte rachunkowością zabezpieczeń, w ramach której stosuje się instrumenty zabezpieczające przepływy środków pieniężnych związane z wyemitowanymi obligacjami.

Rachunkowość przepływów pieniężnych polega na zabezpieczeniu ekspozycji narażonej na ryzyko zmiany przepływów pieniężnych, która jest związana z danym ryzykiem powiązaniem z ujętym składnikiem aktywów lub zobowiązaniem lub wysoce prawdopodobną przyszłą prognozowaną transakcją i która mogłaby wpłynąć na zysk lub stratę.

Zabezpieczenie przepływów pieniężnych ujmuje się w następujący sposób:

- część zysków lub strat związanych z instrumentem zabezpieczającym, które stanowią efektywne zabezpieczenie ujmuje się bezpośrednio w pozostałych całkowitych dochodach oraz
- nieefektywną część zysków lub strat związanych z instrumentem zabezpieczającym ujmuje się jako zysk lub stratę bieżącego okresu.

W przypadku zabezpieczania przepływów pieniężnych postępuje się w następujący sposób:

- oddzielny składnik kapitału własnego związany z zabezpieczaną pozycją koryguje się do niższej spośród następujących kwot (w wartościach bezwzględnych):
  - skumulowane od momentu ustanowienia zabezpieczenia zyski lub straty na instrumencie zabezpieczającym oraz
  - skumulowane od momentu ustanowienia zabezpieczenia zmiany wartości godziwej (wartości bieżącej) oczekiwanych przyszłych przepływów pieniężnych wynikających z zabezpieczanej pozycji;
- wszelkie pozostałe zyski lub straty na instrumencie zabezpieczającym lub wyznaczonym jego składniku (niestanowiące efektywnego zabezpieczenia), ujmuje się jako zysk lub stratę bieżącego okresu oraz
- w przypadku, gdy dokumentacja rachunkowości zabezpieczeń dla danego powiązania zabezpieczającego wyłącza z oceny efektywności określony składnik zysków lub strat, albo przepływów pieniężnych związanych z instrumentem zabezpieczającym, wtedy wyłączony składnik zysków lub strat ujmuje się jako zysk lub stratę bieżącego okresu, jeśli nie jest klasyfikowany do kategorii dostępnych do sprzedaży aktywów finansowych.

Ujęte w pozostałych całkowitych dochodach zyski/straty z przeszacowania instrumentu zabezpieczającego ujmuje się bezpośrednio jako zysk lub stratę bieżącego okresu w momencie, w którym pozycja zabezpieczana wpływa na zysk lub stratę bieżącego okresu lub zalicza się do

początkowego kosztu nabycia lub do innej wartości bilansowej składnika aktywów lub zobowiązania, gdy pozycja zabezpieczana powoduje powstanie aktywa lub zobowiązania niefinansowego.

W momencie ustanowienia zabezpieczenia Grupa formalnie wyznacza i dokumentuje powiązanie zabezpieczające, jak również cel zarządzania ryzykiem oraz strategię ustanowienia zabezpieczenia.

Efektywność zabezpieczenia jest oceniana na bieżąco w celu sprawdzenia, czy jest wysoce efektywne we wszystkich okresach sprawozdawczych, na które zostało ustanowione.

9.13. Pozostałe aktywa niefinansowe

Grupa ujmuje jako pozostałe aktywa niefinansowe rozliczenia międzyokresowe, jeżeli spełnione są następujące warunki:

- wynikają one z przeszłych zdarzeń – poniesienie wydatku na cel operacyjny jednostek,
- ich wysokość można wiarygodnie określić,
- spowodują w przyszłości wpływ do jednostek korzyści ekonomicznych,
- dotyczą przyszłych okresów sprawozdawczych.

Rozliczenia międzyokresowe ustalane są w wysokości poniesionych wiarygodnie ustalonych wydatków, jakie dotyczą przyszłych okresów i spowodują w przyszłości wpływ do jednostek korzyści ekonomicznych.

Odpisy czynnych rozliczeń międzyokresowych kosztów mogą następować stosownie do upływu czasu lub wielkości świadczeń. Czas i sposób rozliczenia uzasadniony jest charakterem rozliczanych kosztów, z zachowaniem zasady ostrożności.

Grupa na koniec okresu sprawozdawczego dokonuje weryfikacji czynnych rozliczeń międzyokresowych kosztów w celu sprawdzenia, czy stopień pewności co do osiągnięcia korzyści ekonomicznych przez jednostkę po upływie bieżącego okresu obrotowego jest wystarczający, aby można było daną pozycję wykazać jako składnik aktywów.

W ciągu okresu sprawozdawczego przedmiotem rozliczeń międzyokresowych są między innymi:

- koszty ubezpieczeń majątkowych,
- koszty opłat bieżących za wieczyste użytkowanie gruntów,
- podatek od nieruchomości,
- koszty przygotowania produkcji w kopalniach węgla kamiennego, obejmujące w szczególności koszty zbrojenia ścian wydobywczych oraz koszty drążenia eksploatacyjnych wyrobisk chodnikowych nie zaliczanych do rzeczowych aktywów trwałych,
- odpisy na fundusz świadczeń socjalnych,
- prenumeraty,
- inne koszty dotyczące następnych okresów sprawozdawczych.

Do pozostałych aktywów niefinansowych zaliczane są w szczególności należności z tytułu rozliczeń publiczno-prawnych (za wyjątkiem rozliczeń z tytułu podatku dochodowego, które są prezentowane w oddzielnej pozycji sprawozdania z sytuacji finansowej), nadwyżka aktywów nad zobowiązaniami ZFŚS oraz zaliczki przekazane z tytułu przyszłych zakupów rzeczowych aktywów trwałych, aktywów niematerialnych oraz zapasów. Zaliczki są prezentowane zgodnie z charakterem aktywów, do jakich się odnoszą – odpowiednio jako aktywa trwałe lub obrotowe. Jako aktywa niepieniężne zaliczki nie podlegają dyskontowaniu.

9.14. Krótkoterminowe aktywa niematerialne

Do krótkoterminowych aktywów niematerialnych Grupa zalicza nabyte lub otrzymane z tytułu produkcji świadectwa pochodzenia energii wytworzonej z odnawialnych źródeł energii oraz świadectwa pochodzenia energii wytworzonej w kogeneracji przeznaczone na własne potrzeby, nabyte z zamiarem umorzenia w związku ze sprzedażą energii elektrycznej odbiorcom finalnym w roku bieżącym. W przypadku gdy spółka ma zamiar umorzyć świadectwa pochodzenia energii w celu spełnienia obowiązku lat kolejnych, klasyfikuje je jako aktywa niematerialne w aktywach trwałych (nota 9.4).

Nabyte lub otrzymane z tytułu produkcji świadectwa pochodzenia energii wytworzonej w odnawialnych źródłach energii oraz świadectwa pochodzenia energii wytworzonej w kogeneracji lub źródłach zasilanych gazem ziemnym desygnowane na własne potrzeby ujmowane są jako składniki krótkoterminowych aktywów niematerialnych odpowiednio w cenie nabycia lub wartości godziwej na datę otrzymania.

Do krótkoterminowych aktywów niematerialnych Grupa zalicza również prawa do emisji gazów cieplarnianych w przypadku, gdy są one nabywane z zamiarem spełnienia obowiązku wynikającego z emisji gazów cieplarnianych za rok bieżący. Jeżeli spółka nabywa prawa do emisji gazów cieplarnianych w celu wypełnienia obowiązku umorzenia wynikającego z emisji w latach kolejnych, prawa do emisji gazów cieplarnianych prezentowane są jako aktywa niematerialne w aktywach trwałych (nota 9.4). Nabyte prawa do emisji gazów cieplarnianych ujmowane są w cenie nabycia.

9.15. Zapasy

Do zapasów zalicza się:

- aktywa przeznaczone do sprzedaży w toku zwykłej działalności gospodarczej,
- będące w trakcie produkcji w celu sprzedaży, lub
- mające postać materiałów lub surowców zużywanych w procesie produkcyjnym lub w trakcie świadczenia usług.

Zapasy są wyceniane według niższej z dwóch wartości: ceny nabycia lub kosztu wytworzenia i możliwej do uzyskania ceny sprzedaży netto.

Koszty poniesione na doprowadzenie każdego składnika zapasów do jego aktualnego miejsca i stanu są ujmowane w wartości zapasów. Wartość zapasów ustalana jest w następujący sposób:

Materiały	– w cenie nabycia ustalonej metodą „średniej ważonej”,
Produkty gotowe i produkty w toku	– koszt bezpośrednich materiałów i robocizny oraz odpowiedni narzut pośrednich kosztów produkcji ustalony przy założeniu normalnego wykorzystania mocy produkcyjnych, z wyłączeniem kosztów finansowania zewnętrznego,
Towary	– w cenie nabycia ustalonej metodą „średniej ważonej”.

W ramach zapasów wykazuje się również prawa do emisji oraz świadectwa pochodzenia nabyte lub otrzymane z tytułu produkcji energii ze źródeł odnawialnych, gazowych oraz kogeneracji, które są przeznaczone do sprzedaży.

Świadectwa pochodzenia energii otrzymane nieodpłatnie z tytułu produkcji w źródłach odnawialnych, gazowych i kogeneracji wykazywane są według wartości godziwej z dnia, w którym ich przyznanie stało się pewne.

Stosowane do wyceny na dzień bilansowy ceny nabycia nie mogą być wyższe od ceny sprzedaży netto tych składników możliwej do uzyskania. Przez cenę sprzedaży netto możliwą do uzyskania rozumie się różnicę między szacowaną ceną sprzedaży dokonywanej w toku zwykłej działalności

gospodarczej, a szacowanymi kosztami ukończenia i kosztami niezbędnymi do doprowadzenia sprzedaży do skutku.

9.16. Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności

Należności z tytułu dostaw i usług są ujmowane i wykazywane według kwot pierwotnie zafakturowanych, za wyjątkiem sytuacji, gdy wpływ wartości pieniądza w czasie jest istotny, z uwzględnieniem odpisu na utratę wartości.

Odpisy aktualizujące wartość należności zalicza się odpowiednio do kosztów operacyjnych lub do kosztów finansowych - zależnie od rodzaju należności, której dotyczy odpis.

W przypadku, gdy wpływ wartości pieniądza w czasie jest istotny, wartość należności jest ustalana poprzez zdyskontowanie prognozowanych przyszłych przepływów pieniężnych do wartości bieżącej, przy zastosowaniu stopy dyskontowej odzwierciedlającej aktualne oceny rynkowe wartości pieniądza w czasie. Wycena należności związana z odwracaniem dyskonta w związku z upływem czasu jest ujmowana jako przychody finansowe.

9.17. Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych

Środki pieniężne i lokaty krótkoterminowe wykazane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej obejmują w szczególności środki pieniężne w banku i w kasie oraz lokaty krótkoterminowe o pierwotnym okresie zapadalności nieprzekraczającym trzech miesięcy.

Saldo środków pieniężnych i ich ekwiwalentów wykazane w skonsolidowanym rachunku przepływów pieniężnych składa się z określonych powyżej środków pieniężnych i ich ekwiwalentów. W przypadku występowania kredytów w rachunkach bieżących stanowiących element zarządzania gotówką, z uwzględnieniem zapisów MSR 7, saldo środków pieniężnych prezentuje się w rachunku przepływów pieniężnych po pomniejszeniu o niespłacone kredyty w rachunkach bieżących.

9.18. Kapitał podstawowy

Kapitał podstawowy w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym wykazuje się w wysokości określonej w statucie i wpisanej w rejestrze sądowym jednostki dominującej. Zadeklarowane, lecz nie wniesione wkłady kapitałowe ujmuje się jako należne wkłady na poczet kapitału – jako wielkość ujemną.

9.19. Rezerwy

Grupa tworzy rezerwy wówczas, gdy na Grupie ciąży istniejący obowiązek (prawny lub zwyczajowo oczekiwany) wynikający ze zdarzeń przeszłych i gdy prawdopodobne jest, że wypełnienie tego obowiązku spowoduje konieczność wypływu korzyści ekonomicznych oraz można dokonać wiarygodnego oszacowania kwoty tego zobowiązania. Koszty dotyczące danej rezerwy są wykazane w zysku lub stracie po pomniejszeniu o wszelkie zwroty.

Utworzone rezerwy zalicza się odpowiednio do kosztów operacyjnych, pozostałych kosztów operacyjnych, kosztów finansowych, zależnie od okoliczności, z którymi przyszłe zobowiązania się wiążą.

Jeżeli skutek zmiany wartości pieniądza w czasie jest istotny, kwota rezerwy odpowiada bieżącej wartości nakładów, które jak się oczekuje będą niezbędne do wypełnienia tego obowiązku.

Stopę dyskontową ustala się przed opodatkowaniem, czyli odzwierciedla ona bieżącą ocenę rynku odnośnie wartości pieniądza w czasie oraz ryzyko związane konkretnie z danym składnikiem zobowiązań. Stopy dyskontowej nie obciąża ryzyko, o które skorygowano szacunki przyszłych przepływów pieniężnych. Jeżeli zastosowana została metoda polegająca na dyskontowaniu, zwiększenie rezerwy w związku z upływem czasu jest ujmowane jako koszty finansowe.

W szczególności Grupa utworzyła następujące tytuły rezerw:

- *rezerwy na świadczenia pracownicze po okresie zatrudnienia, nagrody jubileuszowe oraz świadczenia z tytułu rozwiązania stosunku pracy*

Zgodnie z zakładowymi systemami wynagradzania pracownicy spółek Grupy mają prawo do następujących świadczeń:

- odpraw emerytalno-rentowych - wypłacanych jednorazowo, w momencie przejścia na emeryturę/rentę,
- nagród jubileuszowych - wypłacanych pracownikom po przepracowaniu określonej liczby lat,
- deputatów węglowych - wydawanych w określonej ilości w naturze lub wypłacanych w formie ekwiwalentu pieniężnego,
- ekwiwalentu pieniężnego wynikającego z taryfy pracowniczej dla pracowników przemysłu energetycznego,
- odpraw pośmiertnych,
- świadczeń z Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych po okresie zatrudnienia.

Wartość bieżąca tych zobowiązań na każdy dzień bilansowy jest obliczana przez niezależnego aktuarium. Naliczone zobowiązania są równe zdyskontowanym płatnościom, które w przyszłości zostaną dokonane, z uwzględnieniem rotacji zatrudnienia i dotyczą okresu do dnia bilansowego. Informacje demograficzne oraz informacje o rotacji zatrudnienia oparte są o dane historyczne.

Zgodnie ze zmienionym MSR 19 zyski i straty aktuarialne na świadczenia pracownicze po okresie zatrudnienia ujmowane są w całości w pozostałych całkowitych dochodach. Zyski i straty aktuarialne dotyczące nagród jubileuszowych obciążają koszty okresu.

Zgodnie z MSR 19.133 Grupa ujmuje rezerwy na świadczenia z tytułu rozwiązania stosunku pracy w następstwie programu dobrowolnych odejść. Wycena świadczeń opiera się na przewidywanej liczbie pracowników, którzy przyjmą tą propozycję oraz oszacowanej wartości odprawy.

- *rezerwa na koszty likwidacji zakładów górniczych*

Rezerwa na koszty likwidacji zakładów górniczych ustalana jest w oparciu o szacunki przyszłych kosztów likwidacji opracowywane przez niezależnych ekspertów z uwzględnieniem dyskonta oraz salda tworzonego zgodnie z odrębnymi przepisami Funduszu Likwidacji Zakładów Górniczych. W odniesieniu do kopalń węgla kamiennego rezerwa ujmowana jest drugostronnie zgodnie z MSR 16 jako składnik wartości środków trwałych zakładu górniczego, a zmiany szacunków ujmowane są zgodnie z interpretacją KIMSF 1, tj. jako korekty salda rezerwy oraz skapitalizowanych przyszłych kosztów likwidacji zakładów górniczych.

- *rezerwa na koszty likwidacji szkód górniczych*

Rezerwę ustala się na podstawie zgłoszonych i udokumentowanych roszczeń z tego tytułu. Grupie nie jest znana metoda, pozwalająca na dokonanie wiarygodnego szacunku szkód górniczych, które pojawić się mogą w przyszłości, jako skutek bieżącej działalności wydobywczej.

- *rezerwa na likwidację składników rzeczowych aktywów trwałych*

Rezerwę ustala się z uwzględnieniem zasad określonych w MSR 16 i MSR 37 oraz KIMSF 1.

- *rezerwa z tytułu obowiązku przedstawienia świadectw pochodzenia energii*

Rezerwę z tytułu obowiązku przedstawienia świadectw pochodzenia energii elektrycznej wytworzonej w źródłach odnawialnych do umorzenia ujmuje się:

- w części pokrytej posiadanymi na dzień bilansowy świadectwami pochodzenia – w wartości posiadanych świadectw,
- w części niepokrytej posiadanymi na dzień bilansowy świadectwami pochodzenia – w wartości rynkowej świadectw niezbędnych do spełnienia obowiązku na dzień bilansowy lub w wysokości opłaty zastępczej – zgodnie z zamiarem Grupy odnośnie sposobu wypełnienia obowiązku.

Rezerwa tworzona jest w ciężar kosztów operacyjnych.

- *rezerwa na zobowiązania z tytułu emisji gazów*

Rezerwa na zobowiązania z tytułu emisji gazów objętych systemem uprawnień do emisji jest tworzona tylko wówczas, gdy rzeczywista emisja produkcji pokazuje niedobór uprawnień do emisji w odniesieniu do uprawnień przyznanych na cały okres rozliczeniowy.

Rezerwa tworzona jest w ciężar kosztów operacyjnych metodą zobowiązań netto w wysokości:

- w części pokrytej posiadanymi na dzień bilansowy uprawnieniami – w wartości posiadanych uprawnień, tzn. w wartości bilansowej dla uprawnień zakupionych, dla uprawnień otrzymanych w wartości zerowej,
- w części niepokrytej posiadanymi na dzień bilansowy uprawnieniami – w wartości rynkowej uprawnień niezbędnych do spełnienia obowiązku na dzień bilansowy lub ewentualnej kary - zgodnie z zamiarem Grupy odnośnie sposobu wypełnienia obowiązku.

Rezerwa na zobowiązania może zostać utworzona także w sytuacji, gdy nie występuje niedobór uprawnień do emisji w porównaniu z rzeczywistą emisją - w odniesieniu do jednostek poświadczonych redukcji emisji (CER), które zostały nabyte w wyniku transakcji wymiany EUA na CER oraz jednostek redukcji emisji (ERU), które zostały nabyte w wyniku transakcji wymiany EUA lub CER na ERU. CER oraz ERU z wymiany przeznaczone są w pierwszej kolejności do umorzenia za bieżący okres.

- *Rezerwa na zobowiązania z tytułu bezumownego korzystania z nieruchomości pod obiektami energetycznymi*

Spółki tworzą rezerwy na wszystkie zgłoszone roszczenia właścicieli nieruchomości, na których usytuowane są sieci dystrybucyjne oraz instalacje ciepłownicze, w kwocie prawdopodobnych kosztów odszkodowań z tego tytułu należnych właścicielom nieruchomości do dnia bilansowego. Spółki nie tworzą rezerw na potencjalne niezgłoszone roszczenia właścicieli gruntów o nieuregulowanym stanie korzystania z tych gruntów.

- *pozostałe rezerwy Grupa prezentuje w wiarygodnie oszacowanej, bieżącej wartości przyszłych zobowiązań.*

9.20. Kredyty, pożyczki i dłużne papiery wartościowe

W momencie początkowego ujęcia, wszystkie kredyty bankowe, pożyczki i papiery dłużne są ujmowane według wartości godziwej pomniejszonej o koszty związane z uzyskaniem kredytu lub pożyczki.

Po początkowym ujęciu oprocentowane kredyty, pożyczki i papiery dłużne są wyceniane według zamortyzowanego kosztu, przy zastosowaniu metody efektywnej stopy procentowej.

Przy ustalaniu zamortyzowanego kosztu uwzględnia się koszty związane z uzyskaniem kredytu lub pożyczki oraz dyskonta lub premie uzyskane w związku ze zobowiązaniem.

Przychody i koszty są ujmowane w wyniku okresu z chwilą usunięcia zobowiązania ze sprawozdania z sytuacji finansowej, a także w wyniku rozliczenia metodą efektywnej stopy procentowej.

9.21. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania finansowe

Zobowiązania krótkoterminowe z tytułu dostaw i usług wykazywane są w kwocie wymagającej zapłaty. Do pozostałych zobowiązań finansowych zalicza się zobowiązania z tytułu wynagrodzeń i zakupu środków trwałych, które wyceniane są w kwocie wymagającej zapłaty.

Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy obejmują zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu.

Zobowiązania finansowe są klasyfikowane jako przeznaczone do obrotu, jeżeli zostały nabyte dla celów sprzedaży w niedalekiej przyszłości, a także instrumenty pochodne chyba że są uznane za efektywne instrumenty zabezpieczające.

Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy są wyceniane w wartości godziwej, uwzględniając ich wartość rynkową na dzień bilansowy bez uwzględnienia kosztów transakcji sprzedaży. Zmiany w wartości godziwej tych instrumentów są ujmowane w wyniku okresu jako koszty lub przychody finansowe.

Inne zobowiązania finansowe, niebędące instrumentami finansowymi wycenianymi w wartości godziwej przez wynik finansowy, są wyceniane według zamortyzowanego kosztu przy użyciu metody efektywnej stopy procentowej.

Grupa wyłącza ze swojego sprawozdania z sytuacji finansowej zobowiązanie finansowe, gdy zobowiązanie wygasło – to znaczy, kiedy obowiązek określony w umowie został wypełniony, umorzony lub wygasł.

9.22. Pozostałe zobowiązania niefinansowe

Pozostałe zobowiązania niefinansowe obejmują w szczególności zobowiązania z tytułu podatku od towarów i usług, inne zobowiązania o charakterze publiczno - prawnym (za wyjątkiem zobowiązań z tytułu podatku dochodowego od osób prawnych ujmowanego w odrębnej pozycji sprawozdania z sytuacji finansowej), nadwyżkę zobowiązań nad aktywami ZFŚS oraz zobowiązania z tytułu otrzymanych zaliczek, które będą rozliczone poprzez dostawę towarów, usług lub środków trwałych. Pozostałe zobowiązania niefinansowe ujmowane są w kwocie wymagającej zapłaty.

9.23. Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych

Ustawa z dnia 4 marca 1994 r. o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych z późniejszymi zmianami stanowi, że Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych („Fundusz”) tworzą pracodawcy zatrudniający powyżej 20 pracowników na pełne etaty. Jednostki wchodzące w skład Grupy tworzą taki fundusz i dokonują okresowych odpisów. Celem Funduszu jest subsydiowanie działalności socjalnej Grupy, pożyczek udzielonych jej pracownikom oraz pozostałych kosztów socjalnych.

Jednostki wchodzące w skład Grupy skompensowały aktywa Funduszu ze swoimi zobowiązaniami wobec Funduszu, ponieważ aktywa te nie stanowią oddzielnych aktywów Grupy.

9.24. Leasing

Grupa jako leasingobiorca

Umowy leasingu finansowego, które przenoszą na Grupę zasadniczo całe ryzyko i korzyści wynikające z posiadania przedmiotu leasingu, są ujmowane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej na dzień rozpoczęcia leasingu według niższej z następujących dwóch wartości: wartości godziwej środka trwałego stanowiącego przedmiot leasingu lub wartości bieżącej minimalnych opłat leasingowych. Opłaty leasingowe są rozdzielane pomiędzy koszty finansowe i zmniejszenie salda zobowiązania z tytułu leasingu, w sposób umożliwiający uzyskanie stałej stopy odsetek od pozostałego do spłaty zobowiązania. Koszty finansowe są ujmowane bezpośrednio w ciężar wyniku okresu.

Zasady amortyzacji aktywów będących przedmiotem leasingu są spójne z zasadami stosowanymi przy amortyzacji aktywów będących własnością jednostki. Przy braku wystarczającej pewności, że

leasingobiorca uzyska tytuł własności przed końcem okresu leasingu, dany składnik aktywów umarza się przez krótszy z dwóch okresów: okres leasingu lub okres użytkowania.

Umowy leasingowe, zgodnie z którymi leasingodawca zachowuje zasadniczo całe ryzyko i wszystkie pożytki wynikające z posiadania przedmiotu leasingu, zaliczane są do umów leasingu operacyjnego. Opłaty leasingowe z tytułu leasingu operacyjnego oraz późniejsze raty leasingowe ujmowane są jako koszty metodą liniową przez okres trwania leasingu.

9.25. Podatki

Podatkowa Grupa Kapitałowa

W dniu 28 listopada 2011 roku Naczelnik Pierwszego Śląskiego Urzędu Skarbowego w Sosnowcu wydał decyzję o rejestracji Podatkowej Grupy Kapitałowej na okres trzech lat podatkowych od dnia 1 stycznia 2012 roku do dnia 31 grudnia 2014 roku.

TAURON Polska Energia S.A., jako Spółka Reprezentująca Podatkową Grupę Kapitałową, jest podmiotem odpowiedzialnym za wpłacanie miesięcznych zaliczek na podatek dochodowy od osób prawnych Podatkowej Grupy Kapitałowej zgodnie z przepisami Ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych. Kwotę udziału każdej ze spółek tworzących Podatkową Grupę Kapitałową w miesięcznej zaliczce na podatek dochodowy od osób prawnych ustala się w oparciu o procentowy udział podstawy opodatkowania wskazanej przez daną spółkę w podstawie opodatkowania wykazanej przez Podatkową Grupę Kapitałową, bez uwzględnienia spółek wykazujących stratę podatkową. W przypadku, gdy ostateczna kwota należnego udziału danej spółki jest niższa od wstępnej kwoty przekazanej Spółce Reprezentującej przez tę spółkę, Spółka Reprezentująca zwraca tej spółce różnicę.

Podatek bieżący

Podatek dochodowy wykazany w wyniku okresu obejmuje rzeczywiste obciążenie podatkowe za dany okres sprawozdawczy, ustalone przez jednostki Grupy zgodnie z obowiązującymi przepisami ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych, ewentualne korekty rozliczeń podatkowych za lata ubiegłe oraz zmianę stanu aktywa z tytułu podatku odroczonego oraz rezerwy na podatek odroczonego nie rozliczaną z kapitałem własnym.

Podatek odroczonego

W związku z przejściowymi różnicami między wykazywaną w księgach rachunkowych wartością aktywów i zobowiązań a ich wartością podatkową oraz stratą podatkową możliwą do odliczenia w przyszłości, jednostka tworzy rezerwę i ustala aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego.

Rezerwę z tytułu odroczonego podatku dochodowego tworzy się w odniesieniu do wszystkich dodatnich różnic przejściowych, z wyjątkiem przypadków, gdy rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego wynika z:

- początkowego ujęcia wartości firmy albo składnika aktywów lub zobowiązań w ramach transakcji nie będącej połączeniem jednostek gospodarczych, zaś w momencie transakcji nie ma ona wpływu ani na wynik finansowy brutto, ani na dochód do opodatkowania (stratę podatkową), oraz
- dodatnich różnic przejściowych związanych z inwestycjami w jednostkach zależnych, jednostkach stowarzyszonych i udziałami we wspólnych przedsięwzięciach, w przypadku których możliwe jest kontrolowanie terminu odwracania się różnic przejściowych i prawdopodobne jest, że różnice przejściowe nie ulegną odwróceniu w możliwej do przewidzenia przyszłości.

Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego ujmuje się w odniesieniu do wszystkich ujemnych różnic przejściowych do wysokości, do której jest prawdopodobne, iż osiągnięty zostanie dochód do opodatkowania, który pozwoli na potrącenie ujemnych różnic przejściowych, za wyjątkiem:

- przypadków, gdy składnik aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego wynika z początkowego ujęcia składnika aktywów lub zobowiązań w ramach transakcji nie będącej

połączeniem jednostek gospodarczych, zaś w momencie transakcji nie ma ona wpływu ani na wynik finansowy brutto, ani na dochód do opodatkowania (stratę podatkową), oraz

- ujemnych różnic przejściowych związanych z inwestycjami w jednostkach zależnych, jednostkach stowarzyszonych i udziałami we wspólnych przedsięwzięciach, w przypadku których aktywa z tytułu odroczonego podatku ujmuje się tylko w takim zakresie, w jakim prawdopodobne jest, że różnice przejściowe ulegną odwróceniu w możliwej do przewidzenia przyszłości oraz dostępny będzie dochód do opodatkowania, który pozwoli na zrealizowanie ujemnych różnic przejściowych.

Wartość bilansową składnika aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego weryfikuje się na każdy dzień bilansowy. Grupa obniża wartość bilansową składnika aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego w zakresie, w jakim nie jest prawdopodobne osiągnięcie dochodu do opodatkowania wystarczającego do częściowego lub całkowitego zrealizowania składnika aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego. Nieujęte aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego podlegają weryfikacji na każdy dzień bilansowy i ujmowane są w takim zakresie, w jakim prawdopodobne staje się, że przyszły dochód do opodatkowania pozwoli na ich zrealizowanie.

Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego ustala się w wysokości kwoty przewidzianej w przyszłości do odliczenia od podatku dochodowego, w związku z ujemnymi różnicami przejściowymi, które spowodują w przyszłości zmniejszenie podstawy obliczenia podatku dochodowego oraz straty podatkowej możliwej do odliczenia, ustalonej przy uwzględnieniu zasady ostrożności. Aktywa z tytułu podatku dochodowego wykazywane są tylko wtedy, gdy ich realizacja jest prawdopodobna.

Rezerwę z tytułu odroczonego podatku dochodowego tworzy się w wysokości kwoty podatku dochodowego, wymagającej w przyszłości zapłaty, w związku z występowaniem dodatnich różnic przejściowych, to jest różnic, które spowodują zwiększenie podstawy obliczenia podatku dochodowego w przyszłości.

Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego i rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego wycenia się z zastosowaniem stawek podatkowych, które według przewidywań będą stosowane, gdy składnik aktywów zostanie zrealizowany lub rezerwa rozwiązana, przyjmując stawki podatkowe (i przepisy podatkowe), które obowiązywały prawnie lub co do których proces legislacyjny zasadniczo się zakończył na dzień bilansowy.

Podatek dochodowy dotyczący pozycji ujmowanych bezpośrednio w kapitale własnym jest ujmowany w kapitale własnym, a nie w zysku lub stracie.

Grupa kompensuje ze sobą aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego z rezerwami z tytułu odroczonego podatku dochodowego wtedy i tylko wtedy, gdy posiada możliwość do wyegzekwowania tytuł prawny do przeprowadzenia kompensat należności ze zobowiązaniami z tytułu bieżącego podatku i odroczonego podatku dochodowego ma związek z tym samym podatnikiem i tym samym organem podatkowym.

Aktywa z tytułu podatku odroczonego oraz rezerwy na podatek odroczonego spółek tworzących Podatkową Grupę Kapitałową są kompensowane ze względu na fakt, iż poczynając od dnia 1 stycznia 2012 roku spółki te składają wspólną deklarację podatkową.

Podatek od towarów i usług

Przychody, koszty, aktywa i zobowiązania są ujmowane po pomniejszeniu o wartość podatku od towarów i usług, z wyjątkiem:

- gdy podatek od towarów i usług zapłacony przy zakupie aktywów lub usług nie jest możliwy do odzyskania od organów podatkowych, wtedy jest on ujmowany odpowiednio jako część ceny nabycia składnika aktywów lub jako część pozycji kosztowej, oraz
- należności i zobowiązań, które są wykazywane z uwzględnieniem kwoty podatku od towarów i usług.

Kwota netto podatku od towarów i usług możliwa do odzyskania lub należna do zapłaty na rzecz organów podatkowych jest ujęta w sprawozdaniu z sytuacji finansowej jako część należności lub zobowiązań.

9.26. Połączenia jednostek gospodarczych

Transakcje połączenia jednostek gospodarczych znajdujących się pod wspólną kontrolą Grupa rozlicza metodą łączenia udziałów. U podstaw tej metody leży założenie, że podmioty łączące się były zarówno przed, jak i po transakcji kontrolowane przez tego samego akcjonariusza i w związku z tym sprawozdanie finansowe odzwierciedla fakt ciągłości wspólnej kontroli oraz nie odzwierciedla zmian wartości aktywów netto do wartości godziwych (lub też rozpoznania nowych aktywów) lub wyceny wartości firmy, ponieważ żaden z łączących się podmiotów nie jest w istocie nabywany. Zatem sprawozdanie przygotowywane jest tak, jakby łączące się podmioty były połączone ze sobą od dnia objęcia ich wspólną kontrolą.

Podmioty wniesione do Spółki w maju 2007 roku znajdowały się pod kontrolą Skarbu Państwa, co oznacza, że zarówno Spółka, jak i wnoszone podmioty były w momencie wniesienia pod wspólną kontrolą Skarbu Państwa. Transakcja wniesienia spółek spełnia więc w ocenie Spółki definicję transakcji pod wspólną kontrolą, w związku z czym jest ona wyłączona z zakresu MSSF 3.

Dla rozliczenia transakcji połączenia przedsięwzięć, innych niż połączenie jednostek lub przedsięwzięć znajdujących się pod wspólną kontrolą, Grupa stosuje metodę przejścia, o której mowa w MSSF 3 *Połączenia przedsięwzięć*. W przypadku takich połączeń jedna z łączących się jednostek jest identyfikowana jako jednostka przejmująca. W dniu przejścia jednostka przejmująca ujmuje, osobno od wartości firmy, możliwe do zidentyfikowania nabyte aktywa, przejęte zobowiązania oraz udziały niedające kontroli w jednostce przejmowanej. Jednostka przejmująca wycenia możliwe do zidentyfikowania nabyte aktywa i przejęte zobowiązania w ich wartościach godziwych na dzień przejścia.

Najistotniejszą transakcją połączenia przedsięwzięć rozliczoną przez Grupę metodą przejścia była transakcja nabycia akcji Górnośląskiego Zakładu Elektroenergetycznego S.A. od Vattenfall AB w dniu 13 grudnia 2011 roku.

9.27. Przychody

Przychody są ujmowane w takiej wysokości, w jakiej jest prawdopodobne, że Grupa uzyska korzyści ekonomiczne związane z daną transakcją oraz gdy kwotę przychodów można wycenić w wiarygodny sposób. Przychody są rozpoznawane w wartości godziwej zapłaty otrzymanej bądź należnej, po pomniejszeniu o podatek od towarów i usług (VAT) i podatek akcyzowy i inne podatki od sprzedaży lub opłaty oraz rabaty i upusty. Przy ujmowaniu przychodów obowiązują również kryteria przedstawione poniżej.

Przychody ze sprzedaż towarów, produktów i materiałów

Przychody są ujmowane, jeżeli znaczące ryzyko i korzyści wynikające z prawa własności do towarów i produktów zostały przekazane nabywcy oraz gdy kwotę przychodów można wycenić w wiarygodny sposób a koszty poniesione można wiarygodnie oszacować.

Do przychodów zalicza się kwoty należne za sprzedane towary, wyroby gotowe, materiały oraz pozostałe usługi dotyczące działalności podstawowej ustalone w oparciu o cenę netto, po skorygowaniu o udzielone rabaty i upusty oraz o podatek akcyzowy.

Najistotniejsze przychody Grupa uzyskuje ze sprzedaży energii elektrycznej i energii cieplnej, ze sprzedaży węgla oraz z handlu prawami majątkowymi pochodzenia energii i prawami do emisji gazów cieplarnianych.

Do przychodów ze sprzedaży energii elektrycznej zalicza się również wartość rekompensaty z tytułu kosztów osieroconych. Przychód z tytułu rekompensat ujmowany jest sukcesywnie do wypracowanych praw do rekompensat do końca okresu ich obowiązywania. Na każdy moment ujmowania przychodu Grupa określa wskaźnik szacowanych kosztów osieroconych do łącznej sumy otrzymanych, zwróconych i oczekiwanych zdyskontowanych zaliczek rocznych (w tym

dotychczas otrzymanych zaliczek rocznych). Kwota przychodu za dany rok obrotowy stanowi iloczyn wskaźnika i kwot otrzymanych dotychczas zaliczek skorygowanych o korekty roczne, pomniejszonych o ujęte w poprzednich latach przychody z tytułu rekompensat.

Przychody ze sprzedaży usług

W przychodach ze sprzedaży usług Grupa prezentuje przede wszystkim przychody związane z działalnością dystrybucyjną oraz rozliczenia opłaty przyłączeniowej.

Przychody z tytułu nielegalnego pobrania energii z sieci energetycznej (elektrycznej lub ciepłej) ujmowane są w ramach podstawowej działalności operacyjnej Grupy.

Dotacje rządowe

Jeżeli istnieje uzasadniona pewność, że dotacja zostanie uzyskana oraz spełnione zostaną wszystkie związane z nią warunki, wówczas dotacje rządowe są ujmowane według ich wartości godziwej.

Jeżeli dotacja dotyczy danej pozycji kosztowej, wówczas jest ona ujmowana jako przychód w sposób współmierny do kosztów, które dotacja ta ma w zamierzeniu kompensować. Jeżeli dotacja dotyczy składnika aktywów, wówczas jej wartość godziwa jest ujmowana na koncie rozliczeń międzyokresowych przychodów, a następnie stopniowo, drogą równych odpisów rocznych, odpisywana w zysk lub stratę przez szacowany okres użytkowania związanego z nią składnika aktywów.

9.28. Koszty

Koszt własny sprzedaży

Do kosztu własnego sprzedaży zalicza się:

- koszt wytworzenia produktów poniesiony w danym okresie sprawozdawczym, skorygowany o zmianę stanu produktów (wyrobów gotowych, półproduktów oraz produkcji w toku) oraz skorygowany o koszt wytworzenia produktów na własne potrzeby,
- wartość sprzedanych towarów i materiałów wg cen nabycia,
- utworzenie odpisów aktualizujących wartość rzeczowych aktywów trwałych, aktywów niematerialnych oraz należności,
- całość poniesionych w okresie sprawozdawczym kosztów sprzedaży i ogólnego zarządu (wykazywane jako zysk lub strata).

Koszty wytworzenia, które można bezpośrednio przyporządkować przychodom osiągniętym przez jednostki, wpływają na wynik finansowy jednostek za ten okres sprawozdawczy, w którym przychody te wystąpiły.

Koszty wytworzenia, które można jedynie w sposób pośredni przyporządkować przychodom lub innym korzyściom osiąganym przez jednostki, wpływają na wynik finansowy jednostek w części, w której dotyczą danego okresu sprawozdawczego, zapewniając ich współmierność do przychodów lub innych korzyści ekonomicznych z uwzględnieniem zasad wyceny środków trwałych oraz zapasów.

9.29. Pozostałe przychody i koszty operacyjne

Do pozostałych przychodów i kosztów operacyjnych zaliczane są w szczególności pozycje związane:

- ze zbyciem rzeczowych aktywów trwałych i aktywów niematerialnych,
- z utworzeniem i rozwiązaniem rezerw, z wyjątkiem rezerw związanych z operacjami finansowymi lub odnoszonymi w koszty operacyjne,
- z przekazaniem lub otrzymaniem nieodpłatnie, w tym w drodze darowizny aktywów, w tym także środków pieniężnych,

- z odszkodowaniami, karami i grzywnami oraz innymi kosztami nie związanymi ze zwykłą działalnością.

9.30. Przychody i koszty finansowe

Przychody i koszty finansowe obejmują w szczególności przychody i koszty dotyczące:

- zbycia aktywów finansowych,
- aktualizacji wartości instrumentów finansowych, z wyłączeniem aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży, których skutki przeszacowania odnoszone są na kapitał z aktualizacji wyceny,
- przychodów z tytułu udziału w zyskach innych jednostek,
- odsetek,
- koszty odsetek dla wyceny świadczeń pracowniczych zgodnie z MSR 19,
- zmian w wysokości rezerwy wynikających z faktu przybliżania się terminu poniesienia kosztu (efekt odwracania dyskonta),
- różnic kursowych będących wynikiem operacji wykonywanych w ciągu okresu sprawozdawczego oraz wycen bilansowych aktywów i zobowiązań na koniec okresu sprawozdawczego, za wyjątkiem różnic kursowych ujętych w wartości początkowej środka trwałego, w stopniu w jakim są uznawane za korektę kosztów odsetek oraz różnic kursowych z tytułu wyceny pozycji niepieniężnych zakwalifikowanych do portfela aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży,
- pozostałych pozycji związanych z działalnością finansową.

Jednostki kompensują przychody i koszty z tytułu różnic kursowych, jeżeli wynikają one z podobnych transakcji.

Przychody i koszty z tytułu odsetek są ujmowane sukcesywnie w miarę ich narastania z uwzględnieniem metody efektywnej stopy procentowej w stosunku do wartości bilansowej netto danego instrumentu finansowego przy uwzględnieniu zasady istotności.

Dywidendy są ujmowane w momencie ustalenia praw akcjonariuszy lub udziałowców do ich otrzymania.

9.31. Wynik netto na akcję

Wynik netto na akcję dla każdego okresu jest obliczony poprzez podzielenie wyniku netto za dany okres, który przypada na zwykłych akcjonariuszy, przez średnią ważoną liczbę akcji zwykłych w danym okresie sprawozdawczym.

9.32. Rachunek przepływów pieniężnych

Rachunek przepływów pieniężnych sporządzany jest metodą pośrednią.

10. Istotne wartości oparte na profesjonalnym osądzie i szacunkach

W procesie stosowania polityki rachunkowości wobec zagadnień podanych poniżej, największe znaczenie, oprócz szacunków księgowych, miał profesjonalny osąd kierownictwa, który wpływa na wielkości wykazywane w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym, w tym w dodatkowych notach objaśniających. Założenia tych szacunków opierają się na najlepszej wiedzy Zarządu odnośnie bieżących i przyszłych działań i zdarzeń w poszczególnych obszarach. Szczegółowe informacje na temat przyjętych założeń zostały przedstawione w odpowiednich notach niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

Poniżej omówiono podstawowe założenia dotyczące przyszłości i inne kluczowe źródła niepewności występujące na dzień bilansowy, z którymi związane jest istotne ryzyko znaczącej korekty wartości bilansowych aktywów i zobowiązań w następnym roku finansowym.

Utrata wartości aktywów

Zgodnie z MSR 36 Grupa przeprowadziła testy z tytułu utraty wartości dla segmentów operacyjnych zawierających wartość firmy oraz testy z tytułu utraty wartości aktywów trwałych i aktywów niematerialnych. Przeprowadzone testy wymagały oszacowania wartości użytkowej segmentów w oparciu o przyszłe przepływy pieniężne generowane przez te segmenty, które następnie przy zastosowaniu stopy dyskontowej zostały skorygowane do wartości bieżącej. W wyniku przeprowadzonych testów Grupa nie utworzyła odpisów. Założenia oraz istotne informacje dotyczące przeprowadzonych testów zamieszczono w notach 14 oraz 15 dodatkowych not objaśniających.

Stawki amortyzacyjne

Wysokość stawek oraz odpisów amortyzacyjnych jest ustalana na podstawie przewidywanego okresu ekonomicznego użytkowania danego składnika rzeczowych aktywów trwałych lub aktywów niematerialnych oraz szacunków dotyczących wartości rezydualnej środków trwałych. Kapitalizowane remonty generalne są amortyzowane w okresach pozostałych do przewidywanego rozpoczęcia kolejnego remontu generalnego danego urządzenia. Spółki Grupy corocznie dokonują weryfikacji przyjętych okresów ekonomicznej użyteczności na podstawie bieżących szacunków. Przeprowadzona w 2012 roku weryfikacja okresów ekonomicznej użyteczności środków trwałych i aktywów niematerialnych wpłynęła na koszty amortyzacji 2012 roku w następujący sposób:

- zwiększenie kosztów amortyzacji w segmencie Wydobycie o kwotę około 4 130 tysięcy złotych,
- zwiększenie kosztów amortyzacji w segmencie Wytwarzanie o kwotę około 13 206 tysięcy złotych,
- zmniejszenie kosztów amortyzacji w segmencie Odnawialne źródła energii o kwotę około 1 063 tysiące złotych.

Weryfikacja okresów ekonomicznej użyteczności w pozostałych segmentach nie miała istotnego wpływu na koszty amortyzacji w 2012 roku.

Doszacowanie przychodów ze sprzedaży energii elektrycznej

Odczyty liczników dotyczące wielkości sprzedanej energii elektrycznej w handlu detalicznym oraz jej fakturowanie są dokonywane w większości w okresach odmiennych od okresów sprawozdawczych. W związku z powyższym spółki Grupy należące do segmentu sprzedaży dokonują odpowiednich szacunków sprzedaży na każdy dzień bilansowy, za okres nie objęty odczytem.

Doszacowanie przychodów energii elektrycznej na dzień 31 grudnia 2012 roku uwzględniające także doszacowanie niezbilansowania energii elektrycznej pomniejszyło wykazane w niniejszym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym przychody ze sprzedaży o 24 383 tysiące złotych.

Rekompensaty z tytułu rozwiązania kontraktów długoterminowych

Grupa otrzymuje rekompensaty na pokrycie kosztów osieroconych zgodnie z Ustawą z dnia 29 czerwca 2007 roku o zasadach pokrywania kosztów powstałych u wytwórców w związku z przedterminowym rozwiązaniem umów długoterminowych sprzedaży mocy i energii elektrycznej. Przychód z tytułu rekompensat ujmowany jest sukcesywnie do wypracowanych praw do rekompensat do końca okresu ich obowiązywania. W celu oszacowania wartości przychodu przynależnego do danego okresu Grupa dokonuje szacunków celem określenia wskaźnika szacowanych kosztów osieroconych do łącznej sumy otrzymanych, zwróconych i oczekiwanych zdyskontowanych zaliczek rocznych (w tym dotychczas otrzymanych zaliczek rocznych), korekt rocznych oraz przewidywanej korekty końcowej. Kwestia rekompensat z tytułu rozwiązania kontraktów długoterminowych została szerzej opisana w notce 37 niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

Wycena rezerw na świadczenia pracownicze

Rezerwy na świadczenia pracownicze zostały oszacowane na podstawie metod aktuarialnych. Ponadto rozpoznane zostały rezerwy na świadczenia wynikające z wprowadzonych w Grupie programów dobrowolnych odejść. Szerszy opis powyższych rezerw zostały przedstawione w nocie 31.

Główne założenia przyjęte przez aktuarusza na dzień bilansowy do wyliczenia kwoty zobowiązania są następujące:

	31 grudnia 2012	31 grudnia 2011
Stopa dyskontowa (%)	4,00%	5,75%
Przewidywany wskaźnik inflacji (%)	2,52%	2,52%
Wskaźnik rotacji pracowników (%)	1,09% - 5,86%	0,40% - 5,15%
Przewidywana stopa wzrostu wynagrodzeń (%)	2,52% - 2,92%	2,52% - 3,03%
Przewidywana stopa wzrostu cen energii elektrycznej (%)	3,52%	3,48%
Przewidywana stopa wzrostu wartości odpisu na ZFŚS (%)	4,00%	3,60% - 5,00%
Pozostały średni okres zatrudnienia	10,52 - 13,95	9,41 - 14,50

Na dzień 31 grudnia 2012 roku została przeprowadzona analiza wrażliwości wyników wyceny na zmianę stopy dyskonta finansowego w przedziale -0,5 p.p./+0,5 p.p.:

Tytuł rezerwy	Wartość bilansowa rezerwy przy stopie dyskonta 4%	Analizowana wartość bilansowa - 96%	Wartość rezerwy przy stopie dyskonta 3,5%	Wartość rezerwy przy stopie dyskonta 4,5%
Świadczenia po okresie zatrudnienia, w tym:	1 048 436	1 014 618	1 092 580	947 613
Odprawy emerytalne, rentowe i pośmiertne	260 356	247 200	262 369	233 382
Taryfa/Deputat węglowy	652 314	634 418	684 694	590 046
ZFŚS	135 766	133 000	145 517	124 185
Nagrody jubileuszowe	579 547	544 178	567 593	522 340
Razem:	1 627 983	1 558 796	1 660 173	1 469 953
Zmiana w stosunku do analizowanej wartości bilansowej			101 377	(88 843)

Analizą wrażliwości objęto wartość bilansową rezerw na świadczenia pracownicze w kwocie 1 558 796 tysięcy złotych, co stanowi 96% wartości bilansowej rezerwy na świadczenia pracownicze ogółem. Nie objęto analizą wrażliwości wyników wyceny spółek z Grupy (4% salda rezerwy), dla których wyceny nie przeprowadzał aktuarusz grupowy.

Obniżenie stopy dyskontowej o 0,5 punktu procentowego spowodowałoby wzrost analizowanej rezerwy na świadczenia pracownicze z poziomu 1 558 796 tysięcy złotych do poziomu 1 660 173 tysiące złotych, tj. o 101 377 tysięcy złotych. Natomiast wzrost stopy dyskontowej o 0,5 punktu procentowego i zastosowanie stopy 4,50% spowodowałoby spadek rezerwy do poziomu 1 469 953 tysiące złotych, tj. o 88 843 tysiące złotych.

Wycena rezerwy na koszty likwidacji zakładów górniczych oraz środków trwałych

Rezerwa tworzona jest w odniesieniu do zakładów górniczych wchodzących w skład Grupy na bazie szacunku przewidywanych kosztów likwidacji obiektów i przywrócenia stanu pierwotnego terenu po zakończeniu eksploatacji. Podstawą szacowania wielkości rezerwy są opracowania sporządzone w oparciu o prognozy eksploatacji złoża (dla obiektów górniczych) oraz analizy technologiczno-ekonomiczne. Ponadto rezerwy na koszty likwidacji środków trwałych tworzone są w przypadku wystąpienia takiego obowiązku lub podjęcia takiego zobowiązania przez Grupę.

Rezerwa na koszty likwidacji zakładów górniczych oraz środków trwałych została opisana w nocie 32.2.2. niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

Składnik aktywów z tytułu podatku odroczonego

Aktywa z tytułu podatku odroczonego są wyceniane przy zastosowaniu stawek podatkowych, które będą stosowane na moment przewidywanego zrealizowania składnika aktywów, przyjmując za podstawę przepisy podatkowe, które obowiązywały na dzień bilansowy. Grupa rozpoznaje składnik aktywów z tytułu podatku odroczonego bazując na założeniu, że w przyszłości zostanie osiągnięty

zysk podatkowy pozwalający na jego wykorzystanie. Pogorszenie uzyskiwanych wyników podatkowych w przyszłości mogłoby spowodować, że założenie to stałoby się nieuzasadnione.

W oparciu o sporządzone prognozy dla Podatkowej Grupy Kapitałowej (PGK), przewidujące uzyskiwanie dochodów podatkowych w 2012 roku i w latach następnych uznano, iż nie występuje ryzyko niezrealizowania aktywa z tytułu podatku odroczonego rozpoznanego w niniejszym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym.

Wycena IRS i forwardów walutowych

Wartość godziwa forwardów walutowych ustalana jest w oparciu o zdyskontowane przyszłe przepływy z tytułu zawartych transakcji kalkulowane w oparciu o różnicę pomiędzy ceną terminową a ceną transakcyjną. Cena terminowa kalkulowana jest w oparciu o fixing NBP i krzywą stóp procentowych implikowaną z transakcji fx swap.

Wartość godziwa transakcji terminowych na stopę procentową ustalana jest w oparciu o zdyskontowane przyszłe przepływy z tytułu zawartych transakcji kalkulowane w oparciu o różnicę pomiędzy ceną terminową a ceną transakcyjną. Cena terminowa kalkulowana jest w oparciu o zerokuponową krzywą stóp procentowych.

Ustalona w opisany powyżej sposób wartość godziwa instrumentów pochodnych zabezpieczających i objętych rachunkowością zabezpieczeń oraz instrumentów pochodnych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy została przedstawiona w nocie 40.

Wartość godziwa pozostałych instrumentów finansowych

Wartość godziwą instrumentów finansowych, dla których nie istnieje aktywny rynek wycenia się wykorzystując odpowiednie techniki wyceny. Przy wyborze odpowiednich metod i założeń Grupa kieruje się profesjonalnym osądem. Sposób ustalenia wartości godziwej poszczególnych instrumentów finansowych został przedstawiony w nocie 40.1.

Odpisy aktualizujące wartość praw majątkowych pochodzenia energii wykazanych w zapasach

Na dzień bilansowy zapasy zostały wycenione do poziomu ich wartości netto możliwej do uzyskania. Spadek cen rynkowych praw majątkowych świadectw pochodzenia ujmowanych przez Grupę w zapasach spowodował konieczność dokonania na dzień bilansowy odpisów aktualizujących wartość tych aktywów.

Grupa przeszacowała posiadany zapas praw majątkowych pochodzenia energii ze źródeł odnawialnych w ilości 787 728 sztuk, co spowodowało utworzenie odpisów aktualizujących w kwocie 86 689 tysięcy złotych. Cena przyjęta do wyceny została ustalona w oparciu o notowania na giełdzie wykazujące dużą płynność. W ocenie Spółki, przyjęta cena jest w sytuacji dużych wahań cen praw majątkowych pochodzenia energii najlepszym szacunkiem możliwej do uzyskania ceny ich sprzedaży.

Ponadto Grupa utworzyła odpis aktualizujący w kwocie 3 249 tysięcy złotych na zapas praw majątkowych pochodzenia energii z pozostałych źródeł kogeneracyjnych oraz odpis na posiadany zapas praw majątkowych ze świadectw pochodzenia z kogeneracji gazowej w kwocie 205 tysięcy złotych.

Odpisy aktualizujące wartość należności

Na dzień bilansowy Grupa ocenia czy istnieją obiektywne dowody utraty wartości składnika należności lub grupy należności. Jeżeli wartość możliwa do odzyskania składnika aktywów jest niższa od jego wartości bilansowej dana jednostka dokonuje odpisu aktualizującego do poziomu bieżącej wartości planowanych przepływów pieniężnych.

Szczegółowe informacje dotyczące odpisów aktualizujących należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności zaprezentowano w nocie 41.4.5.1 niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

11. Informacje dotyczące segmentów działalności

Grupa prezentuje informacje dotyczące segmentów działalności zgodnie z MSSF 8 *Segmenty operacyjne* za bieżący oraz porównywalne okresy sprawozdawcze.

Organizacja i zarządzanie Grupą odbywają się w podziale na segmenty, uwzględniające rodzaj oferowanych wyrobów i usług. Każdy z segmentów stanowi strategiczną jednostkę gospodarczą, oferującą inne wyroby i obsługującą inne rynki.

Od 1 stycznia 2012 roku wprowadzono zmiany w prezentacji segmentów, polegające na wyodrębnieniu dwóch nowych segmentów operacyjnych: Segmentu Ciepło i Segmentu Obsługa klienta oraz na dokonaniu zmian w przypisaniu spółek do poszczególnych segmentów operacyjnych. Zmiany wynikały głównie z przeprowadzonych w 2011 roku procesów połączeniowych, zmian firm spółek i nabycia spółek z Grupy GZE. Wyodrębnienie nowych segmentów jest konsekwencją zmian reorganizacyjnych w Grupie i monitorowania przez Zarząd Spółki wyników odrębnie na poziomie Segmentu Ciepła i Segmentu Obsługi klienta. Dokonano następującej zmiany przypisania spółek do poszczególnych segmentów:

- Elektrociepłownia Tychy S.A. oraz Elektrociepłownia EC Nowa Sp. z o.o., które połączyły się w drugim kwartale 2012 roku z TAURON Ciepło S.A., należały do Segmentu Wytwarzanie, natomiast działalność TAURON Ciepło S.A. stanowiła pozostałą działalność Grupy. Obecnie TAURON Ciepło S.A. przypisana jest do Segmentu Ciepło;
- TAURON Obsługa Klienta Sp. z o.o. przypisana była do Segmentu Sprzedaż, natomiast działalność TAURON Obsługa Klienta GZE Sp. z o.o. stanowiła pozostałą działalność Grupy. Obecnie powyższe spółki tworzą Segment Obsługa klienta;
- Polska Energia Pierwsza Kompania Handlowa Sp. z o.o. przypisana była do Segmentu Sprzedaż, obecnie stanowi pozostałą działalność Grupy.

Elektrociepłownia Stalowa Wola S.A., ujmowana w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym metodą praw własności, była prezentowana w Segmencie Wytwarzanie, obecnie jest prezentowana w Segmencie Ciepło.

Dane porównawcze za okres od 1 stycznia 2011 roku do 31 grudnia 2011 roku zostały odpowiednio przekształcone.

Podział sprawozdawczości Grupy w okresie od 1 stycznia 2012 roku do 31 grudnia 2012 roku oraz w okresie porównywalnym oparty był na następujących segmentach operacyjnych:

- Segment Wydobycie, który obejmuje wydobycie węgla kamiennego. W Segmencie Wydobycie w ramach Grupy TAURON działa Południowy Koncern Węglowy S.A.,
- Segment Wytwarzanie, który obejmuje wytwarzanie energii elektrycznej w źródłach konwencjonalnych, w tym w kogeneracji, jak również wytwarzanie energii elektrycznej przy współspalaniu biomasy i innej termicznie pozyskiwanej energii. Podstawowe paliwa wykorzystywane przez Segment Wytwarzanie to węgiel kamienny, biomasa, gaz koksowniczy i wielkopiecowy. W Segmencie Wytwarzanie w ramach Grupy TAURON działa TAURON Wytwarzanie S.A. Ponadto w tym segmencie prezentowana jest inwestycja w nowoutworzoną Elektrownię Blachownia Nowa Sp. z o.o., która ujmowana jest w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym metodą praw własności,
- Segment Odnawialne Źródła Energii, który obejmuje wytwarzanie energii elektrycznej w źródłach odnawialnych, z wyłączeniem wytwarzania energii przy współspalaniu biomasy, które ze względu na specyfikę wytwarzania zostało umiejscowione w Segmencie Wytwarzanie. W Segmencie Odnawialnych Źródeł Energii w ramach Grupy TAURON działają TAURON Ekoenergia Sp. z o.o., BELS INVESTMENT Sp. z o.o., MEGAWAT MARSZEWO Sp. z o.o.;
- Segment Sprzedaż obejmuje handel hurtowy energią elektryczną, jak również obrót uprawnieniami do emisji i świadectwami pochodzenia oraz sprzedaż energii elektrycznej do krajowych odbiorców końcowych lub podmiotów dokonujących dalszej odsprzedaży energii elektrycznej. W tym segmencie w ramach Grupy TAURON działają TAURON Polska Energia

S.A., TAURON Sprzedaż Sp. z o.o., TAURON Czech Energy s.r.o. oraz TAURON Sprzedaż GZE Sp. z o.o.;

- Segment Dystrybucja, w ramach którego działa TAURON Dystrybucja S.A. oraz TAURON Serwis GZE Sp. z o.o.;
- Segment Ciepło, który obejmuje dystrybucję i sprzedaż ciepła, w ramach którego działa TAURON Ciepło S.A. Ponadto w segmencie jest prezentowana inwestycja w Elektrociepłownię Stalowa Wola S.A., która jest ujmowana w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym metodą praw własności;
- Segment Obsługa klienta, który obejmuje głównie obsługę klienta wewnętrznego w zakresie obsługi procesu sprzedaży oraz w zakresie obsługi finansowo-księgowej wybranych spółek Grupy. W ramach tego segmentu działają spółki TAURON Obsługa Klienta Sp. z o.o. oraz TAURON Obsługa Klienta GZE Sp. z o.o.

Oprócz powyższych głównych segmentów działalności, Grupa TAURON prowadzi również działalność w obszarze wydobycia kamienia, w tym kamienia wapiennego, na potrzeby energetyki, hutnictwa, budownictwa i drogownictwa oraz w obszarze produkcji sorbentów przeznaczonych do instalacji odsiarczania spalin metodą mokrą oraz do wykorzystania w kotłach fluidalnych (Kopalnia Wapienia Czatkowice Sp. z o.o.). Jako pozostała działalność Grupy traktowana jest również działalność spółki Polska Energia Pierwsza Kompania Handlowa Sp. z o.o.

Grupa rozlicza transakcje między segmentami w taki sposób, jakby dotyczyły one podmiotów niepowiązanych – przy zastosowaniu bieżących cen rynkowych.

Przychody z tytułu transakcji pomiędzy segmentami są eliminowane w procesie konsolidacji.

Koszty ogólnego zarządu jednostki dominującej po wyeliminowaniu kosztów wynikających z transakcji wewnątrzgrupowych są prezentowane w kosztach nieprzypisanych. Koszty ogólnego zarządu jednostki dominującej ponoszone są na rzecz całej Grupy i nie można ich bezpośrednio przyporządkować do jednego segmentu operacyjnego.

Aktywa segmentu nie zawierają podatku odroczonego, należności z tytułu podatku dochodowego oraz aktywów finansowych, za wyjątkiem należności z tytułu dostaw i usług i innych należności finansowych oraz środków pieniężnych i ich ekwiwalentów, które stanowią aktywa segmentu.

Zobowiązania segmentu nie zawierają podatku odroczonego, zobowiązania z tytułu podatku dochodowego oraz zobowiązań finansowych, za wyjątkiem zobowiązań z tytułu dostaw i usług, z tytułu nabycia środków trwałych i aktywów niematerialnych oraz zobowiązań z tytułu wynagrodzeń, które stanowią zobowiązania segmentu.

Żaden z segmentów operacyjnych Grupy nie został połączony z innym segmentem w celu stworzenia powyższych sprawozdawczych segmentów operacyjnych.

Zarząd monitoruje oddzielnie wyniki operacyjne segmentów w celu podejmowania decyzji dotyczących alokacji zasobów, oceny skutków tej alokacji oraz wyników działalności. Podstawą oceny wyników działalności jest EBITDA oraz zysk lub strata na działalności operacyjnej. Jak wyjaśniono w zaprezentowanej tabeli w nocie 11.1 niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego, zysk lub strata z działalności operacyjnej są mierzone w pewnym zakresie inaczej niż zysk lub strata na działalności operacyjnej w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym.

Przez EBITDA Grupa rozumie zysk/stratę z działalności kontynuowanej przed opodatkowaniem, przychodami i kosztami finansowymi powiększony o amortyzację.

Finansowanie Grupy (łącznie z kosztami i przychodami finansowymi) oraz podatek dochodowy są monitorowane na poziomie Grupy i nie ma miejsca ich alokacja do segmentów.

Dodatkowo Grupa prezentuje obszary geograficzne swojej działalności, które nie stanowią segmentów operacyjnych.

11.1. Segmenty operacyjne

W poniższych tabelach przedstawione zostały dane dotyczące przychodów i zysków oraz aktywów i zobowiązań poszczególnych segmentów operacyjnych Grupy za lata zakończone dnia 31 grudnia 2012 roku i dnia 31 grudnia 2011 roku .

Grupa Kapitałowa TAURON Polska Energia S.A.
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2012 roku zgodne z MSSF
(w tysiącach złotych)

Rok zakończony dnia 31 grudnia 2012	Wydobycie	Wytwarzanie	Odnawialne źródła energii	Dystrybucja	Sprzedaż	Ciepło	Obsługa klienta	Pozostałe	Pozycje nieprzypisane	Razem	Wyłączenia	Działalność ogółem
Przychody												
Sprzedaż na rzecz klientów zewnętrznych	639 412	5 094 767	20 062	2 160 146	15 604 929	964 622	20 985	236 334	-	24 741 257	-	24 741 257
Sprzedaż między segmentami	838 423	710 290	186 519	3 905 624	2 924 917	15 425	317 659	249 954	-	9 148 811	(9 148 811)	-
Przychody segmentu ogółem	1 477 835	5 805 057	206 581	6 065 770	18 529 846	980 047	338 644	486 288	-	33 890 068	(9 148 811)	24 741 257
Zysk/(strata) segmentu	174 945	293 460	103 879	1 065 660	452 113	148 634	12 008	34 048	(31 138)	2 253 609	-	2 253 609
Koszty nieprzypisane	-	-	-	-	-	-	-	-	(100 208)	(100 208)	-	(100 208)
Zysk/(strata) z działalności kontynuowanej przed opodatkowaniem i przychodami (kosztami) finansowymi	174 945	293 460	103 879	1 065 660	452 113	148 634	12 008	34 048	(131 346)	2 153 401	-	2 153 401
Udział w zysku/(stracie) wspólnego przedsięwzięcia wykazywanego metodą praw własności	-	(186)	-	-	-	(1 548)	-	-	-	(1 734)	-	(1 734)
Przychody/(koszty) finansowe netto	-	-	-	-	-	-	-	-	(215 818)	(215 818)	-	(215 818)
Zysk/(strata) przed opodatkowaniem	174 945	293 274	103 879	1 065 660	452 113	147 086	12 008	34 048	(347 164)	1 935 849	-	1 935 849
Podatek dochodowy	-	-	-	-	-	-	-	-	(394 550)	(394 550)	-	(394 550)
Zysk/(strata) netto za rok obrotowy	174 945	293 274	103 879	1 065 660	452 113	147 086	12 008	34 048	(741 714)	1 541 299	-	1 541 299
EBITDA	287 431	832 744	143 450	1 944 168	478 342	217 630	25 131	42 347	(131 346)	3 839 897	-	3 839 897
Aktywa i zobowiązania												
Aktywa segmentu	1 214 157	9 723 736	1 573 092	12 871 268	3 774 164	1 504 107	56 607	177 510	-	30 894 641	-	30 894 641
Udziały i akcje we wspólnych przedsięwzięciach wykazywane metodą praw własności	-	32 390	-	-	-	19 596	-	-	-	51 986	-	51 986
Aktywa nieprzypisane	-	-	-	-	-	-	-	-	327 050	327 050	-	327 050
Aktywa ogółem	1 214 157	9 756 126	1 573 092	12 871 268	3 774 164	1 523 703	56 607	177 510	327 050	31 273 677	-	31 273 677
Zobowiązania segmentu	604 152	1 252 124	361 929	2 474 184	2 123 835	276 006	107 120	42 383	-	7 241 733	-	7 241 733
Zobowiązania nieprzypisane	-	-	-	-	-	-	-	-	7 303 711	7 303 711	-	7 303 711
Zobowiązania ogółem	604 152	1 252 124	361 929	2 474 184	2 123 835	276 006	107 120	42 383	7 303 711	14 545 444	-	14 545 444
Pozostałe informacje dotyczące segmentu												
Nakłady inwestycyjne *	167 268	857 153	340 396	1 785 779	62 003	221 763	21 554	15 588	-	3 471 504	-	3 471 504
Amortyzacja	(112 486)	(539 284)	(39 571)	(878 508)	(26 229)	(68 996)	(13 123)	(8 299)	-	(1 686 496)	-	(1 686 496)

* Nakłady inwestycyjne obejmują nakłady na rzeczowe aktywa trwałe oraz aktywa niematerialne, z wyłączeniem nabycia praw do emisji gazów cieplarnianych.

Grupa Kapitałowa TAURON Polska Energia S.A.
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2012 roku zgodne z MSSF
(w tysiącach złotych)

Rok zakończony dnia 31 grudnia 2011 roku <i>(dane przekształcone)</i>	Wydobycie	Wytwarzanie	Odnawialne źródła energii	Dystrybucja	Sprzedaż	Ciepło	Obsługa klienta	Pozostałe	Pozycje nieprzypisane	Razem	Wyłączenia	Działalność ogółem
Przychody												
Sprzedaż na rzecz klientów zewnętrznych	533 548	5 319 194	2 438	1 465 151	12 256 150	902 044	35 819	240 878	-	20 755 222	-	20 755 222
Sprzedaż między segmentami	637 665	631 270	178 236	3 203 086	1 301 757	48 125	189 442	241 525	-	6 431 106	(6 431 106)	-
Przychody segmentu ogółem	1 171 213	5 950 464	180 674	4 668 237	13 557 907	950 169	225 261	482 403	-	27 186 328	(6 431 106)	20 755 222
Zysk/(strata) segmentu	11 200	512 959	100 622	637 080	263 543	160 631	10 030	29 126	(4 720)	1 720 471	-	1 720 471
Koszty nieprzypisane	-	-	-	-	-	-	-	-	(74 967)	(74 967)	-	(74 967)
Zysk/(strata) z działalności kontynuowanej przed opodatkowaniem i przychodami (kosztami) finansowymi	11 200	512 959	100 622	637 080	263 543	160 631	10 030	29 126	(79 687)	1 645 504	-	1 645 504
Udział w zysku/(stracie) wspólnego przedsięwzięcia wykazywanego metodą praw własności	-	-	-	-	-	(1 046)	-	-	-	(1 046)	-	(1 046)
Przychody/(koszty) finansowe netto	-	-	-	-	-	-	-	-	(44 507)	(44 507)	-	(44 507)
Zysk/(strata) przed opodatkowaniem	11 200	512 959	100 622	637 080	263 543	159 585	10 030	29 126	(124 194)	1 599 951	-	1 599 951
Podatek dochodowy	-	-	-	-	-	-	-	-	(333 017)	(333 017)	-	(333 017)
Zysk/(strata) netto za rok obrotowy	11 200	512 959	100 622	637 080	263 543	159 585	10 030	29 126	(457 211)	1 266 934	-	1 266 934
EBITDA	111 040	1 047 145	126 036	1 302 691	270 927	229 030	12 704	37 165	(79 687)	3 057 051	-	3 057 051
Aktywa i zobowiązania												
Aktywa segmentu	1 137 294	9 692 185	967 960	12 070 339	2 670 206	1 351 415	67 078	172 161	-	28 128 638	-	28 128 638
Udziały i akcje we wspólnych przedsięwzięciach wykazywane metodą praw własności	-	-	-	-	-	22 717	-	-	-	22 717	-	22 717
Aktywa nieprzypisane	-	-	-	-	-	-	-	-	375 641	375 641	-	375 641
Aktywa ogółem	1 137 294	9 692 185	967 960	12 070 339	2 670 206	1 374 132	67 078	172 161	375 641	28 526 996	-	28 526 996
Zobowiązania segmentu	494 853	1 515 448	47 253	2 241 088	1 627 154	251 875	81 848	32 257	-	6 291 776	-	6 291 776
Zobowiązania nieprzypisane	-	-	-	-	-	-	-	-	6 148 002	6 148 002	-	6 148 002
Zobowiązania ogółem	494 853	1 515 448	47 253	2 241 088	1 627 154	251 875	81 848	32 257	6 148 002	12 439 778	-	12 439 778
Pozostałe informacje dotyczące segmentu												
Nakłady inwestycyjne *	177 617	828 524	44 030	1 284 707	20 190	129 677	14 083	4 895	-	2 503 723	-	2 503 723
Amortyzacja	(99 840)	(534 186)	(25 414)	(665 611)	(7 384)	(68 399)	(2 674)	(8 039)	-	(1 411 547)	-	(1 411 547)

* *Nakłady inwestycyjne obejmują nakłady na rzeczowe aktywa trwałe oraz aktywa niematerialne, z wyłączeniem nabycia praw do emisji gazów cieplarnianych.*

11.2. Geograficzne obszary działalności

Działalność Grupy w przeważającym zakresie prowadzona jest na terenie Polski. Sprzedaż na rzecz klientów zagranicznych w latach zakończonych dnia 31 grudnia 2012 roku i 31 grudnia 2011 roku wynosiła odpowiednio 757 716 tysięcy złotych oraz 665 279 tysięcy złotych.

12. Przychody i koszty

Dane za rok zakończony dnia 31 grudnia 2012 roku zawierają także przychody i koszty spółek nabytych w wyniku transakcji zakupu Grupy GZE S.A., których konsolidacja ma miejsce od dnia nabycia, tj. od dnia 13 grudnia 2011 roku.

12.1. Przychody ze sprzedaży

	Rok zakończony 31 grudnia 2012	Rok zakończony 31 grudnia 2011
Przychody ze sprzedaży towarów, produktów i materiałów, w tym :	18 507 421	15 888 724
Energia elektryczna	15 881 619	13 553 113
Energia ciepła	632 152	594 071
Prawa majątkowe pochodzenia energii	223 797	249 226
Prawa do emisji gazów cieplarnianych	249 303	258 032
Rekompensata z tytułu rozwiązania KDT	567 012	414 795
Węgiel	603 249	501 581
Dmucha wielkopieczowy	146 327	149 711
Powietrze sprężone	75 155	70 406
Produkty przemysłowe	36 390	27 899
Pozostałe towary, produkty i materiały	92 417	69 890
Przychody ze sprzedaży usług, w tym :	6 186 627	4 825 806
Usługi dystrybucyjne i handlowe	5 762 585	4 473 534
Opłaty za przyłączanie odbiorców	178 033	148 140
Usługi konserwacji oświetlenia drogowego	100 599	76 240
Opłaty za nielegalny pobór energii elektrycznej	14 808	10 451
Pozostałe usługi	130 602	117 441
Pozostałe przychody	47 209	40 692
Razem przychody ze sprzedaży	24 741 257	20 755 222

12.2. Pozostałe przychody operacyjne

	Rok zakończony 31 grudnia 2012	Rok zakończony 31 grudnia 2011 (dane przekształcone)
Otrzymane lub należne kary, grzywny, odszkodowania	35 640	30 840
Rozwiązanie rezerw bilansowych	29 677	26 894
Dotacje oraz przychody stanowiące równowartość odpisów amortyzacyjnych od dotacji do lub nieodpłatnie otrzymanych środków trwałych	16 236	11 097
Rozwiązanie pozostałych odpisów aktualizujących wartość pozostałych aktywów	10 912	3 692
Nadwyżki inwentaryzacyjne	16	3 543
Zwrot, nadpłata podatków (innych niż podatek CIT)	138	3 515
Otrzymane lub należne zwroty kosztów sądowych, egzekucyjnych i procesowych	4 371	2 110
Przychody z otrzymanego nieodpłatnie gruntu oraz prawa wieczystego użytkowania gruntu	14	1 599
Wycena kredytów preferencyjnych	1 526	1 526
Sprzedaż/odzysk złomu	724	1 497
Przedawnione/ umorzone zobowiązania	648	534
Pozostałe	18 999	12 599
Razem pozostałe przychody operacyjne	118 901	99 446

Pozostałe przychody operacyjne z tytułu rozwiązania rezerw bilansowych w roku zakończonym 31 grudnia 2012 roku obejmują głównie rozwiązanie przez TAURON Dystrybucja S.A. części rezerwy

na bezumowne korzystanie z nieruchomości pod obiektami energetycznymi w wysokości 12 777 tysięcy złotych oraz rozwiązanie przez TAURON Ciepło S.A. rezerwy na roszczenia sporne od IPW Polin Sp. z o.o. w wysokości 9 366 tysięcy złotych.

12.3. Pozostałe koszty operacyjne

	Rok zakończony 31 grudnia 2012	Rok zakończony 31 grudnia 2011 (dane przekształcone)
Utworzenie rezerw bilansowych	(51 935)	(28 501)
Strata ze zbycia środków trwałych / aktywów niematerialnych	(14 763)	(15 387)
Koszty szkód elektrycznych i innych w majątku trwałym	(10 124)	(13 140)
Koszty działalności socjalnej	(4 647)	(7 876)
Koszty sądowe, egzekucyjne, procesowe	(7 015)	(5 270)
Kary, grzywny, odszkodowania	(4 038)	(2 388)
Utworzenie odpisów aktualizujących wartość pozostałych aktywów	(10 745)	(4 313)
Pracownicy oddelegowani	(3 508)	(3 757)
Darowizny	(4 181)	(2 296)
Składki na rzecz organizacji	(2 350)	(2 040)
Odpisanie zaniechanych inwestycji i produkcji oraz likwidowanych materiałów	(12 487)	(1 015)
Korekta podatku od nieruchomości za lata poprzednie	(1 116)	-
Pozostałe	(10 749)	(1 475)
Razem pozostałe koszty operacyjne	(137 658)	(87 458)

Pozostałe koszty operacyjne z tytułu utworzenia rezerw bilansowych obejmują głównie utworzenie rezerwy na bezumowne korzystanie z gruntów w wysokości :

- 22 558 tysięcy złotych przez TAURON Ciepło S.A.
- 20 510 tysięcy złotych przez TAURON Dystrybucja S.A.

12.4. Przychody finansowe

	Rok zakończony 31 grudnia 2012	Rok zakończony 31 grudnia 2011
Przychody z tytułu instrumentów finansowych, w tym:	127 507	109 006
Przychody odsetkowe	84 022	91 776
Przychody z tytułu dywidendy	8 367	8 203
Rozwiązanie odpisów aktualizujących aktywa finansowe	16 187	7 315
Zysk ze zbycia inwestycji	14 692	-
Przychody netto z tytułu zrealizowanych instrumentów pochodnych	4 234	-
Aktualizacja wartości aktywów finansowych	5	1 712
Pozostałe przychody finansowe, w tym:	3 799	6 761
Rozwiązanie rezerw dotyczących odsetek	1 779	5 645
Odsetki od należności budżetowych	250	76
Inne	1 770	1 040
Razem przychody finansowe	131 306	115 767

12.5. Koszty finansowe

	Rok zakończony 31 grudnia 2012	Rok zakończony 31 grudnia 2011
Koszty z tytułu instrumentów finansowych, w tym :	(261 254)	(85 983)
Koszty odsetkowe	(233 512)	(63 933)
Utworzenie odpisów aktualizujących	(19 271)	(7 710)
Aktualizacja wartości aktywów finansowych	(986)	(342)
Różnice kursowe	(413)	(5 168)
Provizje związane z kredytami i papierami dłużnymi	(7 072)	(6 205)
Strata ze zbycia inwestycji	-	(2 625)
Pozostałe koszty finansowe, w tym :	(85 870)	(74 291)
Odsetki od świadczeń pracowniczych	(74 291)	(68 348)
Odsetki od zobowiązań budżetowych	(1 694)	(903)
Inne koszty finansowe	(9 885)	(5 040)
Razem koszty finansowe	(347 124)	(160 274)

Wzrost kosztów finansowych w roku zakończonym 31 grudnia 2012 roku w porównaniu do okresu porównawczego wynika głównie z kosztów odsetkowych od obligacji wyemitowanych w grudniu 2011 roku oraz w styczniu 2012 roku.

W okresie roku zakończonego 31 grudnia 2012 roku całkowita wartość odsetek zapłaconych przez Grupę z tytułu kredytów, pożyczek, dłużnych papierów wartościowych oraz umów leasingu finansowego wyniosła 296 526 tysięcy złotych. Grupa prezentuje w skonsolidowanym sprawozdaniu z przepływów pieniężnych poniesione koszty finansowania zewnętrznego aktywowane w bieżącym okresie na składniki aktywów jako wydatki na nabycie rzeczowych aktywów trwałych i aktywów niematerialnych w przepływach z działalności inwestycyjnej.

12.6. Koszty według rodzaju

	Rok zakończony 31 grudnia 2012	Rok zakończony 31 grudnia 2011 (dane przekształcone)
Koszty według rodzaju		
Amortyzacja środków trwałych i aktywów niematerialnych	(1 686 496)	(1 411 547)
Odpisy aktualizujące środki trwałe i aktywa niematerialne	91 491	(71 519)
Zużycie materiałów i energii	(3 348 530)	(2 873 756)
Usługi konserwacji i remontowe	(287 395)	(210 396)
Usługi dystrybucyjne	(1 572 192)	(1 316 462)
Pozostałe usługi obce	(829 779)	(706 256)
Podatki i opłaty	(631 611)	(594 243)
Koszty świadczeń pracowniczych	(2 930 200)	(2 541 581)
Odpis aktualizujący zapasy	(147 716)	(946)
Odpis aktualizujący należności z tytułu dostaw i usług	(48 021)	(35 561)
Pozostałe koszty rodzajowe	(124 253)	(120 264)
Razem koszty według rodzaju	(11 514 702)	(9 882 531)
Zmiana stanu zapasów i rozliczeń międzyokresowych	(128 635)	(4 925)
Koszt wytworzenia świadczeń na własne potrzeby	487 724	409 152
Koszty sprzedaży	552 291	283 382
Koszty ogólnego zarządu	734 754	663 970
Wartość sprzedanych towarów i materiałów	(11 413 486)	(9 643 402)
Koszt własny sprzedaży	(21 282 054)	(18 174 354)

Odwrocenie odpisu aktualizującego utworzonego na prawa majątkowe wykazane w aktywach niematerialnych nie miało wpływu na wynik finansowy 2012 roku, gdyż równocześnie została rozwiązana rezerwa na umorzenie świadectw pochodzenia energii. Zgodnie z polityką rachunkowości rezerwę w części pokrytej posiadanymi świadectwami tworzy się w wartości

posiadanych świadectw co oznacza, iż utworzenie odpisu wpłynęło na obniżenie kosztu utworzenia rezerwy w 2011 roku i sposób rozliczenia w 2012 roku. W pierwszym kwartale 2012 roku umorzono prawa majątkowe pochodzenia energii objęte odpisem aktualizującym, co spowodowało wykorzystanie odpisu aktualizującego utworzonego w wysokości 91 114 tysięcy złotych w 2011 roku.

Wzrost kosztów sprzedaży wynika w głównej mierze z kosztów sprzedaży przejętych spółek TAURON Dystrybucja GZE S.A. (obecnie TAURON Dystrybucja S.A), TAURON Sprzedaż GZE Sp. z o.o. i TAURON Obsługa Klienta GZE Sp. z o.o.

12.7. Koszty amortyzacji oraz odpisy aktualizujące

	Rok zakończony 31 grudnia 2012	Rok zakończony 31 grudnia 2011
Pozycje ujęte w koszcie własnym sprzedaży:	(1 507 348)	(1 424 037)
Amortyzacja środków trwałych	(1 559 568)	(1 333 091)
Odpis aktualizujący rzeczowe aktywa trwałe	(14 790)	34 086
Amortyzacja aktywów niematerialnych	(28 871)	(18 774)
Odpis aktualizujący aktywa niematerialne	95 881	(106 258)
Pozycje ujęte w kosztach sprzedaży:	(16 967)	(4 070)
Amortyzacja środków trwałych	(20 089)	(3 037)
Amortyzacja aktywów niematerialnych	(7 278)	(1 033)
Odpis aktualizujący aktywa niematerialne	10 400	-
Pozycje ujęte w kosztach ogólnego zarządu:	(56 326)	(42 869)
Amortyzacja środków trwałych	(30 405)	(27 627)
Odpis aktualizujący rzeczowe aktywa trwałe	-	653
Amortyzacja aktywów niematerialnych	(25 921)	(15 895)
Pozycje ujęte w koszcie wytworzenia świadczeń na własne potrzeby:	(14 364)	(12 090)
Amortyzacja środków trwałych	(13 884)	(10 730)
Amortyzacja aktywów niematerialnych	(480)	(1 360)
Razem amortyzacja i odpisy aktualizujące	(1 595 005)	(1 483 066)

12.8. Koszty świadczeń pracowniczych

	Rok zakończony 31 grudnia 2012	Rok zakończony 31 grudnia 2011 (dane przekształcone)
Wynagrodzenia	(1 979 946)	(1 867 258)
Koszty ubezpieczeń społecznych	(399 196)	(339 433)
Nagrody jubileuszowe	(141 163)	(16 521)
Odpisy na Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych	(66 020)	(72 181)
Koszty świadczeń po okresie zatrudnienia, w tym:	(78 200)	(81 431)
Rezerwa na świadczenia emerytalne, rentowe i podobne	(3 498)	(8 105)
Deputaty węglowe i taryfa energetyczna	(6 764)	(6 395)
Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych	(516)	(2 006)
Koszty pracowniczych programów emerytalnych	(67 422)	(64 925)
Program dobrowolnych odejść	(164 234)	(82 473)
Pozostałe koszty świadczeń pracowniczych	(101 441)	(82 284)
Koszty świadczeń pracowniczych, w tym :	(2 930 200)	(2 541 581)
Pozycje ujęte w koszcie własnym sprzedaży	(1 901 423)	(1 738 541)
Pozycje ujęte w kosztach sprzedaży	(247 095)	(139 938)
Zmiana stanu produktów	(155 751)	(140 800)
Pozycje ujęte w kosztach ogólnego zarządu	(435 206)	(377 827)
Pozycje ujęte w koszcie wytworzenia świadczeń na potrzeby własne	(190 725)	(144 475)

13. Podatek dochodowy

13.1. Obciążenia podatkowe

Główne składniki obciążenia podatkowego za lata zakończone 31 grudnia 2012 roku i 31 grudnia 2011 roku przedstawiają się następująco:

	Rok zakończony 31 grudnia 2012	Rok zakończony 31 grudnia 2011 (dane przekształcone)
Bieżący podatek dochodowy	(343 950)	(210 343)
Bieżące obciążenie z tytułu podatku dochodowego	(340 974)	(206 181)
Korekty dotyczące bieżącego podatku dochodowego z lat ubiegłych	(2 976)	(4 162)
Odroczony podatek dochodowy	(50 600)	(122 674)
Podatek dochodowy wykazywany w wyniku finansowym	(394 550)	(333 017)
Podatek dochodowy dotyczący pozostałych całkowitych dochodów	77 693	(7 058)

13.2. Uzgodnienie efektywnej stawki podatkowej

Uzgodnienie podatku dochodowego od wyniku finansowego brutto przed opodatkowaniem według ustawowej stawki podatkowej, z podatkiem dochodowym liczonym według efektywnej stawki podatkowej Grupy za lata zakończone 31 grudnia 2012 roku i 31 grudnia 2011 roku przedstawia się następująco:

	Rok zakończony 31 grudnia 2012	Rok zakończony 31 grudnia 2011 (dane przekształcone)
Zysk/(strata) brutto przed opodatkowaniem z działalności kontynuowanej	1 935 849	1 599 951
Zysk/(strata) brutto przed opodatkowaniem	1 935 849	1 599 951
Podatek według ustawowej stawki podatkowej obowiązującej w Polsce, wynoszącej 19%	(367 811)	(303 991)
Korekty dotyczące podatku dochodowego z lat ubiegłych	(2 976)	(4 162)
Podatek wynikający z kosztów nie stanowiących kosztów uzyskania przychodów, w tym:	(30 293)	(30 896)
Utworzenie niepodatkowych rezerw i odpisów aktualizujących PFRON	(3 915)	(7 044)
Trwałe różnice w kosztach związanych z rzeczowymi aktywami trwałymi	(4 663)	(4 283)
Pozostałe	(9 064)	(4 081)
Podatek wynikający z przychodów nie będących podstawą opodatkowania, w tym:	(12 651)	(15 488)
Dywidendy	14 257	11 971
Rozwiązanie niepodatkowych rezerw i odpisów aktualizujących	1 487	1 550
Pozostałe	1 317	1 848
Zmiany szacunku w podatku odroczonym	11 453	8 573
Podatek od dywidend	890	(836)
Pozostałe	(4 207)	-
Podatek według efektywnej stawki podatkowej wynoszącej 20,4% (2011 - 20,8%)	(394 550)	(333 017)
Podatek dochodowy (obciążenie) wykazany w wyniku finansowym	(394 550)	(333 017)

13.3. Odroczony podatek dochodowy

Odroczony podatek dochodowy wynika z następujących pozycji:

Grupa Kapitałowa TAURON Polska Energia S.A.
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2012 roku zgodne z MSSF
(w tysiącach złotych)

	Stan na 31 grudnia 2012	Stan na 31 grudnia 2011 (dane przekształcone)
Rezerwa z tytułu podatku odroczonego		
- od różnicy pomiędzy podatkową a bilansową wartością środków trwałych oraz aktywów niematerialnych	1 924 488	1 845 991
- od różnicy pomiędzy podatkową a bilansową wartością aktywów finansowych	14 063	13 612
- z tytułu odmiennego momentu podatkowego uznania przychodu ze sprzedaży produktów i usług	57 327	108 010
- z tytułu ujęcia szacowanych przychodów ze sprzedaży usługi dystrybucyjnej energii elektrycznej	7 347	4 912
- od różnicy pomiędzy podatkową a bilansową wartością praw majątkowych pochodzenia energii	48 181	63 750
- z tytułu rekompensaty za rozwiązanie kontraktów długoterminowych	101 499	93 859
- pozostałe	24 874	29 782
Rezerwa z tytułu podatku odroczonego	2 177 779	2 159 916
Aktywa z tytułu podatku odroczonego		
- od różnicy pomiędzy podatkową a bilansową wartością środków trwałych oraz aktywów niematerialnych	3 283	1 770
- od różnicy pomiędzy podatkową a bilansową wartością zapasów	24 101	4 568
- nieodpłatnie otrzymana infrastruktura energetyczna i otrzymane opłaty przyłączeniowe	89 158	86 115
- od rezerw bilansowych	596 808	516 974
- od różnicy pomiędzy podatkową a bilansową wartością aktywów finansowych	23 700	17 192
- od różnicy pomiędzy podatkową a bilansową wartością zobowiązań finansowych	3 864	3 666
- od wyceny instrumentów zabezpieczających	36 227	-
- z tytułu odmiennego momentu podatkowego uznania kosztu sprzedaży produktów i usług	20 972	70 806
- pozostałe naliczone koszty	17 763	19 460
- straty podatkowe	352	6 272
- z tytułu odmiennego momentu podatkowego uznania przychodów ze sprzedaży praw do emisji zanieczyszczeń	21 772	61 182
- pozostałe	13 066	18 177
Aktywa z tytułu podatku odroczonego	851 066	806 182
Po skompensowaniu sald na poziomie spółek z Grupy Kapitałowej podatek odroczonej Grupy prezentowany jest jako:		
Aktywo z tytułu podatku odroczonego	24 135	20 079
Rezerwa z tytułu podatku odroczonego	(1 350 848)	(1 373 813)

Aktywa z tytułu podatku odroczonego oraz rezerwy na podatek odroczone na dzień 31 grudnia 2012 roku oraz na dzień 31 grudnia 2011 roku spółek tworzących Podatkową Grupę Kapitałową, która została szerzej opisana w nocie 9.25 niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego, zostały skompensowane ze względu na fakt, iż poczynając od dnia 1 stycznia 2012 roku spółki te składają wspólną deklarację podatkową.

Zmiana stanu rezerwy z tytułu podatku odroczonego

	Rok zakończony 31 grudnia 2012	Rok zakończony 31 grudnia 2011 (dane przekształcone)
Bilans otwarcia na dzień 1 stycznia	2 159 916	1 756 415
Zwiększenia (tytuły)	391 829	612 519
w korespondencji z wynikiem finansowym	391 815	356 547
w korespondencji z pozostałymi całkowitymi dochodami	-	-
nabycie jednostki zależnej	-	255 972
pozostałe zmiany	14	-
Zmniejszenia (tytuły)	(373 966)	(209 018)
w korespondencji z wynikiem finansowym	(373 932)	(208 982)
w korespondencji z pozostałymi całkowitymi dochodami	(34)	-
pozostałe zmiany	-	(36)
Bilans zamknięcia na dzień 31 grudnia	2 177 779	2 159 916

Zmiana stanu aktywów z tytułu podatku odroczonego

	Rok zakończony 31 grudnia 2012	Rok zakończony 31 grudnia 2011 <i>(dane przekształcone)</i>
Bilans otwarcia na dzień 1 stycznia	806 182	728 323
Zwiększenia (tytuły)	657 103	654 286
w korespondencji z wynikiem finansowym	579 043	589 532
w korespondencji z pozostałymi całkowitymi dochodami	78 060	4 728
nabycie jednostki zależnej	-	60 026
Zmniejszenia (tytuły)	(612 219)	(576 427)
w korespondencji z wynikiem finansowym	(611 760)	(564 641)
w korespondencji z pozostałymi całkowitymi dochodami	(401)	(11 786)
pozostałe zmiany	(58)	-
Bilans zamknięcia na dzień 31 grudnia	851 066	806 182

13.4. Podatkowa Grupa Kapitałowa

Na dzień 31 grudnia 2012 roku Podatkowa Grupa Kapitałowa posiadała zobowiązanie z tytułu podatku dochodowego wysokości 53 631 tysięcy złotych.

Grupa Kapitałowa TAURON Polska Energia S.A.
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2012 roku zgodne z MSSF
(w tysiącach złotych)

14. Rzeczowe aktywa trwałe

Rok zakończony 31 grudnia 2012 roku

	Grunty	Prawo użytkowania wieczystego gruntu	Budynki, lokale i obiekty inżynierii lądowej i wodnej	Urządzenia techniczne i maszyny	Środki transportu	Inne środki trwałe	Środki trwałe razem	Środki trwałe w budowie	Rzeczowe aktywa trwałe razem
WARTOŚĆ BRUTTO									
Bilans otwarcia	64 182	840 101	14 235 511	11 276 537	335 761	237 105	26 989 197	1 628 070	28 617 267
zakup bezpośredni	-	-	140	92	443	42	717	3 212 363	3 213 080
rozliczenie środków trwałych w budowie	9 921	4 711	1 206 635	1 589 503	56 161	46 045	2 912 976	(2 912 976)	-
sprzedaż, zbycie	(52)	(1 325)	(2 411)	(10 196)	(9 497)	(57)	(23 538)	(28 683)	(52 221)
przemieszczenia pomiędzy grupami	(6)	17	28 978	(11 334)	5	(17 660)	-	-	-
darowizny i nieodpłatne przekazania	-	(509)	(4 547)	(674)	(73)	(530)	(6 333)	-	(6 333)
likwidacja	(9)	(40)	(49 494)	(187 601)	(793)	(4 919)	(242 856)	(333)	(243 189)
nieodpłatne otrzymanie	-	14	15 660	1 000	-	8	16 682	-	16 682
przekazanie do aktywów przeznaczonych do zbycia	(2 012)	(30 896)	(38 840)	(22 559)	(708)	(999)	(96 014)	(201)	(96 215)
przyjęte do używania na podstawie umowy najmu, dzierżawy, leasingu lub innej umowy o podobnym charakterze	-	-	-	44	913	-	957	-	957
części zapasowe alokowane do środków trwałych	-	-	176	2 049	-	-	2 225	-	2 225
koszty remontów alokowane do środków trwałych	-	-	200	719	-	-	919	101 748	102 667
spisanie inwestycji zaniechanych	-	-	-	-	-	-	-	(10 634)	(10 634)
przekazanie na aktywa niematerialne	-	-	-	-	-	-	-	(1 961)	(1 961)
ujawnienie	-	468	1 730	56	-	-	2 254	-	2 254
wytworzenie we własnym zakresie	-	-	-	-	-	-	-	48 917	48 917
pozostałe zmiany	-	126	(4 508)	(4 446)	-	(5)	(8 833)	(1 971)	(10 804)
różnice kursowe z przeliczenia jednostki zagranicznej	-	-	-	(10)	(2)	-	(12)	-	(12)
Bilans zamknięcia	72 024	812 667	15 389 230	12 633 180	382 210	259 030	29 548 341	2 034 339	31 582 680
SKUMULOWANA AMORTYZACJA (UMORZENIE)									
Bilans otwarcia	(645)	(771)	(2 905 171)	(2 987 379)	(126 895)	(115 663)	(6 136 524)	(5 096)	(6 141 620)
amortyzacja za okres	-	-	(748 705)	(787 641)	(46 662)	(40 938)	(1 623 946)	-	(1 623 946)
zwiększenie odpisów aktualizujących	(812)	(13 010)	(944)	(861)	-	(60)	(15 687)	(387)	(16 074)
zmniejszenie odpisów aktualizujących	-	199	404	144	24	47	818	6	824
sprzedaż, zbycie	-	1	876	6 554	6 188	118	13 737	-	13 737
przemieszczenia pomiędzy grupami	-	(1)	(12 871)	1 801	(5)	11 076	-	-	-
darowizny i nieodpłatne przekazania	-	-	4 049	664	35	530	5 278	-	5 278
likwidacja	-	-	33 750	181 786	776	4 193	220 505	333	220 838
przekazanie do aktywów przeznaczonych do zbycia	812	13 010	31 297	22 391	704	930	69 144	-	69 144
pozostałe zmiany	-	(1)	1 034	3 623	(21)	(1 352)	3 283	(1 411)	1 872
różnice kursowe z przeliczenia jednostki zagranicznej	-	-	-	4	-	-	4	-	4
Bilans zamknięcia	(645)	(573)	(3 596 281)	(3 558 914)	(165 856)	(141 119)	(7 463 388)	(6 555)	(7 469 943)
WARTOŚĆ NETTO NA POCZĄTEK OKRESU	63 537	839 330	11 330 340	8 289 158	208 866	121 442	20 852 673	1 622 974	22 475 647
WARTOŚĆ NETTO NA KONIEC OKRESU	71 379	812 094	11 792 949	9 074 266	216 354	117 911	22 084 953	2 027 784	24 112 737

Grupa Kapitałowa TAURON Polska Energia S.A.
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2012 roku zgodne z MSSF
(w tysiącach złotych)

Rok zakończony 31 grudnia 2011 roku (dane przekształcone)

	Grunty	Prawo użytkowania wieczystego gruntu	Budynki, lokale i obiekty inżynierii lądowej i wodnej	Urządzenia techniczne i maszyny	Środki transportu	Inne środki trwałe	Środki trwałe razem	Środki trwałe w budowie	Rzeczowe aktywa trwałe razem
WARTOŚĆ BRUTTO									
Bilans otwarcia	61 995	789 048	10 656 165	9 753 514	255 375	257 369	21 773 466	723 919	22 497 385
korekty BO	(3 425)	3 425	-	-	-	-	-	-	-
Bilans otwarcia po korektach	58 570	792 473	10 656 165	9 753 514	255 375	257 369	21 773 466	723 919	22 497 385
zakup bezpośredni	-	-	1	292	163	88	544	2 317 551	2 318 095
rozliczenie środków trwałych w budowie	3 249	750	888 692	672 640	51 550	32 572	1 649 453	(1 649 453)	-
sprzedaż, zbycie	30	(5 173)	(10 621)	(2 379)	(4 072)	(2 631)	(24 846)	(10 619)	(35 465)
przemieszczenia pomiędzy grupami	-	1	(132)	96 075	-	(95 944)	-	-	-
darowizny i nieodpłatne przekazania	-	-	-	(228)	(3)	(180)	(411)	-	(411)
likwidacja	(6)	(6)	(35 347)	(142 972)	(1 843)	(3 919)	(184 093)	(139)	(184 232)
nieodpłatne otrzymanie	31	1 568	32 942	642	-	-	35 183	-	35 183
nabycie jednostki zależnej	2 323	50 781	2 701 793	894 453	33 066	50 219	3 732 635	122 334	3 854 969
przyjęte do używania na podstawie umowy najmu, dzierżawy, leasingu lub innej	-	-	-	4 542	1 503	-	6 045	(4 542)	1 503
części zapasowe alokowane do środków trwałych	-	-	105	(7 033)	-	(284)	(7 212)	-	(7 212)
koszty remontów alokowane do środków trwałych	-	-	455	5 918	-	-	6 373	95 888	102 261
spisanie inwestycji zaniechanych	-	-	-	-	-	-	-	(871)	(871)
przekazanie na aktywa niematerialne	-	-	-	-	-	-	-	(7 551)	(7 551)
ujawnienie	12	-	2 910	48	-	3	2 973	-	2 973
wytworzenie we własnym zakresie	-	-	-	-	-	-	-	31 602	31 602
pozostałe zmiany	(27)	(293)	(1 452)	1 017	22	(189)	(922)	9 951	9 029
różnice kursowe z przeliczenia jednostki zagranicznej	-	-	-	8	-	1	9	-	9
Bilans zamknięcia	64 182	840 101	14 235 511	11 276 537	335 761	237 105	26 989 197	1 628 070	28 617 267
SKUMULOWANA AMORTYZACJA (UMORZENIE)									
Bilans otwarcia	(374)	(1 341)	(2 353 470)	(2 391 976)	(93 111)	(126 277)	(4 966 549)	(5 900)	(4 972 449)
amortyzacja za okres	-	-	(605 643)	(706 126)	(38 864)	(23 852)	(1 374 485)	-	(1 374 485)
zwiększenie odpisów aktualizujących	(322)	(259)	(632)	(1 127)	(5)	(44)	(2 389)	-	(2 389)
zmniejszenie odpisów aktualizujących	-	147	29 930	6 175	163	306	36 721	407	37 128
sprzedaż, zbycie	51	682	9 840	2 381	3 261	1 574	17 789	-	17 789
przemieszczenia pomiędzy grupami	-	-	43	(29 305)	-	29 262	-	-	-
darowizny i nieodpłatne przekazania	-	-	-	203	3	127	333	-	333
likwidacja	-	-	14 322	132 342	1 650	3 023	151 337	399	151 736
amortyzacja odniesiona na środki trwałe w budowie	-	-	-	-	-	68	68	(68)	-
pozostałe zmiany	-	-	439	58	8	150	655	66	721
różnice kursowe z przeliczenia jednostki zagranicznej	-	-	-	(4)	-	-	(4)	-	(4)
Bilans zamknięcia	(645)	(771)	(2 905 171)	(2 987 379)	(126 895)	(115 663)	(6 136 524)	(5 096)	(6 141 620)
WARTOŚĆ NETTO NA POCZĄTEK OKRESU	61 621	787 707	8 302 695	7 361 538	162 264	131 092	16 806 917	718 019	17 524 936
WARTOŚĆ NETTO NA KONIEC OKRESU	63 537	839 330	11 330 340	8 289 158	208 866	121 442	20 852 673	1 622 974	22 475 647

Utworzenie i rozwiązanie odpisów aktualizujących wartość środków trwałych dotyczą indywidualnie określonych środków trwałych.

W okresie roku zakończonym dnia 31 grudnia 2012 roku Grupa dokonała zakupu rzeczowych aktywów trwałych w kwocie 3 213 080 tysięcy złotych, na który złożyły się w głównej mierze:

- Zakupy dokonane przez spółki z segmentu Dystrybucja w kwocie 1 753 001 tysięcy złotych związane z budową i odtworzeniem majątku sieciowego, z czego największe wydatki inwestycyjne w kwocie 37 490 tysięcy złotych poniesione zostały w związku z modernizacją rozdzielni 110 KV realizowaną przez TAURON Dystrybucja S.A. – Oddział w Będzinie.
- Zakupy dokonane przez spółkę TAURON Wytwarzanie S.A. w kwocie 738 041 tysięcy złotych związane z budową nowych mocy wytwórczych oraz modernizacją istniejących jednostek produkcyjnych. Największe wydatki inwestycyjne poniesione zostały w związku z poniższymi zadaniami inwestycyjnymi realizowanymi w TAURON Wytwarzanie S.A.:
  - Odbudowa mocy wytwórczych w TAURON Wytwarzanie S.A. - EC Bielsko Biała w kwocie 221 169 tysięcy złotych,
  - Budowa jednostki wytwórczej OZE w TAURON Wytwarzanie S.A. - Elektrowni Jaworzno III w kwocie 169 389 tysięcy złotych,
  - Budowa instalacji do produkcji energii elektrycznej w odnawialnym źródle energii – kotle K-10 w TAURON Wytwarzanie S.A. - Elektrownia Stalowa Wola w kwocie 45 697 tysięcy złotych,
  - Modernizacja urządzeń podstawowych bloku nr 4 w TAURON Wytwarzanie S.A. – Elektrowni Jaworzno III w kwocie 38 925 tysięcy złotych.
- Zakupy dokonane przez spółkę TAURON Ciepło S.A. w kwocie 184 883 tysiące złotych, z czego największa kwota - 71 215 tysięcy złotych dotyczyła przebudowy kotła fluidalnego w Elektrociepłowni Tychy.
- Zakupy dokonane przez spółkę MEGAWAT MARSZEWO Sp. z o.o. w kwocie 302 021 tysięcy złotych związane z budową farmy wiatrowej Marszewo.

Wartość bilansowa maszyn i urządzeń użytkowanych na dzień 31 grudnia 2012 roku na mocy umów leasingu finansowego oraz umów dzierżawy z opcją zakupu wynosi 56 550 tysięcy złotych (na dzień 31 grudnia 2011 roku: 64 178 tysięcy złotych). Na aktywach użytkowanych na mocy umów leasingowych oraz umów dzierżawy z opcją zakupu został ustanowiony zastaw pod zabezpieczenie związanych z nimi zobowiązań z tytułu leasingu finansowego oraz umów dzierżawy z opcją zakupu.

Wartość bilansowa budynków i budowli użytkowanych na dzień 31 grudnia 2012 roku na mocy umów leasingu finansowego oraz umów dzierżawy z opcją zakupu wynosi 20 951 tysięcy złotych (na dzień 31 grudnia 2011 roku: 22 266 tysięcy złotych). Na aktywach użytkowanych na mocy umów leasingowych oraz umów dzierżawy z opcją zakupu został ustanowiony zastaw pod zabezpieczenie związanych z nimi zobowiązań z tytułu leasingu finansowego oraz umów dzierżawy z opcją zakupu.

W roku 2012 Grupa dokonała kapitalizacji odsetek w wartości środków trwałych w budowie oraz aktywów niematerialnych nieoddanych do użytkowania w wysokości 77 559 tysięcy złotych (w roku 2011 - 28 495 tysięcy złotych).

Testy na utratę wartości

Z uwagi na przesłanki występujące w otoczeniu spółek Grupy mogące przełożyć się na spadek wartości użytkowej rzeczowych aktywów trwałych w stosunku do ich wartości bilansowej, na datę bilansową przeprowadzono test na utratę wartości rzeczowych składników aktywów trwałych.

Test na utratę wartości rzeczowych składników aktywów trwałych został przeprowadzony na poziomie poszczególnych spółek, za wyjątkiem:

- TAURON Ekoenergia Sp. z o.o., gdzie test przeprowadzono osobno dla działalności związanej z wytwarzaniem energii elektrycznej w elektrowniach wodnych i w elektrowniach wiatrowych, oraz

- TAURON Ciepło S.A., gdzie oddzielono działalność związaną z wytwarzaniem ciepła i energii elektrycznej w elektrociepłowni zawodowej oraz w elektrociepłowni systemowej, a także związaną z wytwarzaniem, przesyłem i dystrybucją ciepła (dawne przedsiębiorstwa energetyki ciepłej).

Przyjęto następujące założenia do oszacowania wartości użytkowej rzeczowych aktywów trwałych:

- Przyjęta ścieżka ceny węgla energetycznego, pozostałych sortymentów węgla oraz paliw gazowych;
- Przyjęta ścieżka hurtowych cen energii elektrycznej, uwzględniająca m.in. wpływ bilansu podaży i popytu energii elektrycznej na rynku, kosztów paliwa oraz kosztów zakupu uprawnień do emisji CO₂;
- Limity emisji na rok 2012 dla poszczególnych CGU zgodnie z KPRU II, na lata 2013-2020 zgodnie ze zgłoszeniem derogacyjnym polskiego rządu wysłanym do Komisji Europejskiej;
- Wolumeny produkcji zielonej, czerwonej i żółtej wynikające ze zdolności wytwórczych wraz ze ścieżką cenową dla poszczególnych świadectw pochodzenia;
- Otrzymanie przez uprawnionych wytwórców rekompensat z tytułu przedterminowego rozwiązania kontraktów długoterminowych według modeli finansowych aktualnych na daty testów;
- Przychód regulowany przedsiębiorstw dystrybucyjnych zapewniający pokrycie uzasadnionych kosztów oraz osiągnięcie zwrotu z zaangażowanego kapitału na uzasadnionym poziomie. Poziom zwrotu uzależniony jest od tzw. Wartości Regulacyjnej Aktywów;
- Przyjęta ścieżka cen energii elektrycznej detalicznej na podstawie hurtowej ceny energii czarnej przy uwzględnieniu kosztu akcyzy, kosztu obowiązku umorzenia świadectw pochodzenia oraz odpowiedniego poziomu marży;
- Wolumeny sprzedaży uwzględniające wzrost PKB oraz rosnącą konkurencję na rynku;
- Przychód taryfowy przedsiębiorstw ciepłowniczych zapewniający pokrycie uzasadnionych kosztów oraz osiągnięcie zwrotu z zaangażowanego kapitału na uzasadnionym poziomie;
- Utrzymanie zdolności produkcyjnych istniejących aktywów trwałych w wyniku prowadzenia inwestycji o charakterze odtworzeniowym;
- Poziom średniego ważonego kosztu kapitału (WACC) przyjętego dla wyliczeń kształtujący się w okresie projekcji między 8,00%-12,06% w ujęciu nominalnym przed opodatkowaniem.

Na podstawie wyników przeprowadzonego testu nie stwierdzono konieczności dokonania odpisów wartości rzeczowych aktywów trwałych.

15. Długoterminowe aktywa niematerialne i wartość firmy

Rok zakończony 31 grudnia 2012 roku

Grupa Kapitałowa TAURON Polska Energia S.A.
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2012 roku zgodne z MSSF
(w tysiącach złotych)

	Koszty zakończonych prac rozwojowych	Wartość firmy	Oprogramowanie, koncesje, patenty, licencje i podobne wartości	Prawa do emisji gazów cieplarnianych	Inne aktywa niematerialne	Aktywa niematerialne nie oddane do użytkowania	Aktywa niematerialne razem
WARTOŚĆ BRUTTO							
Bilans otwarcia	4 389	247 057	275 852	97 495	85 475	13 831	724 099
zakup bezpośredni	-	-	658	-	27	105 198	105 883
rozliczenie aktywów nie oddanych do użytkowania	-	-	73 217	-	8 468	(81 685)	-
sprzedaż, zbycie	-	-	(833)	-	-	-	(833)
przemieszczenia pomiędzy grupami	-	-	2 980	-	(2 980)	-	-
likwidacja	(565)	-	(8 117)	-	(13)	-	(8 695)
nieodpłatne otrzymanie	-	-	-	-	374	-	374
przyjęcie ze środków trwałych w budowie	-	-	611	-	-	1 350	1 961
pozostałe zmiany	74	-	841	(1 621)	-	373	(333)
różnice kursowe z przeliczenia jednostki zagranicznej	-	-	(15)	-	-	(19)	(34)
Bilans zamknięcia	3 898	247 057	345 194	95 874	91 351	39 048	822 422
SKUMULOWANA AMORTYZACJA (UMORZENIE)							
Bilans otwarcia	(3 482)	-	(142 744)	(15 166)	(2 363)	-	(163 755)
amortyzacja za okres	(289)	-	(51 413)	-	(10 848)	-	(62 550)
zwiększenie odpisów aktualizujących	-	-	-	-	-	-	-
zmniejszenie odpisów aktualizujących	-	-	-	15 166	-	-	15 166
sprzedaż, zbycie	-	-	833	-	-	-	833
przemieszczenia pomiędzy grupami	(57)	-	(970)	-	1 027	-	-
likwidacja	565	-	4 310	-	8	-	4 883
nieodpłatne otrzymanie	-	-	-	-	-	-	-
pozostałe zmiany	-	-	218	-	-	-	218
różnice kursowe z przeliczenia jednostki zagranicznej	-	-	2	-	-	-	2
Bilans zamknięcia	(3 263)	-	(189 764)	-	(12 176)	-	(205 203)
WARTOŚĆ NETTO NA POCZĄTEK OKRESU	907	247 057	133 108	82 329	83 112	13 831	560 344
WARTOŚĆ NETTO NA KONIEC OKRESU	635	247 057	155 430	95 874	79 175	39 048	617 219

W okresie roku zakończonym 31 grudnia 2012 roku najistotniejsze zakupy aktywów niematerialnych dokonane przez Grupę dotyczą nabytych licencji do oprogramowania SAP, oprogramowania Oracle oraz systemu wsparcia organizacji zakupowej.

Rok zakończony 31 grudnia 2011 roku (dane przekształcone)

	Koszty zakończonych prac rozwojowych	Wartość firmy	Oprogramowanie, koncesje, patenty, licencje i podobne wartości	Prawa do emisji gazów cieplarnianych	Inne aktywa niematerialne	Aktywa niematerialne nie oddane do użytkowania	Aktywa niematerialne razem
WARTOŚĆ BRUTTO							
Bilans otwarcia	4 389	169 553	213 417	59 977	4 430	10 362	462 128
zakup bezpośredni	-	-	1 535	41 776	-	47 863	91 174
rozliczenie aktywów nie oddanych do użytkowania	-	-	38 112	-	6 219	(44 331)	-
sprzedaż, zbycie	-	-	-	(4 699)	-	-	(4 699)
darowizny i nieodpłatne przekazania	-	-	(55)	-	-	-	(55)
likwidacja	-	-	(4 570)	-	(9)	-	(4 579)
nieodpłatne otrzymanie	-	-	-	-	453	-	453
nabycie jednostki zależnej	-	77 504	20 777	-	74 332	-	172 613
spisanie inwestycji zaniechanych	-	-	-	-	-	(638)	(638)
przyjęcie ze środków trwałych w budowie	-	-	6 633	-	90	828	7 551
pozostałe zmiany	-	-	3	441	(40)	(293)	111
różnice kursowe z przeliczenia jednostki zagranicznej	-	-	-	-	-	40	40
Bilans zamknięcia	4 389	247 057	275 852	97 495	85 475	13 831	724 099
SKUMULOWANA AMORTYZACJA (UMORZENIE)							
Bilans otwarcia	(2 913)	-	(110 806)	(22)	(1 596)	(450)	(115 787)
amortyzacja za okres	(569)	-	(35 718)	-	(775)	-	(37 062)
zwiększenie odpisów aktualizujących	-	-	-	(15 166)	-	-	(15 166)
zmniejszenie odpisów aktualizujących	-	-	-	22	-	-	22
sprzedaż, zbycie	-	-	-	-	-	-	-
darowizny i nieodpłatne przekazania	-	-	36	-	-	-	36
likwidacja	-	-	3 742	-	8	450	4 200
nieodpłatne otrzymanie	-	-	-	-	-	-	-
pozostałe zmiany	-	-	2	-	-	-	2
Bilans zamknięcia	(3 482)	-	(142 744)	(15 166)	(2 363)	-	(163 755)
WARTOŚĆ NETTO NA POCZĄTEK OKRESU	1 476	169 553	102 611	59 955	2 834	9 911	346 340
WARTOŚĆ NETTO NA KONIEC OKRESU	907	247 057	133 108	82 329	83 112	13 831	560 344

Testy na utratę wartości

Z uwagi na przesłanki występujące w otoczeniu spółek Grupy mogące przełożyć się na spadek wartości użytkowej zidentyfikowanych ośrodków wypracowujących środki pieniężne („CGU”), do których przypisano wartość firmy w stosunku do ich wartości bilansowej, na datę bilansową

przeprowadzono test na utratę wartości wartości firmy na poszczególnych segmentach działalności, a także test na utratę wartości pozostałych aktywów niematerialnych.

Na dzień przejęcia nabyta wartość firmy jest alokowana do każdego z „CGU”, które mogą skorzystać z synergii połączenia. Za najniższy poziom w Grupie, do którego może zostać przypisana wartość firmy i na którym wartość firmy jest monitorowana na wewnętrzne potrzeby zarządcze Grupa uznała segment operacyjny określony zgodnie z MSSF 8 *Segmenty operacyjne*.

Test na utratę wartości wartości firmy przeprowadzono w odniesieniu do aktywów netto powiększonych o wartość firmy na poszczególnych segmentach działalności: Wydobycie, Odnawialne źródła energii, Dystrybucja oraz Ciepło.

W 2012 roku wartość bilansowa wartości firmy nie uległa zmianie w porównaniu z przekształconą wartością bilansową wartości firmy według stanu na 31 grudnia 2011 roku i wynosi 247 057 tysięcy złotych.

Poniższa tabela prezentuje wartość firmy według stanu na dzień 31 grudnia 2011 roku przypisaną do poszczególnych segmentów, po korekcie ostatecznego rozliczenia nabycia GZE S.A.:

	Wydobycie	Odnawialne źródła energii	Dystrybucja	Ciepło	Razem
Bilans otwarcia	13 973	-	-	155 580	169 553
Ostateczne rozliczenie nabycia Górnośląskiego Zakładu Elektroenergetycznego S.A.	-	-	25 602	-	25 602
Nabycie Lipniki Sp. z o.o.	-	51 902	-	-	51 902
Bilans zamknięcia	13 973	51 902	25 602	155 580	247 057

Kluczowe założenia wpływające na oszacowanie wartości użytkowej testowanych segmentów to:

Wydobycie

- Przyjęta ścieżka ceny węgla energetycznego, pozostałych sortymentów węgla oraz paliw gazowych;
- Przyjęta ścieżka cen energii elektrycznej detalicznej na podstawie hurtowej ceny energii czarnej przy uwzględnieniu kosztu akcyzy, kosztu obowiązku umorzenia świadectw pochodzenia oraz odpowiedniego poziomu marży;
- Utrzymanie zdolności produkcyjnych istniejących aktywów trwałych w wyniku prowadzenia inwestycji o charakterze odtworzeniowym.

Wytwarzanie

- Wolumeny produkcji zielonej wynikające ze zdolności wytwórczych wraz z przyjętą ścieżką cen energii elektrycznej na podstawie hurtowej ceny energii czarnej z roku poprzedniego, ceny certyfikatów na podstawie obecnych regulacji;
- Utrzymanie zdolności produkcyjnych istniejących aktywów trwałych w wyniku prowadzenia inwestycji o charakterze odtworzeniowym.

Dystrybucja

- Przychód regulowany przedsiębiorstw dystrybucyjnych zapewniający pokrycie uzasadnionych kosztów oraz osiągnięcie zwrotu z zaangażowanego kapitału na uzasadnionym poziomie. Poziom zwrotu uzależniony jest od tzw. Wartości Regulacyjnej Aktywów;
- Utrzymanie zdolności dystrybucji energii elektrycznej przy wykorzystaniu istniejących aktywów trwałych w wyniku prowadzenia inwestycji o charakterze odtworzeniowym.

Ciepło

- Przychód taryfowy przedsiębiorstw ciepłowniczych zapewniający pokrycie uzasadnionych kosztów oraz osiągnięcie zwrotu z zaangażowanego kapitału na uzasadnionym poziomie;
- Wolumeny produkcji zielonej, czerwonej i żółtej wynikające ze zdolności wytwórczych wraz ze ścieżką cenową dla poszczególnych świadectw pochodzenia;
- Limity emisji na rok 2012 dla poszczególnych CGU zgodnie z KPRU II, na lata 2013-2020 zgodnie ze zgłoszeniem derogacyjnym polskiego rządu wysłanym do Komisji Europejskiej;
- Utrzymanie zdolności wytwarzania, dystrybucji i sprzedaży ciepła przy wykorzystaniu istniejących aktywów trwałych w wyniku prowadzenia inwestycji o charakterze odtworzeniowym.

Założenia wykorzystano również do oszacowania wartości użytkowej pozostałych aktywów niematerialnych.

Test został przeprowadzony w oparciu o bieżącą wartość szacowanych przepływów pieniężnych z działalności. Wyliczeń dokonano dla przepływów pieniężnych w latach 2013-2022 oraz wartości rezydualnej. Podstawę do wyliczeń przepływów pieniężnych stanowi planowany wynik operacyjny (EBIT) w latach 2013-2022 oraz amortyzacja tego okresu. Wielkość EBIT-u wynika z zatwierzonego i przyjętego do realizacji planu operacyjnego na 2013 rok oraz planu długoterminowego spółek Grupy do roku 2022. Wykorzystanie prognoz dłuższych niż 5 – letnie wynika w szczególności z długotrwałych procesów inwestycyjnych w branży energetycznej. Założenia makroekonomiczne i sektorowe przyjmowane do prognoz aktualizowane są tak często, jak występują obserwowane na rynku przesłanki do ich zmiany. Prognozy uwzględniają także znane na dzień przeprowadzenia testu zmiany w otoczeniu prawnym.

Stopa dyskontowa przyjęta do kalkulacji odzwierciedla średnioważony koszt kapitału (WACC) przy uwzględnieniu stopy wolnej od ryzyka odpowiadającej bieżącej dochodowości 10 – letnich obligacji Skarbu Państwa (na poziomie 5,2%) oraz premii za ryzyko działalności właściwej dla branży energetycznej (5%). Stopa wzrostu zastosowana do ekstrapolacji prognoz przepływów pieniężnych wykraczających poza szczegółowy okres objęty planowaniem została przyjęta na poziomie 2,5% i odpowiada zakładanej długoterminowej stopie inflacji.

Przeprowadzone analizy wrażliwości wskazują, iż najbardziej istotnym czynnikiem wpływającym na szacunek wartości użytkowej ośrodków wypracowujących środki pieniężne są prognozowane hurtowe ceny energii elektrycznej oraz przyjęte stopy dyskontowe.

Na podstawie wyników przeprowadzonego testu nie stwierdzono konieczności dokonania odpisów wartości firmy na żadnym z CGU oraz nie stwierdzono konieczności dokonania odpisów pozostałych aktywów niematerialnych.

16. Udziały i akcje we wspólnych przedsięwzięciach wykazywane metodą praw własności

Elektrociepłownia Stalowa Wola S.A.

Elektrociepłownia Stalowa Wola S.A. jest spółką celową utworzoną w 2010 roku z inicjatywy TAURON Polska Energia S.A. oraz PGNiG S.A., poprzez którą partnerzy zamierzają zrealizować inwestycję polegającą na budowie bloku gazowo-parowego w Stalowej Woli opalanego gazem ziemnym o mocy elektrycznej brutto 400 MWe i mocy cieplnej netto 240 MWt. Zakończenie projektu przewidziane jest na 2015 rok. Partnerzy przewidują realizację projektu na równych zasadach, zarówno w zakresie praw, jak i obowiązków.

Elektrociepłownia Stalowa Wola S.A. jako wspólne przedsięwzięcie w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym została ujęta metodą praw własności. TAURON Polska Energia S.A. posiada pośredni udział w kapitale spółki w wysokości 49,86% i w organie stanowiącym na poziomie 49,90% wykonywany poprzez TAURON Wytwarzanie S.A.

W dniu 20 czerwca 2012 roku pomiędzy PGNiG S.A., TAURON Polska Energia S.A. oraz Elektrociepłownią Stalowa Wola S.A. zostały zawarte dwie umowy pożyczki, których celem jest

spełnienie warunków koniecznych do udzielenia finansowania Elektrociepłowni Stalowa Wola S.A. przez Europejski Bank Odbudowy i Rozwoju oraz Europejski Bank Inwestycyjny:

- Umowa pożyczki podporządkowanej zawarta w celu finansowania realizacji inwestycji. Umowa pożyczki podporządkowanej oznacza, że spłata pożyczki oraz odsetek zostanie odroczone i podporządkowana spłacie wierzytelności należnych Europejskiemu Bankowi Inwestycyjnemu, Europejskiemu Bankowi Odbudowy i Rozwoju oraz innym instytucjom finansowym. Na podstawie postanowień umownych maksymalna wartość pożyczki udzielonej przez TAURON Polska Energia S.A. wynosi 152 000 tysięcy złotych. Na dzień bilansowy wartość przekazanych środków z tytułu pożyczki wynosiła 115 000 tysięcy złotych. Spółka naliczyła odsetki należne z tytułu pożyczki w kwocie 2 802 tysiące złotych. Całkowita spłata pożyczki ma nastąpić nie później niż do końca 2032 roku;
- Umowa pożyczki VAT, z której środki mają posłużyć sfinansowaniu podatku VAT należnego w związku z kosztami realizacji inwestycji, ponoszonymi na etapie projektowania, budowy i oddania do użytku inwestycji. Na podstawie postanowień umownych maksymalna wartość pożyczki udzielonej przez TAURON Polska Energia S.A. wynosi 20 000 tysięcy złotych. Pożyczka ma charakter odnawialny. Harmonogram wykorzystania jest zbieżny z planowanymi terminami regulowania płatności z tytułu realizacji inwestycji. Saldo wykorzystania pożyczki jest pomniejszane przez środki pochodzące ze zwrotu podatku VAT. Ostateczna data spłaty przypada po upływie sześciu miesięcy następujących po dacie zakończenia inwestycji. W drugim kwartale 2012 roku Spółka przekazała Elektrociepłowni Stalowa Wola S.A. środki w kwocie 13 000 tysięcy złotych. W trzecim kwartale 2012 roku Elektrociepłownia Stalowa Wola S.A. spłaciła powyższą kwotę wraz z należnymi odsetkami. W czwartym kwartale 2012 roku Spółka przekazała Elektrociepłowni Stalowa Wola S.A. środki w kwocie 11 500 tysięcy złotych. Do dnia bilansowego Elektrociepłownia Stalowa Wola S.A. spłaciła powyższą kwotę. Na dzień bilansowy Spółka posiada należność z tytułu odsetek naliczonych od ww. pożyczki w kwocie 11 tysięcy złotych.

W skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupa zaprezentowała przychody z tytułu odsetek od udzielonych pożyczek Elektrociepłowni Stalowa Wola S.A. jedynie w stopniu odzwierciedlającym udziały niepowiązanych inwestorów we wspólnym przedsięwzięciu.

Elektrownia Blachownia Nowa Sp. z o.o.

W dniu 5 września 2012 roku spółka zależna TAURON Wytwarzanie S.A. i KGHM Polska Miedź S.A. zawiązały spółkę celową pod nazwą Elektrownia Blachownia Nowa Sp. z o.o. z siedzibą w Kędzierzynie Koźlu. Spółka ta została powołana w celu kompleksowej realizacji inwestycji, która obejmować będzie przygotowanie, budowę oraz eksploatację bloku gazowo-parowego o mocy ok. 850 MWe na terenie TAURON Wytwarzanie S.A. – Oddział Elektrownia Blachownia. Przewidywane szacowane łączne nakłady na inwestycję wyniosą około 3 500 000 tysięcy złotych. Projekt realizowany będzie w formule project finance, a co najmniej 50% budżetu inwestycji zostanie sfinansowane długiem ze źródeł zewnętrznych. Projektowanie i budowa bloku gazowo-parowego zostanie przeprowadzona w systemie "pod klucz", wraz z infrastrukturą, instalacjami i urządzeniami pomocniczymi. Zgodnie z przyjętym harmonogramem blok zostanie przekazany do eksploatacji w drugim kwartale 2017 roku.

TAURON Wytwarzanie S.A. i KGHM Polska Miedź S.A. objęły po 50% udziałów w kapitale zakładowym Elektrowni Blachownia Nowa Sp. z o.o., który w dniu zawiązania spółki wyniósł 65 152 tysiące złotych. Udziały w spółce są równe i niepodzielne. Zapłata za udziały w wysokości 32 576 tysięcy złotych została dokonana przez TAURON Wytwarzanie S.A. w dniu 9 października 2012 roku. W dniu 30 października 2012 roku Sąd Rejonowy w Opolu, VIII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego wpisał spółkę do Rejestru Przedsiębiorców.

Elektrownia Blachownia Nowa Sp. z o.o. jako wspólne przedsięwzięcie w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym została ujęta metodą praw własności. TAURON Polska Energia S.A. posiada pośredni udział w kapitale spółki w wysokości 49,86% i w organie stanowiącym na poziomie 49,90% wykonywany poprzez TAURON Wytwarzanie S.A.

Inwestycje we wspólne przedsięwzięcia według stanu na dzień 31 grudnia 2012 roku wyceniane metodą praw własności prezentuje poniższa nota:

	Stan na dzień 31 grudnia 2012 roku	Elektrociepłownia Stalowa Wola S.A.	Elektrownia Blachownia Nowa Sp. z o.o.
Aktywa trwałe (długoterminowe)	354 710	326 993	27 717
Aktywa obrotowe (krótkoterminowe)	55 255	16 473	38 782
Zobowiązania długoterminowe (-)	(236 147)	(236 147)	-
Zobowiązania krótkoterminowe (-)	(66 400)	(64 862)	(1 538)
Razem aktywa netto	107 418	42 457	64 961
Udział w aktywach netto	53 559	21 169	32 390
Eliminacja transakcji ze spółkami Grupy	(1 573)	(1 573)	-
Udziały i akcje we wspólnym przedsięwzięciu	51 986	19 596	32 390
Udział w przychodach wspólnego przedsięwzięcia	447	171	276
Udział w zysku (stracie) wspólnego przedsięwzięcia	(1 734)	(1 548)	(186)

Inwestycję we wspólne przedsięwzięcie – Elektrociepłownię Stalowa Wola S.A według stanu na dzień 31 grudnia 2011 roku wycenianą metodą praw własności prezentuje poniższa nota:

	Stan na dzień 31 grudnia 2011 roku
Aktywa trwałe (długoterminowe)	40 423
Aktywa obrotowe (krótkoterminowe)	7 796
Zobowiązania długoterminowe (-)	(255)
Zobowiązania krótkoterminowe (-)	(2 403)
Razem aktywa netto	45 561
Udział w aktywach netto	22 717
Udział w przychodach wspólnego przedsięwzięcia	146
Udział w zysku (stracie) wspólnego przedsięwzięcia	(1 046)

17. Pozostałe aktywa niefinansowe długoterminowe

	Stan na 31 grudnia 2012	Stan na 31 grudnia 2011 (dane przekształcone)
Zaliczki na środki trwałe w budowie oraz aktywa niematerialne	205 864	26 178
Pozostałe rozliczenia międzyokresowe	30 089	4 282
Koszty przygotowania produkcji w kopalniach węgla kamiennego	123 756	114 463
Razem	359 709	144 923

Wzrost stanu zaliczek na środki trwałe w budowie oraz aktywa niematerialne wynika w głównej mierze z przekazania przez spółkę MEGAWAT MARSZEWO Sp. z o.o. kwoty 126 402 tysiące złotych wykonawcy Farmy Wiatrowej Marszewo, co stanowi 20% wartości kontraktu oraz z przekazania przez spółkę BELS INVESTMENT Sp. z o.o. kwoty 73 130 tysięcy złotych wykonawcy Farmy Wiatrowej Wicko, co stanowi 30 % wartości kontraktu.

18. Krótkoterminowe aktywa niematerialne

Rok zakończony 31 grudnia 2012 roku

	Świadcstwa pochodzenia energii	Prawa do emisji gazów cieplarnianych	Krótkoterminowe aktywa niematerialne razem
WARTOŚĆ BRUTTO			
Bilans otwarcia	774 942	187 126	962 068
zakup bezpośredni	817 189	94 102	911 291
wytworzenie we własnym zakresie	116 632	-	116 632
umorzenie	(1 058 226)	(221 208)	(1 279 434)
pozostałe zmiany	(1 064)	1 606	542
Bilans zamknięcia	649 473	61 626	711 099
ODPISY AKTUALIZUJĄCE			
Bilans otwarcia	(91 114)	-	(91 114)
zwiększenie odpisów aktualizujących	-	-	-
zmniejszenie odpisów aktualizujących	91 114	-	91 114
Bilans zamknięcia	-	-	-
WARTOŚĆ NETTO NA POCZĄTEK OKRESU	683 828	187 126	870 954
WARTOŚĆ NETTO NA KONIEC OKRESU	649 473	61 626	711 099

Rok zakończony 31 grudnia 2011 roku

	Świadcstwa pochodzenia energii	Prawa do emisji gazów cieplarnianych	Krótkoterminowe aktywa niematerialne razem
WARTOŚĆ BRUTTO			
Bilans otwarcia	523 017	101 173	624 190
zakup bezpośredni	728 799	187 126	915 925
sprzedaż, zbycie	(4 953)	-	(4 953)
wytworzenie we własnym zakresie	297 747	-	297 747
umorzenie	(855 721)	(101 173)	(956 894)
nabycie jednostki zależnej	87 589	-	87 589
pozostałe zmiany	(1 536)	-	(1 536)
Bilans zamknięcia	774 942	187 126	962 068
ODPISY AKTUALIZUJĄCE			
Bilans otwarcia	-	-	-
zwiększenie odpisów aktualizujących	(91 114)	-	(91 114)
zmniejszenie odpisów aktualizujących	-	-	-
Bilans zamknięcia	(91 114)	-	(91 114)
WARTOŚĆ NETTO NA POCZĄTEK OKRESU	523 017	101 173	624 190
WARTOŚĆ NETTO NA KONIEC OKRESU	683 828	187 126	870 954

19. Zapasy

	Stan na 31 grudnia 2012	Stan na 31 grudnia 2011
Koszt historyczny		
Materiały	394 098	443 660
Półprodukty i produkcja w toku	143 456	97 213
Produkty gotowe	35 773	8 118
Towary	3 300	2 329
Prawa majątkowe pochodzenia energii	222 534	29 099
Prawa do emisji zanieczyszczeń	2 434	-
Razem	801 595	580 419
Odpisy aktualizujące wartość		
Materiały	(2 970)	(4 273)
Prawa majątkowe pochodzenia energii	(90 143)	(1 356)
Prawa do emisji zanieczyszczeń	(200)	-
Razem	(93 313)	(5 629)
Wartość netto możliwa do odzyskania		
Materiały	391 128	439 387
Półprodukty i produkcja w toku	143 456	97 213
Produkty gotowe	35 773	8 118
Towary	3 300	2 329
Prawa majątkowe pochodzenia energii	132 391	27 743
Prawa do emisji zanieczyszczeń	2 234	-
Razem	708 282	574 790
Zmiana stanu odpisów aktualizujących zapasy		
Bilans otwarcia	(5 629)	(5 060)
Utworzenie	(153 604)	(5 592)
Rozwiązanie	5 888	4 571
Wykorzystanie	60 032	347
Pozostałe	-	105
Bilans zamknięcia	(93 313)	(5 629)

20. Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności

Saldo należności z tytułu dostaw i usług na dzień 31 grudnia 2012 roku wynosiło 2 199 577 tysięcy złotych, a na dzień 31 grudnia 2011 roku – 1 881 992 tysiące złotych. Warunki transakcji z podmiotami powiązanymi przedstawione są w nocie 39. Odpisy aktualizujące i wiekowanie należności przedstawiono w nocie 41.4.5.1.

Należności z tytułu dostaw i usług nie są oprocentowane i mają zazwyczaj 30-dniowy termin płatności w przypadku kontrahentów instytucjonalnych. W odniesieniu do klientów indywidualnych płatności dokonywane są w cyklach miesięcznych lub dwumiesięcznych.

Za wyjątkiem sprzedaży realizowanej na rzecz klientów indywidualnych, sprzedaż jest realizowana tylko zweryfikowanym klientom. Dzięki temu, zdaniem kierownictwa, nie istnieje dodatkowe ryzyko kredytowe, ponad poziom określony odpisem aktualizującym nieściągalne należności właściwym dla należności handlowych Grupy.

Pozostałe należności na dzień 31 grudnia 2012 roku wynosiły 837 118 tysięcy złotych, z czego największą pozycję stanowiła należność z tytułu rekompensaty za rozwiązanie kontraktów długoterminowych w wysokości 534 207 tysięcy złotych. Na dzień 31 grudnia 2011 roku pozostałe należności w kwocie 861 352 tysiące złotych obejmowały 493 993 tysiące złotych należności z tytułu rekompensaty za rozwiązanie kontraktów długoterminowych.

21. Pozostałe aktywa finansowe

	Stan na 31 grudnia 2012	Stan na 31 grudnia 2011 (dane przekształcone)
Udziały i akcje	153 167	162 187
Obligacje, bony skarbowe oraz inne dłużne papiery wartościowe	1 425	101 732
Lokaty i depozyty	26 219	25 250
Pożyczki udzielone	117 813	-
Pozostałe należności długoterminowe	9 388	9 796
Pozostałe	2 854	2 126
Razem	310 866	301 091
długoterminowe	305 444	193 067
krótkoterminowe	5 422	108 024

Spadek pozycji obligacje, bony skarbowe oraz inne dłużne papiery wartościowe na dzień 31 grudnia 2012 roku w porównaniu do salda na koniec 2011 roku wynika ze zbycia przez TAURON Dystrybucja GZE S.A. (obecnie TAURON Dystrybucja S.A.) i TAURON Sprzedaż GZE Sp. z o.o. obligacji wyemitowanych przez Skarb Państwa, o wartości 99 507 tysięcy złotych.

Wzrost pozycji pożyczki udzielone związany jest w głównej mierze z udzielonymi przez TAURON Polska Energia S.A. spółce Elektrociepłownia Stalowa Wola S.A. pożyczkami, których saldo na dzień bilansowy wynosi 117 813 tysięcy złotych (w tym długoterminowe pożyczki 117 802 tysiące złotych), co zostało szerzej opisane w nocie 16 niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

W roku zakończonym 31 grudnia 2012 roku wpływy ze sprzedaży obligacji i innych dłużnych papierów wartościowych wykazane w skonsolidowanym sprawozdaniu z przepływów pieniężnych w kwocie 102 506 tysięcy złotych stanowią w głównej mierze wpływy ze zbycia obligacji wyemitowanych przez Skarb Państwa, o wartości 99 507 tysięcy złotych, co zostało opisane powyżej. Wpływy z tytułu sprzedaży innych aktywów finansowych w kwocie 22 011 tysięcy złotych stanowią głównie wpływy z tytułu zbycia akcji Towarowej Giełdy Energii S.A. w kwocie 12 501 tysięcy złotych uzyskane przez jednostkę zależną TAURON Sprzedaż GZE Sp. z o.o.

W roku zakończonym 31 grudnia 2011 roku wpływy ze sprzedaży innych aktywów finansowych wykazane w skonsolidowanym sprawozdaniu z przepływów pieniężnych w kwocie 112 811 tysięcy złotych stanowiły w głównej mierze wpływy ze sprzedaży jednostek uczestnictwa w funduszach inwestycyjnych przez Spółkę oraz jednostkę zależną TAURON Wytwarzanie S.A. w kwocie 91 813 tysięcy złotych. Wydatki na nabycie aktywów finansowych w kwocie 147 989 tysięcy złotych stanowiły głównie wydatki na nabycie jednostek uczestnictwa w funduszach inwestycyjnych poniesione przez Spółkę w kwocie 85 000 tysięcy złotych oraz wydatki na nabycie obligacji Skarbu Państwa poniesione przez jednostki zależne Vattenfall Distribution Poland S.A. (obecnie TAURON Dystrybucja S.A.) i Vattenfall Sales Poland Sp. z o.o. (obecnie TAURON Sprzedaż GZE Sp. z o.o.) w kwocie 47 512 tysięcy złotych.

22. Pozostałe aktywa niefinansowe krótkoterminowe

	Stan na 31 grudnia 2012	Stan na 31 grudnia 2011 (dane przekształcone)
Prenumerata	72	159
Ubezpieczenia majątkowe i deliktowe	26 781	31 466
Składki członkowskie, szkolenia	16	996
Usługi informatyczne, telekomunikacyjne i pocztowe	8 331	2 789
Pozostałe koszty rozliczane w czasie	15 061	13 996
Koszty przygotowania produkcji w kopalniach węgla kamiennego	20 526	38 812
Koszty wyrobisk chodnikowych	1 029	4 294
Zaliczki na dostawy	912	499
Należności z tytułu naliczonego VAT	160 494	97 761
Należności z tytułu akcyzy	22 637	36 826
Pozostałe należności z tytułu podatków	8 022	198
Nadwyżka aktywów nad zobowiązaniami ZFSS	3 714	2 802
Pozostałe aktywa krótkoterminowe	4 776	3 622
Razem	272 371	234 220

Wzrost należności z tytułu VAT ma związek z nadpłatą podatku VAT wynikającą w głównej mierze z powstaniem obowiązku podatkowego od dokonanych w 2012 roku zakupów inwestycyjnych przez spółki zależne BELS INVESTMENT Sp. z o.o. i MEGAWAT MARSZEWO Sp. z o.o.

23. Środki pieniężne i ich ekwiwalenty

Środki pieniężne w banku są oprocentowane według zmiennych stóp procentowych, których wysokość zależy od stopy oprocentowania jednodniowych lokat bankowych. Lokaty krótkoterminowe są dokonywane na różne okresy, najczęściej od jednego dnia do jednego miesiąca, w zależności od aktualnego zapotrzebowania Grupy na środki pieniężne i są oprocentowane według ustalonych dla nich stóp procentowych.

Saldo środków pieniężnych i ich ekwiwalentów wykazywane w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych składało się z następujących pozycji:

	Stan na 31 grudnia 2012	Stan na 31 grudnia 2011
Środki pieniężne w banku i w kasie	326 801	264 082
Lokaty krótkoterminowe do 3 miesięcy	703 605	200 456
Inne	523	41 132
Razem saldo środków pieniężnych i ich ekwiwalentów wykazane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej, w tym:	1 030 929	505 670
środki pieniężne o ograniczonej możliwości dysponowania	290 063	176 241
Kredyt w rachunku bieżącym	(129 566)	-
Różnice kursowe i pozostałe różnice	(9 709)	146
Razem saldo środków pieniężnych i ekwiwalentów wykazanych w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych	891 654	505 816

Różnica pomiędzy stanem środków pieniężnych wykazywanym w sprawozdaniu z sytuacji finansowej a stanem wykazywanym w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych wynika głównie z kwoty kredytów w rachunkach bieżących oraz różnic kursowych z wyceny środków pieniężnych na rachunkach walutowych.

Wzrost salda kredytu w rachunku bieżącym związany jest z wykorzystaniem przez Spółkę możliwości finansowania zewnętrznego w ramach umowy cash pool w kwocie 129 566 tysięcy złotych.

Stan środków pieniężnych o ograniczonej możliwości dysponowania stanowią w głównej mierze: saldo środków pieniężnych na rachunku rozliczeniowym do obsługi obrotu energią elektryczną na Towarowej Giełdzie Energii S.A. w kwocie 248 211 tysięcy złotych oraz saldo środków pieniężnych

na rachunku celowym do obsługi obrotu na giełdach European Energy Exchange i European Climate Exchange w kwocie 18 161 tysięcy złotych posiadane przez jednostkę dominującą.

24. Aktywa trwale zaklasyfikowane jako przeznaczone do sprzedaży

Aktywa trwale przeznaczone do sprzedaży w wysokości 36 215 tysięcy złotych na dzień 31 grudnia 2012 roku obejmowały:

- W związku z zaprzestaniem w marcu 2012 roku produkcji w Elektrowni Halemba Zarząd TAURON Wytwarzanie S.A. podjął decyzję o sprzedaży całości majątku w tej lokalizacji. Zostały przeprowadzone działania mające na celu przygotowanie elektrowni do sprzedaży. W dniu 8 października 2012 roku opublikowane zostało ogłoszenie przetargowe, które nie przyniosło zamierzonych rezultatów. Obecnie rozważana jest opcja sprzedaży: oddzielnie terenu elektrowni z urządzeniami i oddzielnie składowiska odpadów paleniskowych, lub inne sposoby zagospodarowania terenu, jak np. przygotowanie i sprzedaż terenów inwestycyjnych. Na dzień bilansowy wartość bilansowa aktywów elektrowni zaklasyfikowanych do sprzedaży wyniosła 19 939 tysięcy złotych;
- Megaukład Ciepłownia Zawodzie zlokalizowany w Częstochowie stanowiący własność TAURON Dystrybucja S.A., o wartości bilansowej 2 709 tysięcy złotych. Aktywo było przeznaczone do sprzedaży na dzień 31 grudnia 2010 roku i pomimo ogłaszanych przetargów nie zostało do dnia bilansowego sprzedane. Podejmowane są dalsze działania zmierzające do sprzedaży, dokonana została także ponowna wycena nieruchomości;
- Ośrodek Szkoleniowo-Wypoczynkowy Rożnów o wartości bilansowej 2 711 tysięcy złotych oraz Ośrodek Szkoleniowo-Wypoczynkowy Jaga o wartości bilansowej 1 907 tysięcy złotych stanowiące własność TAURON Dystrybucja S.A. Decyzją Zarządu spółki z dnia 15 lutego 2011 roku powyższe ośrodki wypoczynkowe zostały przeznaczone do sprzedaży. Spółka za pośrednictwem biura obrotu nieruchomościami prowadzi starania zmierzające do sprzedaży powyższych aktywów;
- Dwie działki będące w użytkowaniu wieczystym TAURON Dystrybucja S.A. o wartości bilansowej 114 tysięcy złotych i 33 tysiące złotych. W styczniu 2013 roku działka o wartości 114 tysięcy złotych została sprzedana;
- Nieruchomość o wartości 1 763 tysiące złotych będącą własnością TAURON Ciepło S.A. położoną w miejscowości Kossów gmina Radków w województwie świętokrzyskim, stanowiącą zabudowaną działkę o powierzchni 3,1900 ha. Aktywo było przeznaczone do sprzedaży na dzień 31 grudnia 2010 roku i 31 grudnia 2011 roku. Zarząd spółki czyni ciągłe starania zmierzające do zbycia tego majątku. Ponadto w 2012 roku spółka zaklasyfikowała do aktywów trwałych przeznaczonych do sprzedaży nieruchomość gruntową zabudowaną budynkiem biurowo-administracyjnym w Dąbrowie Górniczej o wartości 5 172 tysiące złotych i wszczęła procedurę przetargową na zbycie tej nieruchomości.
- Prawo użytkowania wieczystego nieruchomości gruntowej położonej w Będzinie wraz z prawem własności posadowionych na niej budynków administracyjno-biurowych oraz budynków gospodarczych o wartości 1 867 tysięcy złotych, należących do TAURON Sprzedaż Sp. z o.o. W wyniku przeprowadzonego w 2012 roku przetargu, nieruchomość nie została sprzedana. Spółka nawiązała współpracę z pośrednikiem sprzedaży nieruchomości.

Aktywa trwale przeznaczone do sprzedaży wynosiły na dzień 31 grudnia 2011 roku 8 951 tysięcy złotych.

25. Prawa do emisji dwutlenku węgla

W dniu 14 listopada 2008 roku Rada Ministrów przyjęła Krajowy Plan Rozdziału Uprawnień do emisji dwutlenku węgla na lata 2008-2012 („KPRU II”) we wspólnotowym systemie handlu uprawnieniem do emisji rozdzielający limity poziomu emisji dwutlenku węgla pomiędzy poszczególne instalacje uczestniczące w systemie handlu uprawnieniami do emisji.

W poniższych tabelach zaprezentowano prawa do emisji dwutlenku węgla przyznane w ramach Krajowego Planu Rozdziału Uprawnień, nabyte na rynku wtórnym wraz z podziałem na część wykorzystaną na własne potrzeby oraz sprzedaną w latach zakończonych 31 grudnia 2012 roku oraz 31 grudnia 2011 roku.

Prawa do emisji dwutlenku węgla w roku zakończonym 31 grudnia 2012 roku

Spółka	Saldo uprawnień na początek okresu	Nabyte	Emisja CO2	Sprzedaż	Saldo uprawnień na koniec okresu
TAURON Polska Energia S.A.	9 844 042	24 721 000	-	(27 480 042)	7 085 000
TAURON Wytwarzanie S.A.	11 958 860	16 737 950	(18 697 049)	(13 912 468)	(3 912 707)
TAURON Dystrybucja S.A.	1 649	-	-	(1 649)	-
TAURON Ciepło S.A.	4 032 982	1 824 800	(3 110 776)	(1 909 532)	837 474
Razem	25 837 533	43 283 750	(21 807 825)	(43 303 691)	4 009 767

Według stanu na dzień 31 grudnia 2012 roku Grupa ogółem posiada nadwyżkę uprawnień do emisji CO2 w łącznej ilości 4 024 811.

Zgodnie z przyjętą polityką rachunkowości Grupa tworzy rezerwę na pokrycie niedoboru uprawnień do emisji wówczas, gdy rzeczywista emisja przekracza przyznane uprawnienia w całym okresie rozliczeniowym.

Prawa do emisji dwutlenku węgla w roku zakończonym 31 grudnia 2011 roku

Spółka	Saldo uprawnień na początek okresu	Nabyte	Emisja CO2	Sprzedaż	Saldo uprawnień na koniec okresu
TAURON Polska Energia S.A.	3 095 000	19 781 042	-	(13 032 000)	9 844 042
TAURON Wytwarzanie S.A.	37 951 879	8 807 767	(21 345 745)	(13 455 041)	11 958 860
TAURON Dystrybucja S.A.	1 649	-	-	-	1 649
TAURON Ciepło S.A.*	6 738 572	1 521 998	(3 323 496)	(904 092)	4 032 982
Razem	47 787 100	30 110 807	(24 669 241)	(27 391 133)	25 837 533

* W 2012 roku nastąpiło połączenie spółek TAURON Ciepło S.A., Elektrociepłownia Tychy S.A., Elektrociepłownia EC Nowa Sp. z o.o. oraz Elektrociepłownia w Kamiennej Górze Sp. z o.o. Dane za rok 2011 zostały zaprezentowane łącznie dla połączonych spółek.

W celu integracji zarządzania handlem uprawnieniami do emisji CO2, na mocy decyzji Wojewody Śląskiego IF/VI/66192/1/10 z dnia 21 grudnia 2010 roku została powołana Grupa Instalacji, która jest wynikiem dążenia Grupy TAURON do osiągania najlepszych efektów biznesowych, gwarantujących dalszy rozwój Grupy na rynku CO2.

Od stycznia 2011 roku TAURON Polska Energia S.A. świadczy usługi zarządzania portfelem uprawnień spółek Grupy, funkcjonujących jako Grupa Instalacji, a w skład której wchodzi TAURON Wytwarzanie S.A. oraz TAURON Ciepło S.A.

W kompetencjach Spółki leży działalność związana z obrotem oraz umarzaniem uprawnień na rzecz Grupy, a do obowiązków spółek z Grupy Instalacji należy ustalenie wielkości emisji z instalacji i sprawozdawanie jej do właściwych organów oraz poddawanie weryfikacji sporządzonego rocznego raportu emisyjnego, dokonywanej przez uprawnionego niezależnego weryfikatora.

26. Kapitał podstawowy i pozostałe kapitały

26.1. Kapitał podstawowy

Kapitał podstawowy na dzień 31 grudnia 2012 roku

Seria/ emisja	Rodzaj akcji	Liczba akcji	Wartość nominalna akcji (w złotych)	Wartość serii/emisji wg wartości nominalnej	Sposób pokrycia kapitału
AA	na okaziciela	1 589 438 762	5	7 947 194	gotówka/aport
BB	imienne	163 110 632	5	815 553	aport
Razem		1 752 549 394		8 762 747	

Na dzień 31 grudnia 2012 roku wartość kapitału podstawowego, liczba akcji oraz wartość nominalna akcji nie uległy zmianie od dnia 31 grudnia 2011 roku.

Struktura akcjonariatu na dzień 31 grudnia 2012 roku (wg najlepszej wiedzy Spółki)

Akcjonariusz	Liczba akcji	Wartość akcji	Udział w kapitale podstawowym (%)	Udział w liczbie głosów (%)
Skarb Państwa (zawiadomienie z dnia 29.03.2011 r.)	526 883 897	2 634 419	30,06%	30,06%
KGHM Polska Miedź S.A. (zawiadomienie z dnia 23.03.2011 r.)	182 110 566	910 553	10,39%	10,39%
ING Otwarty Fundusz Emerytalny (zawiadomienie z dnia 28.12.2011 r.)	88 742 929	443 715	5,06%	5,06%
Pozostali akcjonariusze	954 812 002	4 774 060	54,49%	54,49%
Razem	1 752 549 394	8 762 747	100,00%	100,00%

Struktura akcjonariatu, według najlepszej wiedzy Spółki, na dzień 31 grudnia 2012 roku nie uległa zmianie w porównaniu do struktury na dzień 31 grudnia 2011 roku.

26.2. Prawa akcjonariuszy

Uprawnienia Skarbu Państwa

W dniu 18 sierpnia 2005 roku weszła w życie ustawa z dnia 3 czerwca 2005 roku o szczególnych uprawnieniach Skarbu Państwa oraz ich wykonywaniu w spółkach kapitałowych o istotnym znaczeniu dla porządku publicznego lub bezpieczeństwa publicznego (Dz. U. Nr 132, poz. 1108). TAURON Polska Energia S.A. podlega przepisom tej ustawy na podstawie wydanych przepisów wykonawczych. Zdaniem Zarządu Spółka funkcjonuje zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa. Na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania nie został wyznaczony obserwator.

26.3. Kapitał zapasowy

W roku zakończonym dnia 31 grudnia 2012 roku nastąpił wzrost kapitału zapasowego o 540 139 tysięcy złotych, co wynika z podjętej w dniu 24 kwietnia 2012 roku przez Zwyczajne Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy TAURON Polska Energia S.A. uchwały o przeznaczeniu z zysku netto za 2011 rok, wspomnianej kwoty 540 139 tysięcy złotych na zasilenie kapitału zapasowego.

26.4. Niepodzielony wynik finansowy oraz ograniczenia w wypłacie dywidendy

W związku z tym, iż wartość kapitału zapasowego Spółki przekracza jedną trzecią wartości kapitału podstawowego, Spółka nie jest zobowiązana do przelewania 8% zysku za rok obrotowy na kapitał zapasowy na pokrycie straty (wymogi Kodeksu Spółek Handlowych). O użyciu kapitału zapasowego i rezerwowego rozstrzyga Walne Zgromadzenie, jednakże części kapitału zapasowego w wysokości jednej trzeciej kapitału zakładowego można użyć jedynie na pokrycie straty wykazanej w jednostkowym sprawozdaniu finansowym i nie podlega ona podziałowi na inne cele. Na dzień 31 grudnia 2012 roku wartość kapitału podstawowego jednostki dominującej wykazywana w statutowym sprawozdaniu finansowym wynosiła 8 762 747 tysięcy złotych, a wartość kapitału zapasowego wynosiła 7 953 021 tysięcy złotych.

W zakresie kwoty zysków zatrzymanych/niepokrytych strat podziałowi podlega kwota 1 437 883 tysięcy złotych stanowiąca niepodzielony do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego wynik Spółki za rok 2012 i lata ubiegłe, co zostało szerzej opisane w nocie 22.5 jednostkowego sprawozdania finansowego Spółki za rok 2012.

Podziałowi nie podlegają kwoty wyniku z lat ubiegłych powstałe w wyniku rozliczenia połączenia z jednostkami zależnymi, jak również zyski i straty aktuarialne dotyczące rezerw na świadczenia pracownicze po okresie zatrudnienia ujmowane poprzez pozostałe całkowite dochody.

Na dzień 31 grudnia 2012 roku oraz na dzień zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego do publikacji nie istnieją inne ograniczenia dotyczące wypłaty dywidendy.

26.5. Kapitał z aktualizacji wyceny instrumentów finansowych

Kapitał z aktualizacji wyceny instrumentów zabezpieczających

Kapitał z aktualizacji wyceny instrumentów zabezpieczających wynika z wyceny instrumentów Interest Rate Swap (IRS) zabezpieczających ryzyko stopy procentowej z tytułu wyemitowanych obligacji. Na dzień 31 grudnia 2012 roku Grupa posiadała transakcje zabezpieczające objęte polityką zarządzania ryzykiem specyficznym w obszarze finansowym. Zgodnie z decyzją Komitetu Zarządzania Ryzykiem Finansowym z dnia 30 stycznia 2012 roku jednostka dominująca zabezpieczyła w marcu 2012 roku ryzyko stopy procentowej z tytułu wyemitowanych obligacji w ramach Programu Emisji Obligacji poprzez zawarcie transakcji zabezpieczającej Swap procentowy (IRS) na okres pięciu lat. Zawarcie transakcji podyktowane było zmiennością oczekiwanych przyszłych przepływów pieniężnych z tytułu płatności odsetkowych wynikających z wyemitowania obligacji w PLN o zmiennym oprocentowaniu opartych na stopie referencyjnej WIBOR dla okresu sześciomiesięcznego (WIBOR 6M). Spółka zabezpieczyła 80% przepływów.

Na dzień bilansowy w kapitale z aktualizacji wyceny instrumentów zabezpieczających Grupa rozpoznała kwotę 153 703 tysiące złotych. W roku sprawozdawczym zakończonym dnia 31 grudnia 2012 roku Grupa uzyskała przychody netto z tytułu transakcji zabezpieczających IRS w kwocie 5 556 tysięcy złotych, z czego kwota 6 466 tysięcy złotych jest uzyskaną kwotą zrealizowanego zabezpieczenia dotyczącą zrealizowanych przez Grupę płatności odsetkowych, natomiast kwota (910) tysięcy złotych stanowi przeniesioną z kapitału z aktualizacji wyceny instrumentów finansowych część wyceny, która dotyczy naliczonych na dzień bilansowych odsetek z tytułu obligacji.

W sprawozdaniu z przepływów pieniężnych uzyskana przez Grupę kwota zrealizowanego zabezpieczenia pomniejszyła wydatki związane z odsetkami zapłaconymi od obligacji wykazywane w przepływach środków pieniężnych z działalności finansowej.

	Kapitał z aktualizacji wyceny instrumentów zabezpieczających
Na dzień 1 stycznia 2012 roku	-
Wycena instrumentów zabezpieczających na dzień 31 grudnia 2012 roku	190 666
Przeniesienie do wyniku finansowego wyceny dotyczącej zabezpieczenia naliczonych na dzień 31 grudnia 2012 roku odsetek z tytułu obligacji	(910)
Podatek odroczony	(36 053)
Na dzień 31 grudnia 2012 roku	153 703

Kapitał z aktualizacji wyceny aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży

W drugim kwartale 2012 roku spółka zależna TAURON Sprzedaż GZE Sp. z o.o. w związku z dokonaniem wyceny posiadanych akcji spółki Towarowa Giełda Energii S.A. do wartości rynkowej, zwiększyła ich wartość z 1 107 tysięcy złotych do kwoty 12 500 tysięcy złotych, tj. o kwotę 11 393 tysiące złotych. Zyski z tytułu wyceny zostały ujęte w kapitale z aktualizacji wyceny aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży przy uwzględnieniu podatku odroczonego. W lipcu 2012 roku TAURON Sprzedaż GZE Sp. z o.o. dokonała sprzedaży powyższych akcji spółki Towarowa Giełda Energii S.A., w związku z czym zyski z tytułu wyceny ujęte uprzednio w kapitale z aktualizacji wyceny aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży zostały odniesione w wynik finansowy. Na dzień bilansowy w Grupie nie występuje kapitał z aktualizacji wyceny aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży.

26.6. Udziały niekontrolujące

	Rok zakończony 31 grudnia 2012	Rok zakończony 31 grudnia 2011 (dane przekształcone)
Na początek okresu	454 897	507 246
Zmiana polityki rachunkowości	-	(10 967)
Na początek okresu (dane przekształcone)	454 897	496 279
Dywidendy wypłacone przez jednostki zależne	(16 870)	(14 278)
Udział w zyskach/(stratach) aktuarialnych dotyczących rezerw na świadczenia pracownicze po okresie zatrudnienia	(14 819)	1 928
Nabycie udziałów niekontrolujących przez Grupę Kapitałową	(1 420)	(1 104)
Odkup udziałów niekontrolujących	(6 510)	(50 582)
Udział w wyniku jednostek zależnych	74 497	21 818
Nabycie spółek zależnych z Grupy GZE S.A.	-	898
Zmiana udziałów niekontrolujących w wyniku połączeń	3 348	(62)
Na koniec okresu	493 123	454 897

27. Zysk przypadający na jedną akcję

Zasadniczo zysk podstawowy przypadający na jedną akcję oblicza się poprzez podzielenie zysku netto za okres przypadającego na zwykłych akcjonariuszy Spółki dominującej przez średnią ważoną liczbę wyemitowanych akcji zwykłych występujących w ciągu okresu.

Poniżej przedstawione zostały dane dotyczące zysku oraz akcji, które posłużyły do wyliczenia podstawowego i rozwodnionego zysku na jedną akcję zaprezentowanego w sprawozdaniu z całkowitych dochodów.

	Rok zakończony 31 grudnia 2012	Rok zakończony 31 grudnia 2011 (dane przekształcone)
Zysk netto z działalności kontynuowanej przypadający na akcjonariuszy jednostki dominującej	1 466 802	1 245 116
Zysk na działalności zaniechanej przypadający na akcjonariuszy jednostki dominującej	-	-
Zysk netto	1 466 802	1 245 116
Zysk netto przypadający na zwykłych akcjonariuszy, zastosowany do obliczenia rozwodnionego zysku na jedną akcję	1 466 802	1 245 116
Liczba akcji zwykłych zastosowana do obliczenia podstawowego i rozwodnionego zysku na jedną akcję	1 752 549 394	1 752 549 394

Tabela poniżej przedstawia zysk na jedną akcję za lata zakończone 31 grudnia 2012 roku i 31 grudnia 2011 roku zaprezentowany w sprawozdaniu z całkowitych dochodów.

Zysk na jedną akcję (w złotych)	Rok zakończony 31 grudnia 2012	Rok zakończony 31 grudnia 2011 (dane przekształcone)
Podstawowy i rozwodniony z zysku za rok obrotowy przypadającego akcjonariuszom jednostki dominującej	0,84	0,71
Podstawowy i rozwodniony z zysku z działalności kontynuowanej przypadającego akcjonariuszom jednostki dominującej	0,84	0,71

28. Dywidendy wypłacone i zaproponowane do zapłaty

	Rok zakończony 31 grudnia 2012	Rok zakończony 31 grudnia 2011
Dywidendy wypłacone w okresie		
Dywidendy wypłacone z zysku w roku przez jednostki zależne	(16 434)	(13 676)
Dywidendy końcowe wypłacone z zysku w roku przez jednostkę dominującą	(543 290)	(262 882)
Dywidenda wypłacona łącznie	(559 724)	(276 558)

Do dnia zatwierdzenia do publikacji niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego, nie została podjęta decyzja odnośnie propozycji wypłaty dywidendy z zysku roku 2012 przez jednostkę dominującą.

Ograniczenia w wypłacie dywidendy zostały opisane w nocie 26.4. dodatkowych informacji do niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

W dniu 24 kwietnia 2012 roku Zwyczajne Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy podjęło uchwałę o przeznaczeniu na wypłatę dywidendy dla akcjonariuszy Spółki kwoty 543 290 tysięcy złotych. Dywidenda została wypłacona z wypracowanego przez Spółkę w 2011 roku zysku netto, który wyniósł 1 083 429 tysięcy złotych. Dzień dywidendy ustalono na dzień 2 lipca 2012 roku, a dzień wypłaty dywidendy został ustalony na dzień 20 lipca 2012 roku. Na dzień bilansowy powyższe zobowiązanie z tytułu dywidendy zostało w całości spłacone.

W dniu 6 maja 2011 roku Zwyczajne Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy podjęło uchwałę o przeznaczeniu na wypłatę dywidendy dla akcjonariuszy Spółki kwoty 262 882 tysiące złotych, na co składa się wypracowany przez Spółkę w 2010 roku zysk netto w kwocie 190 478 tysięcy złotych oraz użycie kapitału zapasowego Spółki w kwocie 72 404 tysięcy złotych stanowiącej część środków przekazanych na ten kapitał z zysku netto Spółki za rok obrotowy 2009. Dzień wypłaty dywidendy przypadła na dzień 20 lipca 2011 roku.

Wartość dywidendy na jedną akcję wypłaconej przez jednostkę dominującą za poszczególne lata przedstawiała się następująco:

	Rok zakończony 31 grudnia 2012	Rok zakończony 31 grudnia 2011
Wyplacona dywidenda na akcję (w złotych)	0,31	0,15

29. Połączenia jednostek i nabycie udziałów niekontrolujących

Ostateczne rozliczenie nabycia akcji Górnośląskiego Zakładu Elektroenergetycznego S.A.

Na podstawie przedwstępnej umowy sprzedaży akcji Górnośląskiego Zakładu Elektroenergetycznego S.A. (GZE S.A.) z dnia 23 sierpnia 2011 roku zawartej z Vattenfall AB, po spełnieniu w dniu 30 listopada 2011 roku warunku zawieszającego, jakim było uzyskanie od Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów bezwarunkowej zgody na dokonanie transakcji oraz spełnieniu w dniu 13 grudnia 2011 roku warunków umownych, w tym zapłaty należnej kwoty środków pieniężnych wynikającej z transakcji - TAURON Polska Energia S.A. w dniu 13 grudnia 2011 roku nabyła 1 249 693 akcje w kapitale zakładowym GZE S.A. o wartości nominalnej 100 zł każda i łącznej wartości nominalnej 124 969 tysięcy złotych, stanowiących 99,98% kapitału zakładowego spółki.

Całkowita wartość transakcji wyniosła 4 625 955 tysięcy złotych, przy czym kwota 3 623 517 tysięcy złotych została zapłacona w dniu dokonania transakcji (kwota ta uwzględnia depozyt w wysokości 120 000 tysięcy przekazany do Vattenfall AB na podstawie przedwstępnej umowy zakupu, wraz z narosłymi odsetkami), natomiast kwota 1 002 438 tysięcy złotych stanowi dług Vattenfall AB wobec GZE S.A. i jej spółek zależnych przejęty przez TAURON Polska Energia S.A. w ramach transakcji. Koszty bezpośrednio związane z nabyciem w wysokości 5 500 tysięcy złotych obciążły wynik okresu.

W wyniku nabycia akcji GZE S.A., TAURON Polska Energia S.A. stała się pośrednio właścicielem akcji i udziałów następujących istotnych podmiotów zależnych od GZE S.A.:

- Vattenfall Distribution Poland S.A.,
- Vattenfall Network Services Poland Sp. z o. o.,
- Vattenfall Sales Poland Sp. z o. o.,
- Vattenfall Business Services Poland Sp. z o. o.,
- Vattenfall Wolin-North Sp. z o. o.

Z uwagi na fakt, iż transakcja nabycia miała miejsce pod koniec poprzedniego roku obrotowego, TAURON jako jednostka przejmująca nie ukończyła do dnia sporządzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego za rok obrotowy zakończony 31 grudnia 2011 roku wyceny przejętych aktywów i zobowiązań, z tego względu przejęte aktywa i zobowiązania zostały wówczas zaprezentowane w tymczasowych wartościach.

W wyniku przeprowadzonych w trakcie 2012 roku - zarówno przez Spółkę jak i niezależnych rzeczoznawców, analiz i wycen przejętych aktywów i zobowiązań ustalona została ostateczna wartość godziwa możliwych do zidentyfikowania aktywów, zobowiązań i zobowiązań warunkowych spółki GZE S.A i jej spółek zależnych na datę przejścia.

Ostateczna wartość godziwa możliwych do zidentyfikowania aktywów, zobowiązań i zobowiązań warunkowych spółki GZE S.A. i jej spółek zależnych na datę przejścia

Nabyte aktywa i przejęte zobowiązania	Stan na 13 grudnia 2011 wartość ostateczna	Stan na 13 grudnia 2011 wartość tymczasowa	Zmiana
Rzeczowe aktywa trwałe	3 678 037	3 113 437	564 600
Aktywa niematerialne	182 698	131 992	50 706
Udziały i akcje w jednostkach zależnych oraz stowarzyszonych wykazywane według ceny nabycia	6 054	10 457	(4 403)
Pozostałe aktywa długoterminowe niefinansowe	491	6 249	(5 758)
Zapasy	2 277	2 277	-
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	355 397	349 639	5 758
Aktywa finansowe	81 974	81 974	-
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	314 792	314 792	-
Pozostałe aktywa krótkoterminowe niefinansowe	13 532	13 532	-
Rezerwy długoterminowe	(92 735)	(88 948)	(3 787)
Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	(196 102)	(68 575)	(127 527)
Rozliczenia międzyokresowe przychodów i dotacje rządowe	(43 242)	(43 242)	-
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług i pozostałe zobowiązania	(391 975)	(391 975)	-
Zobowiązania z tytułu podatku dochodowego	(7 067)	(7 067)	-
Rozliczenia międzyokresowe przychodów i dotacje rządowe krótkoterminowe	(15 589)	(15 589)	-
Rezerwy krótkoterminowe	(184 778)	(184 778)	-
Pozostałe zobowiązania krótkoterminowe niefinansowe	(110 311)	(110 154)	(157)
Aktywa netto (po uwzględnieniu istniejących połączeń)	3 593 453	3 114 021	479 432

Największy udział w nabytych aktywach netto miał majątek ówczesnego Vattenfall Distribution Poland S.A. wyceniony na dzień objęcia kontroli na 3 327 510 tysięcy złotych, stanowiąc 92% nabytych w wyniku transakcji aktywów netto.

Wyniki wycen rzeczoznawców przeprowadzonych na dzień 13 grudnia 2011 roku porównano z wartością odzyskiwalną danego składników aktywów, ustaloną jako wartość użytkową, czyli bieżącą, szacunkową wartość przyszłych przepływów pieniężnych, których uzyskania oczekuje się z tytułu dalszego użytkowania składnika aktywów. Nie stwierdzono konieczności tworzenia odpisów aktualizujących.

Kalkulacja ceny nabycia

Kalkulacja ceny nabycia została przedstawiona w poniższej tabeli:

Wartość przekazanych środków pieniężnych	3 623 517
Wartość przejętego przez TAURON długu Sprzedającego	1 002 438
Cena nabycia:	4 625 955
Istniejące powiązania	(1 007 798)
Cena nabycia po uwzględnieniu powiązań	3 618 157

Wartość firmy

Wartość firmy ujęta na dzień połączenia w wartości 25 602 tysiące złotych, wyceniona została w kwocie nadwyżki przekazanej zapłaty oraz wartości udziałów niedających kontroli nad kwotą netto ustalonej na dzień przejścia wartości możliwych do zidentyfikowania nabytych aktywów i przejętych zobowiązań.

Udział niedający kontroli został wyceniony w wartości proporcjonalnego udziału w możliwych do zidentyfikowania aktywach netto jednostki przejmowanej.

Wyliczenie ostatecznej wartości firmy zgodnie z metodologią MSSF 3 prezentuje poniższa tabela:

Cena nabycia po uwzględnieniu powiązań	3 618 157
Udział niedający kontroli (0,025%)	898
Razem:	3 619 055
Nabyte aktywa i przejęte zobowiązania	(3 593 453)
Wartość firmy	25 602

Wartość firmy została w całości alokowana do segmentu dystrybucji, na którym zgodnie z oczekiwaniami zrealizowane zostaną efekty synergii wynikające z połączenia.

Wartość udziałów niekontrolujących w Grupie wzrosła w wyniku opisanej transakcji o 898 tysięcy złotych.

Ostateczne rozliczenie a wartości tymczasowe

Porównanie wartości firmy, aktywów netto i udziałów niekontrolujących wg wartości tymczasowych i ostatecznych prezentuje poniższa tabela:

	Wartość tymczasowa w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym za 2011 rok	Wartość ostateczna w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym za 2012 rok	Różnica
Wartość firmy	504 914	25 602	(479 312)
Aktywa netto	3 114 021	3 593 453	479 432
Udziałowcy niekontrolujący	(778)	(898)	(120)
	3 618 157	3 618 157	-

W wyniku przeprowadzonych wycen wartości godziwej nabytych aktywów, ostateczna wartość godziwa rozpoznana na dzień objęcia kontroli wzrosła o 479 432 tysiące złotych w porównaniu do wartości tymczasowej wynikała głównie ze skutków wyceny majątku z segmentu dystrybucji.

Tym samym tymczasowa wartość firmy ujęta w skonsolidowanym sprawozdaniu za rok zakończony 31 grudnia 2011 roku zmniejszyła się o 479 312 tysięcy złotych, a wartość udziałów niekontrolujących w nabytych aktywach pomniejszonych o zobowiązania zwiększyła się o 120 tysięcy złotych.

Połączenia spółek zależnych oraz nabycie udziałów niekontrolujących

W związku z przeprowadzaną reorganizacją struktury Grupy w 2012 roku miały miejsce istotne połączenia spółek zależnych oraz jednostki dominującej ze spółką zależną:

- W dniu 30 kwietnia 2012 roku zostało zarejestrowane w rejestrze przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego połączenie spółki TAURON Ciepło S.A. (spółka przejmująca) oraz spółek: Elektrociepłownia Tychy S.A. (spółka przejmowana), Elektrociepłownia EC Nowa Sp. z o.o. (spółka przejmowana) i Energetyka Ciepła w Kamiennej Górze Sp. z o.o. (spółka przejmowana). Kapitał zakładowy spółki TAURON Ciepło S.A. został podwyższony z kwoty 444 664 tysiące złotych do kwoty 865 937 tysięcy złotych, tj. o kwotę 421 273 tysiące złotych. W wyniku połączenia nastąpił wzrost udziałów niekontrolujących o 1 875 tysięcy złotych i jednoczesny spadek zysków zatrzymanych o tą samą kwotę.
- W dniu 12 czerwca 2012 roku zostało zarejestrowane w rejestrze przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego połączenie jednostki dominującej TAURON Polska Energia S.A. (spółka przejmująca) ze spółką zależną Górnośląski Zakład Elektroenergetyczny S.A. (spółka przejmowana). W wyniku przeprowadzonego procesu wykupu akcji Górnośląskiego Zakładu Elektroenergetycznego S.A., od dnia 16 kwietnia 2012 roku TAURON Polska Energia S.A. posiadała 100% akcji w kapitale zakładowym Górnośląskiego Zakładu Elektroenergetycznego S.A. Wykup udziałów niekontrolujących za cenę 1 015 tysięcy

złotych wpłynął na zmniejszenie udziałów niekontrolujących o 784 tysiące złotych oraz zmniejszenie zysków zatrzymanych o 231 tysięcy złotych. Mając na uwadze fakt, iż TAURON Polska Energia S.A. posiadała 100% akcji w kapitale zakładowym spółki przejmowanej połączenie odbyło się na podstawie art. 515 paragraf 1 Kodeksu Spółek Handlowych bez podwyższenia kapitału zakładowego spółki przejmującej.

- W dniu 1 czerwca 2012 roku zostało zarejestrowane w rejestrze przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego połączenie spółki TAURON Ekoenergia Sp. z o.o. (spółka przejmująca) oraz spółki Lipniki Sp. z o.o. (spółka przejmowana). Połączenie nastąpiło bez podwyższenia kapitału zakładowego i bez zmiany umowy spółki. Jedynym udziałowcem spółki przejmowanej była spółka przejmująca. Połączenie nie miało wpływu na skonsolidowane sprawozdanie finansowe.
- W dniu 1 października 2012 roku zostało zarejestrowane połączenie spółek TAURON Dystrybucja S.A. (spółka przejmująca) z TAURON Dystrybucja GZE S.A. (spółka przejmowana) oraz TAURON Ekoenergia Sp. z o.o. (spółka przejmująca) z TAURON Ekoenergia GZE Sp. z o.o. (spółka przejmowana). W wyniku połączenia TAURON Dystrybucja S.A. z TAURON Dystrybucja GZE S.A. nastąpił wzrost udziałów niekontrolujących o 1 473 tysiące złotych i jednoczesny spadek zysków zatrzymanych o tą samą kwotę.

Opisane powyżej połączenia spółek nastąpiły w trybie łączenia przez przejęcie, tj. zgodnie z art. 492 paragraf 1 punkt 1 Kodeksu Spółek Handlowych, przez przeniesienie całego majątku spółki przejmowanej na spółkę przejmującą. W wyniku połączeń, spółki przejmowane zostały rozwiązane bez przeprowadzenia likwidacji.

W dniu 24 sierpnia 2012 roku TAURON Polska Energia S.A. nabyła od Skarbu Państwa 50 803 138 akcji spółki zależnej TAURON Ciepło S.A., co stanowiło 0,06% kapitału zakładowego TAURON Ciepło S.A., za kwotę 220 tysięcy złotych. Wykup udziałów niekontrolujących wpłynął na zmniejszenie udziałów niekontrolujących o 514 tysięcy złotych oraz zwiększenie zysków zatrzymanych o 294 tysiące złotych.

W wyniku kontynuowanych w Grupie TAURON procesów przymusowego odkupu akcji własnych w celu ich umorzenia w spółkach TAURON Wytwarzanie S.A. oraz TAURON Dystrybucja S.A. wartość udziałów niekontrolujących uległa zmniejszeniu o kwotę 6 510 tysięcy złotych, natomiast zyski zatrzymane zostały zwiększone o kwotę 1 215 tysięcy złotych.

30. Leasing

30.1. Zobowiązania z tytułu leasingu operacyjnego – Grupa jako leasingobiorca

Spółka zależna od TAURON Polska Energia S.A. - Południowy Koncern Energetyczny S.A., obecnie TAURON Wytwarzanie S.A., w dniu 30 kwietnia 2008 roku w związku ze sprzedażą do spółki PKE Broker Sp. z o.o. nieruchomości położonej w Katowicach przy ul. Lwowskiej 23, zawarła umowę dzierżawy na jej użytkowanie. TAURON Polska Energia S.A. jest poddzierżawcą części tej nieruchomości. Roczne koszty dzierżawy w latach 2012 i 2011 wynosiły odpowiednio 6 073 tysiące złotych i 6 032 tysiące złotych.

Jednostka dominująca na podstawie umów najmu użytkuje nieruchomość położoną przy ul. ks. Piotra Ściegiennego 3, gdzie znajduje się siedziba Spółki. Średni miesięczny czynsz najmu siedziby Spółki w roku 2012 wynosił 239 tysięcy złotych, przy czym przez pierwszych siedem miesięcy Spółka korzystała z rabatu udzielonego przez wynajmującego, którym jest GHELAMCO GP2 Sp. z o.o. Dodatkowo, w trakcie 2012 roku Spółka wynajmowała powierzchnię biurową w Warszawie. Wynajmującym lokal jest REGUS BUSINESS CENTRE Sp. z o.o. Miesięczny czynsz wynajmowanego lokalu wynosi 35 tysięcy złotych.

Ponadto spółka zależna Południowy Koncern Węglowy S.A. użytkuje maszyny i urządzenia górnicze na podstawie umów dzierżawy. Roczne koszty dzierżawy w latach 2012 i 2011 wynosiły odpowiednio 29 386 tysięcy złotych i 18 629 tysięcy złotych. Wzrost w 2012 roku kosztów

dzierżawy wynika z zawarcia przez Południowy Koncern Węglowy S.A. nowych umów najmu i dzierżaw maszyn i urządzeń górniczych.

30.2. Zobowiązania z tytułu umów leasingu finansowego i umów dzierżawy z opcją zakupu

Na dzień 31 grudnia 2012 roku i 31 grudnia 2011 roku przyszłe minimalne opłaty leasingowe z tytułu umów leasingu finansowego i umów dzierżawy z opcją zakupu oraz wartość bieżąca minimalnych opłat leasingowych netto przedstawiają się następująco:

	Stan na 31 grudnia 2012		Stan na 31 grudnia 2011	
	Oplaty minimalne	Wartość bieżąca opłat	Oplaty minimalne	Wartość bieżąca opłat
W okresie 1 roku	17 866	14 482	19 529	14 761
W okresie od 1 do 5 lat	46 631	41 772	65 113	56 232
Powyżej 5 lat	24	24	-	-
Minimalne opłaty leasingowe ogółem	64 521	56 278	84 642	70 993
Minus koszty finansowe	(8 243)	-	(13 649)	-
Wartość bieżąca minimalnych opłat leasingowych, w tym :	56 278	56 278	70 993	70 993
krótkoterminowe	14 482	14 482	14 761	14 761
długoterminowe	41 796	41 796	56 232	56 232

Główną pozycję leasingu finansowego stanowi zobowiązanie z tytułu leasingu maszyn i urządzeń technicznych oraz nieruchomości posiadane przez TAURON Ciepło S.A.. Na dzień 31 grudnia 2012 roku wartość bilansowa wspomnianych zobowiązań z tytułu leasingu finansowego wynosiła 50 773 tysiące złotych (na dzień 31 grudnia 2011 roku – 63 120 tysięcy złotych).

31. Rezerwy na świadczenia pracownicze

31.1. Rezerwy na świadczenia pracownicze po okresie zatrudnienia oraz na nagrody jubileuszowe

Na podstawie wyceny dokonanej metodami aktuarialnymi Grupa ujmuje rezerwy na przyszłe świadczenia pracownicze, w tym na:

- odprawy emerytalne, rentowe i pośmiertne;
- taryfę pracowniczą z tytułu zniżki na energię elektryczną;
- odpisy na Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych dla przyszłych i obecnych emerytów i rencistów;
- deputaty węglowe;
- nagrody jubileuszowe.

Rada Międzynarodowych Standardów Rachunkowości wprowadziła zmiany do MSR 19 *Świadczenia pracownicze*, obowiązujące dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2013 roku lub później, z możliwością wcześniejszego zastosowania. Grupa zdecydowała o wcześniejszym zastosowaniu zmienionego MSR 19 od roku zakończonego 31 grudnia 2012 roku. Dane porównawcze zostały odpowiednio przekształcone.

Kluczowe dla Grupy zmiany to likwidacja „metody korytarzowej” jako dopuszczalnego sposobu rozliczania zysków i strat aktuarialnych oraz wprowadzenie wymogu prezentacji skutków ponownej wyceny w pozostałych dochodach całkowitych. Grupa zgodnie z przyjętą polityką rachunkowości stosowała metodę korytarzową przy ustalaniu zobowiązania z tytułu określonych świadczeń oraz ujmowaniu zysków i strat aktuarialnych w wyniku finansowym. Eliminacja tej metody spowodowała konieczność natychmiastowego ujęcia całości zysków i strat aktuarialnych w innych całkowitych dochodach oraz wzrost rezerwy na przyszłe świadczenia pracownicze ujętej w sprawozdaniu z

sytuacji finansowej do wartości bieżącej zobowiązania według wyceny aktuarialnej. Wpływ zmian na skonsolidowane sprawozdanie finansowe na dzień 31 grudnia 2011 roku i 1 stycznia 2011 roku został zaprezentowany w nocie 8.

Kwoty tych rezerw oraz uzgodnienie przedstawiające zmiany stanu w ciągu roku obrotowego przedstawiono w poniższych tabelach.

Zmiana stanu rezerw na świadczenia pracownicze, rok zakończony 31 grudnia 2012 roku

	Rezerwa na świadczenia emerytalne, rentowe i podobne	Taryfa pracownicza	ZFŚS	Rezerwa na deputaty węglowe	Nagrody jubileuszowe	Rezerwy razem
Bilans otwarcia	230 814	447 984	120 000	38 338	484 643	1 321 779
koszty bieżącego zatrudnienia	8 357	9 422	1 878	595	27 381	47 633
zyski i straty aktuarialne	47 110	139 418	17 469	17 077	121 661	342 735
wypłacone świadczenia	(16 423)	(22 298)	(6 538)	(1 455)	(53 164)	(99 878)
koszty przeszłego zatrudnienia	(4 831)	(2 349)	(3 344)	-	(7 884)	(18 408)
koszty odsetek	12 832	25 549	6 759	2 180	26 971	74 291
pozostałe zmiany	(17 503)	(2 147)	(458)	-	(20 061)	(40 169)
Bilans zamknięcia	260 356	595 579	135 766	56 735	579 547	1 627 983
Rezerwy krótkoterminowe	23 468	25 516	4 774	1 851	56 824	112 433
Rezerwy długoterminowe	236 888	570 063	130 992	54 884	522 723	1 515 550

Na skutek zmian organizacyjnych w Grupie i związanej z nimi migracją pracowników pomiędzy spółkami, warunki programów dla części pracowników uległy zmianie, powodując spadek rezerwy o 18 408 tysięcy złotych, co zostało zaprezentowane powyżej jako koszty przeszłego zatrudnienia. Dodatkowo, część rezerwy aktuarialnej na przyszłe świadczenia pracownicze w części dotyczącej pracowników, którzy zostali objęci programem dobrowolnych odejść, została przeniesiona do rezerwy na programy dobrowolnych odejść - na łączną kwotę 40 169 tysięcy złotych (pozostałe zmiany).

Zmiana stanu rezerw na świadczenia pracownicze, rok zakończony 31 grudnia 2011 roku (dane przekształcone)

	Rezerwa na świadczenia emerytalne, rentowe i podobne	Taryfa pracownicza	ZFŚS	Rezerwa na deputaty węglowe	Nagrody jubileuszowe	Rezerwy razem
Bilans otwarcia	183 009	351 573	105 955	33 526	468 688	1 142 751
korekty BO	53 034	64 253	10 845	7 220	-	135 352
Bilans otwarcia po korektach	236 043	415 826	116 800	40 746	468 688	1 278 103
nabycie jednostki zależnej	12 362	38 931	4 744	-	33 507	89 544
koszty bieżącego zatrudnienia	8 402	4 815	2 134	1 728	27 061	44 140
zyski i straty aktuarialne	(11 738)	(15 973)	(4 373)	(5 065)	(10 540)	(47 689)
wypłacone świadczenia	(26 696)	(18 118)	(5 634)	(1 323)	(58 828)	(110 599)
koszty odsetek	12 457	22 503	6 329	2 252	24 807	68 348
pozostałe zmiany	(16)	-	-	-	(52)	(68)
Bilans zamknięcia	230 814	447 984	120 000	38 338	484 643	1 321 779
Rezerwy krótkoterminowe	31 398	23 015	5 302	1 624	57 282	118 621
Rezerwy długoterminowe	199 416	424 969	114 698	36 714	427 361	1 203 158

Grupa ustala rezerwy na przyszłe świadczenia pracownicze w wysokości oszacowanej metodami aktuarialnymi, z uwzględnieniem stopy dyskonta, definiowanej na podstawie rynkowych stóp zwrotu z obligacji skarbowych. Podziału rezerw na długo i krótkoterminowe Grupa dokonuje na podstawie szacunków dotyczących rozkładu wypłat w czasie przygotowanego przy pomocy technik aktuarialnych. Główne założenia przyjęte przez aktuarium na dzień bilansowy do wyliczenia kwoty zobowiązania zostały zaprezentowane w nocie 10.

31.2. Rezerwy na świadczenia z tytułu rozwiązania stosunku pracy

Zmiana stanu rezerw na programy dobrowolnych odejść, rok zakończony 31 grudnia 2012 roku

	Programy dobrowolnych odejść				Razem
	TAURON Wytwarzanie S.A.	TAURON Dystrybucja S.A.	TAURON Serwis GZE Sp. z o.o.	TAURON Obsługa Klienta Sp. z o.o.	
Bilans otwarcia	5 719	29 336	217	-	35 272
utworzenie	47 684	33 426	-	9 549	90 659
rozwiązanie	(545)	(1 422)	-	-	(1 967)
wykorzystanie	(17 847)	(38 594)	(217)	-	(56 658)
pozostałe zmiany	40 169	465	-	-	40 634
Bilans zamknięcia	75 180	23 211	-	9 549	107 940
Rezerwy krótkoterminowe	25 707	23 211	-	6 353	55 271
Rezerwy długoterminowe	49 473	-	-	3 196	52 669

Zmiana stanu rezerw na programy dobrowolnych odejść, rok zakończony 31 grudnia 2011 roku

	Programy dobrowolnych odejść			Razem
	TAURON Wytwarzanie S.A.	TAURON Dystrybucja S.A.	TAURON Serwis GZE Sp. z o.o.	
Bilans otwarcia	18 950	31 380	-	50 330
utworzenie	26 701	61 061	-	87 762
rozwiązanie	(442)	(14 646)	-	(15 088)
wykorzystanie	(39 490)	(48 459)	-	(87 949)
nabycie jednostki zależnej	-	-	217	217
Bilans zamknięcia	5 719	29 336	217	35 272
Rezerwy krótkoterminowe	5 719	29 336	-	35 055
Rezerwy długoterminowe	-	-	217	217

W Grupie prowadzone są programy dobrowolnych odejść („PDO”):

- W TAURON Wytwarzanie S.A. w dniu 28 marca 2012 roku zawarto Porozumienie w sprawie Obniżenia Kosztów Pracy. Od początku obowiązywania Porozumienia do dnia 31 grudnia 2012 roku skorzystało z niego 718 osób.

Rezerwa na dzień 31 grudnia 2012 roku została utworzona w związku z planowanym odejściem 553 pracowników w okresie od 1 stycznia 2013 roku do 30 czerwca 2014 roku. Stan rezerwy na dzień 31 grudnia 2012 roku wynosi 75 095 tysięcy złotych. Dodatkowo, na dzień 31 grudnia 2012 roku TAURON Wytwarzanie S.A. posiadała również rezerwę na koszty wynikające z Porozumienia w sprawie likwidacji Elektrowni Halemba w wysokości 85 tysięcy złotych.

W roku obrotowym zakończonym 31 grudnia 2012 roku:

- utworzono rezerwę na przyszłe świadczenia z tytułu PDO dla pracowników w wysokości 47 684 tysiące złotych;
- z uwagi na rezygnację kilku pracowników i aktualizacją rezerwy w związku z wypłaconymi świadczeniami rozwiązano rezerwę w wysokości 545 tysięcy złotych;
- przeniesiono część rezerwy aktuarialnej na przyszłe świadczenia pracownicze do rezerwy na PDO w części dotyczącej pracowników, którzy zostali objęci programem, na łączną kwotę 40 169 tysięcy złotych;
- wykorzystano rezerwę w związku z wypłatą świadczeń pracownikom korzystającym z Porozumienia w sprawie likwidacji Elektrowni Halemba w wysokości 5 111 tysięcy złotych oraz w związku z wypłatą świadczeń emerytalnych i nagród jubileuszowych pracownikom objętym porozumieniami w wysokości 12 736 tysięcy złotych;

- dodatkowo, część osób otrzymała świadczenia w związku z rozwiązaniem umowy w ramach PDO w wysokości 71 829 tysięcy złotych, co obciążało bezpośrednio koszty Grupy.

- W TAURON Dystrybucja S.A. w roku obrotowym zakończonym 31 grudnia 2012 roku kontynuowano programy wprowadzone w roku 2011. W okresie sprawozdawczym utworzono rezerwę w wysokości 33 426 tysięcy złotych. W ramach programów dobrowolnych odejść rozwiązano umowy o pracę łącznie z 419 pracownikami. Wypłacono 34 516 tysięcy złotych jednorazowych odpraw pieniężnych. Ponadto, w 2012 roku nadal realizowane były wypłaty osobom, które odeszły w 2011 roku i skorzystały z zakończonych 30 grudnia 2011 roku programów, a prawo do wypłat nabyły po maksymalnie półrocznym okresie przebywania na zasiłku dla bezrobotnych (program odpraw przedemerytalnych). Wypłacono z tego tytułu świadczenia w wysokości 3 743 tysiące złotych. Dodatkowo, w 2012 roku wypłacone zostały odprawy z programów obowiązujących w ówczesnym TAURON Dystrybucja GZE S.A. dla odchodzących pracowników na łączną kwotę 335 tysięcy złotych.

W dniu 18 grudnia 2012 roku ogłoszona została kolejna edycja programów dobrowolnych odejść. Realizacja programów zostanie zakończona w czerwcu 2013 roku.

- W TAURON Serwis GZE Sp. z o.o. wszystkie świadczenia wynikające z utworzonej na 31 grudnia 2011 roku rezerwy (217 tysięcy złotych) zostały wypłacone.
- W TAURON Obsługa Klienta Sp. z o.o. w związku z zachodzącymi zmianami reorganizacyjnymi spółka uruchomiła w dniu 31 grudnia 2012 roku program dobrowolnych odejść z okresem realizacji do 31 grudnia 2014 roku, obejmujący Program Odpraw Przedemerytalnych, Program Wcześniejszych Odejść Emerytalnych i Program Odpraw Kompensacyjnych. Rezerwa utworzona przez spółkę z tytułu wymienionych programów wyniosła na 31 grudnia 2012 roku 9 549 tysięcy złotych.
- Dodatkowo TAURON Ciepło S.A. w roku obrotowym zakończonym 31 grudnia 2012 roku poniosła koszty z tytułu programu dobrowolnych odejść w wysokości 3 713 tysięcy złotych. Wszystkie należne świadczenia zostały wypłacone. Na dzień 31 grudnia 2012 roku spółka nie tworzyła rezerwy z tytułu programu dobrowolnych odejść.

32. Pozostałe rezerwy

32.1. Zmiana stanu pozostałych rezerw

Rok zakończony 31 grudnia 2012 roku

	Rezerwy na spory sądowe, na umowę rodzącą obciążenia, roszczenia od kontrahentów, sprawy pracownicze	Rezerwy na restrukturyzację	Rezerwa na rekultywację i koszty likwidacji środków trwałych	Rezerwa na zobowiązania z tytułu emisji gazów	Rezerwa z tytułu obowiązku przedstawienia świadectw pochodzenia energii	Rezerwa na bezumowne korzystanie z nieruchomości pod obiektami energetycznymi i pozostałe rezerwy	Rezerwy razem
Bilans otwarcia	43 149	944	63 610	187 132	703 449	86 244	1 084 528
korekta stopy dyskontowej	-	-	(779)	-	-	-	(779)
utworzenie	4 932	-	30 577	96 898	1 352 022	56 752	1 541 181
rozwiązanie	(13 796)	-	-	(14)	(8)	(16 531)	(30 349)
wykorzystanie	(1 008)	(179)	-	(221 095)	(1 180 840)	(6 373)	(1 409 495)
pozostałe zmiany	436	(765)	732	-	(647)	765	521
różnice kursowe z przeliczenia jednostki zagranicznej	-	-	-	-	-	(48)	(48)
Bilans zamknięcia	33 713	-	94 140	62 921	873 976	120 809	1 185 559
Rezerwy krótkoterminowe	33 713	-	12 442	62 921	873 976	119 984	1 103 036
Rezerwy długoterminowe	-	-	81 698	-	-	825	82 523

Rok zakończony 31 grudnia 2011 roku (dane przekształcone)

	Rezerwy na spory sądowe, na umowę rodzącą obciążenia, roszczenia od kontrahentów, sprawy pracownicze	Rezerwy na restrukturyzację	Rezerwa na rekultywację i koszty likwidacji środków trwałych	Rezerwa na zobowiązania z tytułu emisji gazów	Rezerwa z tytułu obowiązku przedstawienia świadectw pochodzenia energii	Rezerwa na bezumowne korzystanie z nieruchomości pod obiektami energetycznymi i pozostałe rezerwy	Rezerwy razem
Bilans otwarcia	34 274	612	34 699	101 173	787 031	66 903	1 024 692
korekty BO	-	-	(4 578)	-	-	-	(4 578)
Bilans otwarcia po korektach	34 274	612	30 121	101 173	787 031	66 903	1 020 114
nabycie jednostki zależnej	576	765	8 679	-	100 559	30 575	141 154
korekta stopy dyskontowej	-	-	1 014	-	-	-	1 014
utworzenie	12 640	797	23 726	187 132	1 018 586	20 948	1 263 829
rozwiązanie	(7 905)	(1)	-	-	-	(29 336)	(37 242)
wykorzystanie	(96)	(1 229)	-	(101 173)	(1 199 103)	(4 222)	(1 305 823)
pozostałe zmiany	3 660	-	70	-	(3 624)	1 360	1 466
różnice kursowe z przeliczenia jednostki zagranicznej	-	-	-	-	-	16	16
Bilans zamknięcia	43 149	944	63 610	187 132	703 449	86 244	1 084 528
Rezerwy krótkoterminowe	43 149	944	3 250	187 132	703 449	85 404	1 023 328
Rezerwy długoterminowe	-	-	60 360	-	-	840	61 200

32.2. Opis istotnych tytułów rezerw

32.2.1 Rezerwa na roszczenia od kontrahentów, na spory sądowe, na umowę rodzącą obciążenia

Rezerwa na postępowania przed UOKiK

W odniesieniu do TAURON Dystrybucja S.A. toczą się postępowania antymonopolowe prowadzone przez Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów. Postępowania dotyczą zarzutów nadużywania pozycji dominującej na rynku dystrybucji energii elektrycznej. Sprawy są na etapie odwołania od decyzji Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów. Rezerwa utworzona przez spółkę z tego tytułu na dzień 31 grudnia 2012 roku wynosiła 11 576 tysięcy złotych i nie uległa zmianie w porównaniu do stanu na dzień 31 grudnia 2011 roku.

Rezerwa na roszczenia od ArcelorMittal Poland S.A.

Rezerwa na roszczenia od ArcelorMittal Poland S.A. wynosi 7 200 tysięcy złotych i nie uległa zmianie w porównaniu do stanu na dzień 31 grudnia 2011 roku.

Rezerwa na roszczenia od IPW Polin Sp. z o.o.

W grudniu 2012 została rozwiązana rezerwa na roszczenia sporne od IPW Polin Sp. z o.o. z tytułu zastosowania projektów wynalazczych oraz efektów zastosowania nowych technologii w eksploatacji turbogeneratorów w wysokości 10 281 tysięcy złotych.

32.2.2 Rezerwa na rekultywację i koszty likwidacji środków trwałych

Spółki górnicze Południowy Koncern Węglowy S.A. oraz Kopalnia Wapienia Czatkowice Sp. z o.o. tworzą rezerwy na przyszłe koszty likwidacji obiektów zakładów górniczych w oparciu o prawny obowiązek wynikający z ustawy Prawo geologiczne i górnicze. Na dzień 31 grudnia 2012 roku rezerwa utworzona z tego tytułu przez Kopalnię Wapienia Czatkowice Sp. z o.o. wynosiła 5 548 tysięcy złotych, a rezerwa utworzona przez Południowy Koncern Węglowy S.A. wynosiła 20 521 tysięcy złotych. Na dzień 31 grudnia 2011 roku rezerwa utworzona przez Kopalnię Wapienia Czatkowice Sp. z o.o. wynosiła 3 591 tysięcy złotych, natomiast rezerwa utworzona przez Południowy Koncern Węglowy S.A. wynosiła 19 451 tysięcy złotych.

TAURON Wytwarzanie S.A. tworzy rezerwę na koszty związane z rekultywacją składowisk popiołów. W roku 2012 spółka dokonała aktualizacji powyższej rezerwy zwiększając jej wartość o 28 512 tysięcy złotych. W rezultacie powyższego na dzień 31 grudnia 2012 roku rezerwa wynosiła 46 512 tysięcy złotych. Na dzień 31 grudnia 2011 roku rezerwa z powyższego tytułu wynosiła 18 000 tysięcy złotych.

Spółki z segmentu Odnawialne źródła energii rozpoznały rezerwę na koszty związane z demontażem farm wiatrowych po zakończeniu ich użytkowania w wysokości 12 075 tysięcy złotych. Na dzień 31 grudnia 2011 roku rezerwa z powyższego tytułu wynosiła 13 610 tysięcy złotych.

Ze względu na istnienie prawnego obowiązku likwidacji środków trwałych po ich okresie użytkowania TAURON Wytwarzanie S.A. utworzyła rezerwę na przewidywane przyszłe koszty, które będą niezbędne do poniesienia dla wypełnienia tego obowiązku w wysokości 9 484 tysięcy złotych. Na dzień 31 grudnia 2011 roku rezerwa z powyższego tytułu wynosiła 8 958 tysięcy złotych.

32.2.3 Rezerwa z tytułu obowiązku przedstawienia świadectw pochodzenia energii

W związku ze sprzedażą energii elektrycznej do odbiorców finalnych Grupa ma obowiązek umorzenia określonej ilości certyfikatów pochodzenia energii elektrycznej ze źródeł odnawialnych, gazowych i z kogeneracji. Na dzień 31 grudnia 2012 roku utworzona rezerwa z tego tytułu wynosiła 873 976 tysięcy złotych.

32.2.4 Rezerwa na zobowiązania z tytułu emisji gazów

Rezerwa na zobowiązania z tytułu emisji gazów jest tworzona pomimo tego, iż nie występuje w Grupie sytuacja niedoboru uprawnień do emisji w porównaniu z rzeczywistą emisją. Rezerwa tworzona jest w odniesieniu do jednostek poświadczonych redukcji emisji („CER”) oraz jednostek redukcji emisji („ERU”), które zostały nabyte w wyniku transakcji wymiany uprawnień EUA na CER oraz EUA i CER na ERU, a które zgodnie z polityką rachunkowości przyjętej dla rozchodu - przeznaczone są do umorzenia w pierwszej kolejności.

W transakcjach wymiany uprawnień EUA na CER oraz EUA i CER na ERU rozpoznawany jest przychód na działalności podstawowej i równocześnie tworzona jest w równowartości rezerwa na umorzenie CER i ERU.

Na dzień 31 grudnia 2012 roku rezerwa z tytułu emisji gazów wyniosła 62 921 tysięcy złotych.

32.2.5 Inne rezerwy

Rezerwa na bezumowne korzystanie z gruntów

Spółki Grupy tworzą rezerwy na wszystkie zgłoszone roszczenia właścicieli nieruchomości, na których usytuowane są sieci dystrybucyjne oraz instalacje ciepłownicze. Na dzień 31 grudnia 2012 roku rezerwa z tego tytułu wynosiła 74 899 tysięcy złotych. W ciągu roku spółki utworzyły rezerwę w wysokości 45 119 tysięcy złotych i rozwiązały rezerwę w kwocie 13 037 tysięcy złotych. Spółki nie tworzą rezerw na potencjalne niezgłoszone roszczenia właścicieli gruntów o nieuregulowanym stanie korzystania z tych gruntów.

W 2012 roku podmiot trzeci wystąpił wobec TAURON Ciepło S.A. z roszczeniami z tytułu bezumownego korzystania z nieruchomości. Spółka kwestionuje zarówno samą wysokość roszczenia, jak i uznanie przez roszczącego prawa do potrącenia z bieżącymi zobowiązaniami wobec spółki z tytułu dostaw ciepła. W konsekwencji spółka wystąpiła na drogę postępowania sądowego celem dochodzenia bieżących roszczeń wobec dłużnika. W trakcie postępowania sąd uznał prawo dłużnika do potrącenia roszczeń z bieżącymi zobowiązaniami wobec spółki, natomiast w dalszym toku procesu zostanie ustalona finalna całkowita kwota roszczenia pozwanego z tytułu bezumownego korzystania z nieruchomości. Zarząd spółki szacuje, iż spór zostanie rozstrzygnięty w roku 2013. W związku z toczącym się sporem, mając na uwadze przyjętą politykę rachunkowości, rozpoznana została rezerwa na szacowane koszty powyższego roszczenia. Mając na uwadze toczący się spór sądowy, uwzględniając zapisy MSR 37.92 Grupa nie ujawnia wszystkich informacji związanych z ww. kwestią, a wymaganych przez MSR 37.

Rezerwa na podatek od nieruchomości

W związku z prowadzonymi postępowaniami podatkowymi, a także uwzględniając wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 13 września 2011 roku oraz aktualne orzecznictwo sądowe Południowy Koncern Węglowy S.A. tworzy rezerwę na podatek od nieruchomości od budowli

usytuowanych w podziemnych wyrobiskach górniczych. Rezerwa wraz z należnymi odsetkami wynosiła na dzień 31 grudnia 2012 roku 2 410 tysięcy złotych.

33. Rozliczenia międzyokresowe

33.1. Rozliczenia międzyokresowe przychodów i dotacje rządowe

	Stan na 31 grudnia 2012	Stan na 31 grudnia 2011
Rozliczenia międzyokresowe przychodów		
Darowizny, nieodpłatnie otrzymane środki trwałe	205 423	204 535
Dotacje otrzymane inne niż rządowe	54	299
Otrzymane dopłaty na nabycie środków trwałych	135 031	57 944
Opłaty przyłączeniowe	306 343	314 204
Pozostałe rozliczenia przychodów	1 189	7 704
Razem, w tym:	648 040	584 686
długoterminowe	597 971	536 499
krótkoterminowe	50 069	48 187
Dotacje rządowe		
Umorzenie pożyczek z funduszy środowiskowych	9 880	8 987
Pozostałe rozliczenia dotacji rządowych	121 590	104 849
Razem, w tym:	131 470	113 836
długoterminowe	125 344	106 050
krótkoterminowe	6 126	7 786

Pozostałe rozliczenia dotacji rządowych obejmują głównie dotacje rządowe na inwestycje początkowe w kopalniach węgla kamiennego w wysokości 32 251 tysięcy złotych otrzymane przez Południowy Koncern Węglowy S.A. oraz wycenę kredytów preferencyjnych do wartości rynkowej w kwocie 40 446 tysięcy złotych otrzymanych przez TAURON Wytwarzanie S.A. i 4 285 tysięcy złotych otrzymanych przez TAURON Ciepło S.A.

Wzrost otrzymanych dopłat na nabycie środków trwałych związany jest w głównej mierze z pozyskaniem przez spółkę zależną TAURON Wytwarzanie S.A. środków w ramach programu operacyjnego „Infrastruktura i Środowisko 2007 – 2013” na następujące zadania inwestycyjne:

- budowę instalacji do produkcji energii elektrycznej w Odnawialnym Źródle Energii w Elektrowni Stalowa Wola – 22 499 tysięcy złotych,
- budowę kotła na biomasę w Elektrowni Jaworzno III – 24 900 tysięcy złotych,
- dostosowanie kotła w ramach obniżenia emisji NOx na blokach 9, 10, 11, 12 w Elektrowni Łaziska – 5 423 tysiące złotych.

33.2. Bierne rozliczenia międzyokresowe - krótkoterminowe

	Stan na 31 grudnia 2012	Stan na 31 grudnia 2011
Rozliczenia międzyokresowe z tytułu niewykorzystanych urlopów	32 837	26 025
Rozliczenia międzyokresowe z tytułu premii	171 832	180 289
Rozliczenia międzyokresowe z tytułu kosztów badania sprawozdań finansowych	635	680
Opłaty z tytułu ochrony środowiska	1 905	1 268
Doszacowanie podatku akcyzowego	2 535	8 162
Pozostałe rozliczenia międzyokresowe kosztów	7 885	6 661
Razem, w tym:	217 629	223 085
długoterminowe	-	-
krótkoterminowe	217 629	223 085

34. Pozostałe zobowiązania niefinansowe krótkoterminowe

	Stan na 31 grudnia 2012	Stan na 31 grudnia 2011 (dane przekształcone)
Zobowiązania z tytułu podatków, ceł, ubezpieczeń społecznych i innych, w tym:	529 647	418 826
Podatek akcyzowy	87 519	70 494
Podatek VAT	186 269	116 817
Zobowiązania z tytułu ubezpieczeń społecznych	155 771	143 012
Podatek dochodowy od osób fizycznych	56 233	50 007
Opłaty za korzystanie ze środowiska	27 294	28 525
Podatek od nieruchomości	6 580	4 164
Pozostałe	9 981	5 807
Pozostałe zobowiązania niefinansowe, w tym:	239 587	226 241
Wpłaty kontrahentów dot. przyszłych okresów, w tym:	237 725	224 708
przedpłaty na poczet opłaty przyłączeniowej	57 904	96 724
nadpłaty od klientów	169 537	121 846
inne	10 284	6 138
Pozostałe	1 862	1 533
Razem	769 234	645 067

35. Majątek socjalny, zobowiązania ZFŚS oraz fundusze specjalne

Tabele poniżej przedstawiają analitykę funduszy:

- Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych

	Stan na 31 grudnia 2012	Stan na 31 grudnia 2011
Pożyczki udzielone pracownikom	45 745	48 001
Środki pieniężne	14 560	27 161
Pozostałe aktywa i zobowiązania Funduszu	(483)	(129)
Zobowiązania z tytułu Funduszu	(56 108)	(72 231)
Saldo po skompensowaniu	3 714	2 802
Odpisy na Fundusz w okresie	(72 288)	(73 904)

- Fundusz Likwidacji Zakładów Górniczych

Zgodnie z przepisami ustawy Prawo geologiczne i górnicze oraz przepisami wykonawczymi wydanymi do tej ustawy przedsiębiorstwa górnicze wchodzące w skład Grupy tworzą Fundusz Likwidacji Zakładów Górniczych („FLZG”). FLZG tworzony jest w określonym stosunku procentowym do wartości podatkowych odpisów amortyzacyjnych od środków trwałych, lub w odniesieniu do opłaty eksploatacyjnej, poprzez przekazanie środków pieniężnych w wysokości równowartości odpisów na wyodrębniony rachunek bankowy. Aktywa finansowe FLZG prezentowane są w sprawozdaniu z sytuacji finansowej jako długoterminowe aktywa finansowe, natomiast saldo FLZG ujmowane jest w ramach rezerwy na przyszłe koszty likwidacji obiektów zakładów górniczych. Tabele poniżej przedstawiają kwotę odpisu na FLZG, stan aktywów FLZG oraz saldo zobowiązań z tytułu przyszłych kosztów likwidacji obiektów zakładów górniczych.

Aktywa finansowe Funduszu Likwidacji Zakładów Górniczych

	Rok zakończony 31 grudnia 2012	Rok zakończony 31 grudnia 2011
Stan środków na 1 stycznia	24 162	21 025
Odprowadzone środki	2 679	3 037
Odsetki	1 765	100
Wykorzystanie	-	-
Stan środków na 31 grudnia	28 606	24 162
Odpisy na FLZG w okresie	(3 444)	(2 724)

Zobowiązania finansowe Funduszu Likwidacji Zakładów Górniczych

	Rok zakończony 31 grudnia 2012	Rok zakończony 31 grudnia 2011
Fundusz Likwidacji Zakładów Górniczych	31 999	26 774
Nadwyżka zdyskontowanych szacowanych kosztów likwidacji	4 322	2 508
Nadwyżka FLZG nad zdyskontowanymi szacowanymi kosztami likwidacji	(10 251)	(6 240)
Łączne zobowiązanie netto z tytułu przyszłych kosztów likwidacji obiektów zakładów górniczych	26 070	23 042

36. Zobowiązania inwestycyjne

Na dzień 31 grudnia 2012 roku Grupa zobowiązała się ponieść nakłady na rzeczowe aktywa trwałe w kwocie 1 717 934 tysiące złotych, z czego największe pozycję stanowiły:

- zobowiązanie inwestycyjne związane z budową farmy wiatrowej Marszewo wraz z dostawą turbin należącej do MEGAWAT MARSZEWO Sp. z o.o. w wysokości 194 351 tysięcy złotych,
- zobowiązanie inwestycyjne związane z budową farmy wiatrowej Wicko należącej do BELS INVESTMENT Sp. z o.o. w wysokości 156 011 tysięcy złotych,
- zobowiązanie inwestycyjne związane z dostosowaniem kotła w Elektrowni Jaworzno III należącej do TAURON Wytwarzanie S.A. celem obniżenia emisji gazów cieplarnianych w wysokości 132 722 tysiące złotych.
- zobowiązanie inwestycyjne związane z przebudową linii wysokiego napięcia relacji Groszowice-Hermanowice wraz z zabudową światłowodu należące do TAURON Dystrybucja S.A. w wysokości 83 900 tysiące złotych.

Na dzień 31 grudnia 2011 roku Grupa zobowiązała się ponieść nakłady na rzeczowe aktywa trwałe w kwocie 1 603 316 tysięcy złotych, z tego największą pozycję stanowiło zobowiązanie inwestycyjne związane z dostosowaniem kotła w Elektrowni Jaworzno III należącej do TAURON Wytwarzanie S.A. celem obniżenia emisji gazów cieplarnianych w wysokości 165 914 tysięcy złotych oraz zobowiązanie inwestycyjne związane z odbudową mocy wytwórczych we wchodzącej w skład TAURON Wytwarzanie S.A., Elektrociepłowni Bielsko-Biała, na kwotę 151 795 tysięcy złotych.

37. Zobowiązania warunkowe

Szkody górnicze

Grupa w ramach przyjętej polityki tworzenia rezerw na przyszłe zobowiązania, rozpoznaje i ujmuje w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym rezerwy na szkody górnicze, będące skutkiem działalności eksploatacyjnej zakładów górniczych, w wysokości wynikającej ze zgłoszonych, uznanych bądź będących przedmiotem rozpatrzenia przez sądy, udokumentowanych roszczeń z tego tytułu. Przedsięwzięciom górniczym wchodzącym w skład Grupy nie jest znana

metoda ustalenia wartości przyszłych szkód górniczych, która umożliwiłaby wiarygodne oszacowanie przyszłych kosztów likwidacji szkód górniczych powstałych w trakcie eksploatacji złóż.

Bezumowne korzystanie z nieruchomości

Spółki dystrybucyjne należące do Grupy nie posiadają tytułów prawnych do wszystkich gruntów, na których usytuowane są sieci dystrybucyjne oraz związane z nimi urządzenia. W przyszłości Grupa może być zobowiązana do ponoszenia kosztów z tytułu bezumownego korzystania z nieruchomości, jednak należy zaznaczyć, iż ryzyko utraty majątku jest znikome. Grupa tworzy rezerwę na wszystkie zgłoszone spory sądowe w tym zakresie. Nie jest tworzona rezerwa na potencjalne nie zgłoszone roszczenia właścicieli gruntów o nieuregulowanym statusie ze względu na brak szczegółowej ewidencji nieuregulowanych gruntów i w konsekwencji brak możliwości wiarygodnego oszacowania kwoty potencjalnych roszczeń. Biorąc jednak pod uwagę dotychczasową historię zgłoszonych roszczeń i koszty ponoszone z tego tytułu w latach ubiegłych ryzyko związane z koniecznością poniesienia istotnych kosztów z tego tytułu można uznać za niewielkie.

Rekompensaty z tytułu kosztów osieroconych

W związku z wejściem w życie Ustawy z dnia 29 czerwca 2007 roku o zasadach pokrywania kosztów powstałych u wytwórców w związku z przedterminowym rozwiązaniem umów długoterminowych sprzedaży mocy i energii elektrycznej (Dz. U. z 2007 roku Nr 130, poz. 905) („Ustawa o KDT”). TAURON Wytwarzanie S.A. przystąpiła dobrowolnie do programu przedterminowego rozwiązania kontraktów długoterminowych poprzez podpisanie umowy rozwiązującej. Podpisanie umowy rozwiązującej stanowi podstawę do otrzymywania przez wytwórców środków na pokrycie wydatków niepokrytych przychodami uzyskanymi ze sprzedaży wytworzonej energii elektrycznej, rezerwy mocy i usług systemowych na rynku konkurencyjnym po przedterminowym rozwiązaniu KDT, wynikających z nakładów poniesionych przez wytwórców do dnia 1 maja 2004 roku na majątek związany z wytwarzaniem energii elektrycznej. Zgodnie z Ustawą o KDT, dla każdego wytwórcy ustalona została maksymalna wysokość kosztów osieroconych oraz wielkości przyjęte do obliczenia rocznej wysokości korekty kosztów osieroconych. Po rozwiązaniu KDT, począwszy od 2008 roku, spółka otrzymuje środki w formie zaliczki w kwartalnych ratach w oparciu o składany przez siebie wniosek. Następnie w ciągu tzw. okresu korygowania, trwającego do czasu wygaśnięcia najdłuższej umowy długoterminowej danego wytwórcy, co roku dokonywana będzie roczna korekta kosztów osieroconych. W roku następującym po roku, w którym zakończony zostanie okres korygowania dla danego wytwórcy, dokonana zostanie korekta końcowa kosztów osieroconych.

TAURON Wytwarzanie S.A. zgodnie z przyjętą polityką rachunkowości, w oparciu o zbudowany model finansowy, rozpoznała w latach 2008 - 2012 przychody z tytułu rekompensaty w łącznej wysokości 2 095 801 tysięcy złotych.

Informacja w sprawie wysokości korekty kosztów osieroconych w latach 2008-2011:

- za rok 2008:

Na podstawie decyzji Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki z dnia 31 lipca 2009 roku spółka została zobowiązana zwrócić Zarządcy Rozliczeń S.A. kwotę 159 508 tysięcy złotych w terminie do 30 września 2009 roku. Prezes URE uzasadniając swoją decyzję zwrócił uwagę na fakt, iż cena sprzedaży uwzględniona przez spółkę w kalkulacji rekompensaty z tytułu kosztów osieroconych nie spełnia kryterium ceny sprzedaży energii elektrycznej na rynku konkurencyjnym, ponieważ większość transakcji sprzedaży została dokonana w ramach Grupy Kapitałowej TAURON Polska Energia S.A. Ponadto Prezes URE zakwestionował ujęcie w kalkulacji kosztów osieroconych wartości utworzonej rezerwy na brakujące uprawnienia do emisji dwutlenku węgla w związku z wystąpieniem deficytu uprawnień w roku 2008.

W wyniku postępowania odwoławczego w oparciu o wyroki: Sądu Okręgowego w Warszawie Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów z dnia 26 maja 2010 roku oraz Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 25 kwietnia 2012 roku zmieniające decyzję Prezesa URE

spółka otrzymała od Zarządcy Rozliczeń S.A. w Warszawie korektę kosztów osieroconych za 2008 rok w wysokości 158 842 tysiące złotych. Prezes URE korzystając z prawa odwołania, skierował skargę kasacyjną od wyroku Sądu Apelacyjnego, która w dniu 24 września 2012 roku wpłynęła do Sądu Apelacyjnego w Warszawie. W dniu 25 października 2012 roku skarga kasacyjna została doręczona kancelarii reprezentującej TAURON Wytwarzanie S.A. W dniu 8 listopada 2012 roku TAURON Wytwarzanie S.A. za pośrednictwem Sądu Apelacyjnego w Warszawie złożyła odpowiedź na ww. skargę do Sądu Najwyższego, wnosząc o odmowę jej przyjęcia do rozpoznania, a w razie przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania o jej oddalenie jako pozbawionej uzasadnionych podstaw. Do dnia sporządzenia niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego spółka nie otrzymała informacji o przyjęciu skargi do rozpoznania, bądź jej odrzuceniu.

Z uwagi na fakt, iż spółka stosuje niezmiennie przyjętą w 2008 roku politykę w zakresie wyceny i ujmowania kosztów osieroconych, zgodnie z którą są one zaliczane jako przychód w roku obrotowym, za który są należne, w wysokości uwzględniającej przewidywaną korektę roczną i przewidywany wpływ korekty końcowej, bez względu na faktyczny moment otrzymania kwot rekompensat, wyrok nie miał bezpośredniego wpływu na wyniki finansowe spółki oraz Grupy TAURON.

- za rok 2009:

Decyzją z dnia 29 lipca 2010 roku Prezes URE ustalił dla TAURON Wytwarzanie S.A. wysokość dodatniej korekty rocznej kosztów osieroconych za rok 2009 w wysokości 138 202 tysiące złotych. W dniu 30 września 2010 roku Zarządca Rozliczeń S.A. wpłaciła spółce ww. kwotę.

- za rok 2010:

Decyzją z dnia 29 lipca 2011 roku Prezes URE ustalił dla TAURON Wytwarzanie S.A. wysokość dodatniej korekty rocznej kosztów osieroconych za rok 2010 w wysokości 205 703 tysiące złotych. W dniu 30 września 2011 roku Zarządca Rozliczeń S.A. wpłaciła spółce ww. kwotę.

- za rok 2011:

Decyzją z dnia 31 lipca 2012 roku Prezes URE ustalił dla TAURON Wytwarzanie S.A. wysokość dodatniej korekty rocznej kosztów osieroconych za rok 2011 w wysokości 211 677 tysięcy złotych. Decyzja Prezesa URE ustalająca dodatnią korektę kosztów osieroconych w wysokości 211 677 tysięcy złotych jest zgodna z kwotą, którą szacowała spółka, tym samym nie wpływa na wynik finansowy Grupy. W dniu 28 września 2012 roku Zarządca Rozliczeń S.A. wpłaciła spółce ww. kwotę.

Przychody oraz wpływy z tytułu rekompensat dotyczących rozwiązanych KDT

	Rok zakończony 31 grudnia 2012 roku	Rok zakończony 31 grudnia 2011 roku
Przychody z tytułu rekompensat dotyczących rozwiązanych KDT	567 012	414 795
Wpływy z tytułu rekompensat dotyczących rozwiązanych KDT	526 799	373 975
Należności z tytułu rekompensat dotyczących rozwiązanych KDT na dzień bilansowy	534 207	493 993

Postępowanie administracyjne wszczęte przez Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki

Prezes URE wszczął postępowanie administracyjne w sprawie wymierzenia Vattenfall Sales Poland Sp. z o.o. (obecnie TAURON Sprzedaż GZE Sp. z o.o.) kary pieniężnej na podstawie art. 56 ust.1 pkt 5 Prawa energetycznego. Prezes URE zarzuca spółce stosowanie w latach 2008 - 2012 cen i taryf, nie przestrzegając obowiązku przedstawienia ich do zatwierdzenia. Spółka stoi na stanowisku, że nie złamała przepisów prawa w powyższym zakresie. Nie chcąc narażać się na bezpośredni zarzut nie wykonania żądania Prezesa URE i tym samym podlegać pod zapisy Ustawy Prawo Energetyczne, spółka na wniosek Prezesa URE przedkładała do zatwierdzenia

taryfy dla energii elektrycznej na lata 2008 – 2012, pomimo że spółka była zwolniona z obowiązku przedkładania taryfy dla energii elektrycznej (zwolnienie udzielone stanowiskiem Prezesa URE w dniu 28 czerwca 2001 roku). Przedłożone wnioski za lata 2008, 2009, 2011 i 2012 nie zostały zatwierdzone, a postępowanie o zatwierdzenie taryfy dla energii elektrycznej na rok 2010 zostało umorzone Decyzją Prezesa URE.

W dniu 19 marca 2010 roku Prezes URE wydał decyzję, w której postanowił cofnąć z urzędu zwolnienie z obowiązku przedkładania do zatwierdzania taryfy dla energii elektrycznej udzielonej Vattenfall Sales Poland Sp. z o.o. (obecnie TAURON Sprzedaż GZE Sp. z o.o.) stanowiskiem Prezesa URE z dnia 28 czerwca 2001 roku. Spółka wniosła odwołanie od ww. decyzji do Sądu Okręgowego w Warszawie Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów. W dniu 9 grudnia 2011 roku SOKiK wydał wyrok uchylający decyzję Prezesa. W dniu 20 września 2012 roku Sąd Apelacyjny w Warszawie ogłosił wyrok w sprawie apelacji URE od wyroku SOKiK w sprawie cofnięcia TAURON Sprzedaż GZE Sp. z o.o. zwolnienia z obowiązku przedkładania taryfy do zatwierdzenia dla grupy taryfowej G. Sąd oddalił apelację URE. Wyrok jest prawomocny, a jego pisemne uzasadnienie doręczono 31 grudnia 2012 roku. Prezesowi URE przysługuje prawo wniesienia skargi kasacyjnej od tego wyroku.

Zarząd spółki ocenia, że prawdopodobieństwo niekorzystnego rozstrzygnięcia powyższych spraw jest niskie i w związku z tym nie tworzy rezerwy na te zdarzenia.

Postępowanie administracyjne wszczęte przez Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów

Prezes Urzędu Ochrony Konsumentów i Konkurencji, Delegatura we Wrocławiu (postanowienie sygn. RWR 61/26/12/JP z dnia 12 grudnia 2012 roku) wszczął z urzędu postępowanie przeciwko TAURON Sprzedaż Sp. z o.o., w którym zostały postawione jej zarzuty stosowania praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów, polegających na bezzasadnym naliczaniu odsetek za nieterminowe płatności dotyczące prognozowanego zużycia energii elektrycznej, które są wykazywane poprzez system zautomatyzowanych procedur obsługi płatności, wskutek przyporządkowania wpłaconych przez odbiorców kwot do należności, które będą wymagalne w przyszłości, a pozostawienie najstarszych zobowiązań odbiorców jako niezapłaconych. W odpowiedzi Spółka złożyła wniosek o wydanie decyzji nakładającej na nią obowiązek wykonania zobowiązania do zaniechania działań naruszających Ustawę z dnia 16 lutego 2007 roku o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. z 2007 r., Nr 50, poz. 331 ze zm.) oraz podjęcia działań zmierzających do zapobieżenia dalszemu trwaniu zarzuczanych naruszeń. Na dzień sporządzenia niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego w spółce pracuje się nad przygotowaniem skonkretyzowanych obowiązków, o których mowa powyżej, wraz z propozycją terminów ich wykonania.

Roszczenia od Huty Łaziska S.A.

W związku z połączeniem Spółki z Górnośląskim Zakładem Elektroenergetycznym S.A. (GZE) – TAURON Polska Energia S.A. została stroną sporu sądowego z Huta Łaziska S.A.

W ostatnich latach GZE uczestniczył w sporach sądowych z Huta Łaziska S.A. Główną przyczyną było niewywiązywanie się przez Hutę z obowiązku zapłaty należności z tytułu dostaw energii, co w konsekwencji spowodowało wstrzymanie przez GZE w 2001 roku dostaw energii elektrycznej do Huty Łaziska.

Prezes URE postanowieniem z dnia 12 października 2001 roku nakazał GZE wznowić dostawy energii elektrycznej do Huty na warunkach umowy z dnia 30 lipca 2001 roku po cenie 67 zł/MWh do czasu ostatecznego rozstrzygnięcia sporu, a w dniu 14 listopada 2001 roku ostatecznie rozstrzygnął spór, wydając decyzję stwierdzającą, iż wstrzymanie dostaw energii elektrycznej nie było nieuzasadnione. Huta odwołała się od tej decyzji. W dniu 25 lipca 2006 roku Sąd Apelacyjny w Warszawie wydał wyrok prawomocnie kończący spór o zasadność decyzji Prezesa URE z dnia 14 listopada 2001 roku. Od powołanego wyroku Sądu Apelacyjnego Huta wniosła skargę kasacyjną, która została przez Sąd Najwyższy oddalona wyrokiem z dnia 10 maja 2007 roku.

Z powodu wstrzymania dostaw energii, Huta wywodzi wobec GZE roszczenie o zapłatę odszkodowania w wysokości 182 060 tysięcy złotych. Aktualnie toczy się sprawa z pozwu Huty z 12 marca 2007 roku przeciwko GZE i Skarbowi Państwa reprezentowanemu przez Prezesa URE,

o zapłatę 182 060 tysięcy złotych z odsetkami od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty tytułem odszkodowania za rzekome szkody wywołane niewykonaniem przez GZE postanowienia Prezesa URE z dnia 12 października 2001 roku. W sprawie tej zapadły korzystne dla GZE wyroki sądu pierwszej i drugiej instancji, jednakże wyrokiem z dnia 29 grudnia 2011 roku Sąd Najwyższy uchylił wyrok Sądu Apelacyjnego i przekazał sprawę temuż Sądowi do ponownego rozpoznania. W dniu 5 czerwca 2012 roku Sąd Apelacyjny uchylił wyrok Sądu Okręgowego i przekazał sprawę do ponownego rozpoznania Sądowi Okręgowemu. W dniu 27 listopada 2012 roku odbyła się pierwsza rozprawa przed sądem pierwszej instancji, w dniu 25 lutego 2013 roku kolejna. Termin następnej rozprawy został wyznaczony na 24 kwietnia 2013 roku.

Na podstawie przeprowadzonej przez Spółkę analizy prawnej roszczeń Huty i jej głównego udziałowca - spółki GEMI Sp. z o.o. – spółka uważa, że są one bezzasadne, a ryzyko konieczności ich zaspokojenia nikłe. W rezultacie Spółka nie utworzyła rezerwy na koszty związane z tymi roszczeniami.

Podatek akcyzowy

Zobowiązania warunkowe z tytułu podatku akcyzowego przedstawiono w nocie 38.

Pozostałe zobowiązania warunkowe

	Stan na 31 grudnia 2012	Stan na 31 grudnia 2011
Poręczenie spłaty kredytu/pożyczki	-	2 408
Zobowiązania z tytułu gwarancji bankowych	1 898	1 898
Zobowiązania z tytułu pozwów sądowych	1 240	2 797
Inne zobowiązania warunkowe	1 858	2 863
Razem zobowiązania warunkowe	4 996	9 966

38. Rozliczenia podatkowe

Rozliczenia podatkowe oraz inne obszary działalności podlegające regulacjom (na przykład sprawy celne czy dewizowe) mogą być przedmiotem kontroli organów administracyjnych, które uprawnione są do nakładania wysokich kar i sankcji. Brak odniesienia do utrwalonych regulacji prawnych w Polsce powoduje występowanie w obowiązujących przepisach niejasności i niespójności. Często występujące różnice w opiniach, co do interpretacji prawnej przepisów podatkowych zarówno wewnątrz organów państwowych, jak i pomiędzy organami państwowymi i przedsiębiorstwami, powodują powstawanie obszarów niepewności i konfliktów. Zjawiska te powodują, że ryzyko podatkowe w Polsce jest znacząco wyższe niż istniejące zwykle w krajach o bardziej rozwiniętym systemie podatkowym.

Rozliczenia podatkowe mogą być przedmiotem kontroli przez okres pięciu lat, począwszy od końca roku, w którym nastąpiła zapłata podatku. W wyniku przeprowadzanych kontroli dotychczasowe rozliczenia podatkowe Grupy mogą zostać powiększone o dodatkowe zobowiązania podatkowe. Zdaniem Grupy na dzień 31 grudnia 2012 roku utworzono odpowiednie rezerwy na rozpoznane i policzalne ryzyko podatkowe.

Na dzień sporządzenia niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego w spółkach Grupy Kapitałowej toczą się następujące postępowania dotyczące rozliczeń publiczno-prawnych:

Podatek akcyzowy

W związku z niezgodnością polskich przepisów dotyczących akcyzy od energii elektrycznej z przepisami wspólnotowymi, w dniu 11 lutego 2009 roku elektrownie i elektrociepłownie należące do Grupy TAURON złożyły korekty deklaracji wraz z wnioskami o stwierdzenie nadpłaty podatku akcyzowego za lata 2006-2008 oraz za miesiące styczeń i luty 2009 roku. Łączna wartość nadpłaty wykazana w przedmiotowych wnioskach (bez odsetek) wyniosła około 901 428 tysięcy złotych. W

chwili obecnej postępowania dotyczące poszczególnych spółek Grupy TAURON prowadzone są przed właściwymi Izbami Celnymi i Wojewódzkimi Sądami Administracyjnymi.

Ministerstwo Finansów stoi jednak na stanowisku, że taki zwrot wiązałby się z bezpodstawnym wzbogaceniem przez wytwórców, stąd jest niezasadny. Wsparcie takiego stanowiska Ministerstwa Finansów stanowi uchwała pełnego składu Izby Gospodarczej Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 22 czerwca 2011 r. w której wskazano, że „nie jest nadpłatą kwota podatku akcyzowego uiszczona z tytułu sprzedaży energii elektrycznej w sytuacji, w której ten kto ją uiszczył nie poniósł z tego tytułu uszczerbku majątkowego”. Dlatego możliwość odzyskiwania akcyzy wydaje się być niepewna.

Jednocześnie niektórzy kontrahenci Grupy TAURON wystąpili z roszczeniami do spółek będących sprzedawcami energii, dotyczącymi korekty cen nabywanej energii elektrycznej. W podniesionych roszczeniach stwierdzono, iż cena energii elektrycznej obejmowała podatek akcyzowy, który powinien zostać przez Skarb Państwa zwrócony nabywcom energii elektrycznej.

Z uwagi na istotną niepewność odnośnie ostatecznego rozstrzygnięcia powyższej kwestii Grupa nie ujęła w niniejszym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym żadnych skutków związanych z ewentualnym zwrotem nadpłaconego podatku akcyzowego oraz roszczeniami i potencjalnymi roszczeniami nabywców energii elektrycznej.

Podatek od nieruchomości

Informacje dotyczące rezerw związanych ze sporami w zakresie podatku od nieruchomości od wyrobisk górniczych oraz od budowli usytuowanych w tych wyrobiskach zamieszczono w nocie 32.2.5.

W odniesieniu do urzędzeń służących do wytwarzania i przesyłu energii elektrycznej istnieją rozbieżności interpretacyjne w zakresie podejścia do opodatkowania tych obiektów podatkiem od nieruchomości. Ze względu na fakt, że organami podatkowymi w zakresie podatku od nieruchomości są władze lokalne, podejście organów podatkowych nie jest jednolite i zdarzają się przypadki kwestionowania prawidłowości ustalenia podstawy opodatkowania. Na dzień sporządzenia niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego ewentualne skutki prowadzonych postępowań w tym zakresie nie są istotne dla Grupy TAURON. W zależności od rozstrzygnięć sądowych oraz ewentualnych zmian przepisów sytuacja w zakresie opodatkowania podatkiem od nieruchomości urzędzeń energetycznych może w przyszłości ulec zmianie.

39. Informacja o podmiotach powiązanych

39.1. Transakcje ze spółkami będącymi pod wspólną kontrolą

Grupa posiada dwa wspólne przedsięwzięcia: Elektrociepłownię Stalowa Wola S.A. oraz Elektrownię Blachownia Nowa Sp. z o.o., które zostały szerzej opisane w nocie 16 niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

39.2. Transakcje z udziałem spółek Skarbu Państwa

Głównym akcjonariuszem Grupy jest Skarb Państwa Rzeczypospolitej Polskiej, w związku z tym spółki Skarbu Państwa są traktowane jako podmioty powiązane.

Łączna wartość transakcji ze spółkami Skarbu Państwa została przedstawiona w tabeli poniżej.

Przychody i koszty

	Rok zakończony 31 grudnia 2012	Rok zakończony 31 grudnia 2011
Przychody	2 440 950	1 746 443
Koszty*	(4 190 473)	(3 168 992)

* pozycja obejmuje koszty ujęte w sprawozdaniu z całkowitych dochodów

Należności i zobowiązania

	Stan na 31 grudnia 2012	Stan na 31 grudnia 2011
Należności	302 588	469 020
Zobowiązania	588 194	571 740

Spośród spółek Skarbu Państwa największymi klientami Grupy Kapitałowej TAURON Polska Energia S.A. w roku 2012 byli KGHM Polska Miedź S.A., PKP Energetyka S.A., PSE Operator S.A. oraz Kompania Węglowa S.A. Łącznie sprzedaż do powyższych kontrahentów wyniosła 68% wielkości przychodów zrealizowanych w transakcjach ze spółkami Skarbu Państwa. Największe transakcje zakupu Grupa dokonała od PSE Operator S.A. i Kompanii Węglowej S.A. Zakupy od powyższych kontrahentów stanowiły 76% wartości zakupów od spółek Skarbu Państwa w roku 2012.

Spośród spółek Skarbu Państwa największymi klientami Grupy Kapitałowej TAURON Polska Energia S.A. w roku 2011 byli PSE Operator S.A., KGHM Polska Miedź S.A. oraz Kompania Węglowa S.A. Łącznie sprzedaż do powyższych kontrahentów wyniosła 85% wielkości przychodów zrealizowanych w transakcjach ze spółkami Skarbu Państwa. Największe transakcje zakupu Grupa dokonała od PSE Operator S.A., Kompanii Węglowej S.A. Zakupy od powyższych kontrahentów stanowiły 77% wartości zakupów od spółek Skarbu Państwa w roku 2011.

Grupa Kapitałowa dokonuje istotnych transakcji na rynkach energii za pośrednictwem Izby Rozliczeniowej Giełd Towarowych S.A. Przychody od tej Spółki w roku 2012 wyniosły 4 083 153 tysiące złotych i stanowiły więcej niż 10 % łącznych przychodów Grupy. Z uwagi na fakt, iż jednostki te zajmują się jedynie organizacją obrotu giełdowego, zdecydowano aby nie traktować dokonywanych za ich pośrednictwem transakcji zakupu i sprzedaży jako transakcji z podmiotami powiązanymi i nie traktować jako głównego klienta.

Transakcje ze spółkami Skarbu Państwa dotyczą głównie działalności operacyjnej Grupy i dokonywane są na warunkach rynkowych.

39.3. Wynagrodzenie kadry kierowniczej

	Jednostka dominująca		Jednostki zależne	
	Rok zakończony 31 grudnia 2012	Rok zakończony 31 grudnia 2011	Rok zakończony 31 grudnia 2012	Rok zakończony 31 grudnia 2011
Zarząd Jednostki	8 071	8 863	21 375	23 860
Krótkoterminowe świadczenia pracownicze (płace i narzuty)	7 267	7 933	19 522	20 740
Nagrody jubileuszowe	-	-	26	42
Świadczenia po okresie zatrudnienia	-	83	468	756
Świadczenia z tytułu rozwiązania stosunku pracy	-	-	284	325
Inne	804	847	1 075	1 997
Rada nadzorcza jednostki	937	812	1 243	2 067
Krótkoterminowe świadczenia pracownicze (płace i narzuty)	937	812	1 125	1 971
Nagrody jubileuszowe	-	-	-	-
Świadczenia po okresie zatrudnienia	-	-	-	-
Świadczenia z tytułu rozwiązania stosunku pracy	-	-	-	-
Inne	-	-	118	96
Pozostali członkowie głównej kadry kierowniczej	9 477	7 163	42 622	33 846
Krótkoterminowe świadczenia pracownicze (płace i narzuty)	8 507	6 245	40 319	32 472
Nagrody jubileuszowe	-	202	913	842
Świadczenia po okresie zatrudnienia	126	-	131	-
Świadczenia z tytułu rozwiązania stosunku pracy	-	88	966	305
Inne	844	628	293	227
Razem	18 485	16 838	65 240	59 773

Wzrost wynagrodzeń pozostałych członków głównej kadry kierowniczej jednostek zależnych wynika z uwzględnienia w 2012 roku wynagrodzeń głównej kadry kierowniczej spółek Grupy GZE S.A. objętych konsolidacją od 13 grudnia 2011 roku.

Spadek wynagrodzeń Zarządów i Rad Nadzorczych jednostek zależnych w 2012 roku w porównaniu do 2011 roku wynika głównie z przeprowadzonych procesów reorganizacji struktury Grupy, które miały miejsce w 2012 roku.

Inne transakcje, wynikające z umów cywilno-prawnych zawartych pomiędzy jednostką dominującą a członkami władz jednostki dotyczą wykorzystania samochodów służbowych dla celów prywatnych.

W roku objętym niniejszym skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym nie zawierano pożyczek z ZFŚS z członkami organów zarządzających i nadzorujących spółek Grupy Kapitałowej. Na dzień 31 grudnia 2012 roku nie wystąpiły salda niespłaconych pożyczek.

40. Instrumenty finansowe

40.1. Wartość bilansowa i wartość godziwa kategorii i klas instrumentów finansowych

Wartość godziwa instrumentów finansowych, jakie Grupa Kapitałowa posiadała na dzień 31 grudnia 2012 roku i 31 grudnia 2011 roku nie odbiegała istotnie od wartości prezentowanej w sprawozdaniach finansowych za poszczególne lata z następujących powodów:

- w odniesieniu do instrumentów krótkoterminowych ewentualny efekt dyskonta nie jest istotny;
- instrumenty te dotyczą transakcji zawieranych na warunkach rynkowych.

Kategorie i klasy aktywów finansowych	Stan na 31 grudnia 2012		Stan na 31 grudnia 2011 (dane przekształcone)	
	wartość bilansowa	wartość godziwa	wartość bilansowa	wartość godziwa
1 Aktywa wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	472	472	100 225	99 583
Udziały i akcje (krótkoterminowe)*	6	6	716	74
Jednostki uczestnictwa w funduszach inwestycyjnych	-	-	2	2
Instrumenty pochodne	466	466	-	-
Obligacje, bony skarbowe oraz inne dłużne papiery wartościowe	-	-	99 507	99 507
2 Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	156 974	3 813	165 820	4 349
Udziały i akcje (długoterminowe)*	148 222	-	156 883	-
Udziały i akcje (krótkoterminowe)*	4 939	-	4 588	-
Jednostki uczestnictwa w funduszach inwestycyjnych	2 388	2 388	2 124	2 124
Obligacje, bony skarbowe oraz inne dłużne papiery wartościowe	1 425	1 425	2 225	2 225
3 Pożyczki i należności	3 190 115	3 190 115	2 778 390	2 778 390
Należności z tytułu dostaw i usług	2 199 577	2 199 577	1 881 992	1 881 992
Lokaty i depozyty	26 219	26 219	25 250	25 250
Pożyczki udzielone	117 813	117 813	-	-
Inne	846 506	846 506	871 148	871 148
4 Aktywa finansowe wyłączone z zakresu MSR 39	51 986	-	22 717	-
Udziały i akcje we wspólnych przedsięwzięciach wykazywane metodą praw własności*	51 986	-	22 717	-
5 Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	1 030 929	1 030 929	505 670	505 670
Razem aktywa finansowe, w tym w sprawozdaniu z sytuacji finansowej:	4 430 476		3 572 822	
Aktywa trwałe	357 430		215 784	
Udziały i akcje we wspólnych przedsięwzięciach wykazywane metodą praw własności	51 986		22 717	
Pozostałe aktywa finansowe	305 444		193 067	
Aktywa obrotowe	4 073 046		3 357 038	
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	3 036 695		2 743 344	
Pozostałe aktywa finansowe	5 422		108 024	
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	1 030 929		505 670	

* Grupa nie jest w stanie wiarygodnie ustalić wartości godziwej posiadanych udziałów i akcji w spółkach nienotowanych na aktywnych rynkach. Na dzień bilansowy są one wyceniane według ceny nabycia pomniejszonej o odpisy z tytułu utraty wartości.

Grupa Kapitałowa TAURON Polska Energia S.A.
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2012 roku zgodne z MSSF
(w tysiącach złotych)

Kategorie i klasy zobowiązań finansowych	Stan na 31 grudnia 2012		Stan na 31 grudnia 2011 (dane przekształcone)	
	wartość bilansowa	wartość godziwa	wartość bilansowa	wartość godziwa
1 Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	552	552	80	80
Instrumenty pochodne	552	552	80	80
2 Zobowiązania finansowe wyceniane wg zamortyzowanego kosztu	8 146 211	8 146 211	6 823 202	6 823 202
Kredyty i pożyczki preferencyjne	99 100	99 100	176 966	176 966
Kredyty i pożyczki udzielane na warunkach rynkowych	979 372	979 372	141 973	141 973
Kredyty w rachunku bieżącym	129 566	129 566	-	-
Wyemitowane obligacje i papiery dłużne	4 301 834	4 301 834	4 147 174	4 147 174
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	1 399 019	1 399 019	1 471 434	1 471 434
Pozostałe zobowiązania finansowe	82 459	82 459	71 744	71 744
Zobowiązania z tytułu nabycia środków trwałych oraz aktywów niematerialnych	966 768	966 768	630 295	630 295
Zobowiązania z tytułu wynagrodzeń	161 150	161 150	148 393	148 393
Zobowiązania z tytułu umów ubezpieczenia	26 943	26 943	35 223	35 223
3 Zobowiązania z tytułu gwarancji, factoringu i wyłączone z zakresu MSR 39	56 278	56 278	70 993	70 993
Zobowiązania z tytułu leasingu i umów dzierżawy z opcją zakupu	56 278	56 278	70 993	70 993
4 Instrumenty pochodne zabezpieczające (zobowiązania)	190 666	190 666	-	-
Razem zobowiązania finansowe, w tym w sprawozdaniu z sytuacji finansowej:	8 393 707		6 894 275	
Zobowiązania długoterminowe	5 423 162		4 316 144	
Kredyty, pożyczki i dłużne papiery wartościowe	5 222 882		4 251 944	
Zobowiązania z tytułu leasingu oraz umów dzierżawy z opcją zakupu	41 796		56 232	
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług i pozostałe zobowiązania finansowe	7 890		7 968	
Instrumenty pochodne	150 594		-	
Zobowiązania krótkoterminowe	2 970 545		2 578 131	
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług i pozostałe zobowiązania	2 628 449		2 349 121	
Instrumenty pochodne	40 624		80	
Bieżąca część kredytów, pożyczek i dłużnych papierów wartościowych	286 990		214 169	
Bieżąca część zobowiązań z tytułu leasingu oraz umów dzierżawy z opcją zakupu	14 482		14 761	

40.2. Hierarchia wartości godziwej

Klasy instrumentów finansowych	Stan na 31 grudnia 2012 roku	
	Poziom 1	Poziom 2
Aktywa		
Udziały i akcje	6	-
Instrumenty pochodne - towarowe	466	-
Jednostki uczestnictwa w funduszach inwestycyjnych	2 388	-
Obligacje, bony skarbowe oraz inne dłużne papiery wartościowe	1 425	-
Zobowiązania		
Instrumenty pochodne - walutowe	-	552
Instrumenty pochodne IRS	-	190 666

Grupa Kapitałowa TAURON Polska Energia S.A.
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2012 roku zgodne z MSSF
(w tysiącach złotych)

Klasy instrumentów finansowych	Stan na 31 grudnia 2011 roku	
	Poziom 1	Poziom 2
Aktywa		
Udziały i akcje	74	-
Jednostki uczestnictwa w funduszach inwestycyjnych	2 126	-
Obligacje, bony skarbowe oraz inne dłużne papiery wartościowe	101 732	-
Zobowiązania		
Instrumenty pochodne - walutowe	-	80

40.3. Pozycje przychodów, kosztów, zysków i strat ujęte w sprawozdaniu z całkowitych dochodów w podziale na kategorie instrumentów finansowych

Rok zakończony 31 grudnia 2012 roku

	Aktywa wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności	Pożyczki i należności	Aktywa wyłączone z zakresu MSR 39	Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	Zobowiązania finansowe wyceniane wg. zamortyzowanego kosztu	Zobowiązania z tytułu gwarancji, faktoringu i wyłączone z zakresu MSR 39	Instrumenty zabezpieczające	Razem
Dywidendy i udziały w zyskach	18	8 349	-	-	-	-	-	-	-	8 367
Przychody/(Koszty) z tytułu odsetek	39 672	-	-	44 350	-	-	(237 783)	(2 195)	6 466	(149 490)
Różnice kursowe	(1 821)	-	-	135	-	-	532	741	-	(413)
Rozwiązanie odpisów aktualizujących/ aktualizacja wartości "w górę"	574	-	-	16 084	-	-	-	-	-	16 658
Utworzenie odpisów aktualizujących/ aktualizacja wartości "w dół"	(148)	(833)	-	(18 360)	-	(472)	-	-	(910)	(20 723)
Prowizje związane z kredytami i papierami dłużnymi	-	-	-	-	-	-	(7 072)	-	-	(7 072)
Zysk/(strata) ze zbycia inwestycji	(4)	14 696	-	-	-	-	-	-	-	14 692
Inne	4 704	-	-	-	-	(470)	-	-	-	4 234
Zysk/(strata) netto	42 995	22 212	-	42 209	-	(942)	(244 323)	(1 454)	5 556	(133 747)

Rok zakończony 31 grudnia 2011 roku

	Aktywa wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności	Pożyczki i należności	Aktywa wyłączone z zakresu MSR 39	Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	Zobowiązania finansowe wyceniane wg. zamortyzowanego kosztu	Zobowiązania z tytułu gwarancji, faktoringu i wyłączone z zakresu MSR 39	Instrumenty zabezpieczające	Razem
Dywidendy i udziały w zyskach	-	8 196	-	-	7	-	-	-	-	8 203
Przychody/(Koszty) z tytułu odsetek	54 015	-	18	37 369	-	(2 892)	(54 902)	(5 765)	-	27 843
Różnice kursowe	(204)	-	-	7 763	-	(2)	(11 548)	(1 177)	-	(5 168)
Rozwiązanie odpisów aktualizujących/ aktualizacja wartości "w górę"	18	1 060	315	5 940	-	1 694	-	-	-	9 027
Utworzenie odpisów aktualizujących/ aktualizacja wartości "w dół"	(5)	(268)	-	(7 442)	-	(337)	-	-	-	(8 052)
Prowizje związane z kredytami i papierami dłużnymi	-	-	-	-	-	-	(6 205)	-	-	(6 205)
Zysk/(strata) ze zbycia inwestycji	(35)	(2 590)	-	-	-	-	-	-	-	(2 625)
Zysk/(strata) netto	53 789	6 398	333	43 630	7	(1 537)	(72 655)	(6 942)	-	23 023

40.4. Opis istotnych pozycji w ramach poszczególnych kategorii instrumentów finansowych

40.4.1 Aktywa wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy

Spadek wartości aktywów wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy wynika ze zbycia obligacji wyemitowanych przez Skarb Państwa w wysokości 99 507 tysięcy złotych, dokonanego przez TAURON Sprzedaż GZE Sp. z o.o. oraz TAURON Dystrybucja GZE S.A. (obecnie TAURON Dystrybucja S.A.).

40.4.2 Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży

Na dzień 31 grudnia 2012 roku aktywa finansowe dostępne do sprzedaży obejmowały głównie udziały w następujących spółkach:

- 35 694 tysiące złotych udziałów w Spółce Ciepłowniczo-Energetycznej Jaworzno III Sp. z o.o.;
- 31 608 tysięcy złotych udziałów w spółce Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Tychy Sp. z o.o.;
- 19 857 tysięcy złotych udziałów w Knauf Jaworzno III Sp. z o.o.

Na dzień 31 grudnia 2011 roku najważniejsze pozycje w tej kategorii aktywów finansowych stanowiły udziały w tych samych spółkach.

40.4.3 Pożyczki i należności

Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności zostały szerzej opisane w nocie 20 oraz nocie 41.4.2 niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

Pożyczki długoterminowe w wysokości 117 813 tysięcy złotych obejmują pożyczkę udzieloną Elektrociepłowni Stalowa Wola S.A. wraz z należnymi odsetkami, co zostało szerzej opisane w nocie 16 niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

40.4.4 Aktywa finansowe wyłączone z zakresu MSR 39

Na dzień 31 grudnia 2012 roku Grupa posiadała wspólne przedsięwzięcia rozliczane metodą praw własności, którymi są:

- spółka celowa Elektrownia Blachownia Nowa Sp. z o.o. - 32 390 tysięcy złotych. Udziałowcami w spółce są TAURON Wytwarzanie S.A. wraz z KGHM Polska Miedź S.A., które posiadają po 50% udziałów w kapitale i organie stanowiącym spółki.
- spółka celowa Elektrociepłownia Stalowa Wola S.A. – 19 596 tysięcy złotych. Udziałowcami w spółce są TAURON Wytwarzanie S.A. wraz z PGNiG Energia S.A., które posiadają po 50% udziałów w kapitale i organie stanowiącym spółki.

Wzrost wartości aktywów finansowych wyłączonych z zakresu MSR 39 związany jest w głównej mierze z objęciem przez TAURON Wytwarzanie S.A. udziałów w spółce Elektrownia Blachownia Nowa Sp. z o.o. Na dzień 31 grudnia 2011 roku Grupa posiadała jedno wspólne przedsięwzięcie Elektrociepłownię Stalowa Wola S.A. w wysokości 22 717 tysięcy złotych.

Inwestycje powyższe zostały szerzej opisane w nocie 16 niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

40.4.5 Zobowiązania finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu

40.4.5.1 Kredyty i pożyczki

Zaciągnięte kredyty i pożyczki według stanu na dzień 31 grudnia 2012 roku i 31 grudnia 2011 roku przedstawiają poniższe tabele.

Zaciągnięte kredyty i pożyczki według stanu na 31 grudnia 2012 roku

Waluta kredytu	Stopa oprocentowania	Wartość kredytów, pożyczek na dzień bilansowy		Z tego o terminie spłaty przypadającym w terminie (od dnia bilansowego):					
		w walucie	w złotych	poniżej 3 miesięcy	od 3 do 12 miesięcy	od 1 roku do 2 lat	od 2 lat do 3 lat	od 3 lat do 5 lat	powyżej 5 lat
PLN	zmienna	282 840	282 840	148 359	47 348	32 738	6 236	13 576	34 583
	stała	917 765	917 765	340	72 439	93 192	93 192	186 382	472 220
Razem PLN		1 200 605	1 200 605	148 699	119 787	125 930	99 428	199 958	506 803
EUR	zmienna	1 231	5 032	629	1 887	2 516	-	-	-
	stała	-	-	-	-	-	-	-	-
Razem EUR		1 231	5 032	629	1 887	2 516	-	-	-
Razem			1 205 637	149 328	121 674	128 446	99 428	199 958	506 803
odsetki zwiększające wartość bilansową				2 401					
Razem kredyty i pożyczki				1 208 038					

Zaciągnięte kredyty i pożyczki według stanu na 31 grudnia 2011 roku

Waluta kredytu	Stopa oprocentowania	Wartość kredytów, pożyczek na dzień bilansowy		Z tego o terminie spłaty przypadającym w terminie (od dnia bilansowego):					
		w walucie	w złotych	poniżej 3 miesięcy	od 3 do 12 miesięcy	od 1 roku do 2 lat	od 2 lat do 3 lat	od 3 lat do 5 lat	powyżej 5 lat
PLN	zmienna	297 859	297 859	32 909	164 609	52 503	30 776	8 062	9 000
	stała	12 055	12 055	493	1 507	1 903	1 359	2 717	4 076
Razem PLN		309 914	309 914	33 402	166 116	54 406	32 135	10 779	13 076
EUR	zmienna	1 898	8 381	906	2 039	2 718	2 718	-	-
	stała	-	-	-	-	-	-	-	-
Razem EUR		1 898	8 381	906	2 039	2 718	2 718	-	-
USD	zmienna	17	59	-	59	-	-	-	-
	stała	-	-	-	-	-	-	-	-
Razem USD		17	59	-	59	-	-	-	-
Razem			318 354	34 308	168 214	57 124	34 853	10 779	13 076
odsetki zwiększające wartość bilansową				585					
Razem kredyty i pożyczki				318 939					

Zmianę stanu kredytów i pożyczek bez odsetek zwiększających wartość w roku zakończonym 31 grudnia 2012 roku oraz w roku zakończonym 31 grudnia 2011 roku przedstawia poniższa tabela.

	Rok zakończony 31 grudnia 2012	Rok zakończony 31 grudnia 2011
Bilans otwarcia	318 354	554 797
Nabycie jednostki zależnej	-	138 261
Zmiana stanu kredytów w rachunku bieżącym	129 566	(2 464)
Zmiana stanu kredytów i pożyczek (bez kredytów w rachunku bieżącym):	757 717	(372 240)
Zaciągnięcie	1 005 000	87 254
Spłata	(257 210)	(467 183)
Zmiana wyceny	9 927	7 689
Bilans zamknięcia	1 205 637	318 354

Wpływy z tytułu zaciągnięcia pożyczek/ kredytów wykazane w skonsolidowanym sprawozdaniu z przepływów pieniężnych w kwocie 1 005 000 tysięcy złotych wynikają w głównej mierze z zaciągnięcia kredytów z Europejskiego Banku Inwestycyjnego przez jednostkę dominującą w kwocie 960 000 tysięcy złotych.

Wydatki z tytułu spłaty pożyczek/ kredytów wykazane w skonsolidowanym sprawozdaniu z przepływów pieniężnych w kwocie 257 210 tysięcy złotych wynikają w głównej mierze ze spłaty kredytów inwestycyjnych przez spółki zależne TAURON Wytwarzanie S.A i TAURON Dystrybucja S.A. w łącznej kwocie 110 101 tysięcy złotych oraz ze spłaty pożyczki do Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska przez spółkę zależną TAURON Wytwarzanie S.A. w kwocie 88 000 tysięcy złotych.

Zobowiązania Grupy z tytułu otrzymanych pożyczek i kredytów na dzień 31 grudnia 2012 roku dotyczyły głównie:

- kredytów otrzymanych z Europejskiego Banku Inwestycyjnego w wysokości 910 394 tysiące złotych, które zostały opisane poniżej,
- kredytu w rachunku bieżącym w wysokości 129 566 tysięcy złotych (finansowanie wykorzystane w ramach umowy cash pool - Spółka ma możliwość finansowania zewnętrznego na kwotę 300 000 tysięcy złotych),
- kredytów i pożyczek zaciągniętych przez spółki Grupy na cele inwestycyjne, w tym głównie:
  - kredytu zaciągniętego przez TAURON Dystrybucja S.A. na potrzeby refinansowania poniesionych wydatków inwestycyjnych w latach 2008 oraz 2009, którego wartość na dzień bilansowy wynosiła 51 331 tysięcy złotych (na dzień 31 grudnia 2011 roku – 77 782 tysiące złotych),
  - pożyczki otrzymanej przez TAURON Wytwarzanie S.A. od Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej na inwestycje OZE w Elektrowni Jaworzno III. Saldo pożyczki na dzień bilansowy wynosiło 40 000 tysięcy złotych (na dzień 31 grudnia 2011 roku – 25 000 tysięcy złotych).

Kredyty z Europejskiego Banku Inwestycyjnego

W roku zakończonym 31 grudnia 2012 roku TAURON Polska Energia S.A. otrzymała, na podstawie umowy podpisanej w dniu 24 października 2011 roku, środki z tytułu dwóch kredytów z Europejskiego Banku Inwestycyjnego o łącznej wartości 510 000 tysięcy złotych.

Pozyskane środki służą do realizacji dwóch projektów inwestycyjnych w obszarze wytwarzania:

- 300 000 tysięcy złotych przeznaczonych jest na sfinansowanie przebudowy i oddanie do użytkowania wysokowydajnego bloku węglowego w kogeneracji z towarzyszącą infrastrukturą w Zespole Elektrociepłowni w Bielsku-Białej. Dzięki pozyskanym środkom Grupa TAURON wymieni obecną jednostkę na blok o wyższej wydajności wynoszącej 50 MWe i 182 MWt. Budowa bloku rozpoczęła się w grudniu 2008 roku. Realizacja projektu potrwa do połowy 2013 roku;
- 210 000 tysięcy złotych przeznaczonych zostało na dofinansowanie budowy i uruchomienie nowego opalanego biomasą kotła 50 MWe i 45 MWt w Elektrowni Jaworzno III, który został oddany do użytkowania pod koniec 2012 roku, oraz remont turbiny parowej.

Powyższe kredyty są spłacane ratalnie, w cyklu rocznym i łącznej kwocie raty wynoszącej 51 000 tysięcy złotych. Termin płatności rat kapitałowych przypada na dzień 15 grudnia każdego roku, a całkowita spłata kapitału przypada na dzień 15 grudnia 2021 roku. Odsetki od pożyczonych środków płatne są w cyklu półrocznym, w dniach 15 czerwca i 15 grudnia każdego roku.

Oprocentowanie kredytów jest obliczane na podstawie stałej stopy, obowiązującej do dnia 15 czerwca 2016 roku, w którym zostaną określone nowe warunki finansowania w zakresie wysokości oprocentowania i/lub zmiany podstawy jego naliczania.

W dniu 3 lipca 2012 roku Spółka zawarła kolejną umowę kredytu z Europejskim Bankiem Inwestycyjnym na łączną kwotę finansowania w wysokości 900 000 tysięcy złotych. Środki z kredytu są przeznaczone na inwestycje sieciowe – na realizację pięcioletniego programu inwestycyjnego, mającego na celu modernizację oraz rozbudowę sieci energetycznych spółki TAURON Dystrybucja S.A., zlokalizowanych w południowej Polsce. Całkowity koszt projektu wynosi około 2 000 000 tysięcy złotych. Pierwsza transza kredytu w wysokości 450 000 tysięcy złotych została uruchomiona w lipcu 2012 roku.

Przedmiotowa transza jest spłacana ratalnie, w cyklu półrocznym i kwocie 20 455 tysięcy złotych. Termin płatności rat kapitałowych przypada w dniach 15 czerwca i 15 grudnia każdego roku, przy czym pierwsza płatność nastąpi w dniu 15 grudnia 2013 roku, a całkowita spłata kapitału przypada na dzień 15 czerwca 2024 roku. Odsetki od kredytu płatne są w cyklu półrocznym, w dniach 15 czerwca i 15 grudnia każdego roku. Maksymalny okres spłaty finansowania wynosi 12 lat od daty wypłaty pierwszej transzy kredytu.

Oprocentowanie wypłaconej transzy kredytu jest obliczane na podstawie stopy stałej, obowiązującej do dnia 15 grudnia 2017 roku, w którym zostaną określone nowe warunki finansowania w zakresie wysokości oprocentowania i/lub zmiany podstawy jego naliczania.

Kolejne transze kredytu zostały uruchomione po dniu bilansowym, o czym szerzej w nocie 44 niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

Na dzień bilansowy saldo zobowiązań z tytułu kredytów otrzymanych z Europejskiego Banku Inwestycyjnego wynosiło 910 394 tysiące złotych, z czego 2 140 tysięcy złotych stanowiły naliczone odsetki.

40.4.5.2 Zobowiązania z tytułu wyemitowanych obligacji

Na dzień 31 grudnia 2012 roku jednostka dominująca posiadała zobowiązanie z tytułu wyemitowanych obligacji w wysokości 4 301 834 tysiące złotych. Zobowiązanie powstało w wyniku emisji obligacji w następujących transzach:

- w dniu 29 grudnia 2010 roku wyemitowano obligacje w ramach transzy A o wartości nominalnej 848 200 tysięcy złotych z terminem wykupu w dniu 29 grudnia 2015 roku;
- w dniu 12 grudnia 2011 roku wyemitowano obligacje w ramach transzy B o łącznej wartości nominalnej 300 000 tysięcy złotych z terminem wykupu w dniu 12 grudnia 2015 roku;
- w dniu 12 grudnia 2011 roku wyemitowano obligacje w ramach transzy C o łącznej wartości nominalnej 3 000 000 tysięcy złotych z terminem wykupu w dniu 12 grudnia 2016 roku;
- w dniu 30 stycznia 2012 roku wyemitowano obligacje w ramach transzy B o wartości nominalnej 150 000 tysięcy złotych z terminem wykupu w dniu 30 stycznia 2015 roku.

Wyemitowane obligacje mają formę zdematerializowaną. Są to obligacje niezabezpieczone, kuponowe o oprocentowaniu zmiennym WIBOR 6M powiększonym o stałą marżę. Odsetki z tytułu obligacji są płatne w okresach półrocznych.

Spółka zabezpieczyła część przepływów odsetkowych związanych z wyemitowanymi obligacjami zawierając kontrakty terminowe swap procentowy (IRS), co zostało szerzej opisane w nocie 26.5. niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

Podpisane z bankami umowy nakładają na Spółkę zobowiązania natury prawnofinansowej (kovenanty), stosowane standardowo w tego rodzaju transakcjach. Zgodnie ze stanem na dzień 31 grudnia 2012 roku nie wystąpił przypadek przekroczenia kovenantów, czyli naruszenia warunków umów.

Salda zobowiązania Grupy z tytułu wyemitowanych obligacji, wraz z naliczonymi odsetkami na dzień 31 grudnia 2012 roku oraz na dzień 31 grudnia 2011 roku przedstawiają tabele poniżej.

Wartość wyemitowanych obligacji na dzień 31 grudnia 2012 roku

Nazwa spółki	Transza	Stopa oprocentowania	Waluta kredytu	Stan na dzień bilansowy		Z tego o terminie spłaty przypadającym w terminie (od dnia bilansowego)					
				Narosłe odsetki	Wartość kapitału według zamortyzowanego kosztu	poniżej 3 miesięcy	od 3 do 12 miesięcy	od 1 roku do 2 lat	od 2 lat do 3 lat	od 3 lat do 5 lat	powyżej 5 lat
TAURON Polska Energia S.A.	Transza A	zmienna	PLN	349	846 524	-	-	-	846 524	-	-
TAURON Polska Energia S.A.	Transza B	zmienna	PLN	4 707	449 150	-	-	-	449 150	-	-
TAURON Polska Energia S.A.	Transza C	zmienna	PLN	8 531	2 992 573	-	-	-	-	2 992 573	-
Razem obligacje				13 587	4 288 247	-	-	-	1 295 674	2 992 573	-

Wartość wyemitowanych obligacji na dzień 31 grudnia 2011 roku

Nazwa spółki	Transza	Stopa oprocentowania	Waluta kredytu	Stan na dzień bilansowy		Z tego o terminie spłaty przypadającym w terminie (od dnia bilansowego)					
				Narosłe odsetki	Wartość kapitału według zamortyzowanego kosztu	poniżej 3 miesięcy	od 3 do 12 miesięcy	od 1 roku do 2 lat	od 2 lat do 3 lat	od 3 lat do 5 lat	powyżej 5 lat
TAURON Polska Energia S.A.	Transza A	zmienna	PLN	412	846 106	-	-	-	-	846 106	-
TAURON Polska Energia S.A.	Transza B	zmienna	PLN	968	298 920	-	-	-	-	298 920	-
TAURON Polska Energia S.A.	Transza C	zmienna	PLN	9 682	2 991 086	-	-	-	-	2 991 086	-
Razem obligacje				11 062	4 136 112	-	-	-	-	4 136 112	-

W dniu 29 czerwca 2012 roku pomiędzy Spółką a Bankiem Handlowym w Warszawie S.A., ING Bankiem Śląskim S.A., Bankiem Polska Kasa Opieki S.A., BRE Bankiem S.A., Powszechną Kasą Oszczędności Bankiem Polskim S.A., Nordea Bank Polska S.A., Nordea Bank AB oraz BNP Paribas Bank Polska S.A. i Bankiem Zachodnim WBK S.A. została podpisana umowa, na podstawie której podwyższono wartość programu emisji obligacji TAURON Polska Energia S.A. o transzę D i transzę E o wartościach odpowiednio 2 475 000 tysięcy złotych i 275 000 tysięcy złotych, tj. do łącznej kwoty 7 050 000 tysięcy złotych. Środki, które zostaną pozyskane z emisji obligacji w ramach transzy D i transzy E, będą przeznaczone odpowiednio na finansowanie zadań inwestycyjnych w Grupie TAURON oraz na finansowanie ogólnych potrzeb korporacyjnych w Grupie TAURON.

40.4.6 Instrumenty pochodne zabezpieczające (zobowiązania)

Instrumenty pochodne stanowiące zabezpieczenie przepływów odsetkowych związanych z wyemitowanymi obligacjami zostały szczegółowo opisane w nocie 26.5.

40.4.7 Zabezpieczenie spłaty zobowiązań

W celu zabezpieczenia spłaty zobowiązań Grupa stosuje wiele form zabezpieczeń. Do najpowszechniejszych należą hipoteki, zastawy rejestrowe, przewłaszczenia i umowy leasingowe na nieruchomościach oraz innych rzeczowych aktywach trwałych, ale również na należnościach, czy też blokady środków pieniężnych.

Wartość bilansową składników majątku stanowiących zabezpieczenie spłaty zobowiązań na poszczególne dni bilansowe przedstawia poniższa tabela.

Wartość bilansowa aktywów stanowiąca zabezpieczenie spłaty zobowiązań

	Stan na 31 grudnia 2012	Stan na 31 grudnia 2011
Nieruchomości	728 953	730 416
Urządzenia techniczne i maszyny	50 231	136 201
Środki transportu	950	2 439
Środki trwałe w budowie	2	75
Środki pieniężne	20 796	663
Inne należności finansowe i niefinansowe	435	5 771
Razem wartość aktywów stanowiących zabezpieczenie spłaty zobowiązań	801 367	875 565

Zmniejszenie w roku 2012 roku wartości bilansowej urządzeń technicznych i maszyn stanowiących zabezpieczenie spłaty zobowiązań wynika głównie ze spłaty pod koniec 2011 roku przez Południowy Koncern Węglowy S.A. kredytu, którego zabezpieczenie stanowił przede wszystkim zastaw rejestrowy na środkach trwałych, których wartość bilansowa na dzień 31 grudnia 2011 roku wynosiła 42 349 tysięcy złotych. W związku ze spłatą kredytu w pierwszym kwartale 2012 roku spółka dokonała wykreślenia zastawów rejestrowych na urządzeniach technicznych i maszynach.

Wzrost salda środków pieniężnych stanowiących zabezpieczenie spłaty zobowiązań wynika głównie z zabezpieczeń transakcji zawieranych na giełdach towarowych. W celu zabezpieczenia transakcji instrumentami terminowymi typu futures na uprawnienia do emisji zanieczyszczeń oraz

na energię zawieranych na giełdach ICE Futures Europe i European Energy Exchange Spółka przekazuje depozyty początkowe dla tych transakcji na wyodrębnione rachunki bankowe – na dzień 31 grudnia 2012 roku ich łączna wartość wyniosła 17 553 tysiące złotych.

Opis innych form zabezpieczeń spłaty zobowiązań

Grupa stosuje również inne formy zabezpieczeń spłaty zobowiązań niż zabezpieczenia na majątku wymienione powyżej, wśród których na dzień 31 grudnia 2012 roku najistotniejsze pozycje stanowią zabezpieczenia kredytów i pożyczek TAURON Wytwarzanie S.A. w postaci pełnomocnictwa do rachunków bankowych – 20 000 tysięcy złotych oraz weksli in blanco – 68 977 tysięcy złotych. W TAURON Dystrybucja S.A. kredyty zostały zabezpieczone poprzez udzielenie pełnomocnictwa do dysponowania środkami na rachunkach bankowych kredytobiorców do wysokości niespłaconego kredytu wraz z odsetkami i innymi należnościami banku – na dzień 31 grudnia 2012 roku 51 331 tysięcy złotych. TAURON Dystrybucja S.A. w celu zabezpieczenia należytego wykonania kontraktu oraz zawartych umów, w tym na dofinansowania prowadzonych projektów, wystawiła weksle in blanco (łącznie 94 430 tysięcy złotych). Elektrociepłownia Tychy S.A. (obecnie TAURON Ciepło S.A.) celem zabezpieczenia umowy leasingu zwrotnego zawartej w 2007 roku wystawiła weksel in blanco na kwotę 92 383 tysiące złotych. Dodatkowe zabezpieczenie tej umowy stanowią cesja wierzytelności, cesja praw z polis ubezpieczeniowych, hipoteka na nieruchomościach i urządzeniach technicznych i maszynach (w tabeli powyżej) oraz pełnomocnictwo do dysponowania rachunkami bankowymi.

Jednostka dominująca w ramach programu emisji obligacji złożyła oświadczenie o poddaniu się egzekucji:

- do kwoty 1 560 000 tysięcy złotych do dnia 31 grudnia 2016 roku,
- do kwoty 6 900 000 tysięcy złotych do dnia 31 grudnia 2018 roku (na dzień 31 grudnia 2011 roku do kwoty 3 600 000 tysięcy złotych - zwiększenie kwoty o kolejne 3 300 000 tysięcy złotych związane jest z podpisaniem kolejnej umowy, na podstawie której podwyższono wartość programu emisji obligacji TAURON Polska Energia S.A. o 2 750 000 tysięcy złotych, do łącznej kwoty 7 050 000 tysięcy złotych, o czym szerzej w nocie 40.4.5.2. niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego).

TAURON Polska Energia S.A. w celu zabezpieczenia umowy ramowej zawartej z PKO Bankiem Polskim S.A. na gwarancje bankowe złożyła oświadczenie o poddaniu się egzekucji na podstawie art. 97 Prawa bankowego do kwoty 125 000 tysięcy złotych z maksymalnym terminem wykonalności 31 grudnia 2017 roku. Dodatkowym zabezpieczeniem tej umowy jest pełnomocnictwo do rachunku bankowego w banku PKO Bank Polski S.A. Na dzień 31 grudnia 2012 roku maksymalna kwota ustalonego limitu gwarancji wynosi 100 000 tysięcy złotych. Termin obowiązywania umowy to 31 grudzień 2016 roku.

W ramach powyższej umowy PKO Bank Polski S.A. na zlecenie Spółki wystawił gwarancje bankowe na zabezpieczenie zobowiązań spółek zależnych od TAURON Polska Energia S.A. na łączną kwotę 3 597 tysięcy złotych oraz na zabezpieczenie realizowanych przez Spółkę transakcji:

- do kwoty 80 000 tysięcy złotych - gwarancja dla Izby Rozliczeniowej Giełd Towarowych S.A. z terminem obowiązywania do 31 marca 2013 roku.;
- do kwoty 800 tysięcy euro (3 271 tysięcy złotych) - gwarancja dla CAO Central Allocation Office GmbH obowiązująca do 3 lutego 2014 roku.

Umowa, zawarta z PKO Bankiem Polskim S.A. na gwarancję bankową dla której Spółka złożyła oświadczenie o poddaniu się egzekucji na podstawie art. 97 Prawa bankowego do kwoty 48 000 tysięcy złotych obowiązująca do dnia 31 grudnia 2012 roku, wygasła w pierwszym kwartale 2012 roku.

W celu zabezpieczenia realizowanych przez Spółkę transakcji na Towarowej Giełdzie Energii S.A. na rynkach energii elektrycznej i uczestniczenia w systemie zabezpieczenia płynności rozliczania transakcji, TAURON Wytwarzanie S.A. udzieliła Spółce poręczenia na rzecz Izby Rozliczeniowej Giełd Towarowych S.A. (IRGIT S.A.) z tytułu rozliczenia przyszłych transakcji do wysokości 145 000 tysięcy złotych. Z tytułu ustanowienia zabezpieczenia w postaci poręczenia zostało określone wynagrodzenie płatne przez Spółkę na rzecz TAURON Wytwarzanie S.A. Celem

zabezpieczenia roszczeń IRGIT wynikających z zawartej pomiędzy TAURON Wytwarzanie S.A. a IRGIT S.A. umowy poręczenia za zobowiązania TAURON Polska Energia S.A. została złożona blokada uprawnień do emisji EUA w Rejestrze KRUE stanowiących własność TAURON Wytwarzanie S.A., w ilości 10 000 tysięcy ton. Zgodnie z Aneksem z dnia 31 grudnia 2012 roku do Umowy zawartej pomiędzy TAURON Polska Energia S.A. a TAURON Wytwarzanie S.A. termin obowiązywania zabezpieczenia został przedłużony do dnia 31 marca 2013 roku.

W celu zabezpieczenia środków na pokrycie przyszłych kosztów likwidacji wchodzące w skład Grupy przedsiębiorstwa górnicze tworzą Fundusz Likwidacji Zakładów Górniczych. Informacje na ten temat przedstawiono w nocie 35.

41. Cele i zasady zarządzania ryzykiem finansowym

Spółki z Grupy Kapitałowej świadomie i w sposób odpowiedzialny zarządzają ryzykiem finansowym w oparciu o opracowaną i przyjętą do stosowania Politykę zarządzania ryzykiem specyficznym w obszarze finansowym, będącym zbiorem zasad i standardów zgodnych z najlepszymi praktykami w tym zakresie. Całościowe i spójne z procesami biznesowymi zarządzanie ryzykiem pozwala na identyfikowanie i zarządzanie zależnościami pomiędzy ponoszonym ryzykiem, a poziomem możliwego do osiągnięcia dochodu. Intencją zarządzających ryzykiem w spółkach Grupy nie jest całkowita eliminacja zagrożeń wynikających ze zmian zidentyfikowanych i monitorowanych czynników ryzyka lecz to, by zagrożenia te nie przekraczały ustalonych i zatwierdzonych wcześniej bezpiecznych poziomów.

Podstawowym celem zarządzania ryzykiem finansowym jest takie nim zarządzanie, aby maksymalnie ograniczyć wrażliwość przepływów finansowych Grupy na zmieniające się czynniki ryzyka finansowego oraz minimalizacja kosztów finansowych i kosztów zabezpieczenia w ramach przeprowadzanych transakcji z wykorzystaniem instrumentów pochodnych.

Poza instrumentami pochodnymi, do głównych instrumentów finansowych, z których korzysta Grupa, należą kredyty bankowe i pożyczki, obligacje, umowy leasingu, środki pieniężne i lokaty. Głównym celem wykorzystania tych instrumentów finansowych jest pozyskanie środków finansowych na działalność jednostek z Grupy Kapitałowej. Grupa, ze względu na charakter swoich procesów biznesowych, posiada i wykorzystuje również inne instrumenty finansowe, takie jak należności i zobowiązania z tytułu dostaw i usług, które powstają bezpośrednio w toku prowadzonej przez nią działalności.

Zasadą stosowaną przez spółki z Grupy obecnie i przez cały okres objęty niniejszym skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym jest nieprowadzenie obrotu instrumentami finansowymi.

Główne rodzaje ryzyka wynikającego z instrumentów finansowych Grupy obejmują ryzyko stopy procentowej, ryzyko związane z płynnością, ryzyko walutowe oraz ryzyko kredytowe.

W dniu 10 maja 2011 roku Zarząd jednostki dominującej podjął uchwałę wprowadzającą politykę zarządzania ryzykiem specyficznym w obszarze finansowym w Grupie, której celem jest:

- określenie strategii oraz zasad zarządzania ryzykiem finansowym w Grupie;
- określenie dopuszczalnych narzędzi zabezpieczenia ryzyka finansowego;
- określenie procesu podejmowania decyzji w zakresie zarządzania ryzykiem finansowym w Grupie;
- wprowadzenie ogólnych standardów w zakresie zarządzania ryzykiem finansowym, na miarę potrzeb Grupy oraz zgodnych z najlepszymi praktykami w tym zakresie;
- określenie ogólnych zasad organizacji działalności w zakresie ryzyka finansowego w Grupie, w tym podziału obowiązków umożliwiającego odpowiednią kontrolę nad działalnością w zakresie zarządzania ryzykiem finansowym;
- określenie ogólnych zasad stosowania rachunkowości zabezpieczeń w Grupie, które określają zasady i rodzaje rachunkowości zabezpieczeń oraz ujęcie księgowo instrumentów zabezpieczających i pozycji zabezpieczanych w ramach rachunkowości zabezpieczeń zgodnie z MSSF.

Polityka zarządzania ryzykiem specyficznym w obszarze finansowym określa strategię zarządzania ryzykiem finansowym w obszarze ryzyka walutowego i ryzyka stopy procentowej.

Celem zarządzania ryzykiem walutowym jest ograniczenie do poziomu akceptowalnego przez Grupę niekorzystnego wpływu zmian kursów walutowych na przepływy pieniężne Grupy. Celem zarządzania ryzykiem stopy procentowej jest ograniczenie do poziomu akceptowalnego przez Grupę niekorzystnego wpływu zmian rynkowych stóp procentowych na przepływy pieniężne i roczne koszty odsetkowe netto w ramach przychodów, kosztów finansowych ujętych w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupy.

Polityka zarządzania ryzykiem specyficznym w obszarze finansowym oraz zasady rachunkowości zabezpieczeń odnoszą się do ryzyka przepływów pieniężnych, nie obejmują one swoim zakresem ryzyka wartości godziwej ze względu na niską jego istotność dla Grupy.

W efekcie wprowadzenia polityki zarządzania ryzykiem specyficznym w obszarze finansowym scentralizowano funkcję zarządzania ryzykiem finansowym w celu optymalizacji procesu zarządzania ryzykiem finansowym, w tym minimalizacji kosztów Grupy w tym zakresie. Z punktu widzenia obszaru zarządzania ryzykiem finansowym w Grupie, spółki odpowiedzialne są za identyfikację, pomiar i raportowanie do jednostki dominującej ryzyka finansowego w zakresie swojej indywidualnej działalności.

W 2012 roku jednostka dominująca zawarła transakcje w ramach rachunkowości zabezpieczeń z wykorzystaniem instrumentów pochodnych – Interest Rate Swaps w celu zabezpieczenia przed ryzykiem zmian stóp procentowanych przepływów środków pieniężnych związanych z wyemitowanymi obligacjami. W 2012 roku jednostka dominująca zawierała również transakcje z wykorzystaniem instrumentów pochodnych – kontraktów walutowych typu forward w celu zabezpieczenia przed ryzykiem zmian kursów walut, które nie są objęte rachunkowością zabezpieczeń.

Ponadto, w 2011 roku spółki Grupy wdrożyły Politykę zarządzania płynnością finansową w Grupie TAURON. Dzięki wdrożonej polityce, opartej m.in. na precyzyjnej cotygodniowej aktualizacji planów finansowych, analizach scenariuszowych oraz analizach porównawczych następuje optymalizacja zarządzania pozycją płynnościową Grupy TAURON i tym samym zmniejsza się ryzyko utraty płynności. W oparciu o przyjętą politykę TAURON Polska Energia S.A. wyznacza optymalną wielkość i strukturę rezerwy płynności oraz dokonuje pomiaru i oceny ryzyka płynności na poziomie Grupy TAURON.

Przyjęto, iż zarządzanie ryzykiem jest odpowiedzialnością każdego pracownika. Pracownicy znają ryzyka występujące w ich obszarach działalności i czują się odpowiedzialni za zarządzanie ryzykiem. Spółki z Grupy monitorują również ryzyko cen rynkowych dotyczące wszystkich posiadanych przez nią instrumentów finansowych. Zasady rachunkowości zabezpieczeń spółek z Grupy Kapitałowej dotyczące instrumentów pochodnych zostały omówione w nocie 9.12.

41.1. Ryzyko stopy procentowej

Grupa narażona jest na ryzyko zmian stóp procentowych w związku z pozyskiwaniem kapitałów oprocentowanych zmienną stopą procentową i inwestowaniem w aktywa oprocentowane zmienną i stałą stopą procentową. Spółki Grupy są również narażone na materializację ryzyka związanego z utraconymi korzyściami w związku ze spadkiem stóp procentowych, w przypadku zadłużenia o stałym oprocentowaniu.

W poniższych tabelach przedstawione zostały wartości bilansowe instrumentów finansowych Grupy narażonych na ryzyko stopy procentowej, w podziale na poszczególne kategorie wiekowe.

Grupa Kapitałowa TAURON Polska Energia S.A.
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2012 roku zgodne z MSSF
(w tysiącach złotych)

31 grudnia 2012 - oprocentowanie stałe

Instrumenty finansowe	< 1 rok	1-2 lat	2-3 lat	3-5 lat	>5 lat	Ogółem
Zobowiązania finansowe						
Kredyty i pożyczki preferencyjne	1 359	1 359	1 359	2 717	2 714	9 508
Kredyty i pożyczki udzielane na warunkach rynkowych	73 533	91 833	91 833	183 665	469 527	910 391
Wyemitowane obligacje oraz inne dłużne papiery wartościowe	8 712	-	439 234	2 992 573	-	3 440 519
Instrumenty pochodne zabezpieczające (IRS)	40 071	55 811	53 215	41 569	-	190 666

31 grudnia 2012 - oprocentowanie zmienne

Instrumenty finansowe	< 1 rok	1-2 lat	2-3 lat	3-5 lat	>5 lat	Ogółem
Aktywa finansowe						
Lokaty i depozyty	-	-	-	-	26 219	26 219
Udzielone pożyczki	11	-	-	-	117 802	117 813
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	1 030 929	-	-	-	-	1 030 929
Zobowiązania finansowe						
Kredyty w rachunku bieżącym	129 566	-	-	-	-	129 566
Kredyty i pożyczki preferencyjne	27 601	7 596	6 236	13 576	34 583	89 592
Kredyty i pożyczki udzielane na warunkach rynkowych	38 805	25 144	-	-	-	63 949
Wyemitowane obligacje oraz inne dłużne papiery wartościowe	4 875	-	856 440	-	-	861 315

31 grudnia 2011 - oprocentowanie stałe

Instrumenty finansowe	< 1 rok	1-2 lat	2-3 lat	3-5 lat	>5 lat	Ogółem
Aktywa finansowe						
Lokaty i depozyty	2 604	-	-	-	-	2 604
Obligacje, bony skarbowe oraz inne dłużne papiery wartościowe	99 507	-	-	-	-	99 507
Zobowiązania finansowe						
Kredyty i pożyczki preferencyjne	1 996	1 903	1 359	2 717	4 076	12 051

31 grudnia 2011 - oprocentowanie zmienne

Instrumenty finansowe	< 1 rok	1-2 lat	2-3 lat	3-5 lat	>5 lat	Ogółem
Aktywa finansowe						
Lokaty i depozyty	607	-	-	-	22 039	22 646
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	505 670	-	-	-	-	505 670
Zobowiązania finansowe						
Kredyty i pożyczki preferencyjne	116 704	25 517	5 632	8 062	9 000	164 915
Kredyty i pożyczki udzielane na warunkach rynkowych	84 405	29 706	27 862	-	-	141 973
Wyemitowane obligacje oraz inne dłużne papiery wartościowe	11 062	-	-	4 136 112	-	4 147 174

Oprocentowanie instrumentów finansowych o zmiennym oprocentowaniu jest aktualizowane w okresach poniżej jednego roku. Odsetki od instrumentów finansowych o stałym oprocentowaniu są stałe przez cały okres do upływu terminu zapadalności/wymagalności tych instrumentów. Pozostałe instrumenty finansowe Grupy, które nie zostały ujęte w powyższych tabelach, nie są oprocentowane i w związku z tym nie podlegają ryzyku stopy procentowej.

41.2. Ryzyko walutowe

Spółki z Grupy Kapitałowej narażone są na zmiany kursów walutowych EUR/PLN i CZK/PLN w związku z ich działalnością operacyjną i finansową. Poniższe tabele prezentują ekspozycję Grupy na ryzyko walutowe w podziale na poszczególne klasy instrumentów finansowych w latach 2012 oraz 2011.

Pozycja walutowa według stanu na dzień 31 grudnia 2012 roku

	Łączna wartość bilansowa w PLN	EUR		USD		CZK	
		w walucie	w PLN	w walucie	w PLN	w walucie	w PLN
Aktywa finansowe							
Należności z tytułu dostaw i usług oraz inne należności finansowe	3 046 083	4 898	20 026	-	-	29 012	4 729
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	1 030 929	7 925	32 397	-	-	4 908	800
Instrumenty pochodne (aktywa)	466	92	376	-	-	-	-
Razem		12 915	52 799	-	-	33 920	5 529
Zobowiązania finansowe							
Kredyty i pożyczki udzielane na warunkach rynkowych	979 372	-	-	-	-	-	-
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	1 399 019	4 694	19 192	-	-	7 669	1 250
Zobowiązania z tytułu nabycia środków trwałych oraz aktywów niematerialnych	966 768	95	389	-	-	-	-
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego i umów dzierżawy z opcją zakupu	56 278	1 849	7 559	-	-	-	-
Instrumenty pochodne (zobowiązania)	191 218	135	552	-	-	-	-
Razem		6 773	27 692	-	-	7 669	1 250
Pozycja walutowa netto		6 142	25 107	-	-	26 251	4 279

Pozycja walutowa według stanu na dzień 31 grudnia 2011 roku

	Łączna wartość bilansowa w PLN	EUR		USD		CZK	
		w walucie	w PLN	w walucie	w PLN	w walucie	w PLN
Aktywa finansowe							
Należności z tytułu dostaw i usług oraz inne należności finansowe	2 753 140	1 388	6 131	-	-	96 885	16 577
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	505 670	7 052	31 146	-	-	20 298	3 473
Razem		8 440	37 277	-	-	117 183	20 050
Zobowiązania finansowe							
Kredyty i pożyczki udzielane na warunkach rynkowych	141 973	1 900	8 394	18	60	-	-
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	1 471 434	5 136	22 684	1	5	21 303	3 645
Zobowiązania z tytułu nabycia środków trwałych oraz aktywów niematerialnych	630 295	263	1 161	-	-	-	-
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego i umów dzierżawy z opcją zakupu	70 993	2 448	10 813	-	-	-	-
Razem		9 747	43 052	19	65	21 303	3 645
Pozycja walutowa netto		(1 307)	(5 775)	(19)	(65)	95 880	16 405

Grupa TAURON w 2012 roku w ramach zarządzania ryzykiem finansowym zabezpieczała ekspozycję walutową powstałą w toku działalności handlowej spółek, zawierając kontrakty terminowe typu forward. Celem tych transakcji było zabezpieczenie spółek Grupy przed zmiennością przepływów pieniężnych wynikającą z wahań kursu walutowego. Na dzień 31 grudnia 2012 roku Grupa TAURON posiadała instrumenty pochodne walutowe o wartości godziwej 552 tysiące złotych (zobowiązanie).

41.3. Ryzyko cen surowców i towarów

Spółki Grupy Kapitałowej TAURON Polska Energia S.A. narażone są na działanie i niekorzystny wpływ czynników ryzyka związanego ze zmiennością przepływów pieniężnych oraz wyników finansowych wyrażonych w walucie krajowej z tytułu zmian cen towarów. Ekspozycję Grupy na ryzyko cen towarów odzwierciedla wolumen zakupów podstawowych surowców i towarów, do których zalicza się węgiel kamienny, gaz oraz energię. Wolumen oraz koszty zakupów podstawowych surowców od dostawców spoza Grupy przedstawia poniższa tabela.

Rodzaj paliwa	Jednostka miary	2012		2011	
		Wolumen	Koszty zakupu	Wolumen	Koszty zakupu
Węgiel	tona	6 847 205	1 690 366	8 919 257	2 175 352
Gaz	tys. m3	2 974 790	189 965	3 180 555	199 619
Energia elektryczna	MWh	50 974 657	10 309 558	44 940 029	8 920 476
Energia ciepła	GJ	5 693 571	119 542	5 807 432	166 867
Razem			12 309 431		11 462 314

41.4. Ryzyko kredytowe

Ryzyko kredytowe jest związane z potencjalnym zdarzeniem kredytowym, które może zmaterializować się w postaci następujących czynników: niewypłacalności kontrahenta, częściowej spłaty należności, istotnego opóźnienia w spłacie należności lub innego nieprzewidzianego odstąpienia od warunków kontraktowych.

Poza klientami indywidualnymi spółki Grupy zawierają transakcje wyłącznie z wiarygodnymi podmiotami o dobrej zdolności kredytowej. Wszyscy klienci, którzy pragną korzystać z kredytów kupieckich, poddawani są procedurom weryfikacji. W uzasadnionych przypadkach wymaga się przedstawienia przez kontrahenta stosownych zabezpieczeń w formie gwarancji bankowych, ubezpieczeniowych bądź korporacyjnych oraz zapisów umożliwiających wstrzymanie dostaw energii w przypadku nieterminowego regulowania zobowiązań. Ponadto, dzięki bieżącemu monitorowaniu stanów należności, narażenie Grupy na ryzyko nieściągalności należności jest nieznaczące.

Spółki Grupy Kapitałowej TAURON Polska Energia S.A. narażone są na działanie czynników ryzyka kredytowego w obszarach:

- podstawowej działalności - źródłem ryzyka kredytowego są głównie transakcje zakupu i sprzedaży energii elektrycznej oraz energii cieplnej, transakcje zakupu i sprzedaży paliw kopalnych, itp.;
- działalności inwestycyjnej - ryzyko kredytowe generowane jest przez transakcje wynikające z realizacji projektów inwestycyjnych, których powodzenie jest uzależnione od pozycji finansowej dostawców Grupy;
- działalności biznesowej (zarządzanie ryzykiem rynkowym) - ryzyko kredytowe dotyczy możliwości wystąpienia sytuacji braku realizacji zobowiązań drugiej strony transakcji pochodnej w stosunku do spółek Grupy, jeżeli wartość godziwa transakcji pochodnej jest dodatnia z punktu widzenia Grupy;
- lokowania wolnych środków pieniężnych – ryzyko kredytowe powstaje na skutek lokowania wolnych środków pieniężnych przez spółki Grupy w papiery wartościowe obciążone ryzykiem kredytowym, tj. instrumenty finansowe inne niż emitowane przez Skarb Państwa.

Klasy instrumentów finansowych, w których powstaje ekspozycja na ryzyko kredytowe, mające odmienną charakterystykę ryzyka kredytowego:

- lokaty i depozyty;
- obligacje, bony skarbowe oraz inne dłużne papiery wartościowe;
- należności z tytułu dostaw i usług;
- pożyczki udzielone;
- pozostałe należności finansowe;
- pozostałe aktywa finansowe;
- środki pieniężne i ich ekwiwalenty;
- instrumenty pochodne.

W Grupie nie występują istotne koncentracje ryzyka kredytowego związane z działalnością podstawową poza wymienionymi w nocie 41.4.

W odniesieniu do aktywów finansowych ryzyko kredytowe Grupy powstaje w wyniku niemożności dokonania zapłaty przez drugą stronę umowy, a maksymalna ekspozycja na to ryzyko równa jest wartości bilansowej tych instrumentów.

41.4.1 Nabyte obligacje, bony skarbowe oraz inne dłużne papiery wartościowe

Dłużne papiery wartościowe zostały szerzej opisane w nocie 40.4.1.

41.4.2 Należności z tytułu dostaw i usług

Należności z tytułu dostaw i usług dotyczą głównie należności z tytułu sprzedanej energii i usług dodatkowych. Dzięki bieżącej kontroli należności handlowych nie istnieje dodatkowe ryzyko kredytowe, ponad poziom określony odpisem aktualizującym.

Grupa zarządza ryzykiem kredytowym wobec kontrahentów głównie poprzez stosowanie następujących mechanizmów oraz technik:

- ocenę standingu finansowego kontrahentów wraz z nadawaniem limitów kredytowych;
- wymaganie określonych zabezpieczeń kredytowych od klientów o słabym standingu finansowym;
- standaryzację zapisów umownych z zakresu ryzyka kredytowego i standaryzacja zabezpieczeń kredytowych;
- system bieżącego monitoringu płatności i system wczesnej windykacji;
- systematyczny pomiar ryzyka kredytowego wynikający z prowadzonej działalności handlowej;
- bieżące monitorowanie kondycji finansowej kontrahenta, współpraca z wywiadowcami gospodarczymi i firmami windykacyjnymi.

Na dzień 31 grudnia 2012 roku największe salda należności handlowych Grupa posiadała od Kompani Węglowej S.A. w wysokości 55 850 tysięcy złotych oraz PKP Energetyka S.A. w wysokości 44 120 tysięcy złotych.

Na dzień 31 grudnia 2011 roku największe salda należności handlowych Grupa posiadała od Kompani Węglowej S.A. w wysokości 71 406 tysięcy złotych, PSE Operator S.A. w wysokości 57 180 tysięcy złotych oraz ArcelorMittal Poland S.A. w wysokości 49 397 tysięcy złotych.

41.4.3 Lokaty, depozyty, środki pieniężne i ich ekwiwalenty

Zarządzanie ryzykiem kredytowym związanym ze środkami pieniężnymi Grupa realizuje poprzez dywersyfikację banków, w których lokowane są nadwyżki środków pieniężnych. Wszystkie podmioty, z którymi Grupa zawiera transakcje depozytowe, działają w sektorze finansowym. Są to banki posiadające rating na wysokim poziomie, a także dysponujące odpowiednim kapitałem własnym oraz silną i ustabilizowaną pozycją rynkową.

Udział trzech banków, w których Grupa posiada największe salda środków pieniężnych, na dzień 31 grudnia 2012 roku wynosił 58%.

41.4.4 Instrumenty pochodne

Wszystkie podmioty, z którymi Grupa zawiera transakcje pochodne w celu zabezpieczenia przed ryzykiem związanym ze zmianami stóp procentowych i kursów walutowych, działają w sektorze finansowym. Są to polskie banki posiadające wysoki rating finansowy, a także dysponujące odpowiednią wysokością kapitału własnego oraz silną i ustabilizowaną pozycją rynkową.

41.4.5 Odpisy aktualizujące i wiekowanie aktywów finansowych

Na dzień 31 grudnia 2012 roku i 31 grudnia 2011 roku odpisem aktualizującym objęte były należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności, oraz pozostałe aktywa finansowe.

Grupa nie posiada istotnych pozycji, które na dzień bilansowy byłyby nieściągalne, lecz nie objęte odpisem aktualizującym.

41.4.5.1 Odpisy aktualizujące i wiekowanie należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałych należności

Odpisy aktualizujące należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności

	Rok zakończony 31 grudnia 2012	Rok zakończony 31 grudnia 2011
Odpis aktualizujący na początek okresu	(173 864)	(154 882)
Utworzenie	(99 863)	(73 802)
Wykorzystanie	31 686	31 098
Rozwiązanie	44 161	24 127
Anulowanie	546	59
Inne zmiany	(23)	(464)
Odpis aktualizujący na koniec okresu	(197 357)	(173 864)
Wartość pozycji przed uwzględnieniem odpisu aktualizującego	3 234 052	2 917 208
Wartość pozycji netto na koniec okresu	3 036 695	2 743 344

Wiekowanie należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałych należności według stanu na dzień 31 grudnia 2012 roku

	Nie przeterminowane	Przeterminowane					Razem
		<30 dni	30-90 dni	90-180 dni	180-360 dni	>360 dni	
Przed uwzględnieniem odpisu aktualizującego	2 681 539	258 838	78 612	36 011	50 508	128 544	3 234 052
Odpisy aktualizujące	(13 047)	(1 738)	(5 140)	(11 020)	(41 077)	(125 335)	(197 357)
Po uwzględnieniu odpisu aktualizującego	2 668 492	257 100	73 472	24 991	9 431	3 209	3 036 695

Wiekowanie należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałych należności według stanu na dzień 31 grudnia 2011 roku

	Nie przeterminowane	Przeterminowane					Razem
		<30 dni	30-90 dni	90-180 dni	180-360 dni	>360 dni	
Przed uwzględnieniem odpisu aktualizującego	2 411 143	239 598	75 789	33 887	42 288	114 503	2 917 208
Odpisy aktualizujące	(18 208)	(1 697)	(3 213)	(6 160)	(33 233)	(111 353)	(173 864)
Po uwzględnieniu odpisu aktualizującego	2 392 935	237 901	72 576	27 727	9 055	3 150	2 743 344

41.4.5.2 Odpisy aktualizujące pozostałe aktywa finansowe

	Rok zakończony 31 grudnia 2012	Rok zakończony 31 grudnia 2011 (dane przekształcone)
Odpis aktualizujący na początek okresu	(3 244)	(3 263)
Utworzenie	(79)	(501)
Wykorzystanie	-	7
Rozwiązanie	65	513
Inne zmiany	6	-
Odpis aktualizujący na koniec okresu	(3 252)	(3 244)
Pozostałe aktywa finansowe przed uwzględnieniem odpisu aktualizującego	314 118	304 335
Wartość bilansowa pozostałych aktywów finansowych, w tym:	310 866	301 091
- długoterminowe	305 444	193 067
- krótkoterminowe	5 422	108 024

41.5. Ryzyko związane z płynnością

Grupa utrzymuje równowagę pomiędzy ciągłością a elastycznością finansowania poprzez korzystanie z rozmaitych źródeł finansowania, takich jak kredyty w rachunku bieżącym, kredyty bankowe, obligacje, umowy leasingu finansowego oraz umowy dzierżawy z opcją zakupu. Takie wykorzystanie źródeł finansowania pozwala na zarządzanie ryzykiem płynności i skutecznie minimalizuje jego negatywne skutki materializacji.

W celu zminimalizowania możliwości wystąpienia zakłóceń przepływów środków pieniężnych oraz ryzyka utraty płynności Grupa TAURON podobnie jak w poprzednim roku stosowała mechanizm cash pooling. Cash pooling, niezależnie od środków gromadzonych przez poszczególnych uczestników, jest powiązany z elastyczną linią kredytową w postaci kredytu w rachunku bieżącym, której wysokość wynosi 300 000 tysięcy złotych.

Tabele poniżej przedstawiają zobowiązania finansowe Grupy na dzień 31 grudnia 2012 roku i 31 grudnia 2011 roku według daty zapadalności na podstawie umownych niezdyktowanych płatności.

Zobowiązania finansowe według stanu na dzień 31 grudnia 2012 roku

	poniżej 3 miesiące	od 3 do 12 miesiące	od 1 roku do 2 lat	od 2 lat do 3 lat	od 3 lat do 5 lat	powyżej 5 lat	Razem
Oprocentowane kredyty i pożyczki oraz wyemitowane obligacje	155 974	409 539	428 552	1 674 475	3 424 366	587 190	6 680 096
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	1 398 390	629	-	-	-	-	1 399 019
Zobowiązania z tytułu nabycia środków trwałych oraz aktywów niematerialnych	966 768	-	-	-	-	-	966 768
Instrumenty pochodne (zobowiązania)	552	40 072	55 811	53 215	41 568	-	191 218
Inne zobowiązania finansowe	244 865	17 797	5 393	1 509	545	443	270 552
Zobowiązania z tytułu leasingu oraz umów dzierżawy z opcją zakupu	4 903	9 579	14 657	20 467	6 646	26	56 278
Udzielone gwarancje i podobne	1 898	-	-	-	-	-	1 898
Razem	2 773 350	477 616	504 413	1 749 666	3 473 125	587 659	9 565 829

Zobowiązania finansowe według stanu na dzień 31 grudnia 2011 roku

	poniżej 3 miesiące	od 3 do 12 miesiące	od 1 roku do 2 lat	od 2 lat do 3 lat	od 3 lat do 5 lat	powyżej 5 lat	Razem
Oprocentowane kredyty i pożyczki oraz wyemitowane obligacje	38 984	422 312	301 943	275 952	4 552 548	14 256	5 605 995
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	1 468 200	400	2 434	400	-	-	1 471 434
Zobowiązania z tytułu nabycia środków trwałych oraz aktywów niematerialnych	630 295	-	-	-	-	-	630 295
Instrumenty pochodne (zobowiązania)	80	-	-	-	-	-	80
Inne zobowiązania finansowe	200 822	46 570	5 416	1 359	745	448	255 360
Zobowiązania z tytułu leasingu oraz umów dzierżawy z opcją zakupu	5 249	9 510	14 353	23 783	18 098	-	70 993
Udzielone gwarancje i podobne	4 306	-	-	-	-	-	4 306
Razem	2 347 936	478 792	324 146	301 494	4 571 391	14 704	8 038 463

41.6. Instrumenty pochodne

W celu zabezpieczenia przepływów płatności odsetkowych związanych z wyemitowanymi obligacjami przed ryzykiem związanym ze zmianami stóp procentowych w 2012 roku jednostka dominująca zawarła transakcje z wykorzystaniem instrumentów pochodnych typu swap procentowy (IRS). Za pomocą tych transakcji Spółka zabezpieczyła 80% wyemitowanych obligacji. Transakcje są objęte rachunkowością zabezpieczeń. Saldo zobowiązania Grupy z tytułu pochodnych instrumentów zabezpieczających na dzień 31 grudnia 2012 roku wynosiło 190 666 tysięcy złotych. Więcej szczegółów odnośnie transakcji przeprowadzanych w ramach rachunkowości zabezpieczeń zostało zaprezentowane w nocie 26.5. niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

Na dzień 31 grudnia 2012 roku Grupa posiadała również zobowiązania z tytułu instrumentów pochodnych w wysokości 522 tysiące złotych (na dzień 31 grudnia 2011 roku - 80 tysięcy złotych). Rozpoznane zobowiązanie jest wynikiem wyceny na dzień bilansowy posiadanych przez TAURON

Polska Energia S.A. walutowych kontraktów terminowych (forward). Jednostka dominująca zabezpiecza ryzyko zmiany kursów walutowych w związku z transakcjami zawieranymi w walucie obcej. Transakcje te nie są objęte rachunkowością zabezpieczeń.

Dodatkowo, na dzień 31 grudnia 2012 roku Grupa posiadała aktywo z tytułu wyceny instrumentów pochodnych – towarowych w wysokości 466 tysięcy złotych. Rozpoznane aktywo jest wynikiem wyceny na dzień bilansowy transakcji terminowych na zakup i sprzedaż uprawnień do emisji zanieczyszczeń, które zawierane są w celach spekulacyjnych.

41.7. Ryzyko rynkowe – analiza wrażliwości

Grupa identyfikuje następujące główne rodzaje ryzyka rynkowego, na które jest narażona:

- ryzyko stopy procentowej,
- ryzyko walutowe,
- ryzyko cen energii elektrycznej,
- ryzyko zmian cen praw do emisji CO₂ i praw majątkowych pochodzenia energii,
- ryzyko zmian cen towarów (np. węgla).

Obecnie Grupa Kapitałowa narażona jest głównie na działanie czynników ryzyka zmian kursów walutowych EUR/PLN oraz CZK/PLN. Ponadto Grupa narażona jest na zmiany referencyjnych stóp procentowych dla walut PLN oraz EUR.

Na potrzeby analizy wrażliwości na zmiany czynników ryzyka rynkowego Grupa Kapitałowa wykorzystuje metodę analizy scenariuszowej. Grupa wykorzystuje scenariusze eksperckie odzwierciedlające subiektywną ocenę Grupy odnośnie kształtowania się pojedynczych czynników ryzyka rynkowego w przyszłości.

Prezentowane w niniejszym punkcie analizy scenariuszowe mają na celu analizę wpływu zmian czynników ryzyka rynkowego na wyniki finansowe Grupy. Przedmiotem analizy zostały objęte wyłącznie te pozycje, które spełniają definicję instrumentów finansowych zgodnie z MSSF.

Potencjalne możliwe zmiany kursów walutowych są określone w horyzoncie do daty następnego sprawozdania finansowego i zostały obliczone na podstawie rocznych zmienności implikowanych dla opcji walutowych kwotowanych na rynku międzybankowym dla danej pary walut z daty bilansowej lub w przypadku braku dostępnych kwotowań rynkowych na podstawie zmienności historycznych za okres jednego roku przed datą bilansową.

W analizie wrażliwości na ryzyko stopy procentowej Grupa stosuje równoległe przesunięcie krzywej stóp procentowych o potencjalną możliwą zmianę referencyjnych stóp procentowych w horyzoncie do daty następnego sprawozdania finansowego. Dla celów analizy wrażliwości na ryzyko zmian stóp procentowych wykorzystano średnie poziomy referencyjnych stóp procentowych w danym roku. Skala potencjalnych zmian stóp procentowych została oszacowana na podstawie zmienności implikowanych opcji na stopę procentową kwotowanych na rynku międzybankowym dla walut, dla których Grupa posiada ekspozycję na ryzyko stóp procentowych na datę bilansową.

W przypadku analizy wrażliwości na zmiany stóp procentowych efekt zmian czynników ryzyka został odniesiony do wartości przychodów/kosztów odsetkowych dla instrumentów finansowych wycenianych według zamortyzowanego kosztu oraz do wartości godziwej na datę bilansową instrumentów finansowych o zmiennym oprocentowaniu wycenianych do wartości godziwej.

Poniżej przedstawiono analizę wrażliwości dla każdego rodzaju ryzyka rynkowego, na które Grupa jest narażona na dzień bilansowy, pokazując jaki wpływ na wynik finansowy brutto oraz na pozostałe całkowite dochody brutto miałyby potencjalnie możliwe zmiany poszczególnych czynników ryzyka według klas aktywów i zobowiązań finansowych.

41.7.1 Analiza wrażliwości na ryzyko walutowe

Grupa identyfikuje ekspozycję na ryzyko zmian kursów walutowych EUR/PLN oraz CZK/PLN. Poniższe tabele przedstawiają wrażliwość wyniku finansowego brutto na racjonalne możliwe do

zaistnienia zmiany kursów walutowych w horyzoncie do daty następnego sprawozdania finansowego, przy założeniu niezmienności innych czynników ryzyka.

Rok zakończony 31 grudnia 2012 roku

Ekspozycja na ryzyko na dzień 31 grudnia 2012 roku jest reprezentatywna dla ekspozycji Grupy na ryzyko w trakcie poprzedzającego tą datę okresu rocznego.

Klasy instrumentów finansowych	31 grudnia 2012		Analiza wrażliwości na ryzyko walutowe na 31 grudnia 2012 roku			
	Wartość bilansowa	Wartość narażona na ryzyko	EUR/PLN		CZK/PLN	
			kurs EUR/PLN +8,65%	kurs EUR/PLN -8,65%	kurs CZK/PLN +7,35%	kurs CZK/PLN -7,35%
	tys. PLN	tys. PLN	Wynik finansowy		Wynik finansowy	
Należności z tytułu dostaw i usług i inne należności	3 046 083	24 755	1 732	(1 732)	348	(348)
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	1 030 929	33 197	2 802	(2 802)	59	(59)
Instrumenty pochodne (aktywa)	466	376	33	(33)	-	-
Kredyty i pożyczki udzielane na warunkach rynkowych	979 372	5 032	(435)	435	-	-
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	1 399 019	20 442	(1 660)	1 660	(92)	92
Zobowiązania z tytułu leasingu i umów dzierżawy z opcją zakupu	56 278	7 559	(654)	654	-	-
Zobowiązania z tytułu nabycia środków trwałych oraz aktywów niematerialnych	966 768	389	(34)	34	-	-
Instrumenty pochodne (zobowiązania)	191 218	552	(48)	48	-	-
Razem			1 736	(1 736)	315	(315)

Rok zakończony 31 grudnia 2011 roku

Ekspozycja na ryzyko na dzień 31 grudnia 2011 roku jest reprezentatywna dla ekspozycji Grupy na ryzyko w trakcie poprzedzającego tą datę okresu rocznego.

Klasy instrumentów finansowych	31 grudnia 2011		Analiza wrażliwości na ryzyko walutowe na 31 grudnia 2011 roku					
	Wartość bilansowa	Wartość narażona na ryzyko	EUR/PLN		USD/PLN		CZK/PLN	
			kurs EUR/PLN +14,05%	kurs EUR/PLN -14,05%	kurs USD/PLN +23,35%	kurs USD/PLN -23,35%	kurs CZK/PLN +11,33%	kurs CZK/PLN -11,33%
	tys. PLN	tys. PLN	Wynik finansowy		Wynik finansowy		Wynik finansowy	
Należności z tytułu dostaw i usług i inne należności finansowe	2 753 140	22 708	862	(862)	-	-	1 878	(1 878)
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	505 670	34 619	4 376	(4 376)	-	-	393	(393)
Kredyty i pożyczki udzielane na warunkach rynkowych	141 973	8 454	(1 179)	1 179	(14)	14	-	-
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	1 471 434	26 334	(3 188)	3 188	-	-	(413)	413
Zobowiązania z tytułu leasingu i umów dzierżawy z opcją zakupu	70 993	10 813	(1 520)	1 520	-	-	-	-
Zobowiązania z tytułu nabycia środków trwałych oraz aktywów niematerialnych	630 295	1 161	(163)	163	-	-	-	-
Razem			(812)	812	(14)	14	1 858	(1 858)

41.7.2 Analiza wrażliwości na ryzyko stopy procentowej

Grupa identyfikuje ekspozycję na ryzyko zmian stóp procentowych WIBOR oraz EURIBOR. Poniższe tabele przedstawiają wrażliwość wyniku finansowego brutto oraz pozostałych całkowitych dochodów brutto Grupy na racjonalne możliwe do zaistnienia zmiany stóp procentowych w horyzoncie do daty następnego sprawozdania finansowego, przy założeniu niezmienności innych czynników ryzyka:

Rok zakończony 31 grudnia 2012 roku

Klasy instrumentów finansowych	31 grudnia 2012		Analiza wrażliwości na ryzyko stopy procentowej na 31 grudnia 2012 roku					
	Wartość bilansowa	Wartość narażona na ryzyko	WIBOR				EURIBOR	
			WIBOR +113 pb		WIBOR -113 pb		EURIBOR +91 pb	EURIBOR -91 pb
	tys. PLN	tys. PLN	Wynik finansowy	Pozostałe całkowite dochody	Wynik finansowy	Pozostałe całkowite dochody	Wynik finansowy	Wynik finansowy
Lokaty i depozyty	26 219	26 219	296	-	(296)	-	-	-
Pożyczki udzielone	117 813	117 813	1 331	-	(1 331)	-	-	-
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	1 030 929	1 030 929	11 274	-	(11 274)	-	295	(295)
Kredyty i pożyczki preferencyjne	99 100	89 592	(1 012)	-	1 012	-	-	-
Kredyty i pożyczki udzielane na warunkach rynkowych	979 372	68 981	(723)	-	723	-	(46)	46
Kredyty w rachunku bieżącym	129 566	129 566	(1 464)	-	1 464	-	-	-
Wyemitowane obligacje i papiery dłużne	4 301 834	4 301 834	(48 611)	-	48 611	-	-	-
Instrumenty pochodne (zobowiązania)	191 218	190 666	-	125 667	-	(125 667)	-	-
Razem			(38 909)	125 667	38 909	(125 667)	249	(249)

Rok zakończony 31 grudnia 2011 roku

Klasy instrumentów finansowych	31 grudnia 2011		Analiza wrażliwości na ryzyko stopy procentowej na 31 grudnia 2011 roku			
	Wartość bilansowa	Wartość narażona na ryzyko	WIBOR		EURIBOR	
			WIBOR + 84 pb	WIBOR -84 pb	EURIBOR + 72 pb	EURIBOR -72 pb
	tys. PLN	tys. PLN	Wynik finansowy		Wynik finansowy	
Lokaty i depozyty	25 250	22 646	190	(190)	-	-
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	505 670	505 670	3 957	(3 957)	224	(224)
Kredyty i pożyczki preferencyjne	176 966	164 915	(1 385)	1 385	-	-
Kredyty i pożyczki udzielane na warunkach rynkowych	141 973	141 973	(1 122)	1 122	(60)	60
Wyemitowane obligacje i papiery dłużne	4 147 174	4 147 174	(34 836)	34 836	-	-
Razem			(33 196)	33 196	164	(164)

42. Zarządzanie finansami

Dzięki przeprowadzonym w latach ubiegłych oraz kontynuowanym w 2012 roku działaniom, których wynikiem było scentralizowanie obszaru zarządzania finansami Grupa TAURON efektywnie zarządzała zasobami finansowymi. Głównymi narzędziami umożliwiającymi skuteczne zarządzanie zasobami finansowymi jest wdrożony centralny model finansowania oraz polityka zarządzania płynnością finansową w Grupie TAURON wraz z funkcjonującym w Grupie TAURON cash poolingiem. Dodatkowo, system zarządzania finansami jest wspomagany centralną polityką zarządzania ryzykiem specyficznym oraz centralną polityką ubezpieczeniową Grupy TAURON, w których to Spółka pełni funkcję zarządzającego oraz decydującego o kierunkach podejmowanych działań umożliwiając ustanawianie odpowiednich limitów ekspozycji na ryzyko.

Zgodnie z przyjętym centralnym modelem finansowania, Spółka jest odpowiedzialna za pozyskanie finansowania dla spółek Grupy TAURON. Środki pozyskane zarówno wewnątrz (ze spółek Grupy TAURON generujących nadwyżki finansowe), jak również zewnątrz (z rynku finansowego) transferowane są następnie do spółek z Grupy TAURON zgłaszających zapotrzebowanie na finansowanie (w tym celu wdrożony został w Grupie TAURON program emisji obligacji wewnątrzgrupowych).

Taka forma pozyskiwania źródeł finansowania przede wszystkim umożliwia obniżenie kosztu kapitału, zwiększa możliwości otrzymania finansowania, redukuje ilość i formy zabezpieczeń ustanowionych na majątku Grupy TAURON (Spółka pozyskuje finansowanie niezabezpieczone) oraz kowenantów wymaganych przez instytucje finansowe, a także wpływa na zmniejszenie kosztów administracyjnych. Centralny model finansowania umożliwia również pozyskanie źródeł finansowania niedostępnych dla pojedynczych spółek takich jak np. emisja euroobligacji. Wdrożenie centralnego modelu finansowania efektywnie wpłynęło na zmianę podejścia do finansowania inwestycji w Grupie TAURON. Finansowanie jest pozyskiwane w oparciu o skonsolidowany bilans całej Grupy TAURON, a źródła finansowania nie są przypisane do konkretnych projektów inwestycyjnych - są zaciągane na pokrycie luki finansowej na poziomie Grupy TAURON. Struktura finansowania projektów inwestycyjnych w danym okresie jest tożsama

ze strukturą finansowania całokształtu działalności Grupy TAURON. Przyjęty model pozwala na realizację planów inwestycyjnych zgodnie z przyjętą Strategią Korporacyjną.

Drugim istotnym elementem wpływającym na efektywność zarządzania finansami jest polityka zarządzania płynnością w Grupie TAURON. Poprzez wdrożenie odpowiednich standardów prognozowania możliwe staje się ustalenie precyzyjnej pozycji płynnościowej pozwalającej na optymalizację doboru momentu pozyskania finansowania oraz terminu zapadalności i rodzajów instrumentów lokacyjnych, a także odpowiedniego poziomu rezerwy płynnościowej. Powyższe wpływa zarówno na zmniejszenie kosztów, jak i zwiększenie bezpieczeństwa. Bieżące zarządzanie płynnością jest wspomagane przez wdrożony mechanizm cash pooling. Jego zasadniczym celem jest zapewnienie bieżącej płynności finansowej w Grupie TAURON przy jednoczesnym ograniczeniu kosztów zewnętrznego finansowania krótkoterminowego i maksymalizowaniu przychodów finansowych z tytułu posiadania nadwyżek pieniężnych. Dzięki funkcjonowaniu struktury cash pooling, spółki Grupy TAURON posiadające krótkotrwałe niedobory środków mogą w pierwszej kolejności korzystać ze środków spółek wykazujących nadwyżki finansowe bez konieczności pozyskiwania finansowania zewnętrznego.

Ponadto, Grupa TAURON wdrożyła jednolity program gwarancji bankowych – w ramach jednej umowy, zawartej pomiędzy TAURON Polska Energia S.A. i bankiem PKO BP S.A., a następnie między TAURON Polska Energia S.A. a Spółkami z Grupy TAURON istnieje możliwość wystawiania gwarancji na rzecz dowolnej Spółki z Grupy TAURON w ramach scentralizowanego limitu. Powyższe działanie ograniczyło koszt pozyskiwanych gwarancji, uniezależniło ich pozyskanie od kondycji indywidualnej Spółki oraz ograniczyło łączną ilość czynności niezbędnych do pozyskania gwarancji.

Niezależnie, w ramach bieżącej działalności finansowej Spółki z Grupy TAURON efektywnie zarządzały cyklem obiegu pieniądza poprzez dopasowywanie terminów płatności zobowiązań i należności.

W 2012 roku Grupa TAURON posiadała pełną zdolność do regulowania swoich zobowiązań w terminie ich płatności.

Głównym celem zarządzania kapitałem Grupy jest utrzymanie dobrego ratingu kredytowego i bezpiecznych wskaźników kapitałowych, które wspierałyby działalność operacyjną Grupy i zwiększały wartość dla jej akcjonariuszy.

Grupa zarządza strukturą kapitałową i stosownie do zmian warunków ekonomicznych odpowiednio ją modyfikuje. W celu utrzymania lub skorygowania struktury kapitałowej, Grupa może kreować politykę dywidendy dla akcjonariuszy, zwrócić kapitał akcjonariuszom, wyemitować nowe akcje lub odpowiednio wpływać na poziom zadłużenia zewnętrznego.

Grupa monitoruje przede wszystkim wskaźnik zadłużenia definiowany jako relacja zadłużenia finansowego netto do EBITDA.

Zadłużenie finansowe netto oznacza zadłużenie finansowe Grupy TAURON pomniejszone o środki pieniężne oraz inwestycje krótkoterminowe o okresie zapadalności do 1 roku. EBITDA oznacza zysk z działalności operacyjnej Grupy TAURON powiększony o amortyzację. Zadłużenie finansowe oznacza zobowiązanie do zapłaty lub zwrotu pieniędzy (w tym kwoty głównej i odsetek). Wartość powyższego wskaźnika jest monitorowana również przez instytucje finansujące TAURON oraz agencje ratingowe i ma wymierny wpływ na możliwość oraz koszt pozyskania finansowania, a także ocenę wiarygodności kredytowej Spółki.

Na dzień bilansowy wartość wskaźnika zadłużenia kształtowała się na poziomie 1,2 co zgodnie z obowiązującymi standardami rynkowymi jest oceniane jako poziom bezpieczny, umożliwiający dalsze zaciąganie zobowiązań finansowych.

	Stan na 31 grudnia 2012	Stan na 31 grudnia 2011 (dane przekształcone)
Zadłużenie finansowe netto:	4 529 799	3 923 412
Zadłużenie finansowe Grupy TAURON	5 566 150	4 537 106
Środki pieniężne	(1 030 929)	(505 670)
Inwestycje krótkoterminowe	(5 422)	(108 024)
EBITDA:	3 839 897	3 057 051
Zysk z działalności operacyjnej Grupy TAURON	2 153 401	1 645 504
Amortyzacja	1 686 496	1 411 547
Wskaźnik zadłużenia	1,2	1,3

43. Wynagrodzenie biegłego rewidenta lub podmiotu uprawnionego

Informacja na temat wynagrodzenia biegłego rewidenta została zaprezentowana w sprawozdaniu Zarządu z działalności Grupy Kapitałowej TAURON Polska Energia S.A. za rok zakończony 31 grudnia 2012 roku w punkcie 3.12.

44. Zdarzenia następujące po dniu bilansowym

Kredyty z Europejskiego Banku Inwestycyjnego

Po dniu bilansowym jednostka dominująca otrzymała kolejne transze kredytów z Europejskiego Banku Inwestycyjnego w ramach umowy kredytu podpisanej w dniu 3 lipca 2012 roku:

- w dniu 25 stycznia 2013 roku – 200 000 tysięcy złotych ,
- w dniu 22 lutego 2013 roku – 250 000 tysięcy złotych.

W konsekwencji Spółka wykorzystwała całość dostępnego finansowania w ramach wspomnianej umowy, tj. 900 000 tysięcy złotych. Środki z kredytu są przeznaczone na inwestycje sieciowe.

Połączenie spółek TAURON Obsługa Klienta Sp. z o.o. z TAURON Obsługa Klienta GZE Sp. z o.o.

W dniu 31 stycznia 2013 roku nastąpiła rejestracja połączenia spółek TAURON Obsługa Klienta Sp. z o.o. z siedzibą we Wrocławiu (spółka przejmująca) i TAURON Obsługa Klienta GZE Sp. z o.o. z siedzibą w Gliwicach (spółka przejmowana). W związku z połączeniem nastąpiło podwyższenie kapitału zakładowego spółki TAURON Obsługa Klienta Sp. z o.o. z kwoty 2 718 tysięcy złotych do kwoty 4 920 tysięcy złotych, tj. o kwotę 2 202 tysiące złotych.

Podpisanie aneksu do umowy ramowej w sprawie wspólnego poszukiwania i wydobycia węglowodorów z łupków

W dniu 21 lutego 2013 roku podpisany został aneks nr 2 do Umowy Ramowej z dnia 4 lipca 2012 roku w sprawie wspólnego poszukiwania i wydobycia węglowodorów z łupków. Stronami umowy są Polskie Górnictwo Naftowe i Gazownictwo S.A., KGHM Polska Miedź S.A., PGE Polska Grupa Energetyczna S.A., ENEA S.A. oraz TAURON Polska Energia S.A. Strony postanowiły o przedłużeniu terminu na ustalenie szczegółowych warunków współpracy do dnia 4 maja 2013 roku. W przypadku, gdy w tym terminie strony nie uzgodnią szczegółowych warunków współpracy, umowa może zostać wypowiedziana przez każdą ze stron. Ponadto, jeżeli w ciągu trzech miesięcy po dokonaniu tych uzgodnień strony nie uzyskają wszystkich wymaganych zgód korporacyjnych lub jeżeli do dnia 31 grudnia 2013 roku nie zostaną uzyskane wymagane zgody na dokonanie koncentracji, umowa wygaśnie. Zmiana terminów, o których mowa powyżej związana jest z trwającymi rokowaniami w zakresie szczegółowych warunków współpracy, w ramach których m.in. opracowywana jest dokumentacja projektu.

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej TAURON Polska Energia S.A. sporządzone za rok zakończony 31 grudnia 2012 roku zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej obejmuje 118 stron.

Zarząd Spółki

Katowice, dnia 12 marca 2013 roku

Dariusz Lubera - Prezes Zarządu .....

Joanna Schmid - Wiceprezes Zarządu .....

Dariusz Stolarczyk - Wiceprezes Zarządu .....

Krzysztof Zawadzki - Wiceprezes Zarządu .....